

CƠM & PHỞ

xuân sách
tiểu phẩm

NXB Hội Nhà văn

CƠM & PHỞ

Xuân Sách (1932 – 2008). Tên thật Ngô Xuân Sách. Hội viên Hội Nhà văn Việt Nam. Ông được biết tới khi là tác giả phần lời các ca khúc nổi tiếng: *Đường chúng ta đi* (dựa trên tứ thơ của Hoàng Trung Thông và Chế Lan Viên), *Cùng anh tiến quân trên đường dài* (nhạc Huy Du), đặc biệt nổi bật qua tập thơ *Chân dung nhà văn*.

Xuân Sách sinh tại xã Trường Giang, huyện Nông Cống, tỉnh Thanh Hóa. Nơi ở trước khi ông qua đời là thành phố Vũng Tàu.

Các tác phẩm:

- Cô giáo làng (truyện ngắn, 1962)
- Đội du kích thiếu niên Đình Bảng (truyện, 1964)
- Mặt trời quê hương (tiểu thuyết, 1971)
- Đêm ra trận (truyện ngắn, 1974)
- Con suối mặt gương (thơ, 1974)
- Phía núi bên kia (tiểu thuyết, 1977)
- Nơi đi và đến (thơ, 1979)
- Rừng bên sông (tiểu thuyết, 1984)
- Đường xa (thơ, 1986)
- Cuộc hôn nhân bị đánh tráo (tiểu thuyết, 1991)
- Chân dung nhà văn (thơ, 1992)
- Người ơi, người ở lại (truyện ngắn, 1995)
- Cõi người (thơ, 1996)

XUÂN SÁCH

CƠM & PHỞ

NXB Hội Nhà văn

“COM & PHỞ”

**Được xuất bản theo hợp đồng trao quyền sử dụng tác phẩm giữa tác giả
Xuân Sách và Công ty TNHH Sách Phương Nam.**

**Mọi sao chép, trích dẫn phải có sự đồng ý bằng văn bản của
Công ty TNHH Sách Phương Nam.**

PHẦN I
TÍCH CŨ TƯỜNG NAY

Tự lấy làm khoan khoái

KHỔNG TỪ ĐI CHƠI NÚI THÁI SƠN gặp một người đàn ông áo thun, quần bò, giày Adidas, ngồi trước cửa hàng vừa nướng thịt ăn vừa hát nghêu ngao.

Khổng Tử hỏi:

- Tiên sinh làm thế nào mà được vui vẻ thế?

Người kia nói:

- Trời sinh muôn vật, loài người quý nhất, được làm người đã là một điều vui. Trong loài người đàn ông quý hơn đàn bà, tôi là đàn ông đó là hai điều vui. Nhiều người đui què mẻ sứt, tôi nguyên vẹn đấy là ba điều vui, nên tôi tự lấy làm khoan khoái. Tôi lấy lá rừng ủ rượu, bắt muông thú nướng làm mồi nhậu, mời ngài xơi với tôi một chút để chia vui.

Khổng Tử nói:

- Tiên sinh đúng là bậc trí giả. Thời buổi kinh tế thị trường, người ta đua chen cạnh tranh ác liệt, bày mưu tính kế, bận bịu lo toan có khi vướng vào vòng tù tội. Sống như tiên sinh đây là biết cách tự hưởng sự thanh nhàn vui thú ở đời.

Khổng Tử uống chén rượu, ăn miếng thịt rồi từ biệt. Đi được một đoạn chợt người đàn ông chạy theo níu áo nói nhỏ:

- Xin Ngài đừng để lộ cho ai biết cuộc gặp gỡ hôm nay. Tôi vốn là một đại gia giàu sang nức tiếng, nhưng do làm ăn thua lỗ, công ty phá sản, nợ nần chồng chất, tôi phải bỏ của chạy lấy người lên đây để tránh lệnh truy nã...

Khổng Tử nhìn thấy mặt gã đánh lại, mắt trợn ngược, vội vàng dứt áo bỏ chạy.

Mẹo Tào Tháo

TÀO THÁO THỐNG LĨNH BINH MÃ ĐI ĐÁNH LƯU BỊ. Đường tiến quân đi qua cánh đồng lúa chín, Tháo ra quân lệnh: "Ai giẫm xéo vào lúa sẽ bị tội chém". Bất ngờ, ngựa Tào Tháo lồng lên xéo nát một vạt lúa. Tháo cho dừng quân tuyên bố xử tội kẻ vi phạm quân pháp. Tức là Tào thừa tướng ra lệnh chém đầu Tào Tháo. Tháo rút gươm ra rồi rướn cổ lên... Tướng sĩ sợ hãi vội nhất loạt quỳ xuống kêu xin Tháo tha tội cho... thừa tướng.

Nế lời kêu xin tha thiết của tướng sĩ, Tháo tha tội chém đầu mình, nhưng không thể tha bổng, liền đưa gươm hớt một lọn tóc trên đầu để làm răn. Tướng sĩ vừa sợ hãi vừa kính phục sự nghiêm minh của vị thống soái.

Sau khi đánh trận về, nhân trong một bữa tiệc tẩy trần vui vẻ, Giả Hủ giữ chức chấp pháp trong đại quân, hỏi Tháo:

- Bẩm thừa tướng, giả dụ hôm đó tướng sĩ không kêu xin, liệu thừa tướng có chém đầu mình không?

Tháo đáp:

- Sao lại không. Nhưng theo đúng quân pháp ta sẽ giao thanh gươm cho quan chấp pháp tức là giao cho người, vậy người chém đầu ta chứ?

Già Hủ vội nói:

- Bốn quan thà mất đầu mình chứ đâu dám chém đầu thừa
tướng, có uống mật gấu cũng không dám.

Tháo ngựa mặt lên trời vượt rào cười ha hả.

Thế mới là mẹo Tào Tháo!

Cái lá điều bông

CÔNG TY CHÚNG TÔI GẶP VẬN HẠN, làm ăn tù mù, vốn liếng cạn kiệt. Đã hai tháng, cán bộ công nhân chưa có lương. Sếp tôi chạy rông khắp nơi vẫn chưa kiếm ra tiền, cuối cùng phải xách cặp đến ngân hàng ABC, nơi có bà giám đốc nổi tiếng khắt khe. Sếp trở về mặt buồn ra như quả đu đủ. Sếp gọi tôi đến than thở:

- Nhục ơi là nhục, cái bà La Sát ấy đã không chịu mở hầu bao còn chọc quê mình hết biết.

- Anh nói em nghe thử.

- Bà nhếch môi son: “Anh tìm được cái lá điều bông đem đến đây sẽ có tiền”.

Tôi cười:

- Đúng là “*Lời tỏ tình của mùa xuân*” rồi sếp ơi.

- Đúng cái con khi, lá điều bông là cái quái gì! Mấy ông nhà thơ bịa ra cái lá chết tiệt ấy, chứ mình kiếm đâu ra.

Tôi nhăn nhu:

- Em không đùa đâu, em nghĩ ra rồi.

Tôi ghé tai sếp nói nhỏ. Mặt sếp tươi dần rồi cười lớn: “Công Tôn tiên sinh nói hữu lý!”

Sếp tôi đã tìm được lá điều bông và bà giám đốc ABC đã cho chúng tôi vay một tỷ đồng.

Công ty chúng tôi hồi sinh, nhưng ít lâu sau “thuốc” hết, “bệnh” tái phát. Quá hạn không có tiền trả, ngân hàng đàm đơn kiện.

Các cơ quan chức năng mở cuộc điều tra mà vật chứng quan trọng nhất là cái lá điều bông bí ẩn kia. Khi đã xác định được vật chứng, tòa liền gọi bà giám đốc ngân hàng đến nói nhỏ: “Bổn tòa chưa xử được vụ này đâu, chị chịu khó chờ đợi”.

Té ra cái lá điều bông là lá thư viết tay của chú Bảy, mà phàm đã có chữ của chú Bảy thì đến Bao Công tái thế còn thúc thủ huống chi ông chánh tòa bây giờ. Thế mới có câu hát: “*Đố ai tìm được cái lá điều bông, em đây sẽ lấy làm chồng*”.

Gương thanh liêm

QUAN LÂM ĐẠI PHU NƯỚC TÊ nổi tiếng trong thiên hạ là người liêm khiết. Vua nước Lỗ sai Lỗ Khuất sang học kinh nghiệm.

Lỗ Khuất xin tiếp kiến Lâm đại phu:

- Bẩm đại quan, nước Lỗ chúng tôi đang bị nạn tham nhũng hoành hành, chúa công nước tôi sai tôi sang đây học tấm gương liêm khiết của ngài. Mong ngài chỉ giáo.

- Ông cứ hỏi.

- Ngài không bao giờ nhận hối lộ?

- Tuyệt đối không.

- Ngài cất nhắc người nào đó, họ mang ơn đem quà cáp đến biếu, ngài không từ chối chứ?

- Không những tôi từ chối mà còn quở phạt, có khi cách chức ngay để làm răn kẻ khác.

- Ví như vua giao cho ngài thực thi một công trình, ngài cho kẻ khác đấu thầu, ngài có nhận cái phần trăm theo thông lệ mà bên B nộp cho ngài?

- Làm gì có chuyện ấy. Làm hết bao nhiêu là chi bấy nhiêu, không có chuyện chia chác phần trăm phần nghìn gì hết.

Lỗ Khuất cảm phục:

- Quả nhiên lời đồn không sai, ngài đúng là vị quan thanh liêm có một không hai trong thiên hạ.

- Ông khen quá lời. Ông còn hỏi điều gì nữa không?

- Xin hỏi thêm ngài một câu. Dinh thự của ngài to lớn, trong nhà có một vị phu nhân và mười tì thiếp, có ngựa xe kẻ hầu người hạ đông đúc, khoản kinh phí ấy ngài...

Lâm đại phu khoát tay:

- Tôi hiểu, thì họ vẫn sống đầy đủ như ông biết.

- Vậy lương của ngài là bao nhiêu?

- Đó là điều bí mật của mỗi nước, tôi không thể nói, mong ông thể tất.

Lỗ Khuất đứng dậy từ tạ. Lâm đại phu tiễn khách ra cổng nói nhỏ: "Tôi thấy ông từ nước Lỗ lặn lội sang đây cũng ái ngại nên tôi nói cho ông hay. Khoản kinh phí ông hỏi là do vua bị mất cấp cho tôi để tôi làm tấm gương thanh liêm, chứ lương lâu thì nuôi mình tôi còn chẳng đủ".

Lỗ Khuất quì xuống:

- Xin đa tạ đại quan, bây giờ thì tôi có thể đem tấm gương này về phổ biến cho nước Lỗ.

Chiếc vòng kim cô

SẾP ĐEM LỄ VẬT LÊN CHÙA quỳ dưới tượng Quan Âm Bồ tát khấn vái.

- Nhà người cần cầu xin điều gì? Bồ tát hỏi.
- Bẩm xin đức Bà gia ân ban cho con một chiếc vòng kim cô.
- Người muốn thắt chiếc vòng đó lên đầu ư?
- Thưa không, con muốn thắt chiếc vòng ấy lên đầu viên trợ lý của con.
- Sao vậy?
- Vì hần luôn tìm cách ngăn cản quấy rầy không cho con được như ý.
- Người là sếp của hần, sao không dùng quyền sa thải?
- Nhưng hần có tài, công ty của con được như bây giờ đều nhờ hần. Con xin ví hần như Tôn Ngộ Không đối với Đường Tăng mà ngài đã phải thắt vòng kim cô lên đầu Tôn lão gia.
- Viên trợ lý của người tài giỏi đã làm gì mà người phải dùng hình phạt?

- Con làm việc vất vả cũng phải đi thư giãn, vậy mà luôn bị hấn ngăn trở. Cũng giống như Đường Tăng trên đường thỉnh kinh thỉnh thoảng cũng gặp mấy cái động nọ để thư giãn chút xíu...

- Đó là mấy động nhئن nhئن toàn quỹ cái nguy hiểm chứ vui về gì.

- Con biết, nhưng bọn quỹ đó bắt Đường Tăng để ăn thịt, vì thịt của thầy thơm ngon lại là thứ thuốc trường sinh bất lão, nên lão Tôn phải ngăn cản. Còn cái động mà con đến thì vui về hoành tráng lắm chỉ cần có nhiều tiền thì muốn gì cũng được.

- Thế thì người cho viên trợ lý cùng đi, thầy trò cùng vui về có hơn không.

- Nhưng con ngờ thẳng này là người của Bồ tát. Hấn không thích, như mọi người trần tục chúng con. Hấn vào đây liền mắng mỏ, dọa nạt báo cảnh sát, bọn liễu yếu đào tơ sợ hết vía. Phải tắt cái vòng kim cô để con niệm chú cho hấn đau đớn thì mới yên được.

- Ta hiểu ý nhà ngươi rồi. Không cần phải vòng kim cô. Muốn thoải mái người đánh đổi viên trợ lý làm sếp, người làm trợ lý cho hấn. Hấn lo mọi việc, người rảnh rỗi tha hồ vào các động quỹ ma hú hí.

- Làm thế thì hấn đuổi con ra khỏi công ty lập tức. Bấm Bồ tát, ngài nhiều tuổi rồi sinh lắm cảm, chẳng hiểu gì chuyện trần thế. Thôi, xin bái biệt.

Giấc mộng kê vàng

TÒ TẮT XUẤT THÂN NGHÈO HÈN, lưu lạc đến vùng đất rộng người thưa lại đang lúc mở mang. Tò Tắt dùng nhiều mảnh lời, trở nên giàu có, ăn tiêu xa hoa, một bước lên voi, coi thiên hạ thầy đều dưới mắt mình. Một hôm có người bạn ở quê tìm đến chơi, Tò Tắt hỏi:

- Ông thấy tôi thế nào?

Người bạn nói:

- Ông giàu sang sung sướng nhưng xem ra còn kém tôi.

Tò Tắt tròn mắt ngạc nhiên. Người bạn kể:

- Nhà tôi ông biết rồi, vẫn nghèo, không đủ gạo, phải ăn độn kê. Mỗi khi bắc nồi kê lên bếp, tôi lại ra gốc cây hòe ngoài sân đánh một giấc. Và hôm nào cũng mơ thấy mình làm quan to đến chức tể tướng, giàu sang phú quý cực kỳ. Cứ đến lúc tan giấc mơ thì nồi kê cũng vừa chín, nên tôi gọi đó là giấc mộng kê vàng.

Tò Tắt cười sặc sụa, rót rượu mời bạn:

- Ông xem loại rượu quý này ông uống thực hay là trong mơ?

Người bạn nói:

- Đối với tôi thì thực như mơ, mơ như thực, ông ạ.

Một năm sau, Tô Tất vỡ mảnh, bao nhiêu mưu mô gian trá bị phanh phui, tội chiếm đoạt, lừa đảo liệt kê ra không kể xiết. Tòa án kết tội Tô Tất năm năm tù giam, nhà cửa tài sản đều bị tịch thu.

Người bạn cũ lại đến thăm Tô Tất ở trại giam và an ủi:

- Thôi ông ạ, cũng coi như giấc mộng kê vàng.

Tô Tất thở dài:

- So sánh thế nào được, chuyện giàu sang của ông tuy chỉ trong mơ, nhưng dù sao ông cũng được thanh thản, được đánh một giấc ngủ dưới gốc hòe chứ tôi thì...

Nói đến đây Tô Tất khóc nức nở.

Người bạn lại an ủi:

- Ông cũng nên ngủ cho khỏe. Ông có những năm năm để ngủ kia mà!

Xin việc

NGƯỜI HỌ LƯƠNG TỪ ĐẤT HẠ CHUYỂN SANG ĐẤT KIỂM NƯỚC SỜ, đến gặp quan cai trị địa phương để xin việc. Anh ta biện quà cáp, tiền bạc nhưng bị từ chối. Anh ta tưởng viên quan chê ít, lần thứ hai biện lễ lớn hơn nhưng vẫn không đạt kết quả. Anh ta không nản, lại đến lần thứ ba, lễ vật lại nhiều hơn hai lần trước. Lần này không những bị từ chối mà còn bị viên quan giận dữ đuổi ra khỏi cửa. Họ Lương buồn nản tìm một cái quán cóc ngồi uống rượu giải sầu.

Có mấy người địa phương cùng ngồi quán hỏi chuyện, họ Lương kể lại từ đầu đến đuôi. Mấy người cười âm lên:

- Thế thì hòng là phải, ông quan của chúng tôi thanh liêm lắm, không ăn của dút bao giờ. Ngày mai anh đến cử thành thực trình bày hoàn cảnh, khả năng của mình, ông ấy sẽ xét cho anh.

Nghe xong người họ Lương lại càng buồn phiền, mọi người hỏi, anh ta nói:

- Thế thì hòng thật rồi. Tôi đi nhiều nơi thấy nơi nào cũng quan tham lại nhùng. Mọi việc cứ làm theo thủ tục "đầu tiên" là xong. Vậy mà ông này lại làm ngược lại, ắt là người gàn dở, nay mai hấn mất chức, còn trông cậy gì nữa.

Mọi người lại cười ầm lên. Nhưng người họ Lương nói đúng, chỉ mấy hôm sau viên quan bị mất chức mà lý do vì sao thì chỉ có trời mới biết.

Nên xử thế nào

THẤY MẠNH TỪ HỎI QUAN TRỊ PHỦ HÀ LÔI:

- Giả sử có người vì công việc phải đi xa, nhờ người bạn trông nom nhà cửa, kịp khi về thấy nhà cửa bừa bãi đồ đạc mất mát, thì người ấy nên xử với bạn như thế nào?

Hà Lôi nói:

- Nên tuyệt giao.

Thầy Mạnh lại hỏi:

- Giả sử một viên chức được phái đi công cán, nhưng do thiếu trách nhiệm nên việc không hoàn thành, gây thiệt hại thì nên xử như thế nào?

Hà Lôi nói:

- Bắt kiểm điểm rồi buộc thôi việc theo chế độ “lĩnh một cục”.

Thầy Mạnh Từ hỏi tiếp câu nữa:

- Giả sử trong phủ của ngài có kẻ cậy giàu sang quyền thế chiếm đoạt nhà cửa đất đai của người khác, người mất đất đi kiện, nhưng kẻ kia đút lót cho quan phủ nên sự việc êm xuôi, thì nên xử kẻ nhận hối lộ như thế nào?

Hà Lôi hỏi lại:

- Hắn chiếm bao nhiêu đất và đút lót bao nhiêu, thấy có biết chính xác không?

- Biết chứ. Hai mẫu đất và đút lót mười lượng vàng.

Quan tri phù cười hơ hớ:

- Chiếm hai mẫu đất mà chỉ nộp có mười “cây” thì tôi gò cổ hắn tống lao ngay. Nhưng... thấy bịa chứ làm gì có chuyện đó!

Tình nghĩa quan trường

ĐỜI NHÀ ĐƯỜNG, QUÁCH NGHI, LÝ BẬT cùng làm phó cho giám đốc Công ty An Thuận. Hai ông phó tuy có lúc ngồi cùng xe, ăn cùng mâm tiệc, bên ngoài cười cười nói nói, nhưng trong bụng luôn tìm cách hạ nhau, bởi cả hai ông đều muốn ngồi chiếc ghế giám đốc thay ông An Thuận sắp về hưu.

Cuộc chiến tranh nóng, chiến tranh lạnh rồi cũng đến hồi kết thúc khi Quách Nghi được làm giám đốc. Lý Bật sợ Quách Nghi hại mình liền đến gặp, nói:

- Tôi mừng ông đã được thăng lợi. Tôi và ông trước nay đã không ưa nhau, bây giờ tôi ở lại sẽ khó cho cả hai. Ông cho tôi được chuyển đi nơi khác, giữ lấy chút tình nghĩa với nhau.

Lý Bật chờ đợi một nụ cười xã giao và cái gật đầu của đối thủ, không ngờ Quách Nghi nước mắt ràn rụa cầm cả hai tay Bật mà nói:

- Sao lại thế, tôi không đem thù riêng mà hại ông, mong ông hãy nghĩ tới việc chung. Bây giờ tôi mới biết công ty chúng ta nợ đầm đìa, ruộng mồi nát bét, nợ nào ông bỏ tôi giữa đường. Hãy khép lại quá khứ, hướng tới tương lai, ông ở lại với tôi giải quyết hậu quả này.

Lý Bật lấy khăn lau nước mắt cho Quách Nghi rồi nói:

- Tôi ghi nhận tấm lòng của ông, nhưng giá ông nói trước với tôi khi chưa nhận chức, còn bây giờ đã muộn, tôi buộc phải chia tay ông. Tôi hứa không quên ông và nếu vạn nhất ông phải đi nghỉ... dài hạn, tôi sẵn sàng đến thăm nuôi an ủi ông. Chào ông.

Xin chào thua

ÔNG TÁM NÓI VỚI ÔNG SÁU:

- Chú tóm lược giùm tôi sự tích Phù Đổng Thiên Vương.

- Khi lên ba Ngài còn nằm nôi, giặc Ân xâm chiếm nước ta. Nhà vua sai sứ giả đi tìm người tài ra cứu nước, Ngài đứng dậy vươn vai thành người cao lớn dũng mãnh, cưỡi ngựa sắt, cầm roi sắt đánh tan giặc Ân. Thắng giặc, Ngài cưỡi ngựa bay về trời không ở lại trần thế hưởng phú quý vinh hoa. Mà vì sao anh Tám lại kháo hạch tôi vụ này?

- Vì người ta lấy tên Ngài đặt cho một hội khỏe của học sinh, nhằm cổ vũ cho tuổi nhỏ có ý chí làm nên việc lớn. Nhưng tiếc thay có một số người làm ngược lại tinh thần đó. Họ bắt người lớn khai gian tuổi cho nhỏ lại để thi thố nhằm đạt thành tích cao.

- Vụ đó tôi có biết. Họ vi phạm đạo đức thể thao, làm "ô nhiễm" đấu óc bọn trẻ, tội tày trời đấu phải giỡn.

- Vậy mà họ cứ giỡn hoài. Trở về địa phương, họ mở tiệc ăn mừng thành tích, có đủ mặt quan chức. Tôi hỏi chủ, họ có biết xấu hổ vì sự gian lận kia không?

- Họ có mời tôi dự tiệc đầu mà biết. Nhưng tôi nghĩ, nếu họ biết xấu hổ thì họ đã không làm việc gian lận. Ngài Phù Đổng Thiên Vương sẽ xấu hổ vì con cháu nhưng Ngài lại ở tận trên trời.

- Chú nói rất hợp ý tôi.

Vừa lúc đó thằng cháu ngoại cao kều của anh Tám chạy về mồm hơi nhễ nhại, mặc quần áo cầu thủ, tay cầm chiếc cúp bạc, nói lớn:

- Cháu chào hai ông.

- Hai ông chào cháu.

Nó cười toét:

- Hai ông chào cháu bằng “cụ” mới phải. Cháu vừa dự vòng chung kết giải bóng đá nhi đồng thành phố. Đội của cháu đoạt chức vô địch. Cháu là vua phá lưới ghi 12 bàn. Khi cháu lên bục nhận giải thưởng các cầu thủ nhí cúi đầu đồng thanh: “Chúng tôi xin chào... thua cụ nhi đồng!”

Hai ông già đỏ mặt ngồi im.

Sếp giỏi hơn vua

BUỔI SÁNG, sếp đến nhiệm sở thấy trưởng phòng hành chính đang cười ngặt nghẽo liền gọi vào hỏi:

- Cậu cười cái gì vậy?

- Em cười lão Tể tướng lưng gù trên tivi. Vua xuống chiếu xuất tám triệu lạng bạc để xây ngôi chùa. Lão gù quỳ xuống can: “Dân chúng hai bên bờ sông Hoàng đang đói, hoàng thượng hãy đem tiền xây chùa mà trợ cấp cho dân”.

Vua phán: “Khanh không được nói”. Tể tướng cứ nói. Vua hạ Tể tướng xuống hai cấp. Tể tướng vẫn gào lên: “Hoàng Thượng phải lấy dân làm gốc, đem tiền trợ cấp cho dân”.

Vua điên tiết quát:

- “Hãy lột hết áo mũ giáng từ Tể tướng xuống làm dân thường”.

- “Tâu Hoàng thượng...”

- “Ta không muốn nghe nữa, hãy lôi cổ hắn tống khỏi triều đình”.

Quán lính xốc Tể tướng lưng gù kéo ra ngoài. Lão còn tháo nốt đôi ủng vua ban ném trả lại:

- “Vua chẳng ra gì thì ta cũng không thêm làm quan nữa”.
Rồi lếch thếch lội bộ về nhà. Lại được mẹ vợ cùng một giuộc củ
gào lên:

- “Ông làm thế là đúng, nói thế là phải. Bò quan về làm dân
thường càng khỏe”.

Rồi hai vợ chồng uống rượu ôm nhau cười ha hả. Đúng là
một lũ gàn dở điên rồ, sướng không biết sướng. Sếp nghĩ xem
thế có buồn cười không?

- Ôi dà... Chuyện ngày xưa ấy mà!

- Em liên hệ đến chuyện cơ quan mình mà khoái.

- Chuyện gì?

- Hôm sếp quyết mua cái xe đời mới tám trăm triệu, cậu kỹ
sư cũng can ngăn: “Nên để số tiền đó trợ cấp cho những công
nhân đang gặp khó khăn...” Đúng là luận điệu Tể tướng lưng gù.
Thế mà sếp không giận dữ quát tháo, vẫn êm mát như máy lạnh.

- Sao cậu lại so sánh thời dân chủ với triều đại phong kiến?

Trưởng phòng cười hể hể:

- Nhưng cuối cùng sếp vẫn mua xe còn cậu kỹ sư lưng thẳng
kia “bay” đi chơi chỗ khác. Em thấy đúng là sếp giỏi hơn vua.

Ông quan thanh bạch

DƯƠNG CHẤU LÀM QUAN THÁI THỨ QUẬN TÂY LAI để bặt Trương Mạt làm tri huyện Xương Ấp. Trương Mạt nhớ ơn, nhân sinh nhật quan thái thú, biếu cái lễ mười lạng vàng, chờ đêm khuya khách khứa về hết mới vào phủ lạy mừng.

Dương Chấu nghiêm mặt:

- Tôi biết ông là người khá mới cử ông làm huyện quan, thế mà ông không biết bụng tôi còn đem vàng đến biếu làm mất cái tiếng thanh bạch của tôi ư!

Trương Mạt lo sợ cúi đầu thưa:

- Xin ngài nhận lấy tấm lòng thành của hạ quan. Bây giờ đêm đã khuya không ai biết.

Dương Chấu nói:

- Trời biết, đất biết, ông biết, tôi biết, sao lại bảo là không ai biết?

Trương Mạt định nài nỉ nhưng quan thái thú xua tay và gọi to: "Bây đầu, tiễn khách".

Tên gia nhân đưa khách ra nhưng không theo cửa lớn mà qua cửa gạch đến một phòng tối. Chợt nghe tiếng người đàn

bà nói nhỏ nhưng rành rọt: “Ông huyện để lễ vật lại, nơi này trời, đất, ông và tôi đều không biết”.

Trương Mạt đang phân vân thì tên gia nhân ghé vào tai nói nhỏ: “Đấy là lời của thái thú phu nhân”. Trương vội đặt lễ vật xuống chấp tay vái vào bóng tối miệng lẩm bẩm: “Trời, đất, phu nhân và tôi đều không biết. Tôi chỉ mong có một người biết, đấy là quan thái thú. Mong phu nhân giúp cho”.

Can vua bỏ rượu

VUA CẢNH CÔNG NƯỚC TẾ NÁT RƯỢU, say bí tỉ đêm ngày không lo gì việc nước. Huyền Chương can:

- Nhà vua say sưa bỏ bê công việc, hạ thần xin can. Nếu nhà vua không nghe hạ thần xin tự tử.

Cảnh Công triều Tùu Cống đến báo:

- Huyền Chương can ta bỏ rượu; không bỏ, hần tự tử. Nghe hần hóa ra ta non gan; không nghe, hần chết cũng tiếc.

Tùu Cống nói:

- Huyền Chương láo, tha chém đầu là may, lại còn đòi tự tử. Nhà vua hãy xét xem. Nước Tế ta phát đạt là nhờ sản xuất nhiều bia rượu. Tỉnh nào cũng có nhà máy bia, nhà máy rượu, hàng năm nộp ngân khố hàng tỷ tỷ đồng. Nhà nhà uống bia, người người uống rượu. Nhà vua bỏ rượu thì thần dân ai còn dám uống. Các nhà máy đóng cửa, ngân khố rỗng tuếch lấy gì tiêu pha. Xin nhà vua xét cho kỹ.

Nhà vua lấy làm phải, tỉnh rượu cho gọi Huyền Chương đến phán:

- Ta uống rượu vì lợi ích quốc gia, nhà ngươi chớ nên can gián. Làm kẻ bề tôi, nhà vua bảo chết phải chết, bảo sống phải

sống. Ta không cho phép nhà người chết mà cho phép nhà người uống rượu. Người đầu, đem rượu cho Huyền Chương.

Huyền Chương mời uống một xị đã say, thấy đất trời lâng lâng nổi hứng hô to:

- Bệ hạ vạn tuế! R... Ứ... Ợ... Ừ vạn tuế.

Cảnh Công vuốt râu cười ha ha, uống liền một lúc hết cả hũ rượu ngũ xà.

Một cuộc khai quật khảo cổ

NĂM 3500, một đoàn khảo cổ gồm các nhà chuyên môn có uy tín đi về một vùng ven biển, nơi xưa kia là một thành phố sầm uất, do biến thiên dầu bể giờ là một bãi đất hoang vu. Đoàn khảo cổ sau khi khảo sát đã dùng những máy móc hiện đại khai quật một dải đất. Đào sâu tới năm, sáu mét thì phát hiện ra dấu tích một dãy phố dài đến 2 km. Họ phát hiện một điều lạ, khác các khu phố đương thời là nền sân đều cao hơn nền nhà từ 20 đến 30 cm. Các nhà khoa học họp bàn và đưa ra nhiều giả thuyết để giải thích hiện tượng trên. Có người nói đó là “môtip” kiến trúc thời bấy giờ theo kiểu “ngoại thượng, nội hạ” (ngoài cao, trong thấp). Có người nói do dãy phố này là khu mẫu giáo, làm sân để các em không bò ra cổng, ra đường. Có người giải thích đó là thời dùng xe máy, làm sân cao để phòng bọn trộm cắp vào nhà ăn cắp xe đưa ra cũng khó, vân vân và vân vân. Nhưng tất cả chỉ mới là giả thuyết.

Một hôm, họ đào được một cái tủ sắt, trong đó có một quyển sổ tay được bọc ni lông. Khi xem quyển sổ tay, các nhà khoa học vui mừng phát hiện ra đây là quyển sổ của một nhà báo ghi chép tài liệu. Trong đó có rất nhiều tư liệu quý như tả

các quán bia ôm, cà phê ôm, tắm ôm, mát xa... rất tỉ mỉ và phong phú. Khi đọc đến trang 73 thì mọi người reo lên, vì cái hiện tượng sân cao nhà thấp đã được giải thích rõ ràng. Sở ghi:

“Mùa mưa năm 199... , người ta làm đường. Nền đường đổ đất đá trải nhựa, nền cao hơn nền cũ từ 20 đến 30 cm. Hệ thống thoát nước không tốt, trời mưa nước từ ngoài đường chảy tràn vào nhà gây nên cuộc chiến tranh Sơn Tinh - Thủy Tinh. Chỉ có cách nâng cao nền nhà lên, nhưng nhiều nhà không có tiền, khả năng chỉ đủ nâng sân. Mảnh sân nhà tôi chỉ rộng 8m², mua hai xe đất, sỏi, gạch lát, xi măng, tiền công hết 960.000 đồng. Bốn mươi ngàn mua bia hơi và đồ nhắm về liên hoan khánh thành công trình nâng sân làm đê ngăn nước. Tất cả chẵn một triệu đồng. Mất tôi ba tháng lương”.

Các nhà khảo cổ được giải đáp và nhất trí “chăm phần chăm”.

Chế Tị hầu tòa

CHẾ TỊ ĐEM LỄ VẬT LÊN ĐỔI CÁT TÌM QUI CỐC TỬ:

- Ngày mai hạ quan phải hầu tòa, xin tiên sinh chỉ giáo nên trình bẩm thế nào để được giảm nhẹ hình phạt?

Qui Cốc hỏi:

- Nhà ông phạm những tội gì?

- Phạm ba tội: Một là nhận hối lộ, hai là chiếm đoạt tài sản quốc gia, ba là ăn chơi xa lãng.

Qui Cốc trao cho Chế Tị cái phong bì và dặn:

- Về nhà ông mở ra xem. Ngày mai ra tòa cứ thế mà nói.

Đêm hôm đó Chế Tị chong đèn học thuộc những lời dặn của Qui Cốc viết trong giấy. Hòm sau tại công đường quan tòa hỏi:

- Bị cáo có nhận hối lộ không?

- Thưa quý tòa, bị cáo kém cỏi chưa biết hối lộ là cái gì?

Tòa lại hỏi:

- Bị cáo chiếm đoạt bao nhiêu tài sản quốc gia?

- Thưa quý tòa, tài sản quốc gia được bảo vệ cẩn mật, bị cáo có ba đầu sáu tay cũng không dám đụng tới.

- Bị cáo cũng không hề ăn chơi xa lãng chứ? - Tòa lại hỏi.

- Thưa quý tòa, cái này thì có. - Chế Tị hào hứng kể vanh vách những chốn ăn chơi, cùng cách ăn chơi khiến thư ký phiên tòa ghi mỗi tay không kịp.

Quan tòa rung chuông ngắt lời, hỏi:

- Bị cáo không nhận hối lộ, không lấy của công, vậy lấy tiền đâu mà ăn chơi?

- Thưa quý tòa, tiền do vợ bị cáo chu cấp.

Sau một hồi thương nghị quan tòa tuyên bố:

- Phiên tòa tạm dừng. Sau đây bị cáo đưa bản tòa đến những nơi mà bị cáo phạm tội du hí để bản tòa thị sát tại chỗ, hoàn tất hồ sơ, lúc ấy phiên tòa được mở lại.

Bãi đường!

Đám ma to

QUAN LỆNH DOÃN NƯỚC SỞ SẮP CHẾT. Bọn thuộc hạ thân tín đến lo tang lễ, bàn bạc sẽ làm đám ma rở to.

Quan Lệnh doãn thấy vậy bảo:

- Ta lấy giới đất làm quan quách, mặt giới, mặt giăng làm hai viên ngọc bích, các ngôi sao làm hạt châu báu, muôn vạn vật làm đồ tống táng. Đám ma ta như vậy là đủ rồi, cần gì phải bày vẽ ra cho tốn kém.

Nói rồi quan tắt thở. Bọn thuộc hạ không nghe lời trăng trối, vẫn thực thi đúng như kế hoạch đã bàn. Đám ma thật linh đình. Đòn kiệu, cờ phướn rợp trời. Cỗ bàn đầy đủ lễ tam sinh: bò - dê - lợn, ngoài ra còn đủ thứ sơn hào hải vị, hoa quả thời trân. Ba ngày liền kèn trống inh ỏi, khách khứa đông chật, ăn uống thỏa thuê. Đến hoàng thượng, vì khó ở không đến được cũng sai một cận thần đem vòng hoa hạt cườm đến viếng.

Tang lễ xong xuôi, bọn thuộc hạ mới ngồi lại với nhau kiểm toán. Hàn Tử đi qua ghé vào thấy thế liền hỏi:

- Đám tang quan Lệnh doãn do các vị tổ chức như vậy là tốt lắm rồi, cơ sao các vị còn buồn thảm như vậy?

Người trưởng nhóm nói:

- Tiên sinh không biết đấy thôi. Quan Lệnh doãn tạ thế, ngài không có con trai, nên chúng tôi đứng ra lo liệu tốn kém lắm. Những tưởng quan lúc đương thời có nhiều người được nhờ cậy, nghĩ đây là lúc họ đền ơn. Không ngờ họ đến viếng rất đông, ăn uống đầy đủ, nhưng đồ phúng viếng thì ngoài đôi trướng, hương hoa ra chẳng thấy có phong bao, phong bì gì ráo, thế là bọn tôi lỗ to, tiên sinh nghĩ coi, chúng tôi không buồn sao được?

Hàn Tử cười ha ha:

- Các ông thực là bọn ngu lâu. Quan Lệnh doãn sinh thời làm to, nhưng không có con trai kế nghiệp, chết là hết. Vậy ai còn nhờ cậy gì nữa mà đem vàng thoi bạc nén đến cho phí đi...

Cả bọn tỉnh ngộ rót rượu mời Hàn Tử luôn ba chén.

Tự phạt, tự... tha

TÀO THÁO DẪN QUÂN RA MỘT CÁNH ĐỒNG LÚA CHÍN, ra nghiêm lệnh: “Bất cứ ai xéo nát lúa đều bị chém đầu”. Không ngờ con ngựa của Tào Tháo cưỡi nổi hứng nhày cà tung, xéo nát một đám lúa, Tháo rút gươm kể vào cổ mình: “Ta phạm tội, phải chém đầu thị chúng!”. Quân tướng sợ hãi thấy đều quỳ xuống xin thừa tướng đừng tự chém đầu mình.

Tào Tháo nể lời tướng sĩ không tự chém đầu nhưng vẫn phải cắt một món tóc làm gương. Tên lính hầu bọc lợn tóc vào mảnh gấm để đưa vào bảo tàng.

Sau này cháu tám mươi đời Tào Tháo là Tào Chút làm giám đốc công ty thời kinh tế thị trường. Hắn làm thì ít, ăn chơi thì nhiều, nhùng nhậm công quỹ, nợ nần lên đến hàng tỷ đồng, công ty có nguy cơ bị sập tiệm. Noi gương tổ phụ, hắn họp toàn công ty tuyên bố:

- Làm cho công ty đến nỗi này là tội của ta. Vì vậy, ta phải xử bản mình.

Vừa nói hắn vừa rút khẩu súng lục dí nòng vào mang tai. Mọi người sợ hãi quỳ xuống xin hắn đừng làm thế. Thăm nghĩ: hắn chết thì lấy ai thanh toán nợ nần? Nể tình mọi người, Tào Chút bỏ súng xuống và nói:

- Đá thế, ta tạm tha chết cho ta, nhưng không thể tha bổng được. Vì vậy, ta tự phạt mình phải từ chức. Từ ngày mai ta không còn làm giám đốc nữa. Để kỷ niệm ngày chia tay, kế toán đâu, hãy chi một khoản tiền để chiều nay toàn thể công ty đi nhậu ở quán Chiều Buông.

Mưu mẹo Khổng Minh

TRƯỚC KHI NHẬN LỆNH đem quân đến đường hẻm Hoa Dung để chặn bắt Tào Tháo, Quan Vân Trường phải làm bản cam kết với Khổng Minh là không được tha cho họ Tào, làm sai sẽ bị chém.

Nhưng Quan Vân Trường vì ân nghĩa đã tha cho Tào Tháo. Khổng Minh ra lệnh chém đầu nhưng Lưu Bị và các tướng xin quân sư tha tội cho Vân Trường, Khổng Minh tha bổng.

Về trường phù, quân sư ngồi phe phẩy quạt lông uống rượu. Viên tùy tướng hầu cận nói:

- Xin quân sư tha tội chết cho tiểu nhân được hỏi vài điều.
- Nhà ngươi cứ hỏi.
- Vì sao quân sư bắt Quan tướng quân làm bản cam kết?
- Vì ta biết trước Vân Trường sẽ tha Tào Tháo.
- Vì sao quân sư lại tha chết cho Quan tướng quân?
- Vì ta biết Chúa công và các tướng sẽ xin tha cho Vân Trường.

Viên tùy tướng lộ vẻ khoan khoái bưng miệng cười. Khổng Minh hỏi:

- Người cười cái gì, nói không rõ ta chém đầu vì tội vô lễ.

Viên tùy tướng sợ hãi quỳ xuống nói:

- Xin quân sư tha tội chết, tiểu tướng vui vì đã tự giải đáp được thắc mắc làm bận tâm lâu nay.

- Thắc mắc gì?

- Bây giờ tiểu tướng hiểu vì sao quan tổng cục trưởng hải quan ra lệnh cho cấp dưới không được nhận hối lộ mà họ vẫn cứ nhận tới tấp. Và vì sao quan thống đốc ngân hàng ra lệnh cho cấp dưới phải nghiêm cấm thực hiện đúng thủ tục cho vay tiền, vậy mà họ vẫn mở cửa kho bạc cho bọn gian manh vào xúc tiến bạc của quốc gia như xúc vỏ hến. Hóa ra họ học mưu mẹo của quân sư.

Khổng Minh nghiêm mặt cầm quạt lông phẩy phẩy ra hiệu cho viên tùy tướng biến.

Bệnh chóng chán

TRỊNH HÀM MẮC CĂN BỆNH CHÓNG CHÁN. Thuở hàn vi Hàm chỉ mong được một chân nha lại. Do vận may Hàm được làm quan huyện nhưng chưa được bao lâu Hàm lại chán, muốn làm quan tỉnh. Làm quan tỉnh ngồi chưa nóng ghế, Hàm lại muốn vào triều làm quan đại thần. Thành ra lúc nào tâm thần cũng không yên, lòng dạ luôn hoài vọng tới chốn cao sang, bệnh mỗi ngày một nặng.

Có người nói đó là căn bệnh tư tưởng, căn tìm đến một người thông thái xin chữa bệnh. Hàm tìm đến thấy Trang Tử.

Sau khi nghe bệnh, Trang Tử hỏi:

- Ông thuộc loại bệnh ham ăn chóng chán. Tôi hỏi về ăn uống, ông có chán không?

Trịnh Hàm thưa:

- Ăn thì ngon nhưng cũng chóng chán, bữa nay ăn món này, ngày mai lại muốn ăn món khác lạ hơn, ngon hơn.

- Về đường thê thiếp thì sao?

- Một chính thất với mười thiếp, đã chán ngấy, tìm tới các mỹ nữ cũng chỉ vài đêm lại chán.

Trang Tử nói:

- Bệnh nhà ngươi thuộc loại nặng, có khi được làm vua người cũng chán. Ta hỏi câu này, ngươi phải nói thật mới mong chữa khỏi bệnh: về của cải tiền bạc, ngươi thu về mỗi ngày một nhiều như vậy ngươi có chán không?

Trịnh Hâm lúng búng đáp:

- Cái đó thì không.

- Thế thì còn chữa được, ngươi phải chán cái chuyện thu vét tiền của đi, tự khắc mọi thú vui trên đời ngươi sẽ ham thích.

Trịnh Hâm suy nghĩ một lúc rồi nói:

- Tôi sợ làm theo lời thầy tôi sẽ mắc cái bệnh nặng hơn. Đây là bệnh chán sống.

- Thế thì ta cũng bó tay! - Trang Tử rũ áo đứng dậy.

Con tốt

ĐẠT PHU LÀM QUAN CAI TRỊ ĐẤT BÁI, một hôm hỏi Hạ Kỳ:

- Ta nghe nhà ngươi chơi cờ khá lắm phải không?

Hạ Kỳ thưa:

- Bẩm đại quan, tiểu nhân chơi còn kém lắm, gọi là mới sạch nước căn.

Đạt Phu lại hỏi:

- Nếu trên bàn cờ, ta là tướng thì ngươi là sĩ, tượng hay xe pháo của ta?

- Bẩm quan, tiểu nhân làm chức quan nhỏ hầu hạ đại quan, đâu dám nghĩ xa, tiểu nhân chỉ là con tốt trên bàn cờ.

Đạt Phu cười:

- Hay lắm, quan trên đang hạch ta về một vụ tiền nong mờ ám. Ta muốn nhà ngươi tự nguyện đứng ra nhận sai phạm này. Đây gọi là nước cờ thí tốt. Ngươi đừng lo, xong việc ta sẽ trọng thưởng.

Hạ Kỳ y lời, rồi việc cũng qua. Hạ Kỳ bị trách phạt chiếu lệ và sau đó được Đạt Phu cất nhắc lên hai bậc.

Ít lâu sau Đạt Phu gọi Hạ Kỳ đến hỏi:

- Bây giờ đối với ta, nhà người không còn là con tốt nữa mà là con xe.

- Xin đa tạ đại quan.

- Lại có một vụ nữa, lớn hơn vụ trước nhiều, nên không thể thí tốt mà phải thí xe, liệu người có cáng đáng giúp ta như lần trước không? Lần này xong việc ta sẽ đưa người lên bậc sĩ tượng thân cận của ta.

Hạ Kỳ tuân lệnh, nhưng lần này phải chịu án thích chữ vào mặt và lưu đầy sang Thương Châu mười năm.

Hạ Kỳ hiểu rằng lúc này có muốn làm con tốt cũng chẳng xong. Trong thời gian bị lưu đầy, hắn nghiền ngẫm phát minh ra một lối chơi cờ mà mọi quân trên bàn đều bình đẳng như nhau.

Tiếc rằng, sau đó lối chơi cờ này bị cấm, cho nên đến nay đã thất truyền.

Mua xương ngựa

SẾP CỦA CÔNG TY NỘ MỘT HỒM NÓI VỚI TRỢ LÝ:

- Công ty ta làm ăn cũng khá, nhưng ta muốn phát đạt hơn nữa, nên phải thu nạp được những người có tài. Vậy cậu có cách gì không?

Trợ lý đáp:

- Xưa có ông vua đưa nghìn vàng cho một viên quan nhỏ đi mua một con ngựa đã chết. Viên quan bỏ ra năm trăm lạng mua bộ xương đem về. Vua giận lắm, viên quan thưa: “Ngựa chết còn mua như vậy, huống ngựa sống. Tôi chắc nay mai sẽ có người đem ngựa tốt đến bán”.

Vua hỏi lại: “Nay ta muốn cầu người tài thì làm sao?” Viên quan thưa: “Nhà vua cứ để bạt tôi lên làm chức quan to, thấy thế những người giỏi hơn tôi sẽ đến”, rồi trợ lý mỉm cười.

“Chúng ta học tập người xưa. Sếp muốn có người tài, trước hết hãy để bạt tôi lên làm phó giám đốc. Thấy thế những người giỏi hơn tôi sẽ kéo đến”.

Sếp nghe theo, liền để bạt trợ lý lên làm phó cho mình. Nhưng đợi đến hàng năm chẳng thấy có người tài nào đến, sếp sốt ruột hỏi phó:

- Sao mãi không thấy ai đến như lời cậu nói?

Ông phó đáp:

- Sếp dẫn lên chút nữa mới hiệu quả. Nghĩa là sếp để tôi lên thay sếp, như vậy...

Nghe đến đây thì sếp ngất xỉu.

Lúc nào chịu nghỉ

THỦ TRƯỞNG ẤT TUỔI NGOÀI SÁU MƯƠI, năng lực sút kém nhưng không chịu nghỉ việc, cán bộ nhân viên trong cơ quan nhờ Hàn Thư đến thuyết phục:

- Ông tuổi đã cao, công tác đã lâu năm, sao không nghỉ cho khỏe?

Thủ trưởng Ất:

- Ta đã tự nguyện phục vụ đất nước, bây giờ tình hình còn khó khăn, công việc bề bộn, nghỉ thế nào được!

- Vậy nghỉ để vui chơi với vợ con?

- Là chồng ta phải làm gương cho vợ, là cha ta phải làm gương cho con. Ta không làm việc nữa, vợ con sẽ coi thường, gia cảnh sẽ sa sút lộn xộn. Thử hỏi nghỉ thế nào được!

- Vậy nghỉ để chơi với bầu bạn?

- Nghĩa bầu bạn phải giúp đỡ nhau, ta thôi việc biết lấy gì để giúp đỡ bầu bạn, còn ai đến chơi với ta nữa. Nghỉ thế nào được!

- Vậy... bao giờ ông mới chịu nghỉ?

Thủ trưởng Ất cười:

- Nghỉ chứ! Đó là lúc ta ngắm thấy cái huyết đã đào xong, ngó thấy những người đi đưa với những vòng hoa tiễn biệt cùng với những giọt nước mắt thật, nước mắt già, tai nghe thoảng mơ hồ bài điệu vãn ca ngợi công trạng...

Hàn Thư chấp tay cung kính:

- Kẻ này dùng ba tấc lưỡi đi làm thuyết khách, nay gặp ông mới thấy mình bất lực. Kẻ này có thể nghỉ được rồi.

- Không được! Nhà ngươi còn phải đem ý kiến của ta phổ biến rộng rãi cho mọi người. Việc ấy rất cần thiết, nhà ngươi nghỉ thế nào được.

Đúng lúc

NƯỚC TẾ RỘNG LỚN có âm mưu thôn tính nước Vệ nhỏ bé ở bên cạnh. Vua tòi nước Vệ lo lắng chưa biết đối phó bằng cách nào. Vừa lúc thấy trò Khổng Tử đem sở học và tài năng đi du thuyết để lập nghiệp, vua Vệ mừng lắm đón rước Khổng Tử đến giúp nước mình thoát cơn nguy biến. Khổng Tử nhận lời, thầy trò đem hết tài đức giúp nước Vệ trở nên hùng mạnh khiến nước Tế phải nể sợ. Khổng Tử còn thuyết phục vua Tế kết giao hòa hiếu với vua Vệ. Hai bên chọn ngày làm lễ, giết trâu lấy máu ăn thề kết giao huynh đệ. Sau đó vua Tế tặng vua Vệ một món quà trên mức tình cảm. Đó là đoàn vũ nữ gồm bốn mươi có gái xinh đẹp có tài múa hát nổi tiếng trong thiên hạ. Khổng Tử khuyên vua Vệ không nên nhận món quà “mỹ nhân kế” ấy. Vua Vệ còn lưỡng lự thì viên cận thần nói: “Chúa công không nên phụ lòng tốt của nước Tế. Chúa công hãy xem đoàn vũ nữ biểu diễn rồi hãy tính cũng chưa muộn”. Vệ Linh công nghe lời đi xem thử. Đúng là các tiên nữ, tóc mây da phấn, mắt hồ thu, ăn mặc thoáng mát bay bướm, hát như ru, múa nháy cực kỳ bốc lửa... Vua Vệ mê mết đờ đẫn như người ghiền ma túy, cho lập vũ trường ngày đêm thưởng ngoạn. Khổng Tử mấy lần vào cung nhưng vua Vệ đều kiếm cớ thoái thác không gặp.

Viên cận thần lại nói: “Khổng Tử đã giúp nước Vệ qua cơn hoạn nạn rồi, bây giờ Tể - Vệ hòa hảo, thiên hạ thái bình, thiết nghĩ chúa công nên hậu tạ thầy trò ông ấy để ông ấy đi chu du thiên hạ”. Vua Vệ liền sai người đem lễ vật đến tạ Khổng Tử. Biết ý đồ vua Vệ, Khổng Tử trả lại lễ vật, thầy trò thất vọng ra đi. Thạch Thác là lão thần nước Vệ đã nghi hươu, thấy thế liền đến gặp vua Vệ:

- Chúa công hãy tỉnh cơn mê đừng mắc mưu nước Tể, hãy đuổi theo mời Khổng Tử ở lại. Nếu không dùng ông ấy thì chúa công phải bí mật giết ông ấy đi, nếu để ông ấy đi nước khác thì chúa công mang tiếng không biết dùng người, những bậc hiền tài trong thiên hạ không ai đến nước Vệ nữa, ắt hẳn nước Vệ sẽ mất vì nước Tể.

Vua Vệ đang nóng lòng đến vũ trường, xem điệu múa mới “đại thoát xiêm y” liền phẩy tay nói với Thạch Thác:

- Khanh khỏi lo, ta đã trọng dụng Khổng Tử làm cho nước Vệ cường thịnh. Việc ông ấy đã xong, bây giờ đến lúc ta phải nghỉ ngơi giải trí, không thể thì ta làm vua được cái gì. Ta không nghe lời nhà người giết ông ấy đâu, vì khi nào nước Vệ nguy khốn, ta lại mời ông ấy đến giúp, thế là ta biết dùng người đúng lúc, nhà người chớ nhiều lời.

Thạch Thác khóc ba tiếng rồi cáo lui. Vua Vệ lại ung dung lên kiệu đến vũ trường.

Có lẽ con nói đúng

QUAN THỨ SỬ ĐIỂN CHÂU CÓ ĐỨA CON NHỎ NGÀ NGỰA CHẾT. Các quan chức thuộc các ban ngành đoàn thể địa phương, các công ty, các doanh nghiệp đều đến phúng viếng.

Thầy Hứa Do bảo đứa học trò nhỏ:

- Ta với quan 'Thứ sử không phải chỗ đi lại thân quen, nhưng bây giờ ông ấy có chuyện buồn, ta nên đến thăm hỏi. Con đi mua một ít lễ vật. Chúng ta đến viếng vì tình nghĩa, nên lễ vật chỉ cần một ít hương hoa là đủ.

Đứa học trò vâng lời thầy đi mua lễ vật về. Hai thầy trò chờ đến lúc chiều tối mới đi vì cho rằng vào thời điểm ấy sẽ ít khách. Nhưng khi hai thầy trò tới nơi thì khách vẫn tấp nập, xe cộ đỗ đầy trước cổng phủ.

Đồ lễ phúng viếng hết bọc này đến túi khác, hình như họ đua nhau xem ai mang nhiều hơn.

Hứa Do đứng tần ngần một lát rồi nói với học trò:

- Thôi, chúng ta đi về.

Đến nửa đường đứa học trò hỏi:

- Thưa thầy, vì sao thầy lại trở về?

- Họ đi phúng viếng đem nhiều lễ vật như thế ắt là cầu lợi. Thấy trò ta vì nghĩa tình mà đến. Thấy sợ những người kia nhận ra điều đó họ sẽ xấu hổ, nên thầy không vào.

Nghe xong đứa học trò không nói gì nhưng miệng cười tủm tỉm. Hứa Do hỏi, nó đáp:

- Xin thầy tha lỗi con mới dám nói. Con nghĩ rằng thầy trò mình vào viếng với một ít hương hoa bên cạnh những lễ vật kia thì con sợ chính thầy trò ta xấu hổ.

Hứa Do gật đầu.

- Có lẽ con nói đúng!

Sự kiện Hoa Dung

TRƯỚC KHI NHẬN LỆNH ĐEM QUÂN ĐẾN CHẶN CON ĐƯỜNG HÈM HOA DUNG ĐỂ BẮT TÀO THÁO, Quan Văn Trường phải làm cam kết với quân sư Khổng Minh là nếu tha họ Tào sẽ chịu tội chém đầu. Nhưng Văn Trường vì có chút ân nghĩa với Tào Tháo nên đã để cho họ Tào đi thoát. Khổng Minh ra lệnh chém đầu nhưng Lưu Bị và các tướng xin quân sư tha tội, Quan Văn Trường được tha bổng.

Về trường phù, quân sư ngồi phe phẩy quạt lông uống rượu. Viên tùy tướng hầu cận nói:

- Xin quân sư tha tội chết, tiểu tướng muốn hỏi đôi điều.
- Nhà ngươi cứ hỏi.
- Vì sao quân sư bắt Quan tướng quân làm bản cam kết?
- Vì ta biết Văn Trường sẽ thả Tào Tháo.
- Vì sao quân sư lại tha chết cho Quan tướng quân?
- Vì ta biết Chúa công cùng các tướng sẽ xin tha cho Văn Trường. Viên tùy tướng lộ vẻ khoan khoái bưng miệng cười.
- Người cười gì, không nói rõ ta chém đầu vì tội vô lễ. Viên tùy tướng lộ vẻ sợ hãi quỳ xuống:

- Bẩm quân sư, tiểu tướng vui vì tự giải đáp được thắc mắc.

- Thắc mắc gì?

- Bẩm quân sư, tiểu tướng hiểu vì sao quan tổng cục quan thuế tha tội chết cho viên quan cấp dưới coi việc in ấn tờ khai thuế. Viên quan họ Nguyễn kia cho in dư lên 34.453 bộ tờ khai, đúng ra là in lậu, những tờ khai đó lọt vào tay đường dây tội phạm, bọn chúng hợp pháp hóa nhập lậu nhiều loại xe cộ, lũng đoạn thị trường, gây thất thu thuế cả ngàn tỷ đồng, xe cộ tràn lan góp phần gây tai nạn giao thông. Số tiền khổng lồ vào tay những ai có trời mới biết.

- Tội như thế đáng chém sao lại tha?

- Bẩm hóa ra quan tổng cục thuế bắt chước...

- Người muốn nói hần bắt chước ta? Ta tha Văn Trường vì ông ta là tướng tài, có thể lập công chuộc tội, còn bọn sáu mọt kia sao lại tha?

- Bẩm quân sư là bậc thánh chắc biết rõ vì sao.

- Được rồi, cho người lui, chớ bép xép mà mất đầu.

Bài học vỡ lòng

NGHE TIN VÙNG NÀY KINH TẾ PHÁT TRIỂN, một người từ xa đến để xin việc làm. Anh ta đem hồ sơ đến gặp một sếp. Vị sếp lặng lẽ giờ hồ sơ ra xem chợt thấy có chiếc phong bì, liền gấp hồ sơ lại trao cho người đến xin việc.

- Rất tiếc ở đây chúng tôi chưa cần đến khả năng chuyên môn của anh, anh nên tìm nơi khác thích hợp hơn.

Lần thứ hai anh ta lại đến với chiếc phong bì dày hơn. Cũng như lần trước, sếp từ chối. Anh ta bắt chước Lưu Bị đi cầu Khổng Minh phải ba lần, anh ta lại đến với chiếc phong bì dày hơn.

Rất bất ngờ sếp mỉm cười nói:

- Sáng mai anh đến gặp tôi nhận việc.

Sáng hôm sau sếp đã đợi sẵn bắt tay anh ta, nói qua tình hình cơ quan vào giao việc, cũng rất bất ngờ sếp trả lại cái phong bì còn y nguyên:

- Tôi nhận anh vì anh biết thích nghi với thông lệ đương thời. Anh đến ba lần tức là anh có tính kiên nhẫn rất cần thiết lúc này. Tôi trả lại tiền cho anh với hy vọng anh hiểu là tôi đòi hỏi anh điều gì.

Người nhân viên mới ngồi lặng đi với vẻ lo lắng.

- Anh không vui à? - Sếp hỏi.

- Thưa sếp, tôi rất vui vì có việc làm và vui hơn vì có được vị sếp biết dùng người. Tôi hiểu mình phải làm gì như ý muốn của sếp. Nhưng cũng chính vì vậy mà tôi lo vì cách hành xử quan hệ của sếp đa chiều dọc ngang trên dưới phức tạp lắm, liệu sếp có trụ lại lâu dài ở đây được không?

- Tôi sẽ học bài học thích nghi và kiên nhẫn của anh...

- Trừ việc nhận lại phong bì! - Anh nhân viên ngắt lời.

- Nếu tôi phải chuyển đi nơi khác hay mất chức cũng không sao, tôi sẽ đề nghị anh thay tôi, tôi nói thật lòng đây. Loại trừ thói xấu cũng như làm việc tốt đều phải thích nghi và kiên nhẫn, khó nhất là...

- Trả lại phong bì...

Nói càn

TĂNG SÂM BỮA CỎ RUỘNG ĐƯA LỖ TAY LÀM ĐỨT MẮT ÍT RẼ. Cha Tăng Sâm giận quá cầm gậy đánh làm Tăng Sâm ngất đi. Khi tỉnh dậy về được đến nhà, Tăng Sâm liền thưa với cha:

- Lúc nãy con có tội để đến nỗi cha phải đánh làm đau tay cha, con thực là lỗi đạo.

Nói rồi Tăng Sâm đem đàn ra vừa đàn vừa hát để cha biết là Sâm không còn đau đớn gì.

Có người khen Tăng Sâm có hiểu, rồi đem kể cho Khổng Tử nghe.

Nghe xong Khổng Tử bảo học trò:

- Nếu Tăng Sâm đến xin học thì cấm cửa. Đạo làm con khi còn ở bên cạnh cha, nếu mà cha có giận dữ cầm gậy đánh thì phải bỏ chạy, không nhớ cha quá tay đánh chết, chẳng phải làm cha mang tội đồ ư. Như thế là bất hiếu.

Hôm sau, lại có người đến kể cho Khổng Tử nghe câu chuyện về một người cha có đứa con không biết gì, nhưng người cha vẫn ký giấy cho con làm giám đốc công ty ma để lấy cơ vay tiền nhà nước tiêu xài. Chuyện vô lễ, đứa con phải ra tòa, một ông thấy cãi được người cha thuê cãi cho đứa con nói với tòa:

- Bị cáo không có tội vì làm theo lời cha, mà con vâng lời cha là đúng đạo lý phương Đông.

Khổng Tử nghe xong vội bịt mũi lại rồi nói với học trò:

- Các trò đem chuyện Tăng Sâm hôm nọ mà suy ra thì rõ. Con thấy cha làm sai phải hết lời can ngăn, nhắm mắt làm theo là bất hiếu. Ông thầy kia không hiểu mà cứ nói gọi là nói can, các con chớ nghe theo.

Bắt chước không phải lối

QUAN TẾ TƯỚNG BẰNG CƠ MỘT HỒM ĐI SĂN, mãi đuổi theo một con hươu quá chân bị lạc vào khu rừng rậm không biết lối ra. Gặp một người tiểu phu đang đốn củi, liền nói:

- Ta là quan tể tướng, đi săn bị lạc. Người dẫn đường cho ta ra khỏi nơi này sẽ được ban thưởng.

Người tiểu phu vừa đưa đường vừa nói:

- Quan tể tướng như chim hồng chim hộc, nơi bay lượn là vùng trời cao rộng, sao lại vì một con thú mà liều thân vào chốn này, chẳng phí lắm ư?

Quan tể tướng khen phải và khi đi ra khỏi rừng liền ban thưởng cho người tiểu phu rất hậu hĩnh.

Lần sau quan cải dạng vào một quán bia ôm. Có kẻ nhận ra quan tể tướng và cũng biết chuyện người tiểu phu hôm trước liền theo quan vào quán đến bên cạnh chấp tay lễ phép:

- Bẩm đại quan, ngài là rường cột của triều đình, thân đáng ngàn vàng, cứ sao lại vào nơi quán xá cấp này, thiết nghĩ rất hại cho thể diện của đại quan, tôi xin đưa đường người ra ngoài.

Quan tể tướng đang vui vẻ với các em, bị quấy rầy liền đập bàn quát:

- Người là ai mà dám hỗn xược, ta đi để tìm hiểu thực tế xã hội. Người lại làm lộ tung tích của ta, làm hỏng hết ý định của ta. Người đầu, hãy đem tên này ra đánh năm mươi trượng.

Kẻ kia bị đánh như tù, còn bị người đời chế cười là bắt chước không phải lối.

Bái vợ làm thầy

TÒ TẮC NƯỚC QUẮC vừa được bổ nhiệm làm quan trung lang liền mời thầy Nhan Hồi để xin chỉ giáo về cách làm sao thu phục được lòng người.

Nhan Hồi nói:

- Có bốn điều quan trọng cần phải nhớ:

Một: Mình làm người sang trọng giàu có thì chớ nên kiêu sa.

Hai: Mình thông minh tài trí thì chớ nên khinh người.

Ba: Mình có thế lực thì chớ nên đè nén người.

Bốn: Mình ăn nói linh lợi thì chớ nên dối trá người. Thực hiện chu đáo bốn điều ấy thì lo gì không thu phục được lòng người.

Từ đó Tò Tắc mặt mày đăm chiêu, miệng lắp bắp học nhẩm những điều thầy dạy. Vợ thấy thế liền hỏi:

- Chẳng hay phu quân có điều gì lo lắng?

Tò Tắc kể lại lời thầy dạy, bà vợ liền "hừ" một tiếng rồi nói:

- Chời ơi, toàn lời hão huyền. Ông đâu phải là người tài trí thông minh, nếu ông không khinh người, thì người sẽ biết cái dốt của ông. Thế lực của ông chỉ mới như cái gò cái đống chứ to tát gì, không lo đè nén người, thì người sẽ đè nén ông trước.

Ông nói năng lấp bắp, nghĩ mãi chưa ra, lại còn thật thà nữa thì có mà xơi cám. Làm được ba điều như tôi nói là đạt tới sang trọng giàu có. Khi đã sang giàu rồi thì *kiêu xa* hay *kiêu gán* vẫn khối đứa xun xoe nịnh nọt xin làm thù hạ. Cứ nhìn ông Cổ đấy, cũng trình độ như ông mà khinh người, đối trá đủ điều vẫn ngồi ở chức Đại Phu. Ông phải học tấm gương đó, chứ học gì cái lão có hàng bồ chữ nhưng nghèo thấy mố.

Tô Tắc nghe ra, từ đó bái vợ làm thầy.

Cái tháp nghiêng

- CẬU BIẾT CÁI THÁP NGHIÊNG PISA NỔI TIẾNG Ở Ý CHƯ?
- Biết, qua tivi và báo chí.
- Năm 1993 tháp tăng độ nghiêng có nguy cơ sụp đổ, người ta phải chữa bệnh nghiêng tốn hết 27 triệu đô la.
- Họ chữa cho nó thẳng đứng lại ư?
- Chữa thế thì còn gì là tháp Pisa. Nó vẫn nghiêng ở độ vừa phải thế mới thu hút được khách tham quan.
- Nhà mình có một cái tháp nghiêng, kém cạnh gì đâu.
- Cậu biết đùa từ bao giờ vậy?
- Chuyện thật, cái tháp đó là... vợ mình. Có gì không ưng ý như mình chưa kịp nộp lương, chưa kịp lau nhà... nàng đang đứng thẳng tự nhiên nhắm mắt lại và từ từ nghiêng về bên phải. Mình lập tức chạy lại đỡ, tìm cách làm nguôi cơn giận của nàng. Cậu bảo chữa cái “tháp nghiêng” ấy cho khỏi đổ phải tốn bao nhiêu tiền?
- Tất nhiên không tốn hàng triệu đô, nhưng cũng không ít đâu. Năm ngoái cái ghế của sếp mình cũng bị nghiêng có nguy cơ đổ kèn, sếp phải chạy chữa tốn không dưới trăm triệu đồng. Chữa cái tháp nhà cậu có lẽ cũng đến một nửa số tiền trên.

- Thế thì mình đành bó tay, có khi đổ mất tháp.

- Tương kế tựu kế, mình có ý kiến này giúp cậu. Cậu xây một cái bệ bằng gạch ốp đá hoa cương ở trước sân, đặt “cái tháp nghiêng” của cậu lên đấy. Tất nhiên phải trang điểm cho tháp nhiều bộ mặt màu sắc khác nhau, quần áo cho “tháp” phải học hỏi bắt chước các ca sĩ sao cho thoáng mát gợi cảm, rồi cậu quảng cáo cho khách đến tham quan, cậu sẽ hốt bộn tiền.

- Để mình thử xem.

- Nhưng cậu nhớ hậu quả như thế nào mình không chịu trách nhiệm đâu nhé.

Nói thí dụ

CÓ NGƯỜI BẢO VUA NƯỚC LƯƠNG RẰNG: “Huệ Tử nói việc gì cũng hay *thí dụ*. Nếu nhà vua không cho thí dụ thì Huệ Tử chắc không nói gì được nữa”.

Vua bảo: “Ừ, để ta thử xem”.

Hôm sau vua đến thăm Huệ Tử, bảo rằng:

- Xin tiên sinh nói gì cứ nói thẳng, đừng thí dụ nữa.

Huệ Tử nói:

- Xin hỏi nhà vua có biết massage là gì không?

- Ta có nghe nói nhưng không biết là gì.

- Thế bây giờ thân trả lời “matxa tức là matxa”, liệu nhà vua có hiểu không?

- Hiểu thế nào được!

- Còn thân nói “matxa” là thí dụ như lúc nhà vua mệt mỏi, gọi một cung phi vào xoa bóp, sau đó nhà vua hết mệt lại muốn đi tiếp... thì cũng được chiếu. Thí dụ như thế gọi là matxa và mát gán. Nhà vua hiểu được chứ?

Vua nước Lương cười ha ha:

- Thế thì ta hiểu, ta hiểu. Có thí dụ dễ hiểu thật. Ta còn nhiều điều chưa hiểu như bía ôm, karaoke, chích choác, sida... Lần sau ta đến, người cứ thí dụ cho ta hiểu ta sẽ trọng thưởng. Còn bây giờ ta về cung làm cái matxa như người vừa thí dụ.

Thạch Sanh hồi trần

THẠCH SANH, sau khi bắt ó cứu nàng tiên, bay về trời vui duyên mới cùng tiên nữ. Sau một năm chung sống, Thạch Sanh thấy ăn không ngỏi rồi, cuộc sống nhàm chán không chịu nổi. Rồi một đêm chàng trút bỏ xiêm y, đóng khố, đầu vấn khăn thủ rìu như xưa, tay cầm cái búa đốn củi, vai khoác cung tên trốn xuống trần gian. Chàng không biết một năm ở thượng giới ngang bằng một thiên niên kỷ dưới trần gian. Xuống đến nơi mọi vật đã thay đổi quá nhiều, chẳng thấy rừng đầu. Chàng đi mãi, đi mãi, về gần đến một vùng thôn làng. Trời về chiều, Thạch Sanh đói bụng liền xuống đóng ngồi trên mô đất giương sẵn cung tên để bắn chim làm thức ăn. Đợi mãi mới thấy một con diều hâu bay tới, chân quắp một vật gì đấy. Chàng phóng mũi tên, con diều hâu rớt xuống trong chân vẫn quắp con gà chết. Thạch Sanh vợ có khó đốt lửa để nướng gà. Chợt một người đi xe máy trên đường dừng xe ghé hỏi:

- Ông đốt lửa làm gì thế?

- Tôi nướng con gà ăn đỡ đói.

- Ấy chết, đấy là gà bị dịch cúm, ăn vào toi mạng. Mời ông về nhà tôi, xin lỗi, ông là ai? Thạch Sanh hả? Ông từ trong truyện tranh cổ tích bước ra, quý hóa quá!

Thạch Sanh ngồi sau xe máy về nhà người nọ ở thành phố được đãi bằng cơm rượu. Nhưng ngày qua ngày chẳng có việc gì làm, không ai thuê bỏ cùi, gánh nước... Chàng nhớ ra chuyện cũ, hỏi ông chủ:

- Ở đây có niêu đất nấu cơm không?

- Tôi hiểu rồi, niêu cơm huyền thoại Thạch Sanh, cứ ăn hết lại có, chiều nay mời ông đi ăn cơm niêu.

Ông chủ nhà mời Thạch Sanh đến một nhà hàng sang trọng. Sau khi thức ăn bày ra, khách gọi: "Cho hai niêu cơm".

Lát sau nhà hàng bê ra hai niêu cơm nóng hôi hổi. Bằng một động tác thuần thục, người phục vụ đập đánh bốp hai niêu cơm vỡ ra, còn lại cơm như quả bưởi có lớp cháy vàng bọc ngoài.

- Như vậy đây ông Thạch, cơm niêu trần gian trở thành món ăn sang trọng. Ông muốn ăn bao nhiêu cũng có, nhưng phải... trả tiền.

Sau bữa ăn Thạch Sanh nói:

- Tôi cảm ơn ông đã cho tôi ăn ở những ngày qua, bây giờ tôi xin cáo biệt.

- Ông đi đâu?

- Tôi lại tìm đường về trời, ở trần gian bây giờ tôi thất nghiệp rồi chết đói mất thôi.

Vô vi

VIÊN ĐỒ ĐẤU HUYỆN BÁI CHUYỂN ĐI NƠI KHÁC để lại chiếc ghế trống. Bốn người xin ứng cử vào chức vụ này. Cao Khởi là một trong số đó nên tìm đến nhà một vị cự đại thần của triều đình đã cáo lão về quê xin ý kiến.

- Bẩm cụ, muốn được chức Đồ đầu con phải làm gì?
- Vô vi.
- Xin cụ nói rõ hơn.
- Nghĩa là không làm gì cả, nằm nhà uống rượu chờ.

Cao Khởi vâng lời đóng cửa không tiếp ai. Trong khi ba người kia hoạt động ráo riết. Từng người sắm lễ vật đến tư dinh quan huyện đều được bề trên vui vẻ tiếp nhận và hứa hẹn. Về nhà họ mở tiệc mời các quan chức, bạn bè ăn mừng sớm.

Ít lâu sau, trước sự ngạc nhiên của mọi người, Cao Khởi nhận “Quyết định” bổ nhiệm chức Đồ đầu. Khởi mừng lắm đến nhà ân nhân báo hi.

- Lạy cụ, lời cụ dạy như thần.

Vị cựu thần vuốt râu cười:

- Có gì đâu, quan huyện là người công minh biết chọn mặt gửi vàng.

- Bẩm cụ bảy giờ con phải làm gì tiếp?

- Ba bằng một và một bằng ba, cứ thế mà làm anh hiểu chứ?

- Da, con hiểu.

Vâng lời dạy, Cao Khởi lo cái lễ vật bằng ba lễ vật của ba người kia cộng lại đem đến nhà quan huyện, và một cái như thế nữa đem đến vị cựu thần, trước khi ngồi vào chiếc ghế Đô đầu huyện Bái.

Những viên bi xanh

HÀN TỬ TÔI THỜI CÒN LÀM VIÊN CHỨC NHÀ NƯỚC nắp bóng sếp cũng được đi đây đi đó. Nhưng đi là đi xe hơi, ở khách sạn, cũng từng được nếm các món đặc sản: tiết măng xà, bê thui, bò nướng... từng bĩa bọt ôm eo tùm lum không nhớ hết. Bây giờ về hưu mới hiểu ra rằng mình chưa biết gì về đất nước bèn khăn gói quả mướp lên đường đi du lịch bụi. Ngày đi đêm nghỉ, cơm hàng cháo chợ, miễn là được xem phong cảnh, được biết các di tích lịch sử, văn hóa để mở mang cái đầu óc tối thui.

Bữa nọ đi đến một thành phố, ghé vào quán cóc bên đường uống ly cà phê vọt, nhân đó mà được nghe một cuộc bàn luận của dân bản địa xoay quanh một ông giám đốc gọi tắt là ông B. Hai ý kiến khác nhau. Phe này khen ông B là người có tài có đức, liêm khiết, ôn hòa, khoan dung với cấp dưới, không xu nịnh, a dua cấp trên, chưa ghét đem tiền chùa ăn chơi xa láng. Phe kia chê ông là gàn dở, không hiểu thời thế, cán bộ nhân viên dưới quyền không xơ múi gì. Cấp trên không ưa, cánh ngang cấp thì xa lánh. Sớm muộn rồi cũng bay. Tôi liền hỏi thăm địa chỉ và đến nhà ông B.

Tôi nói ngay với ông về thân phận mình, chỉ muốn được đàm đạo với ông. Ông B. tiếp tôi thân tình. Tôi kể lại những ý kiến tôi được nghe về ông. Ông cười buồn:

- Họ nói đều đúng. Điều chắc chắn là tôi phải rời nơi này dù đối với người khác thì đây là một miếng mồi béo bở tha hồ đục khoét chia chác.

Tôi chia sẻ với ông và nói vài lời an ủi, ông B khoát tay:

- Cảm ơn ông, tôi đã chuẩn bị cho tương lai của mình rồi. Nói xong ông lấy trong ngăn kéo một túi vải và đổ ra mặt bàn cơ man nào là những viên bi ve xanh đỏ.

Thấy tôi ngạc nhiên ông giải thích:

- Có gì đâu, tôi bắt chước ông Lưu Dung - Tể tướng lưng gù. Ông ấy làm đến tể tướng, ngày đêm tàn tụy lo cho nước cho dân, mà mấy lần bị tống vào đại lao, suýt nữa thì toi mạng. Sau được cái ân huệ làm phó thường dân lếch thếch về quê. Ông ấy giải trí bằng cách chơi đánh bi với trẻ con.

Tôi hiểu ra liền bật cười, ông cũng cười. Cả hai cười sặc sụa cho đến khi nước mắt chảy đầm đìa mới dứt.

Không chịu nhục

Tân Tì Tụ, người nước Tể, một đêm nằm mơ thấy một người to lớn mặc quần gai áo vải, đeo gươm vào nhà mình, vô cớ mắng chửi và nhổ nước bọt vào mặt.

Tân Tì Tụ giật mình thức dậy, đầu biết là chiêm bao nhưng vẫn tức giận, nguyện phải trả thù. Sáng dậy, Tân Tì Tụ ra đường cái đứng rình. Thọ Nhục đi qua thấy lạ liền hỏi, Tân Tì Tụ kể lại đầu đuôi, Thọ Nhục cười ha hả:

- Trên đời này tôi gặp nhiều người gàn dở nhưng chưa thấy ai như anh.

- Anh nói thế là nghĩa làm sao?

- Một kẻ làm nhục anh trong mơ có gì mà anh phải giận. Như tôi đây đã bao lần bị sếp chửi mắng, một lần ông ấy còn tát cả cốc bia vào mặt tôi, mà tôi vẫn cứ vui vẻ như không. Vì thế mà tôi được lên lương lên chức đều đều, chứ như anh thì có mà về vườn sớm.

Tân Tì Tụ nén giận nói:

- Anh nói thế lấy gì làm bằng cứ. Bây giờ giả dụ tôi nhổ nước bọt vào mặt anh, anh có chịu được không?

- Anh cứ thử xem.

Tân Ti Tụ liền nhổ nước bọt vào mặt Thọ Nhục. Quả nhiên hắn vẫn cười và lấy khăn ra lau mặt.

Tân Ti Tụ bò vào nhà rồi uất lên mà chết.

Bọ ngựa chống xe

MỘT HỒM TRANG CÔNG NƯỚC TẾ XA GIÁ ĐI SẴN. Xe đang đi trên đường, có con bọ ngựa cứ đứng giữa đường giương cànng chực chống lại chiếc xe. Tà hữu thấy thế kêu lên: “Chết, chết”. Trang Công nghe tiếng tưởng sự gì nguy hiểm, liền cho dừng xe lại hỏi. Tà hữu thưa: “Có con bọ ngựa thấy xe sắp đến không tránh, còn giơ cànng lên chống lại. Giống này không biết lượng sức mình, cứ thấy cừu địch là xông lên. Cứ cho xe đi đè bẹp nó xem còn dám chống lại hay không”.

Trang Công xua tay:

“Hãy khoan, giống bọ ngựa thế là đáng kính. Thấy kẻ hùng mạnh mà không sợ nguy hiểm, vẫn quyết chí tiến lên, các người nên noi gương”.

Nói rồi vua cho xe tránh sang một bên.

Lần sau Trang Công đi săn, gặp một người nghèo khổ rách rưới đứng giữa đường chắn xe, nói có điều oan ức muốn tâu vua. Tà hữu bấm lên, Trang Công nói: “Các người cứ phận sự thì hành, có thể mà cũng phải bấm báo!” Tà hữu liền đẩy người kia ra vệ đường và cho xe đi. Nhân lúc Hàn Tử đi đến, người kia kể lại chuyện vừa qua, Hàn Tử nói:

“Bọ ngựa là con vật bé nhỏ vô hại, Trang Công tránh nó được tiếng vua hiển. Còn nếu tránh nhà người thì biết bao nhiêu người oan khuất sẽ kéo ra đứng chật đường, nhà vua còn đi săn bắn thế nào được nữa. Nhà người đã hiểu ra chưa?”

Người kia chấp tay:

“Thưa ngài, tôi đã hiểu”.

“Nhất tiểu khuynh thành”

U VƯƠNG NHÀ CHU MÊ ĐẮM NÀNG BAO TỰ, nhất là khi nàng cười. Nhưng khốn nỗi nàng không chịu cười, lúc nào cũng cau có như bị đau bao tử. Vua tìm mọi cách để người đẹp cười. Biết nàng ưa nghe tiếng xé lụa, liền xuất lụa trong kho ra sai người xé, nhưng môi mỹ nhân vẫn mím chặt như miệng hến. Gọi tất cả danh hẽ bốn phương tới làm trò, nhưng nàng phẩy tay chê cách thọc lét rẻ tiền. Vua liền xuống chỉ bố cáo trong thiên hạ ai có cách gì làm cho hoàng hậu cười sẽ được trọng thưởng.

Hàn Tử ở đất Bái nghèo khổ, viết nhật trình kiếm ít bạc vun độ nhật, đọc thánh chỉ liền khăn gói vào kinh, ghé tai hoàng đế nói cần làm như vậy... như vậy. U Vương nghe xong cười lên sặc sụa liền y kế thi hành. Một nhà hàng được xây dựng cấp tốc tọa lạc trong góc khuất vườn Thượng Uyển được đặt tên là “Rét-tô-răng Bổng Lai”. Xong xuôi, nhà vua triệu tập các quan đại thần vào cung mũ áo chỉnh tề tuần chì tề tựu đúng giờ Dán, giờ gà lên chuồng. Bên Văn có các quan Thái sư, Tư đồ, Đại phu, bên võ có các Hiệu úy, Đô úy... cả thảy hơn hai chục vị. Các quan được mời vào Bổng Lai dưới ánh đèn nhấp nháy xanh đỏ mờ ảo. Mỗi vị có một thị nữ đẹp như tiên sa, quần áo mỏng như cánh

chuồn ngồi cạnh. Hương hoa sức nức, bồ đào mỹ tửu rót ra, tiên nữ nâng ly ghé tận môi các đường quan, quàng tay áp má, kẻ đuôi sát về... Chuyện trăng hoa ru hồn người vào cõi bồng lai không đủ lời tả hết.

Trong khi đó thiên tử và hoàng hậu bí mật ngồi trong phòng kế bên nhìn thấy hết qua hệ kính chiếu tinh vi. Đang khi cuộc vui đến độ “xem trong ầu yếm có chiếu là lời” thì cửa phòng xịch mở, các quan bà đồng loạt xuất hiện như từ dưới đất chui lên. Như sét đánh, các quan ngồi chết ngắc mấy giây rồi nhốn nháo như chợ vỡ. Vị chui xuống gắm bàn, vị nấp sau tiên nữ. Các phu nhân ra tay. Bà Tư đồ nắm râu ông Thái. Hiệu úy phu nhân giáng cái tát vào mặt quan Đại phu, bà Đô úy xé nát áo cánh chuồn của tiên nữ...

Nhìn cảnh đó hoàng hậu Bao Tự cười lên như nắc nẻ. Hoàng đế nhìn mãn nguyện ngấm nụ cười ngàn vàng của người đẹp.

Chuyện được giữ kín trong cung cấm.

Ít lâu sau giặc kéo đến biên thùy, thế mạnh như nước lũ, U Vương lo sợ liền mời các quan đại thần vào triều hội kiến, tìm kế chống giặc. Các quan vẫn còn kinh hoàng chuyện cũ, người cáo bệnh, người bị phu nhân cấm cố trong phòng, thoái thác cuộc họp. Quân giặc cứ thế đánh vào tận kinh thành, U Vương cùng Bao Tự bỏ trốn, thế là mất nước.

Người sau có câu: “Nhất tiểu khuynh thành” tiếng cười làn đổ nước nghiêng thành là vậy.

Quan lớn cao minh

QUAN HUYỆN TRUỞI SỨC CHO HƯƠNG LÝ CÁC XÃ NA ĐÔNG, Na Đoài, Mít Thượng, Mít Hạ biết vào ngày này tháng này quan sẽ về các xã thị sát, cấm không được bày đặt đón tiếp linh đình làm xáo trộn đời sống dân chúng. Ai trái lệnh sẽ bị cách chức.

Quan xứng đáng bậc phụ mẫu thương dân như cha mẹ thương con! Đến ngày hẹn, quan cùng đoàn tùy tùng lặng lẽ đến các xã, hương lý địa phương tuân lệnh quan cũng nghênh tiếp trang trọng nhưng kín đáo, quan lấy làm bằng lòng. Ban ngày làm việc, ban đêm giải trí. Thân hào địa phương tới hầu quan đánh tổ tôm. Thân hào đều là những tay bài sành sỏi, nhưng thày đều thua quan. Ngài “ù” hết ván này đến ván khác, toàn ù cao: thập hương, bạch định, vũ dùi chi chi này... Tên lính hầu thu tiền của hội bỏ vào đầy tráp. Về ăn uống, quan cũng không dùng gia cầm gia súc của dân, như gà vịt bò lợn, mà quan ăn các dã thú có sẵn trong thiên nhiên như hươu, nai, nhím, chồn xạ, hoặc tổ chim yến ngoài vách đá. Đến xã cuối cùng là Mít Hạ, chức sắc địa phương không mở sòng tổ tôm mà giải trí bằng cách hát ã đào. Các mỹ nữ non tơ đến cho quan kẻ dùi gác về nghe đàn hát du dương.

Khi trở về huyện, thấy Đề làm bản “tổng kết” đánh giá xếp bậc các xã theo thứ tự: nhất Na Đông, nhì Mít Hạ, ba Na Đoài, bốn Mít Thượng. Quan hỏi:

- Thấy xếp bậc căn cứ vào đâu?

- Bẩm quan lớn, căn cứ vào trọng lượng và chất lượng các gói quà mà các xã dâng tặng. Nơi đưa nhiều chứng tỏ dân giàu vì cánh hương lý đâu có bỏ tiền túi ra làm quà tặng.

Quan vuốt râu mỉm cười:

- Thấy sắc sảo lắm. Tuy nhiên bản chức muốn cho thằng Mít Hạ lên hàng đầu, vì các cô đầu xinh đẹp nồn nà chứng tỏ nơi đó gạo trắng nước trong, dân tình êm thắm. Thấy thấy thế nào?

Thấy Đề vỗ đùi đánh đét:

- Bẩm, quan lớn đúng là bậc cao minh!

Tào Tháo nhiễm HIV

BẤY GIỜ CHU DU, Đô đốc nước Ngô muốn xây dựng một hạm thuyền lớn nhưng ngặt vì chưa có tiền. Hoàng Cái hiến kế:

- Nước Ngụy giàu có, sao Đô đốc không cho người tới Hứa Đô nói với Tào Tháo xin vay tiền?

- Ông nghĩ kẻ thù chịu mở hầu bao giúp ta ư?

- Lẽ nào Đô đốc quên Tào Tháo vốn kiêu ngạo và háo sắc. Trong thiên hạ hẳn chỉ ao ước có được Nhị Kiều.

- Ý ông muốn nói đến hai nàng Đại Kiều và Tiểu Kiều ở Đông Ngô ta?

- Bẩm Đô đốc, đúng thế.

Chu Du trợn mắt tức giận:

- Hoàng Cái, người không sợ mất đầu hay sao mà dám bảo ta đem dâng hai người em gái cho chàng giặc Tào A Man?

Hoàng Cái vội ghé tai Chu Du nói nhỏ một hồi. Chu Đô đốc đổi giận làm vui rồi y kể thi hành. Một mặt viết thư cho Hoàng Cái mang lên Hứa Đô, một mặt cho người tuyển chọn trong bọn nữ tiếp viên các tửu điểm và thanh lâu lấy hai cô nhan sắc có vóc dáng giống Nhị Kiều rồi đưa về phủ dạy dỗ cách ăn mặc trang điểm và lễ nghi.

Lại nói Hoàng Cái lên Hứa Đô gặp Tào Tháo dâng thư của Chu Du. Đọc thư, Tháo cả mừng: “Chu Công Cẩn gả hai nàng em gái cho ta. Hai nước Ngụy Ngô giao kết, phen này tên nhãi Lưu Bị chết không có đất chôn”. Các quan đều can gián, nói rằng Chu Du mưu lược xảo trá. Vua Ngô gả em gái cho Lưu Bị, Ngô Thục kết thân, ắt hẳn việc này có cả mưu của Khổng Minh, thừa tướng cần trọng suy xét.

Tào Tháo vốn đa nghi, nhưng suy nghĩ đến hai mỹ nữ đệ nhất thế gian sắp vào tay mình, lửa dục bốc lên mờ mắt, bỏ ngoài tai mọi lời can gián. Tháo liền sai bọn Tào Hồng, Trương Cáp áp tải vàng bạc cùng kiệu hồng theo Hoàng Cái xuôi dòng Trường Giang về Đông Ngô. Tào Tháo cũng cho xây ngay một tòa lầu đài nguy nga đặt tên là Đông Tước để đón mỹ nhân về ở.

Ít lâu sau bọn Tào Hồng đưa người đẹp về. Từ đó Tào Tháo ngày đêm vui thú ở lầu đài Đông Tước. Hai nàng “Kiểu dỏm” vốn sành sỏi ngón nghề ân ái phòng the, khiến Tào Tháo mê mẩn tâm thần không thiết gì đến công việc của thừa tướng.

Một năm sau, Chu Du đóng xong hạm thuyền chuẩn bị khởi binh phạt Ngụy. Tin dữ báo về Hứa Đô cùng lúc Tào thừa tướng lâm bệnh. Triều đình triệu danh y Hoa Đà tới. Hoa Đà khám bệnh thật kỹ, khi thử máu thấy dương tính liền thất sắc:

- Bẩm thừa tướng, ngài mắc bệnh nan y gọi là nhiễm HIV, bệnh đã đến thời kì “Ét”, rất nguy đến tính mạng.

- Chữa bằng cách nào? Tào Tháo hỏi.

- Có cách chữa, nhưng chưa rõ thừa tướng có chịu không. Bệnh ăn vào lục phủ ngũ tạng, phải mổ bụng cắt bỏ những phần bị hoại...

Tào Tháo nổi giận:

- Nhà ngươi đúng là tay sai của Đông Ngô sai đến hại ta. Bay đâu, bỏ hán vào ngục tối cho chết rục xương.

Hoa Đà bị bỏ ngục. Chẳng bao lâu Tào Tháo cũng chết.
Triều đình phủ dụ dân chúng:

“Tào thừa tướng ngày đêm lo lắng chuyện quốc gia đại sự
nên nhiễm bệnh đau đầu. Triều đình và các quan Thái y hết lòng
chạy chữa, nhưng vì tuổi cao sức cạn, bệnh hiểm nghèo nên
thừa tướng đã tạ thế...”

Tranh thủ

QUÁCH NGHÊU LÀM QUAN, tiệc tùng nhậu nhẹt liên miên, chẳng mấy khi ăn cơm nhà. Một hôm thấy Mạnh Tử hỏi:

- Nghe nói một tháng ba mươi ngày, ngài tiệc tùng mất hai mươi chín ngày phải không?

Nghêu đáp:

- Thấy nói đúng. Tuy nhiên, tôi đã có kế hoạch sửa chữa. Tháng sau tôi bớt đi một ngày và cứ thế tiến dần.

- Sao ngài không bỏ ngay?

- Cái gì cũng phải từ từ. Tôi vừa mới xử vụ kiện một tên ăn trộm gà. Mỗi tháng đêm nào hắn cũng ăn trộm một con gà. Hắn xin từ nay mỗi tháng, hắn bớt dần một con. Hắn làm giấy cam đoan và tôi tha cho hắn.

Thấy Mạnh nói:

- Ngài làm quan lại ví với tên ăn trộm gà làm sao được, thấy điều phi nghĩa phải bỏ chạy mới phải.

Nghêu không chịu:

- Tôi hỏi thấy khi đi truyền bá đạo đức, liệu thấy nói một lần người ta có nghe ngay hay không. Cái gì cũng phải từ từ...

Thấy Mạnh chào thua ra về. Quách Nghêu cười sặc sụa nói với bọn thủ hạ:

- Lão đồ gàn không hiểu gì thực tế. Lão không biết ta tiệc tùng liên miên là xài tiền chùa. Nay mai ta về vườn không ăn cơm vợ thì ăn dâu. Vì thế còn đương nhiệm ngày nào ta phải tranh thủ... ăn để có "lực lượng" dự trữ.

Theo ai phải cẩn thận

QUÝ THỨC DẪN Đám Thuộc Hạ đi picnic vùng thôn dã gặp một người đánh lưới chim sẽ chỉ đánh được thuần sẽ non vàng mép. Quý Thúc liền hỏi:

- Không đánh được sẽ già là tại làm sao?

Người đánh lưới đáp:

- Sẽ già cáo lắm, biết sợ cho nên khó bắt được; sẽ non háu ăn cho nên dễ bắt. Nếu sẽ non mà theo sẽ già thì bắt sẽ non cũng khó. Nhưng tất cả sẽ già mà theo sẽ non, thì bắt sẽ già cũng dễ.

Quý Thúc quay lại bảo Đám Thuộc hạ:

- Biết ăn ít thì được lâu bền; tham ăn mà quên nguy hiểm thì chóng tong đời. Thế cho nên theo ai phải biết theo khôn hay theo dại. Các người còn trẻ, theo ai phải biết suy nghĩ cẩn thận. Theo người già mà lão luyện thì được toàn thân, theo kẻ trẻ dại nóng nổi thì bại hoại. Các người thấy thế nào?

Bọn chúng vàng dạ rồi rít:

- Ngài nói chí phải. Bọn sẽ non vàng mép chúng tôi nguyện theo ngài mãi mãi, mong ngài đừng về vườn vội cho chúng tôi được nhờ.

Quý Thúc băng lòng lăm liến kéo cả bọn vào quán rượu bên đường chiêu đãi một bữa túy lúy.

Nghệ thuật thua cờ

HẠ BỘC HỌC HÀNH SÁNG LÁNG, nhưng quen tính ăn chơi phóng đãng. Y nổi tiếng cao cờ khắp vùng. Quan tri phủ Lã Thích mời về nhậm chức, hay chơi cờ liền gọi Bộc vào phủ cho làm một chức quan nhỏ, để hàng ngày hầu cờ. Trình độ chơi cờ của quan tất nhiên là kém Hạ Bộc, nhưng chỉ một thời gian ngắn, đánh mười ván thì may ra Hạ Bộc mới thắng được một ván. Quan phủ khoái lắm, có ai mời quan đánh cờ ngài lại hỏi: “Liệu ông có thắng được Hạ Bộc không?” Đối thủ lắc đầu. Quan phủ cười hà hà: “Vậy thì đấu với tôi thế nào được”. Hạ Bộc nhờ thế mà cứ thắng quan tiến chức đều đều.

Mấy năm sau, Lã Thích được triệu về kinh làm quan to. Hạ Bộc được đi theo và cũng làm quan trong triều, nhưng về cờ thì vẫn cứ thua họ Lã!

Năm sau Lã Thích bị bệnh nặng xem chừng khó qua khỏi. Ngài gọi Hạ Bộc đến bên giường trần trối: “Ta ra đi chỉ có một điều ân hận là đã thắng cờ nhà ngươi, làm cho ngươi mất cái tiếng là cao thủ. Ngươi đừng nên oán trách ta. Ta đã giới thiệu ngươi với quan tể tướng. Ngài cũng thích đánh cờ. Sau khi ta qua đời, nhà ngươi về phủ tể tướng để hầu cờ ngài. Nhưng ta phải nói cho ngươi biết là tể tướng đánh cờ thấp lắm, ngươi phải liệu mà hành xử”.

Hạ Bộc nắm tay quan trên xúc động thưa:

- Xin đội ơn đại quan đã chiếu cố. Đại quan yên tâm, kẻ tiểu nhân này sẽ biết cách hành xử. Nghệ thuật thua cờ vốn là cái cần cầu cơ của tiểu nhân. Thua trên bàn cờ để ngoài đời tiểu nhân thắng đậm.

Rửa nhục

TÂN TỈ TRƯỚC LÀM CHÂN THƠ LẠI Ở HUYỆN BÁI về quê nghỉ hưu được một năm. Một đêm nằm ngủ, Tỉ mơ thấy một người to lớn, mặc áo gấm, đeo bài ngà, đến tận đầu giường mắng Tỉ té tát rồi nhổ cả nước miếng vào mặt Tỉ. Thức giấc Tỉ giận điên người liền mài con dao sắc giắt vào lưng ra đứng cạnh quán nước đầu làng, chờ kẻ kia đi qua sẽ chém một nhát để rửa nhục.

Một người bạn đi qua thấy thế liền mời Tỉ vào quán hỏi chuyện. Tỉ kể lại đầu đuôi, người bạn hỏi:

- Thế ông có nhận ra người mắng ông là ai không?

Tân Tỉ hạ giọng:

- Có chứ, chính là quan huyện Bái.

Người bạn nói:

- Tôi hỏi thật ông, hồi còn làm việc ở huyện, có khi nào ông ấy mắng ông không?

- Có một đôi lần.

- Sao khi ấy ông không cầm dao mà chém một nhát?

- Ông nói gì lạ thế. Khi ấy tôi ở dưới quyền ông ấy làm thế thì tôi mất đầu trước. Bây giờ tôi đã về vườn thì còn gì mà sợ nữa.

- Thế ông phải lên huyện chứ đợi ở đây thì bao giờ ông ấy đi qua mà rửa nhục được.

- Ông lại xui đại tôi, lên huyện có lính tráng canh gác tôi làm sao mà đến gần ông ấy được. Tôi cứ đợi ở đây thế nào cũng có dịp trả được mối hận.

Từ đó, ngày ngày Tân Tỉ đợi ở gốc đa, đến lúc chết vẫn không gặp được quan huyện để rửa nhục.

Bắt được vàng

DƯƠNG TỶ NƯỚC TÊ lấy được người vợ hiền thực giỏi giang. Một hôm, Dương Tỷ đi đường bắt được túi vàng người ta đánh rơi, hí hửng đem về khoe vợ.

Vợ nói:

- Thiếp trộm nghe người quân tử không ham của người khác. Nay chàng nhặt được của rơi lại đem về để tiêu xài cho mình làm ô uế phẩm hạnh, thử nghĩ có nên không?

Dương Tỷ nghe vợ nói, thẹn quá liền đem túi vàng để lại nơi nhặt được. Kịp lúc đó quan huyện sở tại đi qua trông thấy liền hỏi. Dương Tỷ thuật lại đầu đuôi, quan phán:

- Vợ chồng nhà ngươi thật đáng khen. Người đưa túi vàng cho ta giữ để trả lại người mất.

Nói rồi quan bảo viên thuộc hạ lấy trong cặp ra tờ giấy khen in sẵn điền tên Dương Tỷ vào rồi quan đóng cái dấu son đỏ chói trao cho Dương Tỷ.

Dương Tỷ cúi mình lạy tạ.

Quan huyện về tư dinh kể lại cho bà huyện nghe. Huyện bà cất túi vàng vào hũu bao, rồi vui vẻ nói với quan ông:

- Kể từ ngày ông làm quan thì lần này cái dấu son của ông là có giá nhất. Cái túi vàng này là tôi “đánh rơi” chứ ai!

Quan ông quan bà ôm nhau cười rúc rích.

Chống tham nhũng

CƠ QUAN HỢP ĐỂ QUẢN TRIỆT VẤN ĐỀ CHỐNG THAM NHŨNG.
Sếp thuyết trình, nêu ra những tác hại của tệ tham nhũng. Nào là tham nhũng làm một số giàu lên nhưng đất nước nghèo đi, nào làm xói mòn lòng tin, hủy hoại đạo đức...

Mọi người nhất trí và giờ nắm tay biểu lộ quyết tâm diệt trừ nạn tham nhũng, trước nhất là ở cơ quan.

Phần hai chuyển sang bầu ban chống tham nhũng. Ba người trúng cử và sếp làm trưởng ban.

Cuối cùng sếp tổng kết cuộc họp:

- Tôi cảm ơn sự tin nhiệm của cơ quan đã bầu tôi làm trưởng ban chống tham nhũng. Xin bắt tay ngay vào việc. Việc đầu tiên tôi quyết định giải thể ban chống tham nhũng vừa bầu ra.

Mọi người đổ dồn nhìn vào sếp, bàng hoàng như nghe tiếng sấm giữa trời quang.

Sếp từ tốn nói tiếp:

- Cơ quan này tôi là người nắm trong tay toàn bộ tiến nong. Ai còn dám tham nhũng nào! Bởi vậy cần gì các ban chống tham nhũng(!?)

Mọi người hiểu ra, vỗ tay hoài...

Chỗ ngồi

TRỊNH CÚC hầu hạ trong phủ quan lệnh doãn họ Hà đã được ba năm, tận tụy trung thành để mong tìm đường tiến thân.

Quan lệnh doãn nói với Cúc:

- Ta không quên công lao của người đối với ta. Ta đang lo cho người một chỗ ngồi ở chốn kinh kỳ. Hiếm vì những nơi béo bở như thương cảng, thuế vụ, ngân khố... đã có tay chân của các quan đại thần trong triều yên vị rồi, phải chờ thời cơ. Người đừng sốt ruột, trước sau ta sẽ lo cho người.

Trịnh Cúc lạy tạ:

- Tiểu nhân được đại quan chiếu cố, công ơn to lớn như trời bể, xin đem tấm thân trâu ngựa để đền đáp.

Vừa lúc trong triều có tang lớn, quan Tư đồ tạ thế. Lệnh doãn họ Hà đi phúng viếng về nhà mặt mày tươi tỉnh gọi Trịnh Cúc đến nói:

- Ta có tin mừng cho người, do quan Tư đồ tạ thế mà người đã có được một chỗ ngồi.

Trịnh Cúc run như cây sậy, quỳ xuống:

- Tiểu nhân đầu chết cũng không dám mơ ước cái chỗ ngồi thay thế quan Tư đồ.

- Người nhầm rồi, ta đâu bảo người thay quan Tư đồ. Chỗ đó là... là thế này: quan Tư đồ có tên tay chân đang giữ chức quản lý điều phối lực lượng lao công ở kinh thành. Nay người đến thay hân, chỗ này tuy không thật ngon, nhưng biết thu vén cũng không đến nỗi nào.

- Dạ bẩm, nhưng người ngồi đấy đã yên vị, tiểu nhân làm sao thay thế được.

- Người trẻ người non dạ quá! Không còn chỗ dựa nữa, thì bắt phải chết cũng được hưởng hồ chi bị mất chức!

Trịnh Cúc lay tạ, hờn hờ nhận lệnh.

Lên trời

QUAN HUYỆN ĐẠI THAM chiếm đất của gia đình Kỳ Kiến xây công đường và nhà riêng. Kỳ Kiến mất ruộng cày, không có thóc gạo, gia đình trở nên khốn đốn, kêu lên huyện, quan bỏ ngoài tai. Không còn cách nào khác, Kỳ Kiến làm đơn kêu tới triều đình. Vua xuống chỉ cho Đại Tham phản xử.

Đại Tham gọi Kỳ Kiến tới công đường:

- Ta cho người một số tiền để người làm nhà và đóng thóc, người chịu không?

Kỳ Kiến nói:

- Tôi là dân cày tôi cần ruộng cày. Có ruộng tất có thóc có nhà, không phải phiền lụy ai.

Đại Tham lại nói:

- Ta là quan phụ mẫu tức là cha mẹ dân cả huyện. Ta cất ruộng ở làng bên cho người, chịu không?

- Bẩm quan, ruộng của gia đình tôi do cha ông để lại. Tôi lấy ruộng người khác là cướp của họ, họ lấy ruộng đâu mà cày.

Đại Tham đập bàn:

- Người kiện ta như con kiến kiện củ khoai. Ta sẽ tâu với triều đình rằng mọi chuyện đã xong. Triều đình ở xa lo nhiều việc lớn, ai để ý đến người.

- Tôi không sợ triều đình ở xa, cần lên trời tôi cũng lên.

Đại Tham cười ha hả:

- Hay lắm, ta sẽ cấp lộ phí cho người lên trời. Trên ấy đất hoang còn nhiều lắm tha hồ cày cấy, người đi ngay cho kịp!

Chuyện trong hẻm

HÈM SỐ 4 DÀI HƠN TRĂM MÉT, cư dân nghèo làm đủ nghề vất vả. Cuối con hẻm là gia đình hai bà cháu. Bà già chạy chợ nuôi cháu đi học. Bà buộc phải bán mảnh vườn rộng hai trăm mét vuông của đời trước để lại lấy tiền lo cho cháu. Người chủ mới chờ vật liệu đến xây lên một ngôi nhà lầu to đẹp, mái ngói, cửa gương, tường hoa, cổng sắt. Sau đó, con đường vào hẻm trước kia đất đá lổn nhổn lấy lợi được tráng nhựa, xe con vào ra ngon ơ, hệ thống điện nước cũng đàng hoàng hơn trước. Dân trong hẻm lấy làm mừng lắm lắm. Mỗi buổi sáng, chiếc xe con kính mờ vào tận cổng ngôi nhà đón ông chủ đi làm; tối mịt xe lại đưa ông về. Thành ra dân hẻm chưa ai nhìn rõ mặt ông, bảo nhau gọi là ông Sáu, chắc ông làm lớn nên gọi là Sáu lớn để phân biệt với ông Sáu nhỏ bán hủ tiếu.

Một buổi chiều trời mưa, Ba hớt tóc mua xì rượu, ít mỗi mời người hàng xóm là Tư xích lô sang nhà nhậu. Hai người đang lai rai thì có ông khách lạ đến. Ông khách béo tốt bệ vệ ăn mặc tươm tất. Ba hớt tóc liền nói:

- Chắc ông kiếm nhà ông Sáu lớn, mời ông đi vào cuối hẻm. Khách tươi cười:

- Tôi là Sáu lớn đây. Về đây hơn một năm rồi, nhưng bận bịu quá, hôm nay mới có thì giờ đến thăm các bác, xin thông cảm.

Ba hót tóc vội lấy ghế mời khách ngồi, rót ra ly rượu:

- Quý hóa quá, từ ngày ông Sáu về đây, đời sống bà con được nâng lên một bước, cảm ơn ông lắm. Xin mời ông uống với anh em tôi ly rượu.

Ông Sáu vui vẻ nói năm ba câu, uống hết ly rượu rồi từ giả để đến thăm nhà khác. Khách đi rồi, Ba hót tóc nói:

- Anh Tư thử đoán xem tại sao có sự lạ rỗng đến nhà hôm này?

Tư xích lô gãi đầu ậm ừ:

- Chắc sắp tới có cuộc bầu cử đại biểu gì đó.

- Trật rồi anh Tư! Ở xứ người mới có chuyện các ông nghị đi mua phiếu cử tri, ở ta thì không, anh nghĩ vậy coi chừng thất chính trị đó nghe.

- Vậy theo chú thì sao?

- Anh Tư có để ý đến tờ giấy gấp tư trong túi áo ngực ông Sáu không?

- Có thấy, nhưng tờ giấy đó ăn nhập gì với chuyện này.

- Sao lại không? - Ba hót tóc cười hể hể. - Tôi cuộc với anh Tư bữa nhậu. Tôi đoán chắc đó là tờ quyết định ông Sáu lớn về hưu.

Phải có đôi

LỖ KIỆT ĐƯỢC QUAN TRÊN CẤT NHẮC cho làm một chức nha lại ở huyện. Theo lệ thường, Kiệt lo một món quà tạ ơn. Nhà Kiệt có hai cái lọ cổ quý hiếm của ông cha để lại, Kiệt muốn đem một cái lên tạ quan nhưng phân vân chưa biết chọn cái nào. Có người bạn đến chơi góp ý.

- Anh cứ đem cả hai cái đi, tùy ý thích quan trên chọn một cái. Như vậy vừa tỏ được lòng thành của anh, vừa tôn trọng quan trên.

Kiệt lấy làm phải liền làm theo. Kiệt đem hai cái lọ đến tư dinh quan trên và bày tỏ ý mình. Quan không nói gì, sai gia nhân dọn tiệc thết đãi. Đang ăn chợt quan đánh rơi chiếc đĩa, quan cười nói: “Người xưa nói đĩa có đôi, chẳng sai!”

Kiệt nói: “Bẩm đại nhân dạy chỉ phải”.

Quan gấp vào bát Kiệt cái cánh gà, Kiệt cảm động vừa ăn vừa khen ngon. Quan gấp cái nữa cho Kiệt: “Phải ăn cả đôi mới trọn vẹn”. Kiệt lại nói: “Tiểu nhân đội ơn quan lớn”.

Trà nước xong xuôi, quan vuốt râu phán:

- Anh đem biểu quà tạ cảm ơn, nhưng lễ nào ta lại nhận một cái, thôi anh mang cả đôi về cho trọn vẹn.

Kiệt run rẩy lạy tạ:

- Xin đại nhân tha tội cho kẻ này, đại nhân nhận cho cả đời thì kẻ này mới không đắc tội.

Nói rồi từ tạ ra về, vừa mừng vừa sợ.

Bà huyện giỏi giang

TRI HUYỆN LÝ KHÀN về nhậm chức ở huyện Hạng Thành được năm năm. Lúc mới đến quan huyện nghèo kiết, nhưng bây giờ giàu có, tài sản vô khối không tính được, nhờ tài đục khoét và ăn hối lộ. Dân chúng trong huyện làm nhiều đơn tố cáo lên trên và triều đình sẽ cử đoàn thanh tra về Hạng Thành truy cứu. Quan huyện Lý Khản sợ quá định bỏ trốn. Bà huyện họ Dương liền dí ngón tay vào trán chống nói:

- Ông làm đến chức quan huyện mà dụt thế. Đã có gan ăn của dụt thì phải biết cách nuốt cho trôi. Nuốt không trôi thì phải tìm cách chống đỡ. Nay ông lại chực bỏ trốn là nghĩa làm sao?

Quan huyện gãi đầu gãi tai:

- Trăm sự nhờ tay nội tướng, bà bảo tôi phải làm gì tôi xin tuân theo.

Bà huyện liền ra chỉ thị:

- Ông triệu tập ngay các nha lại dưới quyền ông, đưa trát xuống các làng, thôn gọi lý trưởng và vài vị trưởng lão lên đây rồi tôi sẽ có cách.

Quan huyện y lời, hôm sau trên trăm người đã có mặt ở công đường nghe bà huyện hiểu dụ:

“Quan huyện là chủ của các người. Chủ giàu có thì các người cũng được mát mặt. Nay đoàn thanh tra của triều đình sắp đến, nếu các người có tố cáo quan huyện, thì cùng lắm quan đem hết của cải đốt lót, rồi mọi chuyện cũng chìm xuống, các người cũng chẳng được gì. Rồi quan huyện mới về thay, ông ta lại bắt các người cung phụng để xây dựng cơ nghiệp, các người lại tốn phí một lần nữa. Ta nói để các người biết, khi đoàn thanh tra về ai nói tốt cho quan huyện một điều thì ta thưởng một ngàn, ai nói tốt mười điều ta thưởng một muôn, các người thấy thế nào?”

Ai nấy nghe đều thấy phải, có người còn cảm động rụng rưng. Kết quả khi đoàn thanh tra triều đình về chỉ toàn nghe điều tốt về quan huyện, nên quan được thăng chức và chuyển đi nơi khác. Tiền bà huyện hứa thưởng cũng bị xù. Ai nghe chuyện cũng khen bà huyện họ Dương giỏi giang.

Xạo quá

QUA BA NGÀY XÉT XỬ, phiên tòa đi vào phần cuối. Dích danh thủ phạm là giám đốc X. mang tội thiếu trách nhiệm vô hạn làm thất thoát tài sản xã hội chủ nghĩa, tham ô, nhận hối lộ số tiền lên đến vài tỉ đồng. Nhân chứng vật chứng đầy đủ, có luật sư bào chữa. Cuối cùng, công tố viên đề nghị mức án tù chung thân. Trước khi tòa nghị án, bị cáo được phép nói lời cuối cùng. Trước vành móng ngựa, bị cáo nói:

- Kính thưa quý tòa, kính thưa quý vị bà con cô bác, thân bằng quyến hữu, tội của tôi đã rõ, tòa xử phân minh tôi xin tâm phục khẩu phục. Nhưng tôi xin quý tòa xét đến cái công của tôi cũng có những bằng chứng rõ rệt. Đây là tôi đã thực hành tiết kiệm tối đa. Số tiền tôi làm mất là hai tỉ, thực ra số tiền đó không mất, tôi đã dùng xây nhà, mua đất, mua xe, bây giờ tôi nộp lại nhà nước. Thử hỏi nếu mấy năm qua tôi dùng số tiền đó ăn chơi tiêu xài lãng phí thì nay còn đâu. Xưa nay người ta chỉ biết kẻ tham những cười, mấy ai biết kẻ có tội khóc. Vì vậy nếu tòa xử án tôi tù chung thân, thì ai biết được tôi còn sống bao nhiêu năm nữa, nhà nước sẽ tốn một khoản tiền lớn để nuôi tôi. Tôi đề nghị cho tôi được tù tại gia, tự túc ăn mặc để tiết kiệm số tiền đó đem góp vào quỹ xóa đói giảm nghèo. Xin quý tòa minh xét.

Có tiếng cười tiếng xì xào trong phòng xử án. Một người nào đó chợt kêu to lên:

- Xạo quá... chời!

Giấc mơ II

TRÊN DƯƠNG THẾ CÓ MỘT KẺ BỊ TAI NẠN CHẾT. Hồn xuống âm phủ kêu oan với Diêm Vương. Vua hỏi:

- Vì sao mà chết, hãy kể rõ đầu đuôi.

- Tàu Diêm Vương, con vừa mua cái xe Giấc mơ II đập hộp làng coóng, hết sáu cây vàng. Con mời bạn bè đi "rửa xe". Chúng con uống hết dấm thùng bia. Uống xong thấy làng làng như được lên thiên đường, con cười xe và phóng như bay. Trông thấy cây cột điện lại tưởng cổng vào thiên giới, con cho xe bay thẳng vào, không ngờ lại phải xuống địa phủ này.

Diêm Vương phán:

- Mì uống rượu say còn điều khiển phương tiện giao thông đã trái luật, lại phóng quá tốc độ, chết là phải còn kêu oan nổi gì?

- Tàu Diêm vương, con chỉ tiếc một điều là chiếc xe mới mua, mới đi lần đầu đã phải xa nó. Cho con trở lại trần gian thêm một thời hạn nữa rồi con xin xuống hầu hạ đại vương.

Nói rồi hân khóc hu hu.

Thấy hân còn trẻ, Diêm vương thương tình cho hân trở về dương thế sáu tháng.

Hắn lạy tạ rồi trở về trấn. Từ đó, ở trấn thể có kẻ phóng xe bạt mạng. Chính là hắn đang tranh thủ cuối xe nốt thời gian đã hẹn với Diêm vương.

Mệt lắm

HÒA THÂN LÀM QUAN CỤC PHẨM TRIỀU CÀN LONG. Hòa đại nhân giàu địch quốc, tham nhùng, nịnh hót cỡ siêu hạng. Lão còn dụ Càn Long vào các cuộc chơi bất tận. Đêm đêm, vua tôi cải trang thành kẻ công tử phong lưu vào các lầu xanh kỹ viện đắm đuối hoan lạc, chuyện không nói hết. Càn Long đam mê tầu sắc bỏ bê việc nước. Tể tướng Lưu Dung liễu chết can ngăn:

- Tầu hoàng thượng, thần trộm nghĩ tam cung lục viện có hàng trăm phi tần, đều là người đẹp tuyển chọn trong thiên hạ về hầu hạ hoàng thượng. Cớ chi hoàng thượng còn phải đi tìm hoa bướm ở những nơi không được sạch sẽ ấy?

Càn Long cười tủm:

- Trẫm lấy làm ái ngại cho khanh, vì cái lưng gù mà không đến được chốn bồng lai tiên cảnh. Cung phi của ta đẹp nhưng không có nghề. Trong chốn phòng the lúc ái ân vẫn *tầu hoàng thượng, tầu bệ hạ*, không dám chạm vào long thể sợ mang tội khi quân. Còn ở chốn kia thì má áp má, tay luồn tay, chân quần chân, mê ly quần quai lắm khanh ơi!

- Bệ hạ có biết quân giặc đang dòm ngó nơi biên cương?

- Biết, trẫm đã ra lệnh cho các tướng trấn thủ biên ải để phòng nghiêm mật.

- Bệ hạ có biết gió bão lụt lội phá hoại mùa màng, cuốn trôi nhà cửa, nhân dân đói rét khốn đốn không?

- Biết, trẫm đã sai các quan đi xem xét cứu trợ.

- Nếu tướng sĩ chốn biên cương, nhân dân vùng thiên tai đói rách biết bệ hạ ham mê chơi bời, bỏ bê việc nước, họ sẽ nói gì?

- Làm sao họ biết được. Nếu có biết, họ cũng không dám nói khanh đừng lo.

- Tàu bệ hạ...

- Thôi, khanh đừng tâu bẩm nữa sốt cả ruột. Lúc nào gặp khanh cũng chỉ nghe chuyện giã giã, thiên tai, trộm cướp! Cứ thế thì ta ở ngôi vua làm gì cho mệt. Cho người lui!

Ngày xưa các cụ cũng... sex

HỒI CÒN BÉ Ở LÀNG QUÊ, tôi biết hai ông già nổi tiếng. Một người là bác và một là chú họ tôi. Cả hai đều là nông dân cày chính hiệu. Nhờ siêng năng cày cấy nên về già cũng khá giả. Nhưng các cụ luôn nhớ thời nghèo khổ nên vẫn sống tằn tiện. Ông bác tôi có độc một bộ cánh áo the quần dài chỉ mặc vào dịp giỗ Tết. Có ai mời, cụ vắt quần áo dài lên vai, gấn đến nơi cụ mới xò quần mặc áo. Việc xong ra khỏi ngõ, cụ lại cời quần áo vắt vai đi về. Còn khi ở nhà cụ sex trăm phần trăm. Có khách đến, cụ mới mặc quần còn bọn trẻ chúng tôi đến chơi thì cụ cứ tự nhiên như không có chuyện gì xảy ra. Một lần cụ hỏi tôi:

- Một cái quần may mặc được bao lâu?

Nhóc như tôi chạy nhảy leo trèo, dăm sáu tháng là rách quần, nhưng biết tính cụ tôi trả lời:

- Thưa bác, cháu mặc được ba năm ạ.

Cụ lắc đầu:

- Chết, chết là phải, chúng mày phá của. Cái quần tao mặc mười lăm năm vẫn còn tốt.

Ông chú họ của tôi còn "kinh dị" hơn. Một lần cụ đến chơi nhà tôi, cụ cời quần áo, mặc cái quần nâu đã cũ. Cụ nằm lên cái

võng gai. Đột nhiên cụ nằm sấp lại tụt quần ra để nó khỏi cọ xát vào võng gai dễ rách. Rồi cụ thành thói đưa võng. Không ngờ con chó con thấy cái gì lủng lẳng dưới võng liền dớp một miếng khiến cụ ôm quần kêu ré lên. Còn bọn chúng tôi được mẹ cười vỡ bụng.

Còn bây giờ cái chuyện sex tràn lan nhiều nơi với nhiều hình thức phong phú. Người ta xem các cuốn phim ngoài luồng đủ kiểu sex ngoại, sex nội. Rồi người ta xem sex "*thực mục sở thị*". Không phải vì nghèo mà tiết kiệm. Trái lại các vị giàu có, vai vế bỏ tiền ra mua cái sự cời bỏ quần áo của các cô gái để no mắt, vui tay... Có lúc một người trong phòng kín đèn mờ, có lúc xem "tập thể" vừa bình phẩm vừa cười đùa như những thằng điên, mà nào họ có điên. Tệ nạn ấy đang có nguy cơ phát triển tràn lan, nhiều người đã biết, khỏi phải nói nhiều...

Buồn lòng nêu lên câu chuyện sex xưa và nay để bạn đọc so sánh và rút ra kết luận.

Vua Sở mất cung

VUA NƯỚC SỞ ĐI SĂN ĐÁNH RƠI MẤT CÁI CUNG. Các quan tâu vua sai người đi tìm, nhà vua phán:

- Vua nước Sở đánh rơi cái cung thì người nước Sở lại nhặt được, có mất đi đâu mà phải tìm.

Có người đem chuyện đó đến kể ở trường học của Khổng Tử, Tử Cống nói:

- Ở nước Tề cũng có chuyện tương tự. Quan coi kho đánh mất sắt thép xi măng đến vài vốc phân bón; quan coi diên thổ đánh mất đất mất rừng; quan coi ngân khố đánh mất tiền bạc tính đến hàng tỉ. Công luận và dân chúng đòi các pháp quan phải truy tìm của đánh mất, các quan tâu vua, vua phán:

- Của người này đánh rơi thì người khác nhặt được chứ có mất đi đâu mà phải tìm.

Từ Lộ vỗ tay khen:

- So với vua Sở thì câu nói của vua Tề khoáng đạt hơn nhiều. Nhan Hối vội nói:

- Nhưng việc Tề, Sở có chỗ khác nhau. Bên Sở nhà vua đánh mất cung, người dân nhặt được, còn bên Tề thì kẻ đánh mất với

kề nhặt được là một, giống như từ tay này trao sang tay kia điều độc đáo là khi ở tay này là của chung, trao sang tay kia thì đã biến thành của riêng.

Nghe học trò bàn luận, Khổng Tử đứng dậy phủ tay áo:

- Ngài mai ta đóng cửa trường. Các con mau mau sang nước Tề làm quan lập nghiệp kẻo muộn.

Yêu ghét

TƯ CÒI LÁI XE CHO ANH NĂM. Hai thấy trò hạp nhau coi bộ thân thiết lắm. Một lần má Tư Còi lâm bệnh đột ngột, Tư Còi đánh xe đưa má đi bệnh viện cấp cứu. Hôm sau Tư Còi đến thưa anh Năm vì việc gấp không kịp báo cáo trước. Anh Năm không trách mà còn khen ngợi Tư Còi là đứa con có hiếu.

Lần khác hai thấy trò đi công tác xa, ở khách sạn, Tư Còi lựa một em xinh đẹp đưa tới phục vụ thủ trưởng. Hôm sau thủ trưởng vỗ vai Tư nói nhỏ:

- Chú mày ăn ở với anh thật hết lòng, anh không quên công chú mày.

Ít lâu sau, anh Năm thấy Tư Còi biết quá nhiều chuyện riêng của mình, đâm ra không ưa, muốn sa thải. Được tin Tư Còi đến gặp van vì:

- Em ăn ở với thủ trưởng tận tình, có lỗi gì đâu mà thủ trưởng nỡ sa thải em.

Anh Năm nghiêm mặt:

- Chú mày còn không biết lỗi ư. Dám dùng xe của cơ quan đưa má đi mà không báo cáo, thế là chiếm công vì tư. Lại còn cái

lỗi tày trời là đưa gái đẹp đến cho thủ trưởng, như thế là rắp tâm làm hại thủ trưởng. Cho chú mày thôi việc là còn may. Quyết định đây, hãy thi hành.

Tư Còi buồn bã ra đi tìm gặp Hàn Thư kể chuyện đầu đuôi. Hàn Thư nói:

- Cùng một sự việc mà nhận định mỗi lúc khác nhau, đấy là "yêu nên tốt, ghét nên xấu". Anh nên nhớ rằng với cấp trên không có cái bằng gì bằng cái bằng... lòng.

Tư Còi nghĩ thầm làm được điều đó thì đến cổ nội tôi cũng chịu.

PHẦN II

CƠ M&PHỞ

Khi đàn ông làm nội trợ

TÔI LÀ LÍNH. Ngoài nhiệm vụ đánh giặc, do hoàn cảnh tôi có được một số thói quen tốt và một số tài vật. Chẳng hạn như tính ngăn nắp gọn gàng, hoạt bát nhanh nhẹn. Có tài làm đồ chơi cho trẻ con từ những vật dụng bình thường, tài nấu nướng, tất nhiên là những món bình dân.

Khi lấy vợ, tôi cũng được bạn bè mách bảo là đừng có đại mà bộc lộ những cái tài vật trước mặt nàng mà khổ. Tôi đóng vai anh chồng đùng mốt, chỉ làm những việc lớn, còn việc vặt thì giả vờ lơ ngơ vụng về. Việc nội trợ một tay nàng đảm đương. Nhưng bản chất người lính bộc trực khiến tôi không thủ vai ngớ ngẩn được lâu. Một hôm, đi làm về nhìn mâm cơm nàng dọn ra: cơm thì nhão, rau luộc vừa nhũn vừa đen, tôi không nén được liền văng ra một câu không được lịch sự:

- Cò nấu thế này có mà cho chó nó ăn.
- Anh có giỏi thì nấu thử xem sao!

Thế là vì lòng tự ái, tôi trở tài. Vào bữa ăn, tôi nhìn nàng đẩy về thách thức chờ đợi sự ngượng ngập của nàng trước tài nấu ăn của tôi. Nhưng nàng quả là siêu, vừa ăn nàng vừa khen tôi nức nở, nàng còn bảo các con phụ họa. Tôi sung sướng như anh lính được thù trường biểu dương trước hàng quân.

Từ đó tôi đảm nhiệm mọi công việc nội trợ: nấu ăn, dọn dẹp nhà cửa, chăm sóc con cái. Nàng không hề tiếc lời khen ngợi. Một đêm nàng thủ thi:

- Em cảm ơn anh. Bây giờ em có thêm thời gian, em sẽ học tiếng Anh buổi tối, học vi tính, rồi lương em sẽ nhiều hơn, đời sống gia đình sẽ từng bước cải thiện...

- O.K. - Tôi đáp ngắn gọn trước những ý tưởng tươi sáng của nàng.

Thời gian thấm thoát, quả nhiên nàng đã tiến bộ rõ rệt, từ một nhân viên bình thường nàng đã trở thành trợ lý của giám đốc. Lương nàng tăng vọt, gấp chục lần khoản lương cơm của anh bộ đội chuyển ngành như tôi. Điều quan trọng nữa là nàng trẻ đẹp hẳn ra, từ cách ăn mặc cho đến trang điểm khiến tôi cứ ngắm trộm mà tự hào và say mê.

Dòng đời cứ thế trôi đi, một hôm nàng nói:

- Anh đi bộ đội vất vả bao nhiêu năm, giờ nên nghỉ ở nhà. Lương em giờ thừa nuôi cả nhà, anh khỏi phải đi làm, ở nhà trông nom con cái nhà cửa, em được yên tâm hơn.

- O.K!

Ít lâu sau nàng thường về muộn, ít ăn cơm nhà. Có hôm nhìn mâm cơm, nàng thờ dài ngao ngán. Hóa ra nàng đi dự nhiều tiệc lớn, nếm đủ sơn hào hải vị, sá gì bữa cơm bình dân do tôi nấu nướng. Thế rồi một đêm nàng về muộn, mệt mỏi nàng đi nằm. Tôi lo dọn dẹp xong xuôi mới đi ngủ. Tôi nhẹ nhàng vào phòng, nhìn nàng với quần áo ngủ mỏng manh, mùi nước hoa ngan ngát, thấy lòng mình lâng lâng một cảm giác mới lạ như những rung động đầu đời. Tôi nhẹ nhàng leo lên giường để khỏi kinh động giấc ngủ của nàng. Nhưng bất ngờ nàng tỉnh giấc kêu lên:

- Khiếp! Anh hôi như cú ấy, toàn mùi dầu mỡ, hành tỏi, ai mà chịu nổi!

Tôi lẳng lẳng trải chiếu xuống đất nằm ngủ, đơn giản như hồi còn tại ngũ.

Thế rồi cái gì đến, phải đến. Chắc bạn đọc đã đoán được màn chót của vở bi kịch. Giờ đây, sống cô đơn, tôi xin có lời nói với các bậc mày râu rằng: Nếu ai có tài nội trợ thì phải giấu kín như “mèo dấu cứt” thì mới có gia đình yên ấm. Ngậm ngùi thay.

Bà cả với bồ nhí

MẤT RẤT NHIỀU THỜI GIAN, công sức và tiền của, bà Bảy Nụ mới tìm ra căn phòng trọ này. Bà muốn đập tung cánh cửa phòng nhưng cố nén, đưa tay gõ theo đúng ám hiệu mà bà đã điều tra được. Bên trong có tiếng ồm ồm: “Mời vào, anh thân yêu”. Bà Bảy mở cửa đi vào. Một cô gái trẻ vừa trang điểm xong, mặc bộ đồ ngủ mỏng như cánh chuồn, thoáng sợ hãi:

- Bà hỏi ai?

- Hỏi cô chứ còn ai nữa.

- Bà nhầm rồi, tôi không biết bà.

- Nhưng tôi biết cô. Cô là Mộng Tuyết tức Tuyết “núng nính”, bồ nhí của ông Tầm Phơ.

Cô gái nhìn rõ đối thủ, đối nét mặt tươi tỉnh:

- Đúng đấy, bà muốn gì?

- Muốn gì ư, muốn xé xác cô, tôi là vợ ông Tầm Phơ đây.

Tuyết di chuyển cái móng núng nính trước mặt bà Bảy:

- Làm sao em biết được bà là vợ anh Bảy? Còn em, em rất rành chị Bảy. Xin lỗi bà, em có việc phải đi.

- Cô rành tôi bao giờ, cô nói tôi nghe thử.

- Xin bà bình tĩnh chờ em chút xíu.

Cô gái lấy cái máy cát sét đặt trước mặt bà Bảy rồi bấm nút. Tiếng máy phát ra: "Em ơi, được gần em lòng anh như chấp cánh, lâng lâng trong cõi thiên thai..."

Bà Bảy kêu lên:

- Đúng là tiếng ông Bảy nhà tôi rồi.

- Vâng, đúng là tiếng anh Bảy, nhưng bà không phải là chị Bảy. Xin bà nghe tiếp. "...Em biết không, mẹ vợ của anh chẳng khác gì con ma lem, mắt thì kèm nhèm, mồm ngoác đến mang tai, mũi tẹt, tóc loe hoe như râu bắp..."

Bà Bảy thấy ù tai, ngồi không vững chỉ muốn ngất xỉu. Tuyệt để tay lên vai đối thủ thỏ thẻ:

- Đây chị xem, chị không thể là vợ anh Bảy được. Chị hơn tuổi em nhưng em phải ghen với chị. Chị xinh đẹp lắm!

Bà Bảy lão đảo đứng dậy lăm bắm: "Tôi nhảm, cô nhảm... cái lão ấy..." rồi đi ra khỏi cửa. Đi một đoạn bà vội quay lại: "Cô cho tôi mượn cuốn băng" nhưng cửa đã khóa trái từ bao giờ.

Cấm vận

- VÌ SAO ANH ĐI TUYÊN TRUYỀN VỚI MỌI NGƯỜI RẰNG không nên sinh đẻ trong năm con gà?

- Anh đọc báo thấy bên Trung Quốc người ta nói vậy. Theo âm lịch năm con gà không có tiết Lập Xuân là năm xấu, cũng có thể là do dịch cúm gà sắp tái phát, không nên sinh con.

- Đây là chuyện của người ta, anh nói lung tung không khéo mắc tội truyền bá mê tín dị đoan.

- Thật ra chỉ là “tương kế tựu kế”. Mấy năm qua, nước mình buông lỏng nên sinh đẻ vượt mức kế hoạch. Bây giờ phải đề ra biện pháp để hạn chế. Nhà nước có chỉ thị xử nghiêm cán bộ và đảng viên sinh con thứ ba. Anh nói vậy, nếu có ai nghe theo là việc tốt; có khi anh còn được khen thưởng đấy.

- Muốn khen thưởng hả? Anh còn nhớ kế hoạch mà vợ chồng mình đã thống nhất thế nào không?

- Kế hoạch gì em nhỉ?

- Kế hoạch sinh đẻ chứ còn gì nữa.

- Anh nhớ rồi, chúng mình vẫn thực hiện được. Vì chúng ta mới có một con mà nó đã bốn tuổi rồi, đẻ thêm một đứa là thích hợp.

- Nhưng anh nói năm con gà không nên sinh con cơ mà.

- Ờ nhì, mình khuyên người ta đừng làm, mà mình lại làm xem ra không ổn. Chúng mình hoãn lại một năm cũng chưa muộn.

- Qua năm con gà đến năm con gì?

- Hết năm Dậu đến năm Tuất, năm “cây tơ” đẩy em ạ.

- Thế thì không thể sinh con tuổi chó được. Năm sau nữa là con gì?

- Năm con lợn, hay quá, các cụ nói: “Tuổi Hợi nằm đợi mà ăn” chúng ta sẽ sinh con năm đó.

- Anh nhớ cho kỹ. Như vậy em xuống lệnh “cấm vận” hai năm. Anh đừng xin xỏ lời thôi gì nữa nhé!

Chân lý tuyệt đối

VỪA QUA TÔI GẶP NGƯỜI BẠN:

- Xin lỗi cậu vì một câu hỏi thiếu tế nhị. Ngày hôm nay cậu làm gì?

- Không sao, mình mời người vợ cũ đến ăn bữa cơm thân mật với ý định nối lại sợi tơ duyên bị đứt từ hai năm trước. Tất nhiên là mình biết chính xác, nàng chưa có mối tình mới.

- Quá hay, chắc mọi sự tốt đẹp?

- Nàng đến, cũng có chút ngượng ngùng nhưng nhanh chóng vượt qua. Hai đứa xuống bếp cùng làm mấy món ưa thích trước kia. Tóm lại bữa ăn hoàn hảo với câu chuyện về thời tiết và du lịch. Ăn xong mình mới vào để, có hơi đông dài; nàng ngật lờ, rồi nói rằng cuộc chia tay là bất đắc dĩ.

- Giả như hồi ấy mình không quá tự ái để nhận ra lỗi lầm...

Tôi trả lời:

- Nếu em không quá cố chấp thì cũng không đến nỗi. Cứ thế lờ qua tiếng lại, không khí nóng dần lên cho đến lúc nàng quày quà ra về.

- Cậu sai rồi, đáng lẽ cậu phải nhận hết lỗi rồi xin lỗi nàng. Cậu nên nhớ vợ bao giờ cũng đúng. Bí quyết của một ông già 80 tuổi có 60 năm sống hòa thuận với vợ chỉ là một câu thần chú: “Vợ ta bao giờ cũng đúng”, một chân lý tuyệt đối.

- Cậu nên nhớ mình học triết, không bao giờ có chân lý tuyệt đối, đến trời cũng sai hướng chỉ người.

- Buổi đầu, thượng đế chỉ tạo ra Adam, thù tử cánh mày râu, sau đó mới rút cái xương sườn của Adam chế tác ra nàng Eva. Biết thế nhưng cánh đàn ông vẫn cứ tâm niệm: Nhất vợ nhì trời, trời có thể sai nhưng vợ thì không. Vì mái ấm gia đình, mình khuyên ngày mai cậu mời nàng lần nữa, nhận hết sai lầm. Hãy quên cái luận thuyết triết học của cậu đi.

Sáng nay chúng tôi lại gặp nhau.

- Mình làm đúng như lời cậu khuyên, nhận hết tội rồi xin được khoan hồng. Nàng nhìn mình đầy vẻ nghi ngờ. Anh tưởng như thế là xong hay sao. Nàng nói rất quả quyết: “Tôi muốn anh nhận lỗi sau khi nghe tôi chỉ ra những sai lầm đó. Lúc ấy, anh mới tiếp nhận một cách tâm phục khẩu phục. Cách nói của anh vừa rồi khiến tôi nghi ngờ là dối trá. Anh thấy tôi nói có đúng không?”

- Cậu lại nhận mình là sai và có ấy đúng chứ?

- Mình khoanh tay lễ phép: Cô đúng, rất đúng. Tôi thấy cô nên chọn một thằng điên hoặc một thằng đần độn hơn tôi mà lấy làm chồng. Nàng bỏ về để lại chiến trường một đồng bát đĩa vỡ tan.

Gia đình sạch

TÔI BẮT TAY THỰC HIỆN CÁI MƠ ƯỚC NHỎ NHỎ CỦA MÌNH, xây dựng một gia đình sạch. Trước hết là nhà sạch. Tôi bỏ ra nửa giờ mỗi ngày đủ lau sạch bong. Nhà sạch thì mát, tôi, vợ và đứa con tuổi mẫu giáo lăn kềnh trên nền lát gạch bông vào mùa nắng, mùa mưa lạnh thì trải tấm nệm. Việc ăn sạch do vợ tôi đảm nhiệm. Lương tôi 7, vợ 5 cộng lại thành một triệu hai tiền lương sạch. Trừ chi phí con đi mẫu giáo, tiền điện nước... ngân sách dành cho ăn uống không gây ra phức tạp. Khòì thịt nướng, cá hun khói, loại thực phẩm dễ gây ung thư, không chất béo có hại cho tim mạch bữa nào cũng đánh gọn sạch, an toàn.

Nhưng sự đời không phải khi nào cũng êm xuôi, tôi cũng vậy. Sếp giao cho kế toán trưởng (KTT) và tôi làm kế toán cuối năm cho công ty. Đây là việc làm bình thường nhưng lần này lại có chuyện bất thường. Tóm lại, chúng tôi phải phù phép thế nào đó để các số hiện lên trên giấy đều hợp pháp về các khoản tiền thiếu chứng từ. KTT rỉ tai tôi: "Sếp tin nhiệm giao cho hai đứa mình làm trực tiếp dưới sự chỉ đạo của ông ấy, trót lọt thì ít nhất cậu được hưởng 20 triệu". Đối với tôi, đó là một món tiền khổng lồ khiến tôi bàng hoàng. Nhưng không, không điều gì có thể lay

chuyển ý định của tôi. Tôi nói với KTT về cái gia đình sạch mà tôi đã dày công xây dựng. KTT thuyết phục và cả đe dọa nhưng tôi không lay chuyển. Hắn bảo tôi: "Cậu không sợ hậu quả ư?". Tôi nói: "Tôi chỉ sợ gia đình không sạch". Ít lâu sau, tôi nhận quyết định thay bác Trường trực gác cổng. KTT còn nói rằng đáng lẽ tôi bị đuổi việc nhưng sếp xét thấy tôi chăm chỉ cần cù nên để lại, chỉ có hạ mức lương. Tôi về kể với vợ, bà nội tướng tuyệt vời của tôi nói: "Không sao, làm gác cổng mà sạch vẫn tốt!". Các cụ dạy: "Đói cho sạch, rách cho thơm, chúng ta không đói, không rách vẫn giữ được sạch thơm càng hay".

- Em nói đúng, vượt qua khó khăn này, chúng ta vươn lên tầm cao mới tiến tới xây dựng một gia đình siêu sạch.

Tình yêu thời A còng

MỘT CHÀNG TRAI ĐEM BÓ HOA TỚI TẶNG MỘT CÔ GÁI.

- Hôm nay anh chính thức ngỏ lời cầu hôn với em. Đám cưới của chúng ta sẽ tiến hành sau một tháng.

- Đột ngột quá, anh cho em thêm một thời gian.

- Để làm gì? Các cụ dạy: *"Lấy vợ thì cưới liền tay. Chờ để lâu ngày lắm kẻ dèm pha"*. Bây giờ là thời đại tên lửa, mà chúng ta biết nhau đã một tháng lẻ năm ngày! Quá đủ, để lâu sẽ xì khói!

- Mẹ em bảo muốn biết ngày sinh tháng đẻ của anh để xem số chúng ta có hợp nhau không.

- Hạp với chả hạp. Tuổi con dê hay mèo chó heo gà gì rồi cuối cùng cũng lên mâm tất. Nói anh tuổi con rồng nó ẩn hiện trên mây chẳng biết đầu mà lân.

- Anh xạo có cỡ, chuyện trăm năm nghiêm chỉnh mà anh.

- Thôi được, không xạo nữa, đây là chuyện thật. Bố anh cho anh chủ quyền một ngôi nhà, với điều kiện anh phải lấy vợ. Ông già lắm cảm sợ anh đem chủ quyền nhà tới ngân hàng vay tiền tiêu xài.

- Có phải ngôi nhà to bự mà hôm trước anh đưa em đến xem không?

- Đúng rồi. Ngôi biệt thự ở số 99 phố Bống Lai, em có thích không?

- Tất nhiên là em thích. Vậy lấy anh em được đúng tên chung?

- Đúng rồi. Có nghĩa là nếu anh muốn đem nó gán cho ngân hàng phải có chữ ký đồng thuận của em. Ông già còn bắt em phải làm bản cam kết không được để anh tự ý cho bay ngôi nhà.

- Nhưng muốn cưới cũng phải có thời gian để hai bên gia đình gặp nhau chứ.

- Chuyện nhỏ, gặp nhau cũng tốt, không gặp nhau cũng chẳng sao, chúng ta lấy nhau chứ có phải các cụ đâu. Mà em nói cho bố mẹ em biết bố anh là ai chưa?

- Vì mới biết anh nên em chưa nói với bố mẹ em.

- Em cứ nói đi, anh bảo đảm mọi chuyện sẽ xong sớm. Anh cũng không cần của hồi môn của em, mấy thứ lẽ tẻ anh lo hết. Chuyện lớn nhất lúc này là phải có chủ quyền ngôi nhà; để lâu sợ bố anh thay đổi ý kiến. Ông cụ giục nhiều lần rồi. Vuột món này thì toi.

Cô gái ôm bó hoa, chàng trai ôm cô gái thú thỉ:

- Bằng lòng đi em...

- Bằng lòng.

Chấn hưng bóng đá

- ÔNG CÓ TÍNH ĐẾN NĂM 2018 đội tuyển bóng đá nước nhà được vào vòng chung kết World Cup như mục tiêu mà các quan chức bóng đá đề ra không?

- Tôi không tin những người lạc quan tếu. Cứ trông vào thực trạng hiện nay mà xét, trong vùng trũng bóng đá Đông Nam Á, ta còn chưa ngồi lên được ngôi đầu; còn cúp C1 châu Á, các CLB của chúng ta “đá cho vui thua cho đậm”, nói chi đến thế giới.

- Còn mười ba năm nữa kia mà, biết đâu có bước nhảy vọt!

- Không có đâu, trước hết hãy nhìn vào cầu thủ. Lứa trẻ nhất hiện nay có triển vọng như Quyến, Vinh... thì đến năm ấy thành lão tướng hết rồi; các loại U trẻ chưa thấy gì, ngồi há miệng chờ sung thì ăn nhằm gì.

- Chẳng lẽ dân mình vốn máu mê bóng đá đành chịu?

- Tôi nghĩ ra một cách. Diễn biến mấy vòng giải V. League vừa qua ông có thấy hiện tượng gì nổi lên không? Đó là các cầu thủ ngoại, hơn 3/4 số bàn thắng do họ ghi, nên các đội đua nhau thuê cầu thủ đến từ bốn biển năm châu.

- Nhưng ông ơi, chúng ta đang nói đến đội tuyển cơ mà, làm sao đưa mấy ông Tây vào đội tuyển được?

- Vấn đề là ở chỗ đó. Dân ta mê bóng đá từ trong màu; đem cái đó kết hợp với cái chúng ta thiếu như vóc dáng, thể lực, kỹ thuật tiên tiến với các cầu thủ ngoại là xong.

- Ý ông muốn nói là...

- Đúng như ông đang nghĩ. Chúng ta chủ động mai mối các chị em ta với các cầu thủ ngoại được chọn lọc cẩn thận (còn hơn đi lấy chồng tận Đài Loan). Làm ngay từ giờ, rồi có hướng nuôi dưỡng các chú nhóc được sinh ra. Hai mươi năm nữa chắc hẳn chúng ta có một lứa cầu thủ khó ai sánh kịp. Chúng ta có thể đặt ra mục tiêu vào chung kết World Cup 2026. Ông đồng ý chứ?

- Ông đúng là... rách việc.

Dạ, xin chịu

- ÔNG GIÀ VỢ MÌNH KỂ, thời trẻ cụ lái xe cho một vị “cốp”. Một lần lái xe đưa sếp từ Hà Nội đi Hải Phòng theo đường 5 - thời đó đường còn xấu và hẹp - chiếc xe tải chạy phía trước không chịu nhường đường. Bao nhiêu lần đèn hiệu, nhấn còi hết cỡ vẫn vô ích, mãi tới đầu cầu Phú Lương, xe mới dừng trước trạm. Cảnh sát giao thông nhận ra ra sự ngang bướng của xe tải với xe của sếp. Tay lái xe tải lúc này thấy sợ liên biện bạch do không nghe tiếng còi và không thấy đèn hiệu. Cảnh sát xử lý: Anh không nghe, không thấy như vậy là không đủ tiêu chuẩn lái xe, chúng tôi thu bằng lái, anh về chữa mắt chữa tai bao giờ khỏi bệnh trở lại đây.

- Cậu kể chuyện xa xưa cũ rich nghe phát chán.

- Xưa nhưng không cũ. Cái ông chủ sở điện với vụ điện kế điện tử sai bét nhè ra đấy mà cũng biện bạch giống anh chàng xe tải. “Tôi không theo dõi cấp dưới, không nghe ai nói gì nên xảy ra sai sót, tôi sẽ nghiêm khắc xử lý họ.” Cậu thấy không, ông ấy không nghe không thấy rồi đổ tội cho cấp dưới; riêng chuyện đó dù thu giấy phép “hành nghề sếp” của ông ấy rồi.

- Cậu đúng là lảm chuyện. Hãy biết phận mình mà lo làm tốt công việc, lo chuyện trời đất làm gì vừa tốn thời gian vừa tốn năng lượng suy nghĩ vô ích.

- Tại vì mình cũng dính vào một vụ tương tự. Vừa rồi bà xã giao cho mình chạy trường điểm cho tháng cu Bốp. Khổ nỗi khả năng “chạy” của mình rất kém cỏi, phải nói lời xin xỏ mình đâm ra lấp bắp ngọng nghịu, cái vật đi kèm để làm tăng trọng lượng lời nói cũng không có nên mình thất bại. Bà xã nổi trận lôi đình ra lệnh cách chức làm bố của mình đối với cu Bốp.

- Gay cấn đấy, cậu làm sao để thoát hiểm?

- Trước hết mình nhớ tới thằng cha lái xe taxi trong câu chuyện kể của ông già vợ, nhưng không ổn, không thể nói với vợ là mình bị mù hay điếc được. Mình lại nghĩ tới ông sếp điện lực tìm cách đổ tội cho người khác, nhưng trong gia đình mình không thể đổ tội cho vợ được vì vợ là cấp trên, cấp dưới thì có mỗi cu Bốp, cũng không thể đổ tội lên đầu nó. Trong lúc bế tắc, mình chợt nghĩ đến tiết mục mới của VTV “Mỗi ngày một ý tưởng, 24/24”. Trong đầu mình bỗng lóe lên một tia chớp, mình nói: “Tôi có tội, không khiếu nại về cách xử phạt, nhưng cho tôi hỏi, nếu truất quyền làm bố của tôi đối với cu Bốp, có nghĩa là cũng truất quyền làm chồng của tôi đối với mẹ cu Bốp phải không?”

Nàng im lặng một lúc, rồi gò má chợt ửng hồng, dịu giọng nói:

- Xét anh mới phạm tội lần đầu, em rút lệnh mất chức làm bố của anh, hạ xuống mức cảnh cáo. Anh chịu không?

- Dạ, xin chịu.

Bốn điều mừng

- NGƯỜI XƯA ĐÚC KẾT TRONG ĐỜI SỐNG CÓ BỐN ĐIỀU MỪNG, năm nay tôi đã gặp được ba điều, còn thiếu một điều nữa là trọn vẹn.

- Những điều gì vậy, trùng số độc đắc, hay trùng xe xịn do bật nắp bia con cộp?

- Những điều mừng này có ý nghĩa lắm ông ơi, không phải chỉ là chuyện đồng tiền đâu. Điều thứ nhất là "*Cửu hạ phùng cam vũ*", tức là nắng hạn lâu ngày gặp mưa. Điều này ông biết rồi, cả nước mừng, nhất là bà con nông dân; cánh thị dân chúng ta cũng mừng, có mưa thì không khí dịu mát, điện nước dồi dào hơn, dù đường phố ngập mấy hòm cũng cho qua. Điều thứ hai là "*Tha hương ngộ cố tri*", xa quê gặp bạn cũ, cái mừng của tôi lớn gấp đôi. Nhà tôi trước đây, ở cạnh một gia đình mà bất cứ sáng trưa chiều tối, họ mở tivi, đài to hết cỡ, mình đành chịu trận. Nói nhau đâu có dễ, xứ mình lại chưa có luật môi trường đầy đủ làm sao kiện họ được. Bỗng chốc nhà đó dọn đi, một gia đình khác đến ở, không ngờ ông chủ mới lại là bạn đồng ngũ thời kháng chiến, bây giờ là hàng xóm với nhau, quá mừng.

- Đúng, người ta nói bán anh em xa mua láng giềng gần cơ mà. Nghe nói thằng út của ông cũng vừa tốt nghiệp đại học, chắc cũng là điều mừng?

- Vàng đó là điều thứ ba "*Kim bằng quải danh thi*" tên được ghi trên bằng vàng tức là thi đỗ, cháu lại đỗ loại ưu nên càng mừng.

- Thế thì đáng ăn khao rồi.

- Tôi cũng định được gặp nốt điều mừng thứ tư nữa thì mời bạn bè đến chia vui, nhưng gặp trắc trở ông ạ?

- Đó là cái chuyện "*Động phòng hoa chúc dạ*" nghĩa là đêm duốc hoa trong phòng cô dâu. Ông biết đấy, với tôi thì đêm ấy đã diễn ra từ ba mươi chín năm trước, mà thời ấy còn chiến tranh, cưới nhau ở trong rừng ấy mà, tối thui, làm gì có hoa và rượu để thành đêm động phòng.

- Thế thì sang năm tròn tứ tuần phu thê, ông tổ chức đám cưới bạc, chẳng đèn kết hoa đêm tân hôn cho rực rỡ vào.

- Tôi cũng định thế, đem bàn với bà xã, tổ chức điều mừng đó ngay trong năm nay cho trọn vẹn. Ba mươi chín năm sống chung, thêm một tuổi "mu" nữa là bốn mươi cũng được. Bà nghe xong, từ từ như con sóng từ thấp lên cao, từ nhẹ nhàng đến dữ dội... "Ông gần chót đời, già mà ham, định động phòng với con nào thì nói, tôi tổ chức cho, một đêm hay mười đêm cũng được, tôi không ham cái trò động phòng... đó nghe cha nội..."

Lời mẹ dặn

CÔ CON GÁI RƯỢU CỦA BÀ BA SẮP VỀ NHÀ CHỒNG. Sau khi chuẩn bị đầy đủ cho con về vật chất như quần áo, giày dép, bông tai, vòng xuyên... bà bồi dưỡng cho con mấy đường đối nhân xử thế trong buổi đầu bợ vợ:

- Con ạ, ngay từ đầu con phải cư xử làm sao cho thuận vợ, thuận chồng, phải biết nhường nhịn. Các cụ đã dạy:

*"Chồng giận thì vợ bớt lời
Cơm sôi bớt lửa, chẳng rơi hạt nào"*

Nhưng đấy mới là cách phòng thủ thụ động, còn như cách phòng ngự trong bóng đá là phải biết chủ động tấn công, nên mới có câu:

*"Chồng giận thì vợ làm lành
Miệng cười tủm tỉm, rằng anh giận gì
Anh ơi, anh giận em chi
Muốn lấy vợ lẽ em thì cười cho"*

Cô con gái bật cười:

- Mẹ lạc hậu rồi mẹ ơi. Làm lành thì được. Cười tủm tỉm hay cười toe toét cũng được, nhưng lấy vợ lẽ thì vi phạm luật

hôn nhân và gia đình. Nguy hiểm hơn là làm như thế chẳng khác gì mở cửa toang hoang, vẽ đường cho hươu chạy. Không lấy được vợ lẽ hẳn ngoại tình thì sao?

- Con của mẹ biết một mà không biết hai, có luật là phải kèm văn bản dưới luật. Con phải có những phụ lục cụ thể. Lấy vợ đảng hoàng, có đăng ký kết hôn có cheo cưới thì được, nhưng tuyệt đối cấm trăng gió ngoại tình. Hươu thả trong rừng hay trên đồng cỏ chẳng cần vẽ đường nó cũng chạy lung tung. Còn hươu đã nhốt trong nhà thì con phải vẽ tấm địa đồ chỉ đường cho nó chạy. Chạy ở nhà trên thì quét nhà lau bàn ghế, chạy xuống bếp thì nấu ăn rửa bát... cho nó chạy dích dắc suốt ngày nhưng không được tự do chạy ra đường. Đây là nói hẹp chứ nhìn rộng ra cũng thế. Con tốt nghiệp đại học ra rồi, con có quyền đến bất cứ nơi nào xin việc, nhưng con muốn xin việc phải theo phụ lục: đơn xin việc phải kèm hộ khẩu nơi đó, mà muốn nhập khẩu thì phải có giấy chứng nhận việc làm. Con có tiền thì có quyền mua nhà, nhưng muốn mua nhà phải có hộ khẩu, mà muốn đăng ký hộ khẩu thì phải có giấy chủ quyền sở hữu nhà đất. Con cứ việc cười với chồng nhưng phải có nhiều phụ lục để quản lý nó. Con năm được văn để chưa con?

- Con năm vững rồi mẹ ạ, tạm biệt mẹ con đi lấy chồng.

Thương lắm tóc ngắn ơi!

- NGÀY 11-7 TỚI ĐÂY LÀ NGÀY Dân số thế giới với chủ đề “Bình đẳng” thực chất cũng là để vinh danh cảnh phụ nữ chúng ta. Chị biết không, nghĩ mà thương cho bọn tóc ngắn, cả năm chẳng có một ngày nào cho họ. Còn chúng ta nào là ngày 8-3, ngày phụ nữ quốc tế, ngày gia đình, rồi sinh nhật... Có lần tôi hỏi ông xã rằng, ông cho tôi biết ngày sinh của ông, tôi sẽ có món quà gì đó tặng ông. Ông bảo tôi là đứa con rơi bố mẹ nhặt được đem về nuôi có biết đâu ngày sinh tháng đẻ, bầy về sinh nhật làm gì thêm tốn kém. Xem ra ông an phận lắm.

- Anh nhà chị là người đàn ông mẫu mực, có hôm đến chơi nhà tôi, lão nhà tôi thăm thì phản nản đủ chuyển về vợ, anh nhà chị liền cho một bài giáo huấn có tình có lý, rằng vợ chồng nên đối xử với nhau như khách, rằng “*tao khang chi thê, bất khả hạ đường*” có nghĩa là không được đuổi vợ xuống nhà dưới, xuống bếp. Chồng mà cất lời kêu ca về vợ chẳng khác gì tiếng kêu của kẻ lạc đường trên sa mạc... Anh nhà chị đúng là bậc hiền nhưn quân tử, còn lão nhà tôi cứ kì kèo so bì hơn thiệt với vợ chẳng khác gì kẻ tiểu nhân. Tôi kèm cặp đến nơi đến chốn chứ buông thả thì hư hỏng lâu rồi. Bọn tóc ngắn cũng có nhiều người tốt

đó chị ơi. Như anh nhà chị coi vợ như khách, như cái ông nhạc sĩ viết bài hát “Thương lắm tóc dài ơi” rất hay, như mấy nhà thơ viết thơ tặng vợ nghe lâm ly thấm thiết lắm.

- Chị đừng vội tin mấy thằng cha nịnh vợ, không cảnh giác mà mũi lòng thì dễ bị đè đầu cưỡi cổ.

- Tôi định như thế này, chị nghe thử xem có được không. Thôi thì có lúc bắt lúc thả, nhân Ngày Dân số tôi làm bữa cơm mời anh chị, để hai ông cũng được một chầu no say thoải mái.

- Có lẽ không xuôi chị ạ. Làm thế người ta biết lại bảo hai cái bà ấy chơi trội, không đứng lại chuốc cho chồng say rượu nhằm mục đích gì... người ta cười cho. Tôi tính ngày đó tôi và chị mỗi người cho họ một ít tiền rủ nhau ra quán, cho họ tự đo một hôm.

- Ý hay, tôi nghe chị, nhưng mà chị định cho anh nhà bao nhiêu để tôi làm theo như thế, khỏi phản bì kiện cáo lời thôi.

- Tôi định cho hai mươi ngàn.

- Hơi hèo chị ạ, thôi thì cho họ mỗi người năm mươi ngàn, cả năm có một lần, lại rơi vào thời buổi giá cả đắt đỏ.

Khuyến... khổ

KHUYẾN MÃI HAY LÀ KHUYẾN KHỔ ĐÂY? Tôi đau đầu về hai ông quý tử suốt ngày đòi ăn kem BOP. Thực ra chúng nó ăn “que”. Ghép que đúng chữ đúng hình được nhận thưởng. Que xếp đầy thùng, chưa ăn cái giải gì mà hai hàm răng sữa bị “ướp lạnh” quá nhiều rụng rơi gần hết. Sáng nay bà xã lại xuống lệnh:

- Anh ra phố thu gom cho em đủ 32 hộp kem đánh răng Close Up.

- Thưa quý em, đài khí tượng thủy văn báo thời tiết đã trở lại bình thường, có bão lụt gì đâu mà mua đồ dự trữ, mà có trữ thì trữ mì ăn liền, sao lại là kem đánh răng?

- Khổ thân chống tôi “xưa như trái đất”. Không phải lụt bão mà chuyện liên quan tới chàng Jang Dong Kun.

- Kun với Kút là thằng cha nào?

- Chàng là diễn viên nổi tiếng Hàn Quốc, trên tivi chàng đóng phim quảng cáo cho hãng Close Up. Chàng sắp sang Việt Nam giao lưu với khán giả hai đêm. Không mua vé bằng tiền mà phải đổi bằng vỏ hộp kem, bốn vỏ đổi một vé, mỗi người được đổi tối đa tám vé, vị chi bốn tám là ba mươi hai. Em đổi tám

vé để cả nhà ta đi dự đủ hai đêm. Chàng mới duyên dáng làm sao. Trên phim chàng gấp nàng, nàng nhe răng cười, dùng kem Close Up, hàm răng nàng phát sáng khiến chàng lóa mắt mà va vào cột đèn. Đau chàng quá... Ôi vừa thoáng nghe em mơ ngay bước chân chàng...

Tôi ra phố đi một đoạn gặp cô gái đạp xe, chiếc loa pin eo ẻo: "Thuốc chuột đây dùng hóa chất có một không hai trên thế giới. Dính vào thì chuột ông chuột bà, chuột cha chuột mẹ cùng con cái cháu chắt toi mạng".

Tôi hỏi:

- Nếu người dính thì sao?

- Thưa quý khách nếu người dính thì đưa nguyên tang chứng đến bốn hãng nhận tiền bảo hiểm nhân mạng là 30 triệu đồng.

Tôi ôm cả đồng thuốc chuột về đặt dưới chân nàng:

- Thưa quý nương, đêm nay giăng bẫy chuột. Ngày mai quý nương thuê tắc xi đưa thân này làm tang chứng đến hãng nhận 30 triệu, đủ để quý nương theo chàng về Hàn Quốc. Vĩnh biệt!

Thả chim bắt bướm

- ANH TÁM, TÔI CÓ THẮC MẮC MUỐN NHỜ ANH GIẢI ĐÁP!

- Chuyện chi vậy chú Sáu?

- Tệ nạn mại dâm ấy mà. Ta chống mạnh, cần quét rớt rào nhưng xem chừng vẫn không giảm.

- Vụ đó tôi không rành chú Sáu, nói thiệt chú đừng cười, có muốn cũng lực bất tòng tâm. Một lần buổi tối, tôi đi bộ rèn luyện thân thể, lúc về đi lối tắt vào con đường vắng có một em hiện ra bất ngờ làm tôi sợ hết hồn. Cổ dụ tôi: “Anh đi chơi với em!” Tôi nói: “Cô tha cho tôi, cô xem tôi bằng tuổi bố cô còn gì”. Cô ta cười ẻo là: “Bố yên chí, con sẽ làm cho bố phấn khởi!”

- Cảnh ảnh gặp người ta gọi là “bướm bắt chim”. Tôi vừa đọc báo có chuyện ở tỉnh nọ có bốn con chim đi tìm bướm, mà loại bướm mới ra ràng. Ba chim bị bắt tại trận, còn chim bị lại chờ chứng cứ, nghe mà thêm, ước gì mình là chim bị...

- Đáng ra càng bị càng bị phạt nặng, trong việc này các bà vợ cứ nắm bắt thật chặt vì tiền thì các ông chống hết tìm ơng bướm. Trả cho cái vốn tự có của bướm, chim tổn không ít đâu anh Tám, có khi cả tháng lương hưu của anh không đủ. Cho nên cứ cái cách bắt bướm thả chim thì tệ nạn khó mà trừ được.

- Thôi chú Sáu, chú có bài học rồi đấy, cái thứ chim ri, chim sẻ như chú thì cứ tránh xa ong bướm là hơn.

- Nhưng mà...

- Nhưng mà sao, hay là chú cũng muốn được “phấn khởi?”... thì nói ra đi!

- Hồng dám đâu anh Tám.

Cơm & Phở

ĐÊM NÀM MỘT MÌNH TRONG CÁI NHÀ RỘNG MINI TRÊN BÃI BIỂN, ông bấm máy điện thoại di động:

“Alô, tôi xin trung tâm tư vấn”. Đầu dây bên kia có giọng oanh vàng tỏ vẻ: “Có đây, xin sẵn sàng nghe quý anh”. “Vâng, xin bắt đầu. Như người ta nói, tôi dùng cả cơm và cả phở. Buổi sáng đèo cơm đi ăn phở. Buổi trưa đưa phở đi ăn cơm. Buổi tối nằm kể phở, nửa đêm về sáng nằm với cơm. Cuộc ú tim tay ba vô cùng thú vị, kể ra nghe mà thèm. Nhưng gần đây có dấu hiệu bất ổn. Cái kim giấu trong bọc lều ngày có cơ lòi ra... Phở nùng nịu đòi tôi bỏ cơm, cơm tức giận bắt tôi bỏ phở. Không xong thì cuộc chiến Xôxôvô sẽ bùng nổ... Tôi xin một lời khuyên”.

- Chúng tôi hiểu hoàn cảnh quý anh, nhưng xin được hỏi nếu hai chọn một thì quý anh chọn bên nào?

- Nếu đơn giản thế thì tôi phải hỏi làm gì. Tôi muốn cả hai. Cơm tuy già và xấu nhưng là cơ sở hạ tầng vững chắc bỏ không xong; còn phở trẻ đẹp, là hoa lá cảnh điểm tô cho cuộc sống. Bỏ đi thì đời còn gì để mà nói.

- Vậy thì trung tâm chúng tôi xin hiến kế: Quý anh cứ đưa sự vụ ra trong cuộc kiểm điểm phê bình ở cơ quan. Tập thể sẽ có những ý kiến sáng suốt giúp quý anh gỡ rối...

“Gỡ cái con... Tôn Ngộ Không”, ông bực mình lắm bầm rồi tắt máy cái rụp. Phút sau tín hiệu gọi tới gấp gáp, ông cầm máy. Một giọng nói hốt hoảng:

- Báo cáo anh tình hình nguy cấp. Cuộc chiến bùng nổ. Cơm đang xé quần áo của phờ, còn phờ túm chặt tóc cơm, vô cùng dữ dội và quyết liệt. Họ đang réo gọi tên anh, anh phải tới ngay không thì hậu quả khôn lường...

Ông đánh rơi máy từ từ ngắt xiu. Ngoài kia sóng biển đang dạt dào vỗ lên bờ cát theo nhạc điệu bài ca: Anh là sóng biển xanh ôm hôn bờ em cát trắng...

Nịnh chồng

NGƯỜI TA THƯỜNG NÓI: Nịnh đầm, nịnh vợ, không ai nói nịnh chồng. Nhưng mà có, và tôi là người chồng có điểm phúc ấy.

Một lần tôi nấu cơm nhão nhoẹt, thay vì cầm đũa, vợ tôi phải dùng thìa xúc cơm. Vậy mà nàng nhìn tôi âu yếm: “Anh đúng là nhà thơ đoán trước được ý em hôm nay muốn ăn cháo”. Lần khác tôi đang tắm bỗng nảy ra ý thơ bỏ ra ngoài quên đóng vòi nước. Vợ tôi đi làm về thấy nước chảy tràn nền nhà liền lấy giẻ lau và nói: “Cảm ơn anh đã giúp em, hôm nay em có ý định rửa nhà cửa”. Lần khác nàng đi làm về trẻ hỏi tôi: “Con đâu anh?” Tôi tá hỏa biết mình mãi mê sáng tác quên đến nhà trẻ đón con. Nàng vội ngăn tôi: “Anh cứ ở nhà viết tiếp để em đi đón con”. Mãi tối mịt, nàng mới tìm được con bị lạc ở đồn công an. Tôi sẵn sàng nghe lời quở trách. Nhưng không, nàng lau mồ hôi trán nhìn tôi ngưỡng mộ: “Anh là người cha tuyệt vời, biết dạy con lòng dũng cảm. Chiều nay con chúng ta đã làm một cuộc phiêu lưu mạo hiểm bổ ích và lý thú”.

Nhiều chuyện đại loại như vậy kể ra không hết. Tôi chỉ xin kể một chuyện nữa. Tối nọ, tôi cùng bạn bè sa đà hàng quán nửa đêm mới về. Lũ bạn lo sợ nghĩ cách lúc về sẽ giải trình thế nào

với vợ cho sóng êm biển lặng. Còn tôi đã biết tính vợ nên ung dung thư thái khiến chúng nó ghen tị. Về tới nhà, nàng ra mở cửa cho tôi vẫn với nụ cười tươi rói. Chợt nàng nhìn vào cổ áo tôi, mặt biến sắc. Chết tôi rồi, trên cổ áo dính mấy vết son. Tôi hiểu rằng lần này nhất định “giàn thiên lý” sẽ đổ như câu chuyện thấy Đế trong vờ tuồng Nghêu Sò Ốc Hến. Nhưng không, trong phút chốc nàng trở lại dịu dàng, nắm nhẹ tay tôi đưa vào nhà: “Em biết anh đang trong trạng thái thăng hoa, bao nhiêu vần thơ tuyệt tác đang nảy ra trong đầu, anh cần phải viết ngay”. Rồi nàng lấy giấy bút trao cho tôi, đưa tôi vào nhà tắm nhỏ bé: “Nơi này rất yên tĩnh, anh ngồi viết, nóng thì mở nước mà tắm, ngụp lặn cũng được, hãy viết cho xong”. Rồi nàng đóng sầm cửa bấm khóa bên ngoài.

Ngồi một lát tỉnh rượu, mồ hôi đầm đìa, tôi cầm bút viết lên tờ giấy trắng đầu đề bài thơ tuyệt tác: BẢN KIỂM ĐIỂM.

Người đàn ông lý tưởng

NGÀY 14-2 HÀNG NĂM Ở PHÁP CÓ CUỘC THĂM DÒ VỀ TÌNH YÊU, hôn nhân... Năm nay họ thăm dò các bà đầm về “Tiêu chuẩn người đàn ông lý tưởng”. Tôi cũng bắt chước làm một cuộc thăm dò mini, đem những câu hỏi trong cuộc thăm dò kia về phỏng vấn bà xã. Sau đây là những câu hỏi và trả lời:

- Đa số phụ nữ Pháp thích người đàn ông cao to, đẹp trai, khỏe mạnh. Còn em thì sao?

- Nếu tôi thích như thế thì tôi đã không lấy anh.

- Họ, tức là những bà đầm ấy, thích đàn ông biết cách ăn mặc, làm dáng đúng mốt, nước hoa thích hợp... Còn em?

- Thế thì tôi lấy tiền đầu để cho anh ăn diện?

- Họ thích chồng phải có việc làm lương cao. Họ thích đàn ông là diễn viên, bác sĩ, phi công. Em có như họ không?

- Ủi dào... Diễn viên lợi dụng đóng vợ chồng rồi hôn hít bữa bãi trước mặt khán giả, thấy mà gớm. Bác sĩ cũng khám xét hết người này đến người khác tùm lum. Còn phi công thì vi vu trên trời với bọn tiếp viên xinh như gì. Lấy họ để mà cốc mò có xơi ư! Giáo viên cấp một như anh là đủ.

- Về tính tình thì họ thích đàn ông dí dỏm hài hước, không quá nghiêm túc, biết gây cười trong các cuộc trò chuyện. Em có thích vậy không?

Vợ tôi cười:

- Thích, ngay cái việc anh đặt câu hỏi như vừa rồi đã quá hài hước còn gì.

- Tiêu chuẩn cuối cùng của họ là thích người đàn ông chung thủy. Điều này chắc em đồng ý với họ?

- Điều này tôi không quan tâm, vì đàn ông như anh có đuổi ra ngoài đường rồi cũng quay về với vợ, ai người ta nhặt anh mà lo!

Thưa quý vị, qua cuộc thăm dò này, tôi thấy mình đúng là người đàn ông lý tưởng đối với phụ nữ... Xin lỗi, là đối với vợ tôi.

Đám cưới đòi mồi

ANH SÁU ĐẾN NHÀ ANH TÁM THẤY MỘT CÔ GÁI LẠ.

- Nó là con tôi - anh Tám giới thiệu - Tên nó là San nay đổi thành San Ốc, sắp lấy chồng.

- Hèn chi từ đầu tóc đến trang điểm, ăn mặc hết như diễn viên Hàn Quốc trên tivi, chàng rể là người Hàn Quốc sao anh Tám?

- Đầu có, người cùng xóm tên Dong, đổi là Doong Usi, chú Sáu thấy sao?

- Thiệt hay đó anh Tám.

- Còn đây nữa, chú trông áo tôi đây, mang nhãn hiệu Samsung. Hãng này sẽ tài trợ đám cưới hai đứa, tôi khỏe re đó chú Sáu.

- Tôi phải học anh Tám, con bé nhà tôi sắp làm đám cưới, tôi đang lo chạy tiền, nhờ anh Tám tìm giúp nguồn tài trợ.

- Con bé nhà chú có thích phim Hàn Quốc không?

- Nó thích phim Trung Quốc.

- Nó tên chi?

- Tên Vo, Tắc Thị Vo.

- Hay rồi chú Sáu, hãy đổi tên nó thành Tắc Vo Nương.
Chống nó tên chi?

- Tên Trường.

- Quan Văn Trường - anh Tám reo lên - Võ Hậu lấy Quan
Công thật xứng đôi.

- Còn nguồn tài trợ phiên anh Tám chỉ bảo.

Anh Tám vỗ trán hai ba cái:

- Rồi, Trung Quốc có bia Vạn Lực, trước hết chú cái tên
thành Sáu Vạn Lực, hăng bia đó sẽ tài trợ cho chú, đám cưới
uống bia mệt nghỉ.

Anh Sáu chấp tay:

- Sáu Vạn Lực cảm ơn nhiều anh Tám Samsung!

Hội chứng về muộn

CUỐI TUẦN CÁC “BỘM” LẠI GẶP NHAU Ở QUÁN BIA. Một bom có vết bầm trên mặt bị “tra khảo” róng riết phải khai ra: “Đêm qua tớ về nhà muộn mười phút bị vợ tặng *quá*”. Các bom đua nhau lên tiếng. Một anh chàng mặt còn non choẹt nói: “Trước khi giải quyết ổn thỏa vấn đề, cần phải nghiên cứu đặc điểm của đối tượng. Vợ tôi mê xem phim lịch sử Trung Quốc, nên về muộn, tôi lập tức quì xuống: ‘Nhi thần có tội xin mẫu hậu lượng thứ.’ Nàng e hèm vài tiếng rồi phán: ‘Ái khanh bình thân.’ Thế là trời yên biển lặng”.

Anh chàng có vẻ mặt bặm trợn bô bô: “Cái trò nịnh bợ trẻ con ấy không có xi nhê gì với vợ tôi. Mụ không sợ trời sợ đất, chỉ sợ mỗi cóc. Tớ thù sẵn một con cóc cụ trong túi. Khi về nhà để trên bàn tay chìa ra trước mặt, mụ oái lên một tiếng rồi ngã kénh. Tớ bế mụ vào phòng làm vài động tác hô hấp nhân tạo, đập khăn ướt lên trán là tỉnh. Bao cấp 12 lập tức cũng tan”.

Đến lượt anh chàng có cặp mắt tinh quái: “Ông dùng cách đó tiếm ẩn nguy cơ, nhờ bà ấy sợ quá đứt mạch máu não thì khốn. Hãy nghe biện pháp giàu tính tích cực của tôi: Tôi đọc sách võ hiệp thấy bọn võ lâm chế ra nhiều thứ thuốc kỳ lạ. Tôi

bắt chước chế ra một loại đặt tên là: ‘Khích tiểu nhuyển hoàn khí’, chỉ cần phóng ra một luồng hơi, đối thủ lập tức cười lăn cười bò mười mười lăm phút. Thế là mọi chuyện êm đẹp”.

Cuối cùng một bọm có vẻ trí thức, đeo cặp kính cận dày cộp như đít vại bia điểm dạm trình bày biện pháp cho là tối ưu của mình: “Nói chung biện pháp của các ông dù có hiệu quả nhưng đều có tác dụng phụ không tốt. Tôi làm như sau: Cải tiến cái đồng hồ điện tử đeo tay có thêm một bộ phận tạm gọi là ‘Bảo giờ kim châm’. Tôi tính toán trước, cài dữ liệu vào máy. Đến giờ cái kim trong đồng hồ đâm nhói vào tay, tôi lập tức ra về, chính xác đến mức lần nào tôi cũng về nhà trước giờ qui định mười phút. Các ông hãy tưởng tượng xem vợ tôi dám làm gì tôi nào?!”

Chiến sĩ giao thông

- NÀY ÔNG, TỐI NAY HỌP KHU PHỐ ĐẾN MỤC “Tuyên truyền thực hiện luật lệ giao thông”, ông nhớ đăng ký tên mình vào danh sách thì đua nhé.

- Bà ơi, từ khi tôi chạy xe đã bao giờ vi phạm luật lệ đâu. Giờ cứ thế mà chạy, đăng ký làm gì thêm rách việc!

- Ông sa sút chí tiến thủ rồi. Chính vì ông đã chấp hành tốt nên đăng ký thi đua để mọi người biết mặt biết tên. Ông vừa xem Orô mà chẳng biết gì. Cái đội Hy Lạp bị mọi đội coi thương vậy mà giành chức vô địch, nổi tiếng cả thế giới. Ông giạt cờ thi đua ít nhất cũng nổi tiếng khắp thành phố.

- Bà có biết khi giành chức vô địch, mỗi cầu thủ của đội Hy Lạp được thưởng bao nhiêu không? Nửa triệu đấy.

- Thì tôi cũng thưởng cho ông nửa triệu kém cạnh gì?

- Nửa triệu đôla kia bà ơi!

- Thế ông coi tiền ngoại cao hơn tiền nội hay sao? Tôi hỏi ông, ông coi mấy bà Tây hơn tôi hả?

- Hồng dám đâu. Các bà Tây có trọng lượng trên dưới một tạ, có cho tôi cũng chẳng vác nổi.

- Tôi nói rõ cho ông nghe, hôm rồi hội phụ nữ chúng tôi có ký kết với bên an toàn giao thông vận động gia đình thực hiện tốt luật lệ, tôi đã đăng ký tên ông là đối tượng vận động của tôi. Chẳng qua, tôi muốn thực hiện dân chủ nên hỏi ý kiến ông. Thực ra đó là pháp lệnh ông phải thi hành, miễn bàn cãi.

- Nhưng mà...

- Không nhưng nhị gì hết.

- Bà cho tôi nói nốt. Hôm trước tôi có ngồi uống cà phê với bọn trẻ, tôi ước chúng nó thi đua an toàn giao thông, chúng cười um: “Lạy bố, con xe của bố ngồi nhiều hơn chạy, tốc độ ngang ngửa với xe đạp, muốn vượt đèn đỏ cũng không được, chưa nói đến lạng lách đánh võng trên đường, thi với bố để chúng con cháy túi. Bố hãy bán cụ *riua* của bố cho viện bảo tàng xe máy rồi mua con a còng, hoặc chi ít cũng con *oa oe* chúng con sẽ thi với bố”.

- Bằng ấy tuổi đầu ông còn để bọn trẻ xúi dại. Được rồi, cuối năm nếu ông đứng trên bục vinh quang, ông muốn con “*oe oe*” thì có “*oe oe*” muốn...

- Muốn gì hà bà?

- Tính sau, đừng có lằng nhằng.

Kỷ lục si tình

MỘT NHÓM NHẬU BẬM TRỘN GẶP NHAU TRONG BÀN RƯỢU, đầu hót rôm rả chuyện trên trời dưới biển, một bọm lớn tiếng:

- Tớ vừa đọc trên báo một chuyện cực hay. Có một gã ở nước Lỗ Mã Ni gặp chuyện rắc rối phải ra hầu tòa. Khi gã nhìn thấy bà chánh tòa thì tiếng sét ái tình nổ ra đánh gục gã. Bà chánh án dĩ nhiên là người nghiêm túc, đã có chồng có con, gã không thể nào tiếp cận được. Gã chỉ còn một cách nhờ bạn bè gây ra vụ kiện tụng lằng nhằng... lấy cớ ra tòa để được nhìn ngắm người đẹp. Tất nhiên gã phải trả án phí hoặc bị phạt tiền, lao động công ích... Đó là cái giá phải trả, thế mới gọi là si tình có cớ.

- Chưa là gì, một bọm khác lên tiếng, tớ có thằng bạn một lần có việc đi máy bay. Khi làm thủ tục hải quan, hán bổng chết đứng, hồn vía lên mây khi nhìn thấy nàng nhân viên đứng sau ô cửa. Hán mê mết đến nỗi mỗi tuần không thấy nàng một lần thì mất ăn, mất ngủ. Hán nghĩ cách mua vé máy bay để làm thủ tục hải quan có dịp gặp người đẹp. Hành lý của hán toàn những thứ vợ vẫn như cái máy bơm hồng, máy cục đá... phải mất nhiều thì giờ kiểm tra, xong xuôi hán tìm đến nơi bán vé bịa lý do để trả

vé. Tất nhiên phải trừ 10% như quy định. Bao nhiêu tiền đồ hết vào đây mà gã vẫn không bỏ cuộc. Đây là chưa nói hải quan xử ta nữa. Như thế mới nói là si tình đáng ghi vào kỷ lục guiness.

- “Còn lâu quá,” một bợm gầy như que củi lên tiếng, “tớ còn biết một “si” cỡ siêu. Từ mười năm về trước, hắn bị trúng đạn tình yêu đến mức phải gặp nàng hàng ngày. Hắn mời nàng đi ăn sáng, rồi ăn trưa, ăn chiều, tối xem phim, xem hát. Ngoài ra hắn còn mua sắm quần áo đồ trang sức cho nàng. Hắn phải nai lưng ra làm việc như một tội đồ để kiếm tiền. Rồi nàng lấy chồng, rồi sinh ra hai đứa con, hắn vẫn không thể nào rời bỏ được, làm nó lệ cho nàng tới tận bây giờ. Các cậu thầy có đáng phục không”

- “Thật khó tin nếu cậu không nói ra nàng là ai, ở đâu và làm nghề gì, diễn viên, ca sĩ hay người mẫu?”

- Nàng làm nội trợ, ở nhà nuôi con và chăm chút bản thân. Nàng là mẹ hai đứa con của tớ, mười năm nay chúng tớ vẫn sống chung dưới một mái nhà...

Đắm bị bông

MỘT THẦY GIÁO NÓI VỚI BẠN ĐỒNG NGHIỆP:

- Ông Tân 'Thủ tướng Singapore có câu nói về giáo dục: "Chúng ta phải dạy ít đi để con em chúng ta học hỏi được nhiều hơn". Chí lý, rất chí lý!

- Chí lý với người ta thôi thầy ơi.

- 'Thầy cái hay của người, mình học hỏi cũng tốt chứ sao, họ lại là lảng giềng gần gũi của chúng ta.

- Người ta khác, ở xứ ta thầy dạy ít thì trò được nghỉ nhiều, cha mẹ không quản được lại cho con đi học thêm. Thầy lại dạy nhiều, trò lại học nhiều chẳng khác chi đánh cái bùn của trường sang cái ao của nhà.

- Tồi nghĩ dạy ít có nghĩa là dạy cái gì phải kỹ phải sâu, khơi gợi cho học trò suy nghĩ sáng tạo. Muốn thế thời gian chuẩn bị bài giảng không ít, cách giảng dạy cũng phải khác.

- Tôi cũng hiểu như thầy, nhưng xin hỏi với đồng lương quá "khiêm tốn" lấy gì nuôi "sức thầy" trong thời gian chuẩn bị bài giảng ấy? Với hoàn cảnh của thầy, con cái đã trưởng thành, có nhà lại có cửa hàng nho nhỏ, thầy có thể xoay xở được, còn

chúng em ăn cơm nhà chúa cùng lắm cũng chỉ múa được nửa ngày, còn nửa ngày phải dựa vào cha mẹ học trò “muốn con hay chữ thì... nuôi lấy thầy”.

- Nói như anh thì đến muôn đời nền giáo dục của ta cũng không tiến lên được.

- Thầy nói quá rồi, cùng lắm chúng ta trụ trên bục giảng được năm mươi năm nữa, sau đó lớp mới lên họ sẽ cải tiến vù vù.

- Anh là người dạy toán mà nói phi logic rồi. Hôm nay chúng ta dạy học trò như thế nào thì ngày mai, họ lại làm như thế, có khi còn tệ hơn.

- Đây là việc của họ, thầy bận tâm làm gì cho thêm hại hai buồng phổi đã có dấu hiệu lấm tấm đen.

- Khiếp, nói với anh cứ như là đâm vào bị bóng!

Vinh dự lớn

- BƯỚC SANG NĂM MỚI TỚI GIỜ, em thấy anh thay đổi nhiều theo hướng tích cực: đi làm về đúng giờ, ít la cà nhậu nhẹt đồ tốn tiền. Anh còn chú ý việc nhà, vì vậy để biểu dương kịp thời, ngày 8-3 này, em miễn cho anh phải mua quà tặng em.

- Em biểu dương anh cảm ơn, nhưng tặng quà là việc của anh, cứ để anh làm.

- Nghe em nói hết đã. Em định nhân ngày này mời mấy đứa bạn thân đến nhà mình hàn huyên một buổi, cũng phải có một bữa tiệc nhỏ, em nhờ anh cáng đáng từ A đến Z. Anh đừng ngại tốn kém, “nữ thực như miêu”, phụ nữ ăn tí chút như mèo ấy mà, anh dùng số tiền định mua quà tặng em là đủ.

- Bữa tiệc sang thường tiền uống nhiều hơn tiền ăn, em cho biết bọn em uống nước ngọt hay xì dế?

- Không để vương gì đâu, chúng nó uống bia như uống nước suối ấy, mà chỉ uống Henniken. Tiết kiệm, anh cứ mua một thùng là được.

- Anh thú thật với em là anh nghĩ tháng này có lương mới, rồi tiền truy linh từ tháng mười năm ngoái, nhưng đến giờ vẫn

chưa thấy gì, nên món quà cho em anh chỉ mua một bó hoa khoảng hai chục ngàn...

- Đó là chuyện của anh, em đã khoe với chúng nó về tài nội trợ của chồng. Em còn biết bạn bè anh nói bữa tiệc nào của bọn anh, anh đều là người chủ trò sôi nổi vui vẻ lắm. Hôm nay cũng vậy, anh làm chủ chi, chủ bếp, tiếp viên kiêm MC, chúng nó háo hức lắm, đúng là vinh dự cho anh, mà em cũng hạnh diện. Anh làm sao vậy...?

- Thời tiết thay đổi, không khí lạnh tràn về miền Bắc, trong này cũng chịu ảnh hưởng, anh thấy hơi khó chịu định đi khám bệnh xem sao.

- Kinh nghiệm của em khi thấy trong người khó chịu, nhưng có việc gì đó hứng khởi mà mình lao vào thì bệnh tật cũng hết luôn, anh cố lên, khó khăn một chút nhưng rất vinh dự.

- Vinh dự quá lớn nên anh hơi... run em ạ!

Hộ khẩu

- ÔNG A, tôi đang gặp một chuyện rắc rối muốn được nghe ý kiến của ông.

- Ông nói đi, tôi nghe đây!

- Vào một ngày trời, bà vợ tôi nói: Từ ngày hai đứa con gái đi lấy chồng, chỉ còn hai chúng ta sống với nhau thấy vắng vẻ tẻ nhạt quá. Tôi muốn có đứa con, nhưng xin con nuôi thì rắc rối, ông xem thời còn công tác hay đi đây đi đó, có gửi ai đứa con nào bây giờ ông đón về cho tôi nuôi. "Một giọt máu đào còn hơn ao nước lã" mà ông. Phản ứng đầu tiên của tôi là chối phắt. Nhưng bà ấy nài nỉ, nào là không truy cứu chuyện quá khứ làm gì, nghĩ tới tương lai vợ chồng già mà có đứa con chăm sóc, làm vậy cũng giúp ông thanh thản, người quân tử phải đường hoàng nhận những sai quấy mình đã làm... Tôi dậm khó nghĩ.

- Thế thì quá dễ, bà ấy chân tình như vậy thì ông còn chần chừ làm gì mà không đi đón con về.

- Ấy chết, tôi cũng chẳng biết là mình có gửi ai đứa con nào không, với lại hậu quả chưa lường hết được. Giả dụ có đưa được một đứa về nhà, lúc đầu có thể bà ấy vui, nhưng rồi dần dần bà ấy sẽ đặt ra cho tôi bao nhiêu câu hỏi. Ông kể tôi nghe ông bắt

dầu quen với mẹ thằng bé hồi nào, trong hoàn cảnh nào? Rồi ông làm sao mà bà ta lại sinh con được vân vân và vân vân.

- Ông lo xa quá đấy, ông muốn dẹp chuyện đó đi chứ gì?

- Đúng vậy, nhờ ông giúp tôi!

- Hãy bắt qua chuyện này một chút. Bây giờ nhiều người đang lo lắng về chuyện nhập hộ khẩu, biết bao nhiêu rắc rối không đáng có để hành nhau. Có người vất qua hai thế kỷ mà chưa làm xong việc nhập khẩu, nên mới gọi hộ khẩu là “hậu khổ”.

- Hình như...

- Đấy đấy, ông nói với bà xã là ông sẽ tìm con về nhưng việc nhập hộ khẩu vào thành phố cho nó là việc của bà ấy.

- Đúng đúng, bà ấy sẽ chịu thua, cảm ơn ông.

Tôi thấy sao...

- NÀY EM, anh đã mua hoa lá cây cảnh, mâm ngũ quả xong, hôm nay anh bắt tay vào lau rửa nhà cửa, em xem còn việc gì giao cho anh làm nốt để anh thực hiện một kế hoạch Tết độc đáo.

- Kế hoạch gì vậy anh?

- Anh sẽ treo một tấm biển trước cổng: “Trường phòng T. đi vắng ba ngày Tết”.

- Anh có làm sao không đấy? Vợ nhìn chồng soi mói, lại đề ra cái kế hoạch kinh dị như vậy?

- Xuất phát từ tình thương mến thương. Cả năm em lo toan vất vả vì chồng con. Ngày Tết anh ở nhà, bạn bè sẽ kéo đến, khiến em phải bận rộn tiếp đãi, anh không đành lòng. Em cần phải xả hơi, đó gọi là liệu pháp “nghỉ ngơi hồi sức”.

- Anh sẽ đi đâu?

- Có ai đến em cứ nói Tết này anh phải về quê nội quê ngoại, thực ra anh đến nhà một thằng bạn độc thân, có anh đến nó cũng vui, việc ăn uống em khỏi lo, bọn anh tự xoay xở được.

- Em xúc động quá, có lẽ từ ngày lấy nhau, lần đầu anh quan tâm đến em một cách chu đáo. Vì thế em không thể ich kỷ

chỉ nghĩ đến mình. Em duyệt một nửa kế hoạch của anh, tức là Tết này anh đi vắng. Nhưng phải xa anh ba ngày Tết là quá sức chịu đựng của em, vì thế anh không phải đi đâu cả, cứ ở trong phòng một mình, em khóa trái cửa lại, bia rượu, thức ăn sẽ có đủ, mình anh đánh chén, đọc sách nghe nhạc... Đây gọi là liệu pháp “nghỉ ngơi hồi tâm” anh thấy sao hà anh yêu?

- Anh thấy, anh thấy... vô số những ngôi sao tung tóe trước mắt.

Thi chiều vợ

KHU PHỐ TÔI MỞ CUỘC THI “Ai chiều vợ nhất”. Khởi phải nói, cảnh phụ nữ đi dự rất đông. Mở đầu là anh chàng củ mì củ mì trình bày cách chiều vợ của mình:

- Buổi tối theo dõi và nhớ kỹ bản tin dự báo thời tiết trên tivi. Sáng ra tôi lo cho vợ cái mũ khi trời nắng, cái dù nếu dự báo mưa, mặc áo ấm khi trời lạnh, mặc thoáng mát khi trời nóng.

- Quá bình thường! - Có tiếng bình luận.

Thí sinh thứ hai:

- Chiều vợ tôi đi làm về để xe máy ở sân, tôi lau chùi, xem xét mọi chỗ, cạ xăng thì đổ xăng... Sáng hôm sau, vợ cười xe khê để máy đã nổ và nàng vù đi làm.

Thí sinh thứ ba:

- Cuộc sống bây giờ gây rất nhiều áp lực, nhất là đối với phụ nữ. Tôi sưu tầm những chuyện tiểu lâm, chuyện hài hước trong và ngoài nước để kể cho vợ nghe khi nàng bực mình vì giá cả tăng vọt, hoặc nhà cửa tôi chưa lau chùi cẩn thận. Nàng cười, thế là bao nhiêu stress biến hết. Có một lần nghe tôi kể, nàng cười lăn lộn suýt ngất xỉu. Tôi rút kinh nghiệm ngay để điều chỉnh.

Đến lượt tôi, có tiếng lao xao: “Nhà thơ, nhà thơ!”

- Thưa quý anh quý chị, - tôi mở đầu - cách chữa vợ của tôi đạt kết quả rất khả quan và có thể phổ biến rộng rãi. Vợ tôi bị bệnh mất ngủ, uống nhiều loại thuốc Tây y, Đông y nhưng vẫn không khỏi, đêm nào nàng cũng thức chong, sức khỏe giảm sút. Một hôm, tôi vừa sáng tác được một bài thơ dài. Tối lên giường nằm, tôi đọc cho nàng nghe, không ngờ tôi chưa đọc hết bài thơ nàng đã ngủ khò. Tôi mừng quá, từ đó ngày nào tôi cũng viết một bài thơ để chữa bệnh cho nàng. Kết quả như quý vị đã thấy, vợ tôi ngủ được, béo lên đến chục ký. Tôi sẽ in tập thơ đó lấy tiêu đề là “Thơ gây ngủ” mong quý bị đón mua.

Cuối cùng tôi đoạt giải nhất trong tiếng hoan hô rầm rộ.

Thay chồng

HAI CÔ GÁI QUÁN RƯỢU, họ uống như những nữ diễn viên Hàn Quốc trên phim. Một cô mặc áo hai dây, một cô ngực trần mặc áo không dây. Cô Không Dây hỏi:

- Bao giờ mày rước chồng mới?
- Phải “tống cựu” rồi mới “nghinh tân” được. Giấy tờ xong rồi nhưng hần lì lắm, xin tạm trú thêm một tuần để lo tìm nhà.
- Bây giờ là mấy, mày không nên khe khắt quá.
- Biết thế, nhưng bịch rác đáng ra đã ném ra đường, lại cứ sờ sờ trước mặt chịu không nổi. Mày xem có đứa nào đến dụ được hần đi tao sẽ chi “hoa hồng”.
- Bao nhiêu?
- Đi ngay ngày mai hưởng năm triệu, chậm một ngày bớt một triệu...
- Ôkê! Ngay ngày mai tao sẽ đến dụ hần về tạm trú ở nhà tao.
- Liệu chồng mày có chịu không? Hai ông một bà khác gì gia đình táo quân.
- Việc đó tao lo, mày yên tâm.

Hai cô ngoắc tay rồi nốc rượu. Những tưởng chuyện đùa hóa ra thật. Hôm sau cô Không Dây đã đón được chồng cũ cô Hai Dây về nhà mình. Tất nhiên kèm theo là cái phong bì năm triệu.

Ít hôm sau người ta lại thấy hai cô gặp nhau ở quán rượu. Cô Hai Dây hỏi:

- Sao mày, gia đình tảo quân có yên ổn không?
- Quá đẹp! Tao làm ngược lại cách của mày. Tao “nghe tin” rồi mới “tổng cụng”. Rước cái của nợ ở nhà mày về là tạo áp lực để tổng thằng chồng tao đi sớm. Bây giờ thì ổn cả rồi, tao một mình làm chủ giang sơn tha hồ nhảy múa.
- Mày giỏi, tự do muôn năm, chúng mình nhảy múa một thời gian rồi hãy tính.

Một bà đứng tuổi biết chuyện bình luận: “Khiếp, thời buổi bây giờ các cô ấy thay chồng còn nhanh hơn thay áo!”.

Một cuộc đối thoại

- ÔNG NGỒI XUỐNG ĐI, ngồi cho nghiêm chỉnh rồi trả lời câu hỏi của tôi. Tại sao ông lại làm một việc tà đình, dám tự ý thuê phòng nhốt một con quỳ cái vào đấy, rồi cấp tiền cho nó, ăn ở với nhau như vợ chồng? Hãy trả lời thành khẩn.

- Trước khi trả lời, cho tôi hỏi đây là cuộc đối đầu hay đối thoại?

- Là thế nào nói rõ tôi nghe.

- Đối đầu là căng thẳng, là máu lửa, có thể dùng vũ lực, mà tôi nói để bà rõ, lâu nay tôi tập luyện công tới mức thượng thừa, có thể dùng mép bàn tay chặt vỡ viên gạch như chơi; còn đối thoại là hai bên dùng lời lẽ trao đổi từ tế như hát đối đáp trống quân, qua đó tìm ra phải trái, ai thắng, thua cũng fair play.

- Đối chọi tôi cũng chẳng sợ. Ông chặt hòn gạch thì tôi đá một cú ông sẽ bay cao mười thước. Thôi được, tôi đồng ý dùng lời lẽ, ông nói đi.

- Bà biết rồi đấy, tôi sử dụng vì tính nổi mạng toàn cầu, tôi dùng điện thoại bàn, điện thoại di động như thế là phải qua bưu chính viễn thông...

- Ông thôi ngay cái lối ông nói gà, bà nói vịt đi. Đừng hòng tung hỏa mù để lấp liếm. Hãy đi thẳng vào vấn đề.

- Bà đừng vội ngắt lời tôi. Đó là việc tối kỵ trong đối thoại. Tôi đang đi vào vấn đề. Đây là từ lâu mạng của tôi, điện thoại của tôi chỉ do một ông bưu điện quản lý, nên gặp nhiều rắc rối, đứt mạng, nghẽn mạch là chuyện bình thường. Từ khi có hai ba hãng truyền thông xông vào thị trường này, mọi chuyện trở nên tốt đẹp. Thượng đế được phục vụ chu đáo, mạch liền, nói nghe thông suốt, giá rẻ, khi gặp sự cố còn được đền bù. Điều này thì bà rõ hơn tôi. Phiên chợ chỉ có một quầy bán thịt khác hẳn có hai ba quầy, bến xe có hai ba hãng tham gia lưu thông thì hành khách đỡ bị hànhh... Người ta gọi đó là cạnh tranh lành mạnh, phá thế độc quyền đem lại lợi ích cho người tiêu dùng. Bà đồng ý với tôi chứ?

- Đồng ý cái con khi, đừng vòng vo Tam Quốc nữa. Nói vào việc chính đi, nếu không thì tôi...

- Tôi nói ngay đây. Mấy chục năm bà độc quyền ở nhà này, cho ăn tôi được ăn, cho ngủ tôi được ngủ "bắt cời trần phải cời trần, cho may ô mới được phẩn may ô". Vì thế tôi mới phải lập thêm một "địa chỉ" để hai bên cạnh tranh dọ dổ chiếu chuộng, tôi trở nên đắt giá. Tôi nói hết xin nhường lời cho bà.

Tất cả chìm trong im lặng như trước khi có cơn bão lớn!

Độc chiêu

SÁU BÚA LUYỆN ĐƯỢC MỘT CHIÊU ĐỘC CHUYÊN DÙNG CHO VIỆC HẠ NHIỆT VỢ, hóa giải xung đột. Sáu đem phổ biến cho bạn bè học tập.

- Chiêu này xuất phát từ sự chân thành, luyện giọng nói tung tung pha hài. Một lần ăn cơm có món tép ương, tôi câu: “Đã phải ăn tép còn xơi của thối”. Vợ nổi giận: “Không ăn thì đổ cho heo, không tiền chi có thể thối”. Minh giờ chiêu: “Thì tôi kêu với vợ mình chứ có kêu với vợ hàng xóm đâu mà bà giận”. Thế là nàng cười tùm.

Lần khác, một buổi tối nàng tắm rửa thơm tho nằm trên giường, mình ghé môi xin hun, không ngờ tiện tay nàng tát đánh bốp. Minh ôm má:

- Tôi hun vợ tôi chứ có hun vợ người khác đâu mà bà tát tôi. Nàng vội ôm mình xin lỗi rối rít...

- Thường thôi, một người bạn nói, có chiêu nào độc hơn kể đi.

- Có. Một lần hết tiền nhậu mình ngửa tay xin. Bà nói: "Tôi còn bao nhiêu thứ phải tiêu, tiền đâu mà cho ông". Mình nhỏ nhẹ: "Để dài chút đi, tôi không xin tiền vợ mình chẳng lẽ xin tiền vợ thiên hạ sao?" Nàng liền rút ví trao cho tôi khá khá.

Rời tới một hôm Sáu Búa ra quán mặt iu xị:

- Nguy rồi, nàng đã bỏ đi, để lại lá đơn ly hôn. Ấy là đêm qua mình về muộn, quá chén hơi say. Con lòi đình nổi lên, bả nắm hai tay như võ sĩ sắp thượng đài. Tôi cuống lên vội nói với giọng ngang phè: "Bà làm gì thế, chẳng qua tôi ghé vào đây xin ngủ nhờ một đêm. Bà có phải vợ tôi đâu mà định đánh tôi. Tôi kiện bà ra tòa..."

Sáu Búa thờ dài.

- Thế là "gậy ông lại đập lưng ông" rồi. Ông hãy bắt chước Tiết Đinh San về nhà "nhất bộ nhất bái, tam bộ tam bái" xin Phàn Lê Huê tha mạng. Bái vợ mình chứ có bái vợ người đầu mà ngượng...

Bất ngờ

- CẬU HAM XEM BÓNG ĐÁ VẬY CẬU THÍCH NHỮNG GÌ?

- Thích gì ấy à, nhiều lắm, tính kỹ thuật lẫn nghệ thuật sân cỏ. Những đường bóng lắt léo, những cú sút xé lưới, kể cả những màn kịch điệu nghệ giả vờ ngã để kiếm phạt đền. Nhưng thích nhất vẫn là tính bất ngờ trong bóng đá.

- Đúng, đó là thứ hấp dẫn của bóng đá. Có những trận bị đối phương dẫn 3-0 trong hiệp một, tưởng đã “chết”, vậy mà hiệp hai chủ nhà vùng lên lội ngược dòng thắng lại. Cầu thủ hưng phấn, cả cầu trường bùng nổ như sóng dậy. Bất ngờ nữa là không phải cứ mạnh được yếu thua. Như vòng loại thế giới vừa rồi, chẳng có ai nghĩ chủ nhà Bắc Ireland lại quật ngã sư tử Anh, khiến cả bàn dân xứ sương mù rung động, huấn luyện viên trưởng bị dư luận đưa lên đoạn đầu đài.

- Liên hệ đến bóng đá xứ mình mà buồn. Chưa đá đã biết tỉ số. Giải mới bắt đầu được vài ba vòng đã biết trước ai sẽ vô địch, ai sẽ bị chì tên xúm lại đánh “hội đồng” cho xuống hạng.

- Thế là mất tình bất ngờ, khán giả quay lưng là phải.

- Mình liên hệ ngay như đời sống vợ chồng cũng vậy, cứ đều đều suốt ngày dài rồi lại đêm thâu cũng buồn, phải biết tạo

bất ngờ mới thú vị. Minh đã thử nghiệm, nghe mình kể đây. Bình thường cứ hàng tháng sau khi lĩnh lương mình nộp cho vợ. Minh bỏ tiền vào phong bì đúng như đã quy định đưa cho nàng. Nàng nhận và không cần đếm. Tháng vừa rồi để tạo bất ngờ mình đưa phong bì, cố ý bỏ thiếu một trăm ngàn. Minh trao buổi trưa, chiều đi làm về, mặt nàng lạnh như tiền đưa cái phong bì ra: “Lương tháng này thế nào vậy?” Minh tỉnh queo: “Thế nào là thế nào? Vẫn như cũ, em thừa biết lương anh đã tãng đâu”. “Thế thì anh cầm lấy mà tiêu, tôi không cần nữa”. Rồi nàng vùng vằng quay đi. Minh giữ nàng lại và nhanh như chớp bỏ vào phong bì số tiền thiếu, bảo nàng đếm lại. Nàng khó chịu đếm lại hai lần, rồi mặt đỏ lựng và bất ngờ xảy ra. Nàng ôm mình và tặng một cái hôn, cứ như là hồi mới yêu nhau.

- Thú vị đấy, cậu nên tiếp tục.

Ít lâu sau hai người gặp lại nhau, trông thấy mặt bạn có mảng thâm tím, người kia liền hỏi:

- Lại một bất ngờ phải không?

- Lần này mình làm một cuộc mạo hiểm. Mình mời một cô bạn cùng cơ quan đi uống nước. Cô này rất ham thích bóng đá. Mình chọn cái quán mà vợ mình thường hay đi qua, thế rồi...

- Minh hiểu rồi, vết bầm trên mặt cậu là “quà tặng” bất ngờ của vợ?

- Thế thì có gì là bất ngờ, đây là “quà tặng” của chồng cô bạn...

Tiếp thị người cao tuổi

- CHÀO CỤ, NHÂN DỊP NGÀY “Người cao tuổi thế giới”, con kính chúc cụ khỏe mạnh sống lâu.

- Cảm ơn, sáng nay có con chim khách kêu trên cây xoài góc vườn, hóa ra là cô. Cô từ đâu tới?

- Cụ chưa biết con, nhưng con biết cụ là bậc trưởng lão của thành phố. Con đến thăm cụ và có chút quà, đây là một ve dầu gội đầu, loại tuyệt hảo giúp sạch gàu mà mái tóc chảy dài óng mượt như tơ. Cụ dùng thử, lần sau con mang lại lọ lớn.

- Tóc tôi còn lơ thơ mấy sợi như cọng cỏ gà, làm sao óng mượt như tơ được, xin gửi lại cô.

- Vậy cho con tặng cụ bà. Còn đây là loại thuốc đánh răng loại cao ong, giúp cho răng chắc khỏe và sáng bóng.

- Cô nhìn xem, hai hàm răng của tôi vẫn còn chắc, nhưng là răng giả. Sau mỗi bữa ăn, tôi tháo ra mở vòi nước rửa sạch, chẳng có thứ sâu nào gặm nổi.

- Con chào cụ, lần sau con mang đến mấy loại thuốc bổ thận tráng dương để cụ dùng thử.

Cô gái trẻ mặc áo thun vàng, quần bò ra đến cửa gặp cụ bà đi chợ về. Cụ bà đặt giỏ xuống nền nhà hỏi:

- Con bé nào đến có chuyện gì vậy ông?

- Cô ấy là nhân viên tiếp thị ấy mà. Cô ấy biểu bà một ve đầu gọi đầu đây.

- Ông để mà dùng. Tôi không cần mấy thứ hàng rởm đó. Mà tôi hỏi ông đã mua những gì của nó rồi?

- Chẳng mua gì hết, tôi đâu có đồng nào trong túi.

- Nói vậy là nếu có tiền thì ông mua chứ gì. Tôi biết mồm miệng bọn nó cất lời ca du dương lên thì già cả như ông cũng đổ như rạ. Tôi nói rồi, khi tôi đi vắng, ở nhà ông chỉ tiếp mấy ông bạn già, còn người lạ thì thôi. Ông vẫn cứ tặc: Ai đến cũng hí hửng, hí hửng...

- Bà nói oan cho tôi. Thế bọn trẻ con đến chơi cũng đuổi đi hà. Chúng nó đến riu rít tôi cũng đỡ buồn, ông cháu vui chơi đánh cờ với nhau không tốt hay sao.

- Tôi đâu có cấm ông chơi với bọn trẻ con, nhưng loại trẻ như con bé vừa rồi thì không được, ông nhớ chưa?

Nghệ cụ bà nói, cụ ông cất lên tràng cười sảng khoái.

- Ông cười như được của vậy. sướng lắm hà?

- Tôi là loại U80 mà được bà coi như U40 thì phải sướng!

Ý tưởng mới

- ÔNG A, từ khi trên tivi có chuyện mục *Ý tưởng 24/24*, bà vợ tôi cũng nảy ra những ý tưởng mới lạ bắt chồng thực hiện. Nàng nói vệ sinh an toàn thực phẩm là cần thiết nhưng chưa đủ, trước mỗi bữa ăn phải có nồi nước sôi để nhúng bát đũa. Chuyện quá ư nhiều khê!

- Sao lại nhiều khê? Điều đó chứng tỏ vợ ông có kiến thức khoa học cao. Bây giờ có rất nhiều loại virus, vi khuẩn gây bệnh lạ, chỉ cần nhúng chúng nó vào nước sôi là toi hết.

- Chưa hết, nhà mình cũng có mấy chậu hoa, ít giò lan để ở góc sân, treo ở gốc cây xoài, nhưng bây giờ vợ mình nói như thế không được, không phải là người yêu hoa sành điệu. Buổi sớm trước khi đi làm, anh hãy chuyển những chậu hoa và giò lan ra nơi có ánh nắng ban mai chiếu tới. Chúng hấp thụ năng lượng của vũ trụ, thì hoa mới có sắc có hương; buổi trưa đi làm về anh hãy chuyển chúng vào bóng râm.

- Người phụ nữ biết yêu hoa cũng đồng nghĩa với biết yêu chồng - Tôi phụ họa với bạn và không giấu sự ghen tị.

- Đúng là yêu cho roi vọt, ghét cho chơi! Thú thật, mình chỉ thích ghét. Từ khi giả xăng leo thang hai ba bậc trong một thời

gian ngắn và còn đe dọa lên nữa, nàng lại có ý tưởng mới. Nhà mình hai xe máy, bảy giờ dùng một thôi. Buổi sớm mình đèo hai mẹ con, đưa con tới trường, đưa vợ tới công sở rồi mới tới chỗ làm. Buổi chiều mình lại chạy một vòng ngược lại. Thế là từ sáng tới tối mình quay như chong chóng để thực hiện những ý tưởng của nàng.

- Những ý tưởng ấy biểu hiện một tâm cao trí tuệ có lẽ ông chưa nhận ra.

- Tâm cao ở chỗ nào ông nói tôi nghe?

- Đó là những ý tưởng vừa có tâm gần vừa có tâm xa. Tâm gần là những lợi ích thiết thực trong gia đình. Tâm xa là ví dụ như có biến động thay đổi, mà điều đó thì chúng ta khó đoán trước. Ví như cậu mất việc, buộc phải làm nghề khác để kiếm sống, cậu có thể mở một cửa hàng bán bún riêu. Chỉ cần cậu áp dụng cái ý tưởng đun một nồi nước sôi để nhúng bát đũa, mình bảo đảm với cậu khách ăn sẽ kéo đến hàng cậu đông như kiến. Hoặc cậu có thể đi làm thêm ở nhà vườn trồng hoa cảnh. Hoặc cùng lắm cậu chạy “xế ôm” cũng đủ sống...

- Nếu thích thế thì ông hãy thay vị trí của tôi được không?

Nhật ký của sếp

ÔNG GIỮ MỘT CHÚC QUAN NHỎ XÍU, ở trên được năm, bảy người, ở dưới hàng năm bảy trăm. Bù lại ông được vợ chiều chuộng trọng nể. Ông sống chín chu, không la cà nhậu nhẹt, gia đình yên ả. Ông suy ngẫm: "Hạnh phúc là biết vừa lòng với những gì mình đang có".

Rồi ông được cân nhắc lên một cấp, rồi lên nữa, lên mãi cho tới khi ở địa phương, ông chỉ ở dưới vài ba người và ở trên nghìn vạn.

Ngôi nhà cấp bốn lên biệt thự, tiền của lên theo cấp số nhân, xe cộ láng coóng, quần áo bành bao, bụng dạ nở nang. Bà nhà trẻ lại, quần lụa áo là, tư trang xúng xoàng, đáng mặt phu nhân trong giới thượng lưu. Ông lại suy ngẫm: "Hạnh phúc là biết ước mơ và thực hiện kỳ được những ước mơ".

Có điều trở trêu vợ chồng ông bắt đầu lục đục. Chiến tranh lạnh rồi chiến tranh nóng, võ mồm tiến đến võ judo, nhưng không ai biết vì xung đột xảy ra trong phòng lạnh cách âm.

Duy chỉ có một người biết. Đây là cô thư ký riêng của ông. Quan tâm đến sếp trong công việc cũng như chuyện riêng tư là trách nhiệm và vinh dự của cô.

Thấy sắp đến cơ quan mang về mặt sầu não, cô nhỏ nhẹ: "Có chuyện gì xảy ra, anh chia sẻ với em được không?". Sếp thờ dài, khoe mắt ẩn chứa nỗi buồn đại dương sâu thẳm. Lần khác thấy trên mặt sếp có vết bầm tím, cô lo lắng hỏi: "Sao vậy anh?" "Có gì đâu, ăn phải con cá lạ bị dị ứng".

Phải tìm cho ra nguyên do, cô tự nhủ. Cô nhớ ra một vài lần vào phòng đột ngột, cô thấy sếp ghi chép gì đó trong quyển sổ. Nhân hôm sếp đi họp, cô lục ngăn kéo tìm thấy nó. Hóa ra sếp ghi nhật ký. Cô mở sổ hồi hộp đọc:

Ngày... Càng ngày mẹ càng quá quắt. Vợ chồng gì nữa, kẻ thù! Mẹ tra cứu ta đủ mọi chuyện, còn xía vào công việc của ta. Vô lối.

Ngày... Qui dữ! Mẹ dám tát ta như trời giáng. Được rồi người sẽ bị ta trừng phạt.

Đêm... Ta đặt tờ giấy trước mặt mẹ. Xem đi sẽ biết. Ta chờ đợi tiếng khóc than và thái độ ăn năn hối hận. Không ngờ mẹ cười ha hả: Ly dị hả, tôi ký ngay. Ra tòa giải quyết chóng vánh. Chia chác xong tài sản, tôi sẽ đem toàn bộ hồ sơ chứng cứ về những hành động tham ô, lừa lọc của ông tới tòa án. Khi ông vào nhà đá, tôi sẽ cho con đi thăm nuôi. Đây cũng nhân đạo lắm. Suốt đêm ta không ngủ. Ta biết mẹ không dọa suông.

Em H.P ơi, em có hiểu cho anh không? Chính vì con quý dữ ấy mà anh chưa thể trao trọn đời anh cho em...

Đọc đến đây cô thư ký đỏ mặt gấp sổ lại vì H.P là chữ viết tắt tên cô.

Về với cơm

SÁNG SỚM, tôi đến anh Tám định mời anh đi điểm tâm, thấy anh đang ăn cơm trộn muối mè.

- Hôm nay đâu phải ngày rằm mà anh Tám ăn chay?

- Chay tịnh gì, chú biết rồi đấy, trước đây có ăn phở nhưng bây giờ chào thua.

- Tôi mời anh đến tiệm này bảo đảm có phở sạch.

- Bây giờ thì có sạch tôi cũng cảm thấy ớn. Phở là thứ quà có lâu đời vừa phổ biến, vừa đặc sắc, thuộc loại văn hóa ẩm thực, không những ta mà Tây - Tàu đều ham. Vậy mà bọn ác nhân đã làm hại. Chú tính xem mỗi ngày hàng triệu lượt người ăn phở. Vậy mà chúng đang tâm đầu độc, bọn người ấy chết không nhắm mắt, để tai họa cho con cháu về sau. Chúng nó không sợ pháp luật, không sợ lương tâm cắn rứt, chịu hết nổi.

Thấy vẻ căng thẳng như công tố viên luận tội của anh Tám, tôi tìm cách xoa dịu.

- Trong cái hại cũng có cái lợi đó anh Tám.

Anh Tám trộn mắt nhìn tôi như nhìn kẻ tòng phạm.

- Lợi cái gì chú nói tôi nghe.

- Có ba cái lợi: Thứ nhất, anh bỏ phở ăn cơm là an toàn vệ sinh thực phẩm. Thứ hai, đỡ tốn tiền. Thứ ba, điều này mới quan trọng, anh bỏ “phở” về với cơm khiến gia đình êm ấm, chị Tám chắc rất vui.

Hiểu ra anh Tám nở nụ cười tình hạ giọng:

- Chú nói phải. Cái món “phở” ấy xem ra cũng có nhiều độc tố chẳng thua gì chất phoóc môn.

Giả và thật

CÓ MỘT ÔNG GIÀ TỪ NÔNG THÔN HÀ BẮC đến tòa soạn tạp chí Văn nghệ Quân đội kiện về việc nhà văn Hải Hồ ở tạp chí đến nhà ông tán tỉnh và quyến rũ con gái ông. Cả tòa soạn ngạc nhiên và mời chính anh Hải Hồ tiếp ông. Hồi đó anh Hải Hồ viết nhiều truyện ngắn rất mượt mà và có duyên, nhưng anh có dáng vẻ rất “nông dân”. Ông già nhìn Hải Hồ và không tin. Ông cho rằng kẻ lừa bịp kia mới là nhà văn, bởi theo ông, nhà văn không thể hiền lành, cục mịch mà phải trẻ trung, bẻm mép như cái gã đã đến nhà ông.

Đại diện tòa soạn đảm bảo với ông rằng ở đây chỉ có một người tên là Hải Hồ và chính là người vừa tiếp ông. Ông già nguôi giận nhưng cũng chưa thật tin. Anh Hải Hồ bị oan mà không làm sao thanh minh được...

Sư tử gầm

SÁNG CHỦ NHẬT, sếp nằm trên giường nệm trong phòng lạnh đang mơ màng với giấc ngủ thêm để bồi bổ sức khỏe sau một tuần làm việc căng thẳng. Chợt điện thoại đặt ở bàn ngủ đầu giường réo chuông. Sếp thức giấc càu nhàu: “Thằng cha nào quấy phá sớm thế?”. Sếp cầm ống nghe, trong giây lát mặt tươi như hoa, đưa mắt thấy phu nhân không còn nằm bên cạnh và không có trong phòng liền cất giọng trầm ấm điệu dàng như một diễn viên ngôi sao: “*Gút moóc nín*”. Cưng khoan khoái lắm hả, phải rồi, một buổi sáng mát lành, gió thổi se sắt, chim kêu... cái gì, cũng không nghe rõ à, tất nhiên là anh ngủ riêng, tin đi cưng, nhưng vẫn phải cẩn thận, sư tử có ở nhà, tai hần thính lắm, mình nói đủ nghe thôi. Thế thì tuyệt, picnic, nghỉ trưa ở miệt vườn. Đúng, trở về với thiên nhiên hoang dã, con người sẽ được tự do. Yên chí, anh sẽ lo đầy đủ, cả cái đó... O.K. nhà vô địch... rồi...

Vừa lúc ấy phu nhân từ trong phòng tắm bước ra, tay còn cầm bàn chải đánh răng. Nhanh như chớp, sếp đổi kênh nói to vào ống máy: “A lô, để đến thứ hai được không, tôi đã có chương trình liên hoan với bà xã hôm nay. Đúng thế, tình thâm nghĩa

nồng. Không được à, hoàn cảnh của ông căng đấy. Đúng là cừu người như cứu hỏa. Thôi được rồi, tôi sẽ xin phép bà xã. Tất nhiên là gặp ở cơ quan tôi, hàng quán làm gì thêm rách việc. Thế nhé, xong”.

Sếp quay sang nói với phu nhân:

- Cái lão Buhama đấy mà, đang gặp khốn quẩn muốn nhờ anh. Bạn bè làm ăn không giúp nhau không tiền, em thông cảm. Trưa nay anh không ăn cơm nhà, chiều về anh đến bù trên mức tình cảm.

Phu nhân thùng thảng:

- Tôi biết thằng cha Hama mánh đó. Tôi có thể giúp được. Anh báo cho hán biết buổi gặp mặt trưa nay có SƯ TỬ đến dự, không những tài sư tử rất thính mà răng của nó còn sắc nhọn lắm!

Sếp bồng tái mặt, tay huông rơi ống nghe, nằm vật xuống nền nhà, thẳng cẳng.

PHẦN III
THỊ PHÌ

Điên giả, điên thật

CHẮC CÁC BẠN ĐỒNG Ý VỚI TÔI RẰNG, mỗi người trong chúng ta thường hành xử theo tính cách và thói quen của mình. Nhưng khi có một biến cố xảy ra, một cú sốc lớn, chúng ta thường thay đổi, có khi quay ngoắt 180 độ. Tôi có người bạn (xin được giấu tên) có thói quen không tôn trọng quyền bình đẳng nam nữ. Hắn mắc bệnh gia trưởng, quen bắt vợ phục tùng mình mọi nơi mọi lúc. Buổi sáng nọ tôi ra quán cà phê đã thấy hắn ngồi đấy, với cặp mắt thất thần như có điều gì sợ hãi.

- Chờ người yêu hay sao vậy? Tôi hỏi.

Chợt hắn hoảng hốt thật sự:

- Cậu nói cái quái gì vậy?

- Mình đùa thôi mà, sao hôm nay cậu khác quá?

- Cậu bỏ lối đùa ấy đi, vợ mình mà nghe được thì khốn đốn.

Hóa ra hắn mất hồn từ khi biết câu chuyện: một người vợ hục hặc với chồng, liền đến bệnh viện tâm thần thuê những người bảo vệ ở đấy đem gậy gộc và dây thừng đến nhà trói nghiền ông chồng lại đưa đến bệnh viện. Các bác sĩ cho nhập viện tiêm thuốc và ở cùng phòng với những bệnh nhân tâm thần.

Nghe hần kể xong, tôi nói:

- Hết sức vô lý, tại sao thấy thuốc không khám xét đã vội kết luận người ta bị điên?

- Thế mới sợ, ông chồng nọ kêu to: “Tôi không điên... Tôi không điên” và tiếng kêu đó là biểu hiện đặc trưng của người điên. Cũng giống như cậu không uống rượu mà bị tóm, cậu kêu lên như vậy thì chắc hẳn là cậu đã say bết nhè. Minh thú nhận là lâu nay đối xử với vợ không được tử tế cho lắm, vì thế từ giờ mình phải thay đổi. Vợ nói gì cũng nghe, bảo gì cũng làm, tìm mọi cách chiều chuộng, để nàng không tố giác mình tới bệnh viện tâm thần.

- Mình thấy trạng thái của cậu lúc này có vẻ như hơi bị điên...

- Mình không điên, không điên. - Hần kêu lớn.

- Thế là bị rồi, còn cãi gì nữa...

Chuyện các bà

- CHÀO BÀ CHỊ, tôi đang mong bà chị đến đồ cả hai con mắt...

- Tôi đến để xin lỗi cô, đã định đem tiền trả cô. Nhưng sớm nay mới biết hết hạn nộp tiền học phí cho con. Gấp quá, không nộp tiền thì cháu không được vào lớp, cô cho khát vài hôm nữa.

- Cho chị khát vài lần rồi mà chị vẫn thất hứa. Chị cũng phải thông tỏ cho tôi, người nghèo lúc nào cũng khát tiền như khát nước.

- Cô nói đến chuyện khát nước tôi lại bức mình. Ông cấp nước bảo cắt từ hai giờ chiều hôm kia đến tám giờ sáng hôm qua. Vậy mà đã quá hạn một ngày vẫn chưa có nước. Cô xem, tôi dùng như ông cấp nước còn thất hứa hưởng gì chị em mình.

- Thì nhà tôi cũng thế đã có giọt nước nào đâu.

- Nhưng nhà cô còn có cái giếng. Nhà tôi mới khổ, hôm qua bọn trẻ phải tắm ở bể nước mưa, ông chồng tôi về hét toáng lên: “Mẹ con bà giết tôi rồi!” Ai đời mới tuổi 47 đã bắt chước ông già tuổi 74 hàng xóm, uống trà bắc phải đun nước bằng nước mưa.

- Thế mới là người phong lưu.

- Phong lưu mà viêm màng túi cũng chẳng là cái đình gì. Nói thật với cô, thời trẻ tôi thuộc loại đẹp gái, khối người muốn “chết”. Một thằng cha bám riết nhưng thấy hần ít chữ, ăn nói thô lỗ nên tôi cắt đuôi quay sang ông chồng tôi bây giờ, đẹp mà lại có chữ nghĩa.

- Anh nhà chị cũng nổi tiếng đấy chứ.

- Là nhà thơ, khổ thân tôi, tháng trước bảo tôi đưa năm triệu để in tập thơ, nói thơ anh hay lắm, in ra khối người mua, không lo mất vốn mà còn có lãi. Ông đem thơ gửi các nhà sách trong thành phố, sau một tháng đi thu về, hóa ra chỉ bán được mỗi một quyển. Thế là tôi trắng mắt, nếu không bị vận đen như thế thì chẳng phải vay tiền cô.

- Thông cảm với chị cho chị khát vài hôm nữa.

- Cảm ơn cô. Tôi phải về giặt đồng quần áo tích lại từ hôm qua.

Chuyện anh ngốc

- ANH NGỐC ƠI, vào đây có chuyện gì hay kể cho chúng tôi nghe với! - Mấy anh chàng ngồi trong quán bia hơi gọi.

- Các ông mời uống bia hơi thì tôi vào. - Anh ngốc bước vào quán, - Các ông muốn nghe chuyện gì nào?

- Chuyện gì mới và hay thì kể.

- Thế thì, tối hôm qua tôi xem tivi tiết mục “Chuyện lạ Việt Nam” có nói và kèm hình ảnh rõ ràng. Ở một vùng trung du phía Bắc, người ta ăn đất. Trông người ta ăn ngon lành mà thêm quá.

- Thế anh có muốn ăn đất không?

- Có chứ. Hôm qua xem xong tôi nói với vợ: Mình ơi không còn phải lo lắng gì nữa. Nếu mình thiếu lương thực thì tôi sẽ đi một chuyến tới nơi đó chở một xe đất về là đủ dùng. Ăn không hết mình bán cũng đủ tiền.

- Thế rồi chị ấy nói sao?

- Vợ tôi nói: “Ngốc ơi là ngốc, nếu anh biết ăn đất thì vợ con được nhờ”. Đúng là đàn bà, không nhìn quá lỗ mũi, người ta ăn được thì tôi ăn được. Cái anh nhà dài đến đó quay phim cũng ăn thử khen ngon.

- Vợ anh nói đúng đấy. Nếu anh biết ăn đất thì chẳng mấy chốc anh trở thành tỷ phú, ở nhà lầu, đi xe hơi, uống rượu Tây số dách, chứ không uống bia hơi rẻ tiền như thế này đâu.

- Vài hôm nữa tôi sẽ lên đường ra Bắc tìm đất ăn.

- Anh không phải đi xa như vậy đâu, có nhiều nơi người ta ăn đất từng búng còn hơn chuột ăn lúa, hơn vợ anh ăn rau muống luôn đấy.

- Ở đâu vậy, các ông cho tôi biết sau này thành tỷ phú tôi không quên các ông.

- Nhiều lắm, chúng tôi kê ra một số nơi để anh chọn. Ở thị xã Đồ Sơn, Hải Phòng, ngoài đảo Phú Quốc, rồi ở Tây Ninh, còn có nơi gần hơn... tự anh tìm lấy. Nhưng anh nên nhớ ở những nơi ấy không phải dân thường ăn đất như anh xem trên tivi đâu. Toàn là các quan xơi, quan lớn ăn lớn, quan nhỏ ăn nhỏ, dân không còn đất để... chôn.

Anh ngốc nghe vậy uống một hơi cạn ly bia, lấy mu bàn tay chùi mép rồi reo to:

- Tôi ăn đất, tôi làm quan, tôi tỷ phú... Chào các ông tôi về báo tin cho vợ tôi mừng.

Bố quên thật

NGHỈ HÈ, cu Tý được về quê thăm bà nội một tuần, khi trở lại thành phố Tý ríu rít kể lại bao nhiêu chuyện vui thú đồng quê. Tý thấy mình lớn hẳn lên đến mức có một buổi nói chuyện riêng với bố.

- Tốt thôi, có điều gì bí mật nói bố nghe.

- Bố ơi, con thấy sức khỏe bà nội rất kém, do suy dinh dưỡng, chú thím Ba nghèo lại đồng các em. Chúng nó nói từ hôm con về, bữa ăn mới có thêm ít thịt cá, bà lại nhường các cháu. Cái tivi cũ kỹ, phải đập bóm bộp hình mới lên, bà xem phim được đoạn đầu mất đoạn cuối. Bố mẹ nên mời bà về nhà mình để bồi dưỡng ăn uống, thuốc thang cho bà; chú Ba nuôi bà bao nhiêu năm rồi sao nhà mình không nuôi bà lấy một năm.

- Mày bàn chuyện người lớn làm gì. Bà già rồi bà không muốn đến chỗ xa lạ.

- Bố nói buồn cười quá, bà về đây với con cháu chứ đâu phải nơi xa lạ. Ngày nghỉ con sẽ đưa bà đi dạo phố, mời bà ăn kem, tối đưa bà tới rạp xem cải lương, khuya mời bà ăn cháo trắng với hột vịt muối... Bà nội sẽ vui khỏe lên ngay.

- Mày không thấy hay sao, tao còn bận bao nhiêu công việc. Bao giờ về hưu tao sẽ tính chuyện đó cũng chưa muộn.

- Thế chẳng lẽ sau này bố mẹ già rồi cũng ngồi đó đợi con về hưu rồi mới lo nuôi dưỡng bố mẹ hay sao?

- Mày hãy lo cho cái thân mày. Tao không bao giờ phải nhờ đến mày. Nước mắt không bao giờ chảy ngược, mày có biết không?

- Bây giờ thì con biết rồi bố ạ.

- Mày biết cái gì?

- Hôm đó con với bà nội đi chơi ngoài đồng, con kể với bà ở trường con, cô giáo dạy con cái có bốn phận phụng dưỡng cha mẹ, nhất là lúc già yếu. Bà bảo đó là điều hay con nên nhớ kỹ để sau này phụng dưỡng cha mẹ con thật tốt. Con lại hỏi, thế hồi bố con còn nhỏ đang đi học, nhà trường có dạy bố điều đó không? Bà nói có, nhưng lâu ngày có thể quên. Con tưởng bà nói đùa, làm sao quên được điều đó, nhưng bây giờ con mới biết bố quên thật.

Ta tắm ao ta

- ÔNG TƯ VỪA DU NGOẠI NƯỚC NGOÀI VỀ, CÓ CHUYỆN CHÌ HAY KỂ NGHE CHƠI?

- Toàn chuyện mắc cười không hà. Lần đầu xuất ngoại hồi hộp ngỡ ngàng như lần đầu cưới vợ. Ngồi máy bay lại nghĩ giờ đang ở trên chín tầng mây, ngộ nó rơi bịch xuống đất thì sao. Bỗng dưng cảm thấy tiếc đời, nên nhìn chằm chằm vào cô tiếp viên xinh đẹp khiến cô mỉm cười nói gì xì xồ mình đâu có hiểu. Đến bữa ăn, lại nghĩ chắc đây là bữa cuối cùng, nên chỉ chớp mắt, mình đánh gôn...

- Ông kể về phong cảnh xứ người đi, có đẹp không?

- Tôi không có cơ hội nhìn ngó được nhiều. Xe chạy hàng trăm cây số đường cao tốc. Ngặt vì xe thoáng mát, chạy êm ru giữa một đàn xe không hề có nửa tiếng còi. Trong xe có tiếng nhạc nhẹ, không có video mở tấu hài chọc cười như ở xứ mình, nên tôi đánh giấc ngủ trọn gói suốt quãng đường dài. Còn thời gian tham quan, trật tự yên tĩnh quá, không có tiếng chào mời co kéo của bọn trẻ bán vé số, đồ lưu niệm; dạo phố cũng thế, vỉa hè rộng thênh thang cử việc thả bước, không hề có cái quán cóc để ngồi nghỉ chân, uống vài bia hoặc nhâm nhi ly rượu đế. Không

biết họ làm cách gì mà người lớn trẻ con ngồi riết trong công sở, trường học, không chịu ra đường bày tỏ lòng hiếu khách. Thôi đành buồn ời chào mi!

- Thế là ông mang nỗi buồn mà về?

- Cho đến khi máy bay hạ cánh, mới được hưởng lại không khí nhốn nháo, được nghe lại tiếng còi xe long màng nhĩ, được len chân trên vỉa hè đầy người và hàng rong, ngửi mùi thịt nướng lẫn khí thải, tha hồ hà hít vị quê hương.

- Vậy là ông thích “ta về ta tắm ao ta rồi”. Nhưng nếu ngay ngày mai, tôi mời ông xuất ngoại lần nữa ông có đi không?

- Đi liền...

Luận về thắng thua

- THẮNG LÀ THẮNG MÀ THUA LÀ THUA, tôi không hiểu vì sao người ta nói đội tuyển bóng đá quốc gia chúng ta có những trận thua trong tư thế ngẩng cao đầu.

- Đáng lẽ thua một rổ nhưng cuối cùng chỉ thua một hai trái nên đầu vẫn ngẩng cao chứ sao.

- Tôi vẫn thấy tức anh ách thế nào ấy. Người ta nói "thắng không kiêu, bại không nản" ý nói có thua cũng đừng gục đầu xuống mà phải tỉnh táo tìm ra cái yếu để sửa chữa, chứ ngẩng cao đầu làm gì. Mối cổ lắm!

- Đó là một thứ bệnh khó trị, không bao giờ chịu nhận là mình thua kém, luôn tìm cách bào chữa. Ví như nền giáo dục của chúng ta thua kém nhiều mặt so với nhiều nước, nhưng mấy ông có trách nhiệm vẫn ngẩng cao cổ để kể lễ thành tích...

- Trong đó có thứ thành tích vô địch như sản xuất bằng giấy và tiền sỉ giấy. Xấu hổ và tủi nhục quá đi mất, dù ông và tôi chỉ là dân thường. Nhớ lại hồi chiến tranh mà chúng ta vẫn học tử tế, thành tựu thực sự đáng tự hào, thế mà bây giờ...

- Hóa ra họ học cái phép "thắng lợi tinh thần" của gã AQ, nhân vật đề đời của nhà văn Lỗ Tấn bên Trung Quốc. Cái gã AQ

ấy dốt nát hay làm sai làm bậy, bị người ta chửi, hằn lại lắm lắm cái câu “nổi tiếng”: “Chúng mày chửi ông tức là chửi bố chúng mày”. Đó cũng là cách thua trong thể ngáng cao đầu?

- Vậy theo ông, không có trường hợp nào thua trong thể ngáng cao đầu phải không?

- Tôi nghĩ là không có.

- Tôi lại thấy có một trường hợp duy nhất có thể dùng cụm từ ấy. Đây là cách làm chổng chúng ta lúc thua vợ. Vâng, “thua vợ trong thể ngáng cao đầu” là một hoạt cảnh thú vị, bên thắng bên thua đều rất phấn khởi...

Đi học nước ngoài

- ĐƯỢC TIN QUAN ANH VỪA ĐI NƯỚC NGOÀI HỌC TẬP KINH NGHIỆM QUẢN LÝ VỀ, em đến xin anh phổ biến cho mấy đường làm kim chỉ nam cho công việc của em.

- Nam với Bắc gì, chuyện của người ta là của người ta, chuyện của mình là của mình. Ví như ở nước họ người đứng đầu một ngành nếu có sự cố gì xảy ra bất cứ ở đâu thì sắp phải gánh trách nhiệm. Nhẹ thì kiểm điểm xin lỗi công khai, nặng thì đưa đơn từ chức. Chúng ta không thể áp dụng máy móc như thế được, làm thế có mà... Nhưng thôi, nếu chú muốn, tôi cho mượn quyển sổ ghi chép trong chuyến đi đem về nhà mà nghiên cứu.

- Cảm ơn anh, nhưng em lấy thì giờ đâu mà đọc, có thông dong một chút thì phải đi thư giãn chứ. Có điều gì gây ấn tượng, anh kể cho nghe thì thú vị hơn.

- Tôi hiểu ý chú rồi. Có chai rượu tôi mang về đây, chúng ta làm vài ly, ở nhà cũng co nhưng thực giả khó phân, đây là thứ chính hiệu. Nào chúng ta cùng ly.

- Rượu ngon quá, em cũng có tin vui nói để anh mừng cho em, sắp tới em cũng được đi, đến đúng cái nước mà anh vừa

đến. Vì vậy anh có thâm nhập được chuyện gì vui vui hay hay, chia sẻ cho em với.

- Chú định moi hả, tôi bật tivi cho chú xem nhé, đẹp không, bốc lửa không, tôi mua được cái “chào truyền hình” loại hiện đại gọn nhẹ bỏ vừa vào vali. Còn vài thứ hàng làm quà cho bà xã, nhưng phải kín đáo đó nghe.

- Quần áo hay mỹ phẩm hả anh?

- Mấy thứ đó thì trong nước không thiếu, tha về làm gì. Bà xã tôi mừng lắm, nói tưởng ông ngu ngơ chuyện mua bán, ai ngờ khôn ra trò. Mua cho ông lại hóa ra tôi được hưởng, rồi bà cười hết cỡ...

- Em đoán được rồi, cho thằng em sờ hiện vật một chút được không?

- Chú cũng đến nước tôi vừa đến thì dễ quá rồi. Tôi sẽ ghi tên sản phẩm, địa chỉ cửa hàng, khi mua nhớ phải mặc cả, tâm lý người mua thứ này thường muốn mua nhanh, nên họ hét giá trên trời. Đem về nhớ đọc kỹ hướng dẫn sử dụng trước khi dùng. Nhớ kín miệng đừng khoe với ai là tôi bảo. Tôi dặn thêm chú phải đem sổ đi ghi chép cẩn thận những điều người ta phổ biến để về còn có cái báo cáo.

- Cái món ghi chép thì em đỡ ẹc. Không sao, nếu phải báo cáo thì anh cho em mượn quyển sổ của anh là được. Mời anh cạn ly.

Sẽ không lo nữa

- LÂU QUÁ MỚI TỚI THĂM ANH TẮM, trông thần sắc của anh Tắm có hơi xuống, lo lắng chuyện gì vậy?

- Chào chú Sáu, chẳng mấy khi rảnh đến nhà tôm, chẳng qua tôi hay lo lắng chuyện lật vật.

- Chuyện nhỏ hay chuyện lớn anh nói ra để tôi chia sẻ cùng anh.

- Đạo trước nắng hạn thiếu nước, tại trời thì mình thông cảm, sao bây giờ trời mưa rồi mà nước khu tôi ở vẫn cứ nhỏ giọt. Rồi được lắp điện kế điện từ thấy mừng, nhưng cái vụ này đang xôn xao, tôi đang hồi hộp không biết tháng này tiền điện có nhảy ba bước hay không. Chuyện giá cả lên thì thành bệnh mãn tính rồi cũng quen. Lại nữa, ở miền Trung vừa có vụ bão nhằm có sóng thần, xứ mình gần biển không lo sao được chú Sáu.

- Đúng là anh Tắm quá quan tâm mấy chuyện lẻ tẻ, riêng chuyện sóng thần thì lớn thật, nhưng anh yên tâm, do vụ bão hoành vừa rồi mà ta lập trung tâm dự báo sóng thần.

- Lập rồi hả chú Sáu?

- Nói lập thì sẽ có, mà anh nên tìm cách sống cân bằng mới tốt, phải thư giãn, giải trí, nghe nhạc...

- Cái đó thì tôi có thừa, bên trái nhà tôi có cửa hàng karaoke, bên phải là tiệm điện tử, ca hát suốt ngày đêm, tôi được nghe đến thùng màng nhĩ. Hôm rồi nhà karaoke dọn đi, nhà bán đồ điện tử cũng dọn đi, tưởng mình hết nghe, hóa ra hai nhà đổi chỗ cho nhau.

- Thì anh mở tivi mà xem, anh có xem lễ hội khắp nơi múa hát hết cỡ không?

- Tôi có xem, các cụ bảo phú quý sinh lễ... hội, chắc các nơi đó hết đói nghèo dân mới được nhảy múa mát mùa như thế, sướng thật.

- Xin lỗi, chữ đầu óc anh quá hạn hẹp, nghèo đói có thể vẫn còn chút ít, nhưng lễ hội đem đến niềm vui cho hàng vạn người cũng là cần thiết chứ anh Tám. Hơn nữa để khách quốc tế người ta nhìn vào thấy được sự phát triển to lớn toàn diện của ta: hát hò, nhảy múa, ẩm thực thảy đều phồn vinh. Anh lo mấy cái nhỏ nhặt quên mất niềm vui chung to lớn.

- Cảm ơn chú Sáu, những lời chú nói làm tôi sáng ra, tôi hứa với chú sẽ không lo nữa...

Công thức “50%”

- CHÚ SÁU, tôi nghe các vụ họ đồng lõa rút đi một nửa số thép dùng đóng móng cọc xây nhà chung cư cao tầng đã kinh hoàng. Lại nghe ông Cục trưởng Giám định nói: “Rút một nửa khối lượng không ảnh hưởng đến chất lượng cọc, không nguy hiểm”, tôi càng kinh hoàng. Chủ thấy sao?

- Xin lỗi anh Tám, cho tôi phát huy dân chủ nói ngược lại ý anh. Nếu ở Hà Nội tôi sẽ mua được căn hộ ở cái chung cư thiếu một nửa thép ấy với giá rẻ, để lẫn đáu trong đời được ở nhà lầu.

- Chủ không diên đấy chứ?

- Tôi rất tỉnh táo. Anh nghĩ xem tại sao một ông cỡ vậy lại nói cái câu với khẩu khí “Chỉ Phèo” như thế? Cừ trong ý tứ mà suy nghĩ không phải bây giờ mới có chuyện ăn cắp vật liệu. Đã có bao nhiêu nhà cao tầng chung cư đã xây theo “công thức” đó, mà người dân ở có sao đâu. Đâu có dễ đổ! Cái tháp Pisa đã nghiêng mấy trăm năm có đổ đâu, đến nay mới phải sửa chữa. Từ thực tế, ông Cục trưởng mới phát ngôn như thế. Anh hãy xem nếu cái công thức bớt 50% ấy được áp dụng vào nhiều lĩnh vực khác thì sinh lợi bao nhiêu mà kể. Vị quan nọ mua xe nửa tỷ,

cắt đi một nửa cũng không ảnh hưởng gì. Đến như cái hội nghị, định hai ngày thì rút xuống còn một ngày, các diễn văn diễn từ cắt đi 50% thời gian chắc những bài diễn văn sẽ ngắn gọn và hay hơn. Rồi...

- Cho tôi ngắt lời chú. Tôi biết chú định nói đến cái vụ thời trang trên sân khấu. Mấy cô mặc áo hở rốn, váy lửng ngang vế đùi; vậy theo cái công thức của chú phải cắt bớt đi 50% nữa chắc chú sẽ được xanh con mắt phải, vàng con mắt trái...

Ông Sáu kêu lên:

- Trời ạ, anh Tám hại tôi rồi!

Chữ và nghĩa

- NÀO CỤNG LY, ông cứ thoải mái uống, tôi đãi ông bằng tiền túi phục vụ cho lợi ích cá nhân tôi. Kìa, sao ông lại nhìn tôi lạ như vậy?

- Vì thấy ông ăn nói khác quá, cái gì mà tiền túi, phục vụ lợi ích cá nhân, rối rắm thế.

- Có lý do. Ông là người nhiều chữ nghĩa nên muốn hỏi ông. Hôm qua tôi xem tivi người ta nói ông nợ lấy tiền của nhà nước phục vụ cho lợi ích cá nhân, sao không nói thẳng ra là kẻ tham lam kia ăn cắp tiền công để tiêu xài. Lợi ích cá nhân chính đáng thì phục vụ cũng đúng chữ sao.

- Tôi cũng thấy nhiều khi chúng ta dùng từ chưa minh bạch, chưa gọi đúng tên thật của sự vật.

- Không chỉ là chuyện chữ nghĩa mà do quan niệm nữa. Tôi lại kể ông nghe chuyện mới mà tôi được biết. Ông nợ là một quan chức vào loại có cỡ, đi công tác xa, ở nhà xảy chuyện mất trộm, cả tiền ta và tiền đồ lên gần tám tỷ. Bà vợ đi trình công an, khi ông về cần nhân quất tháo bà vợ tới số...

- Mất lớn như vậy ai chẳng cần nhân!

- Vấn đề là ở chỗ quan ông giận quan bà tại sao lại đi trình công an, rồi lại căn vặn, người ta hỏi bà những gì? “Thì hỏi tiền để đâu, mất vào lúc nào, bà có nghi ai không...” Còn hỏi gì nữa? “Mấy ông khuyên tôi sao lại để tiền mặt nhiều như vậy, đem gửi ngân hàng hoặc góp vốn kinh doanh sẽ có lợi ích thiết thực...”

- Tôi hiểu ông muốn nói gì rồi. Ông nghi số tiền ấy có nguồn gốc không minh bạch chứ gì?

- Tôi nghĩ trong bụng vậy thôi, chứng cứ đâu mà mình kết luận được. Bởi vì cỡ ông ấy chắc thừa biết cách giữ tiền. Cái gì không rõ ràng thì để lúng túng khó xử. Ăn cắp dễ xử hơn là làm thất thoát tài sản, nếu đúng tội là ăn cắp. Xin lỗi tôi hỏi ông, sao ông rất ít khi đặt hai chữ tiền sĩ đứng trước tên mình, mà theo tôi biết ông học hành tử tế, bảo vệ luận án trước hội đồng cấp nhà nước hẳn hơi cơ mà.

- Ông đã hỏi buộc tôi phải nói thật, tôi không mua bằng, cũng không thi cử mập mờ. Nhưng tiền sĩ rôm nhiều quá, “Bây giờ Nghề rôm quá đồng. Đứng trong đám ấy cũng không sợ gì”. Cái chính tôi thấy trình độ của mình còn hạn chế, thế giới người ta chưa công nhận bằng cấp của mình. Tôi thấy đau và ngượng.

- Chúc mừng ông, xin mời, người biết ngượng như ông bây giờ là của hiếm.

Có biết hay không?

- NHÂN BUỔI THƯ NHẬN MÌNH với cậu cùng chơi một game show giống như trò chơi “Chuyện nhỏ” trên tivi, mình là MC còn cậu là người dự thi, chơi không?

- Chơi, cậu công bố luật chơi và tiền thưởng đi!

- Như “Chuyện nhỏ” chỉ cần trả lời ngắn gọn, biết hoặc không, vì sao? Tiền thưởng là châu nhậu. Trò chơi bắt đầu.

- Vợ một ông trung tá công an kinh doanh internet hàng chục máy đều mở trò sex, vậy ông chồng có biết hay không?

- Không. Vì cơ ông ấy nhiều việc ở cơ quan lắm, khi về nhà mệt mỏi, mắt hoa tai ù, không thấy không nghe gì ráo.

- Bây giờ chuyện đã vỡ lở, bà vợ và một số tay chân bị tạm giam để điều tra, ông ta cũng bị tạm đình chỉ công tác, vậy ông ấy có lo sợ hay không?

- Không. Vì những người điều tra đều là đồng đội đồng nghiệp, nhiều người còn là cấp dưới, nên ông ta cho rằng sóng gió sẽ qua mau.

- Nhưng hàng trăm gia đình có con em đã sa chân vào cái động quái dị, bây giờ mới biết sự thật họ không thể im lặng, rồi

báo đài lên tiếng không thể coi thường, lại đang ở thời điểm tích cực phòng chống tệ nạn xã hội, chắc chắn sự việc không thể chìm xuống, ông trung tá có biết điều đó không?

- Cái này thì ông ấy biết. Vì...

- Vì sao, cậu hãy trả lời rõ ràng, đây là câu hỏi cuối cùng của vòng đặc biệt, cậu trả lời đúng sẽ được giải thưởng lớn.

- Vì... những cái này mình nói riêng với cậu thôi. Trước đây mình có quen biết ông ấy, lâu lâu có dịp đi công tác mình cũng ghé thăm. Mình biết ngôi nhà của ông ấy thuộc loại anh em mình nằm mơ cũng không thấy, cũng thấy rất nhiều máy bày ra, nhưng vào giờ nghỉ không mở máy, nên mình không thấy gì. Vừa rồi nghe tin dữ mình có ghé thăm, nhưng đến nơi cổng khóa im lìm, bà giúp việc nói ông ấy ốm không tiếp khách. Chắc là đang ốm nặng.

- Cậu đã trả lời xuất sắc đáng nhận thưởng cao. Nhưng vì còn phải điều tra xem những lần cậu đến đó, có thật là không nghe không thấy, nên cậu phải chờ đợi ít lâu.

Phỏng vấn một ông thầy

- CHÀO ÔNG, CHÚC ÔNG VỪA MẮT CHÚC.

- Anh chúc mừng kiểu đó không sợ tôi giận sao?

- Không, vì tôi xuất phát từ lòng ngưỡng mộ. Chỉ có trong bóng đá mới có chuyện HLV từ chức khi đội bóng không đạt kết quả tốt. Giá như ngành nào cũng vậy thì hay biết mấy.

- Không hoàn toàn như anh nghĩ đâu. Có đội đá bốn trận trên sân khách, ba trận thắng và một trận hòa, thành tích như mơ mà HLV vẫn mất chức.

- Thế thì hơi lạ.

- Thiếu gì chuyện lạ mà có thật. Có hàng chục ông HLV nước ngoài vào xứ mình, lương tháng tính bằng hàng ngàn USD, vậy mà họ vẫn bị “bật đất” vì một lý do rất Tồn Ngô Không. Họ không biết huấn luyện bóng đá.

- Họ lừa mình hay sao?

- Làm gì có chuyện ngược đời đó. Vì họ ở nước ngoài nên không thuộc “đường ngang ngõ tắt” ở xứ ta. Mà xứ mình thì có biết bao nhiêu đường ngang lối tắt. Lọc lõi như ông T. ông V., những ông thầy nổi tiếng mà còn bị lạc đường, mặt mũi ngầu như sân cỏ trời mưa.

- Có phải vì ở mỗi địa phương, đội bóng như mâm xôi giữa đình làng, các vị chức sắc ai cũng muốn nhúng tay vào để xí phần không?

- Chỉ là một trong vô vàn chuyện lắt léo khác. Có ông nhảy xuống sân cỏ bắt HLV thay cầu thủ. Có ông la hét: “ĐM thằng T. đá như thế hả?”.

- Nhưng cũng có đội bóng được gọi với cái tên thân mật là đội gạch, có ông thầy ngoại lại trụ được lâu và rất có uy tín. Hay là ông ấy đã thuộc hết đường ngang lối tắt ở Long An?

- Vì ở đó người ta ủng hộ ông ấy đi đường thẳng, một ông bầu sạch thì đội bóng được sạch. Tôi tôn trọng họ, khi đến lượt đội tôi giáp trận với họ tôi rất thoải mái, được thua sòng phẳng. Có lẽ do đội bóng sống bằng sản phẩm là gạch. Mà gạch do đất và nước luyện thành với mồ hôi của người lao động, nên đội bóng từ ông thầy đến cầu thủ đều thấm cái tinh thần đất nước ấy chăng!

- Mong như thế, cảm ơn ông, lần nữa chúc ông...

- Tôi cải chính ngay, tôi nói vui vậy thôi chứ đã đưa đơn từ chức đâu. Vì sao ấy à... tôi là thầy nội mà.

Chuyện các quan tham

- CÁC ÔNG A, thằng cha Mã Đức bên Trung Quốc, chẳng biết có phải là hậu duệ của Mã Siêu không mà lão quá siêu. Mở cửa hàng mua quan bán tước thuộc loại xưa nay hiếm. Có barem giá cả đường hoàng, bán từ chủ tịch xã đến huyện, thị... Người này loan truyền tới người kia như lối bán hàng đa cấp quý quai. Lão thu bọn tiền của ròng rã hàng chục năm mới bị lộ mặt. Lão còn siêu ở chỗ, thời đương chức, trong các cuộc họp lão đều lên giọng đánh thép chống tham nhũng, nếu ghi chép lại sẽ thành quyển sách có giá. Nghịch lý thế đấy, cái mồm ăn bản nói ra được những lời có cánh.

- Lão bị kết án tử hình, sắp tới ra pháp trường đứng dựa cột sắt, hét nói.

- Lão sẽ nói lời cuối cùng cũng rất đánh thép: “Các người thấy tôi nói có sai đâu, tham nhũng thì có kết cục như thế này đây”.

- Loại quan tham nói và làm khác nhau cũng không hiếm. Có một ông quan tham cô bụi, bây giờ vào nhà đá bóc lịch rồi. Thời đương chức, ông ta nói chống tham nhũng cũng rất hay. Ông vận dụng thơ Bút Tre để minh họa cho bài nói của mình

rất sinh động: “*Tham nhũng là giống hiểm nguy. Vì mồm của nó mang vi trùng nhiều*”.

- Hay, quá hay, tôi nghe nói bên Indo dân chúng có sáng kiến đề nghị giam các quan tham cùng với lũ gà vịt bị dịch cúm H5N1 để họ sợ mà khai báo hết tội lỗi của mình. Sáng kiến được áp dụng, sau ba ngày thì chuyện lạ xảy ra. Trại gà vịt biến hết, té ra các quan đã mổ thịt làm các món chén sạch mà chẳng hề hấn gì. Sau mới biết các quan xơi được xi măng sắt thép, mồm miệng bao tử cứng như bê tông, cúm H5 chứ H10 cũng bị tiêu hết.

- Giá mà các nhà y học lấy huyết của họ tinh chế ra loại vắc xin chống cúm gia cầm thì họ có cách lập công chuộc tội.

- Tôi sợ thứ vắc xin đó không chống được dịch cúm mà lại gây ra mầm bệnh tham nhũng thì tai họa không nhỏ.

- Thôi, thôi. Xin các vị tạm dừng ở đây, bàn luận mãi không khéo chúng ta nhiễm bệnh thì khổ.

Bán thơ

CÓ ANH CHÀNG NỢ LÀM ĐƯỢC DẤM BA BÀI THƠ, cho mình là bậc kỳ tài trong thiên hạ. Anh ta vét tiền của vợ in tập thơ rồi đi rao bán.

Ngày kia, anh ta tìm đến nhà một ông bạn làm trong ngành văn hóa, nghĩ gặp được tri kỷ sẽ bán được thơ. Anh ta mở tập thơ ra đọc, ông bạn liền khoát tay:

- Tôi không ham mấy bài thơ đó. Giờ tôi ra để cho anh, nếu anh làm hay tôi sẽ có thưởng.

Nhà thơ bằng lòng. Nhân có chiếc xe máy đang dựng ở sân, chủ nhà nói:

- Anh hãy vịn cái xe máy kia xem sao.

Nhà thơ đi lại quanh sân một vòng rồi đọc:

*Nó vốn tên Đa với họ Hon
Uống xăng vào bụng nó kêu dòn
Ông ngồi lên nó thì nó chạy
Nó chạy trên đường cứ bon bon...*

Chủ nhà vỗ tay nói to: Hay! Hay! Khiến con chó đang nằm góc sân giật mình sủa vang. Đang hào hứng, nhà thơ để nghị được tức cảnh vịnh con chó. Được chủ nhà bằng lòng, nhà thơ đọc:

*Nó mang họ Bęc với tên Giê
Thấy người khách lạ có sẵn tề⁽¹⁾
Đợi ngày mưa lạnh hiu hiu gió
Ta “hạ cờ tây” chén thỏa thuê.*

Chủ nhà vui vẻ thưởng mỗi bài... năm ngàn đồng.

¹ Tiếng Pháp (chanter): hát

Ông Thấp Cơ

MỘT BUỔI TỐI QUAN ỒNG NÓI VỚI QUAN BÀ:

- Tôi bị sao quả tạ chiếu mệnh rồi, khó thoát. Tiên sư lão thấy bói nói dựa mà đúng.

- Chẳng cần thấy bói, tôi cũng cảm thấy có điều chẳng lành sắp xảy ra.

- Bà đã nghĩ thế thì trao đổi cũng dễ. Lần này cái vụ của tôi được coi là “điểm”. Họ sẽ làm đến nơi đến chốn. Khung tù tôi đến mười năm mà tài sản cũng khó bảo toàn. Tôi dự tính sẽ thành khẩn nhận tội đồng thời tự nguyện phát mại tài sản nộp lại tiền cho công quỹ. Làm như thế được giảm nhẹ thời gian bóc lịch trong nhà đá. Bán cả cái biệt thự chúng ta đang ở, giữ lại một số tiền để bà đủ tiền xây dựng vài gian nhà cấp bốn. Vài năm tôi được về, còn người còn của, ta làm lại từ đầu. Chứ đằng đẳng mười năm tù, liệu tôi còn về được không?

- Ông đã nói thế thì tôi cũng tính cho hết lẽ. Ông đã đi tù, bị tịch thu một số tài sản, nhưng nhất định họ sẽ để lại ngôi nhà này cho mẹ con tôi. Luật pháp nghiêm minh những vẫn còn tình. Ông đi rồi nhà sẽ rộng, tôi cho người ta thuê táng trệt mở cửa hàng, cũng đủ tiền chi dùng. Mười năm tuy dài nhưng coi

như quên đi thì cũng chóng. Ông cố gắng cải tạo tốt sẽ được giảm án, lúc về còn có nhà mà ở. Có được như ngày nay chính là nhờ vị trí của ông, chứ đã đi tù thì cái ghế cũng tiêu luôn. Còn trấn trụ cái thân ông, tôi nói ông đừng giận, có chạy xe ôm cũng chẳng ai thuê. Ông yên tâm mà thọ nạn, số ông về hậu vận vẫn tốt. Xưa nay nghe vợ chẳng có cái gì sai.

Ông nghe lời vợ đem thân ngồi tù. Thời gian đầu bà đi thăm nuôi đều đặn, rồi thưa dần và thôi hẳn, khiến ông không biết vì cớ gì, càng lo. Những ngày tù dài lê thê, cố quên đi cũng chẳng được, nhưng thời gian rồi cứ trôi qua. Do cải tạo tốt, ông được giảm án hai năm, tám năm sau ông được trả lại quyền công dân. Khởi nói, ngày về biết bao nhiêu hồi hộp náo nức. Ông thấy cảnh vật thay đổi nhiều, phố xá khang trang đẹp đẽ hơn trước, con đường chạy trước nhà ông được mở rộng, trải nhựa phẳng lì. Ông đứng trước cửa nhà mình run tay bấm chuông. Nhà ông đã đổi chủ, vợ ông đã bán ngôi biệt thự vào thời điểm nóng, với khoản tiền khá lớn rồi chuyển đi phương nào không ai biết. Hàng ngày, ông lang thang dò hỏi, nhiều người không nhận ra ông, hoặc không muốn nhận, ông vô vọng, bóng chim tăm cá biết đâu mà tìm. Dần dần ông như người mắc bệnh tâm thần vừa đi vừa lẩm bẩm nhiều lần một câu: “*Thấp cơ thua trí đàn bà*”.

Bọn trẻ trông thấy ông lại kêu lên:

- Chúng bay ơi, ra xem ông Thấp Cơ, ông già Thấp Cơ râu bạc...

Tôi diễn kịch

TÔI ĐƯỢC MỘT BÀ BẦU SÂN KHẤU NHẬN VÀO ĐOÀN KỊCH GIỮ CHÂN HẬU ĐÀI. Công việc của tôi là dựng phong cảnh, bày bàn ghế, lo đạo cụ đèn đóm cho vở diễn dưới sự kèm cặp hướng dẫn của bác Tư già, một hậu đài viên kỳ cựu. Lúc nào ông Tư cũng thủ chai rượu trong túi. Khi sân khấu diễn kịch, hai bác cháu ngồi trong hậu trường trao đổi mấy ly men cay cho ấm bụng. Một đêm xảy ra sự cố, sắp mở màn thì một diễn viên bị bệnh cấp không đến được. Đạo diễn bảo tôi đóng thế. Đêm nào tôi cũng xem vở này phát ngán. Một diễn viên phụ đóng vai thằng chồng về muộn bị vợ la lối một cháu “ca nhạc đêm khuya”. Lốp kịch khoảng mười phút với dăm ba lời thoại, tôi tự tin nhận lời. Cô diễn viên sành sỏi đóng vai vợ nói với tôi:

- Nếu anh quên lời thì chú ý nghe tôi tung hứng, rồi cương lời ra cho hợp, miễn là gây cười.

Bác Tư đưa cho tôi ly rượu: “Uống đi, lấy khí thế ra sân khấu, biết đâu cậu lại lóe sáng”.

Tôi tưởng như mọi chuyện dễ ợt, không ngờ lần đầu bước ra sân khấu sáng đèn, trước hàng trăm cặp mắt của khán giả

trông lên, tim tôi đập thình thịch, đầu óc quay cuồng mù mịt, quên tít mọi chuyện. Vai vợ nhìn tôi nháy mắt ra hiệu rồi bắt đầu diễn:

- Anh chết rấp nơi nào mà bây giờ mới vác mặt về hả?

Tôi chợt nhớ có lần vợ tôi hỏi như thế liền đáp:

- Tôi đi diễn kịch về chứ đi đâu. Biết rồi còn hỏi. Thật lắm chuyện.

Cô vai vợ đi lại gần tôi chun chun hai cánh mũi:

- Đi diễn kịch sao lại nốc rượu?

- Tôi... tôi đóng vai thằng cha nát rượu, đóng kịch phải như thật nên tôi phải uống, đơn giản thế thôi.

- Anh tưởng bị được tôi hả? Con này thừa biết rượu uống trong vở kịch là nước lã, uống rượu thật có mà loạn.

- Lỗi tại ông Tư hậu đài, bố này nhảm, lẽ ra phải đưa chai nước lã lại đưa chai rượu để sẵn trong túi, tôi uống rồi tôi say...

Chắc đã cạn lời tung hứng, vai vợ nổi óa:

- Anh biến khỏi nhà tôi ngay!

- Thì biến. - Tôi đưa chân ngừng ngoảnh dích dắc chữ chì, người lão đảo cát giọng bết nhe - *Đêm tôi ngồi nhớ rượu, buộc hai cẳng phải đi, vợ dù nơi nào, tôi cũng đi bằng được...*

Tôi rời sân khấu và dòng tuốt về nhà. Tường thế là hết. Hôm sau tôi đến đoàn để nói lời chia tay, nhưng bất ngờ bà bầu vui vẻ:

- Hôm qua khán giả hoan hô anh quá trời. Từ hôm nay tôi chuyển cho anh làm diễn viên nghe cưng!

Chao ói, đời tôi lên hương, chẳng bao lâu nữa tôi sẽ trở thành ngôi sao trên bầu trời kịch nghệ.

Xây và chống

- TÔI ĐỐ CÁC ÔNG hiện nay chúng ta xây cái gì khó nhất và chống cái gì khó nhất?

- Theo tôi xây nhà khó nhất, - Tư Râu lên tiếng - Chống muốn ưu tiên cho phòng khách, vợ lại quan tâm nhà bếp, con cái muốn dành đặc biệt cho phòng học. Chống thích sơn tường màu vàng, con thích xanh, vợ thích hồng, mâu thuẫn dữ dằn chẳng ai chịu ai, nhà thấu sợ quá bỏ chạy. Còn chống khó nhất là ngăn chặn bia rượu tràn lan, nhưng nếu không bia rượu thì làm sao ký kết hợp đồng, làm sao có mừng thọ, tân gia, đám cưới để thu... phong bì. Trước kia chỉ đàn ông dính bia rượu, bây giờ phụ nữ, xem phim Hàn Quốc cho lắm vào, chị em ta bắt chước cũng nốc rượu tì tì, say bí tỉ, khó chống lắm.

- Ông Tư nói mấy cái lẻ tẻ làm gì, xây chống phải nói tới những vấn đề vĩ mô, như chấn hưng đạo học, đạo làm người là khó nhất. Mà chống học hành xuống cấp là khó nhất, vì lợi ích trăm năm trông người nhưng trông như hiện nay thì đi hai đến mấy đời sau. Cứ xem ông Bộ trưởng Giáo dục đã bao nhiêu lần trả lời trước quốc hội ỉ ỉ xì . “Vũ như cần”, còn mong nổi gì?

- Ông Ba nói vậy không sai, tôi nghĩ mọi vấn đề đều xuất phát từ nền tảng văn hóa. Có văn hóa văn minh thì tốt nhiều thứ, từ trật tự giao thông, đến việc thu hút khách du lịch đều tốt. Ngăn chặn được những tệ nạn xã hội, tệ nạn hối lộ, nhũng nhiễu, đời sống dân lành được bình yên. Thiếu văn hóa thì không thể có công bằng dân chủ. Cái khó chống là chống tham nhũng. Theo báo cáo chính thức thì tham nhũng vẫn “phát triển” đều đều; có những vụ mình chống sắp đổ lại có một thể lực ngầm “chống” cho nó vững lại. Coi chừng tai họa lại rơi xuống đầu người chống tham nhũng. Vì thế mà khó. Khó trăm lần dân liệu cũng... chưa xong.

Ý kiến mỗi lúc một náo nhiệt. Ông già hưu trí ngồi im từ đầu tới giờ chợt chống gậy đứng dậy:

- Thưa các vị, từ hồi tới giờ các vị nói đều đúng, nhưng chúng ta nói ở đây cho nhau nghe liệu có ích gì. Tôi xin cáo lỗi các vị được rút lui để chống lại... cơn buồn ngủ.

Biết cho và mừng cho

- THÀNH THẬT CHÚC MỪNG CÔNG TY ÔNG được nhận lãnh huân chương.

- Cảm ơn ông, nhưng mừng đấy mà cũng lo đấy.

- Lo gì việc ấy mà lo, huân chương nhận lãnh, giết bò làm khao.

- Đâu có đơn giản thế, chắc ông biết cái vụ công ty gồm sứ ăn mừng huân chương hết 800 triệu đang bị dư luận làm rùm beng lên đấy sao. Đúng là nuốt không vào, khắc chẳng ra...

- Tôi biết, nhưng ông đang gặp thuận lợi, thời điểm này quốc hội đang bàn về vấn đề chống lãng phí, ông nương theo đó mà làm.

- Nhưng đấy là đang bàn, còn thực hiện cụ thể thì chưa rõ.

- Tôi kể ông nghe chuyện này. Tôi có ông bạn cưới vợ vào cái tuổi đã sồn sồn. Ông ấy không tổ chức tiệc tùng, chỉ gửi cho bạn bè cái thiệp gọi là thiệp báo hỉ, nội dung đại khái: "Tôi cưới vợ, xin báo để ông bà, anh chị *biết cho và mừng cho*". Ông cũng làm thế, vừa gọn ghẽ, vừa lịch sự.

- Ông không đùa đấy chứ, cá nhân có thể làm thế, nhưng công ty tôi làm thế thì còn mặt mũi nào mà đứng trong trời đất. Được huân chương là công lao bao nhiêu năm của tập thể, có cấp trên chỉ đạo, có các tổ chức, cơ quan giúp đỡ, có báo chí tuyên truyền biểu dương, mà bây giờ chỉ gửi mảnh giấy để người ta *biết cho và mừng cho* thì đến ông nội tôi cũng không dám làm.

- Tôi vốn phục ông là con người năng động, có nhiều sáng kiến trong điều hành kinh doanh, trong ứng xử, sao lúc này ông lại “tối” thế. Ông tính sao để cái thiệp báo hỷ dày một chút, để cái phong bì nó cộm lên, phù hợp với người nhận thiệp. Còn nội bộ công ty, ông tổ chức cuộc liên hoan nhẹ, lấy vở tay hoan hô làm chính, tiền thưởng cho mỗi cán bộ công nhân viên thì công khai, thế là vẹn cả đôi đường. Có điều ông phải chọn lựa người đưa thiệp thật cẩn thận, trao tận tay người nhận chứ đừng đưa văn phòng kính chuyển là rắc rối đấy.

- Ông làm rồi hay sao mà có kinh nghiệm ấy?

- Tôi nghĩ ra thôi. Chính vì lường trước như vậy nên công ty tôi có ăn nên làm ra chúng tôi cũng biết với nhau. Có lợi cho tập thể, cho xã hội là được, không báo cáo, khoa trương thành tích làm gì, đó mới là mặt phải của tấm huân chương.

- Có lẽ thời buổi bây giờ những thủ tục còn quá nhiều thì cách làm của ông là hay nhất. Tôi học ông. Xin cảm ơn.

Chính sách “cấm vận”

CON MÈO ĐƯỢC nhà chị Tám thỉnh thoảng lại bỏ đi hoang vài ba hôm. Là đi so vuốt trong chốn tình trường nên lúc trở về, thân thể nó mang đầy thương tích. Nhưng dường như thương vài ba ngày khỏe lại, nó đi tiếp. Lần này đi hẳn không về, chắc đã làm mối cho một quán “tiểu hổ” nào đó. Không có mèo, chuột bắt đầu quấy phá trong bếp. Chúng lục thức ăn trong chạn; chị Tám cất thức ăn lên nhà, chúng lại lục thùng gạo, cắn chai dầu ăn, thậm chí chúng còn lục cả hũ muối. Chị Tám liền thi hành chính sách “cấm vận” triệt để. Buổi chiều chị quét dọn bếp sạch bong không để lại thứ gì. Chị còn để sẵn cây gậy và mấy hòn đá. Đêm chị mở cửa xuống bếp, và đôi lần suýt nữa, chị đã đánh trúng lũ chuột. Chẳng một tuần lễ, “cấm vận” đã có kết quả. Đêm chị Tám xuống bếp thấy đôi vợ chồng chuột bị đói đi lơ dờ không chạy nổi. Chị Tám dùng gậy đá, dễ dàng kết liễu đời bọn chuột chuyên quấy phá, đục khoét.

Chị Tám hà dạ, hôm sau kể cho chồng nghe rồi nói:

- Ông xem từ chuyện nhỏ suy ra chuyện lớn. Giá những người giữ các kho tiền, kho bạc, kho thóc gạo, rồi cả kho xi măng, sắt thép, phân bón... của nhà nước, ai ai cũng làm như tôi, thì chẳng cần mèo, lũ chuột cũng chết đói.

Nghe kể xong anh Tám xua tay:

- Bà nói nhỏ thôi, không bọn chuột nó nghe được.
- Chuột nào, tôi đã tiêu diệt hết rồi.
- Đây là chuột nhà mình, nhưng còn chuột hàng xóm.
- Hàng xóm của mình toàn nhà cao cửa rộng kín cổng cao tường, xi măng cốt thép làm gì có chuột.

Anh Tám hạ giọng:

- Có đấy bà ơi! Bà chịu khó nghe tôi, im lặng là hơn, không thì phiền lắm.

Chị Tám nghe lời chống nhưng trong bụng vẫn thắc mắc:
“Ông nói thế là nghĩa làm sao”?

Hàng rào chắn

NĂM NƠ, vòng chung kết của các đội bóng A1 diễn ra sôi động; các trận đấu với mục tiêu thăng hạng đội mạnh, và tránh rớt xuống A2, rất quyết liệt. Chiều hôm ấy là trận đấu giữa hai đội bóng của tỉnh Đ và H. Hết hiệp một, hai bên chưa mở được tỉ số. Vào phút 63 hiệp hai, trọng tài nổi còi phạt đội Đ, một quả phạt đền. Quả bóng đã được đặt vào chấm vôi, các cầu thủ đứng ra ngoài vòng 16m50, thủ môn đang làm động tác chuẩn bị. Không khí cả cầu trường nín lặng căng thẳng. Chợt từ khán đài một vị quan chức của đội Đ lao xuống sân hét lớn:

- Tụi bay đâu cả rồi sao không đứng vào làm hàng rào chắn.
- Nói rồi ông sẵn số kéo các cầu thủ của đội nhà vào đứng làm hàng rào trước khung thành, trước sự ngạc nhiên của... cả thế giới. Mọi người sẽ ngạc nhiên hơn nữa nếu biết rằng vị quan chức đó là Phó giám đốc phụ trách thể thao của Sở Văn Hóa Thông tin và Thể thao tỉnh Đ. Chuyện như bịa mà có thật 100 phần trăm, xin thưa quý vị...

Khóc và cười

TRỢ LÝ QUÁCH BỊ GIÁM ĐỐC GỌI LÊN RẦY LA MỘT CHẬP SÁU CÂU... Chờ lúc người người giận ngừng lời, Quách ôm mặt bật khóc hu hu.

Sếp mũi lòng:

- Chẳng qua rầy la cậu là tôi mong cậu sửa chữa sai sót để tiến bộ, có gì quá đáng mà cậu khóc.

Quách lau nước mắt:

- Em đâu có khóc vì anh rầy la. Em nghe giọng nói của anh không được như trước, đã bị ngắt quãng có lúc hụt hơi, chứng tỏ sức khỏe của anh có phần giảm sút. Nghĩ thế em lo buồn mà không kim nén được dòng lệ trào tuôn.

- Cậu nói đúng, tôi cũng cảm thấy hồi này giảm sút, nhưng tuổi cao sức giảm là chuyện bình thường, vì thế tôi đang xin chuyển đến cơ quan khác mà công việc nhẹ nhàng phù hợp hơn, có điều phải xa cậu mà buồn...

"Mong mọi mắt bây giờ ông mới chịu di chuyển". Quách nghĩ thầm rồi đứng dậy che miệng cười tủm.

- Hãy khoan nghe tôi nói nốt - Sếp ra hiệu giữ Quách lại -
Tôi đã đề nghị cậu chuyển sang cơ quan mới cùng tôi, giấy tờ tôi
lo xong rồi, cậu không từ chối chứ?

Quách ngẩn ngơ đứng lặng không biết nên khóc hay nên
cười.

Nỗi đau trái banh

ĐÃ GỌI LÀ DÂN GHIẾM BÓNG ĐÁ mà chỉ mới dán mắt vào màn hình để xem những trận đấu thì chưa đáng mặt. Phải ra bãi, dù là xem những trận đấu của cấp phường, miễn là những trận đấu trung thực hết mình với sự say mê hỗn nhiên. Tôi thuộc loại đó và không ít lần bị vợ rầy la. Nhưng rồi ít lâu nay tôi không còn ra sân bãi nữa.

Cuối năm ngoái, một anh bạn tôi ở Sài Gòn báo tôi lên xem trận bóng đá ở sân Thống Nhất giữa hai đội bóng có tên tuổi của nước nhà, trong đó có một đội tôi vốn yêu mến từ lâu.

- Nhưng mà...

- Anh yên tâm, trận này đảm bảo đá trung thực, chính tôi đã đến tận nơi, chứng kiến một số cổ động viên yêu mến đội bóng đến cổ vũ và đem tiền đến ủng hộ. Họ đã hứa rồi mà.

Tin lời bạn, từ Vũng Tàu tôi đi xe máy lên, không quản đường xa nắng gió. Bạn tôi đã mua vé sẵn, 50.000đ một cặp.

Vào sân, tôi yên tâm thấy không khí sôi động, có khẩu hiệu, có kèn trống, sân bãi kín chỗ. Đội bóng mà chúng tôi ủng hộ ra trình diễn với khí thế chiến thắng. Cái máu ghiền của tôi được

hầm nóng. Mới phút thứ 14, đội bóng của tôi bị chọc thủng lưới. Pha bóng hay, cú sút kỹ thuật. Tôi buồn nhưng vẫn tin vì còn 76 phút nữa đội bóng của tôi đủ sức lật ngược thế cờ. Thế rồi hiệp một, rồi nửa hiệp hai, tỷ số không thay đổi và hình như đội của tôi không đá hết lòng. Anh bạn tôi nói: “Yên chí đi, mười phút cuối anh sẽ thấy”. Vâng, mười phút cuối trận đấu có lúc sôi động hơn, đội của tôi mở nhiều đợt tấn công, quả sút thứ nhất vọt xà ngang. Quả thứ hai chệch cột dọc và quả thứ ba thì đá ra ngoài cầu môn còn khó hơn đá vào nhưng cầu thủ tiền đạo có cỡ kia lại chọn cái khó, tức là đá ra ngoài.

Không còn nghi ngờ gì nữa rồi, tôi đã thấy nóng mặt. Một khán giả phía sau đứng lên la lớn: “Mất mẹ nó hai trăm rưỡi ngàn mua cái vé rồi” rồi anh ta văng tục mà tôi không tiện nói ra đây, lòng đau như bị người tình phản bội. Mắt hoa lên nhìn thấy trái banh lửng lơ như ảo ảnh trước mặt, nhưng nhìn kỹ trái banh không phải bằng da mà do những đồng bạc dán lại... Ôi những đồng tiền!

Oan uống quá

HAI BÀ GẶP NHAU Ở CHỢ, BÀ TÁM HỎI BÀ TƯ:

- Chị Tư, con Út nhà chị đi thi hoa hậu kết quả ra sao?

- Chị hỏi tôi lại rầu, leo được chín bậc, còn một bậc nữa là trót lọt thì rớt, oan uống quá.

- Sao lại thế được, còn có ai đẹp hơn con chị?

- Chị Tám nói không sai, cháu nó là người đẹp thế kỷ. Nó có mái tóc mây bay, hàm răng ngà ngọc, da trắng như trứng gà bóc - trứng gà ta chứ không phải trứng gà công nghiệp đâu chị, các vòng eo đều khít khít như đúc từ khuôn. Hôm cháu biểu diễn thời trang, cả hội trường náo động. Bộ dạ hội của nó còn rực rỡ hơn quần áo của Hoàn Châu cách cách. Khi cháu mặc bộ quần áo tằm hai mảnh màu tiết canh vịt, các vị trong ban giám khảo đều hoa mắt ngất ngây cho điểm mười. Tóm lại không có thí sinh nào sánh được.

- Thế vì sao mà nó rớt, hay nó hồi hộp quá rồi bị ngã trên sân khấu?

- Làm gì có chuyện đó, nó đi uyển chuyển như mưa. Nó rớt ở phần ửng xù. Tôi nói chị nghe, nó rút thăm được câu hỏi:

“Nếu cô trúng hoa hậu cô sẽ dùng số tiền thưởng làm gì? Cô sẽ có chuyến du lịch nước ngoài, cô sẽ chọn nước nào?” Nó trả lời: “Đối với em câu hỏi quá dễ. Em sẽ dùng số tiền thưởng sắm cái xe loại đời mới đi khắp thành phố để mọi người chiêm ngưỡng sắc đẹp có một không hai của em. Còn đi nước ngoài em sẽ đến thủ đô Badi của nước Tây Lương”.

- Tây Lương là nước nào chị Tư?

- Thế đấy, ban giám khảo còn không biết hưởng gì chị. Tây Lương là nước mà thầy trò Đường Tăng đi qua trên đường thỉnh kinh. Nó xem phim hoạt hình Tôn Ngộ Không mà biết. Ở nước Tây Lương toàn đàn bà con gái, vua quan đều là đàn bà, đến đó nó sẽ làm vua. Các vị giám khảo đều là người cao tuổi không xem phim hoạt hình nên mù tịt rồi đánh hồng con người ta, thế có oan uổng không chị Tám?

- Thiệt là oan, chị định làm gì?

- Phải khiếu nại, con út viết đơn rồi, nó chờ vua Khang Hy vi hành tới đây sẽ đưa đơn nhờ ngài phân xử.

Phỏng vấn một bác tài

- HỒI NÀY CÓ NHIỀU ĐOÀN KIỂM TRA GIAO THÔNG, các bác đỡ bị “làm luật” phải không?

- Bác Tài: Có đỡ khi xe chạy ngoài quốc lộ, nhưng lại bị khi vào thành phố.

- Tôi tưởng trong thành phố đông người, các anh CSGT có định “làm luật” cũng phải ngó ngang ngó dọc chứ đâu có dễ!

- Không dễ nhưng cũng... không khó. Nếu xe tôi bị thổi còi, cứ nhận cái biên lai rồi trả tiền cho chị bán thuốc lá vỉa hè, còn giấy tờ bị thu thì sau khi chung đủ tiền cứ đến lấy lại ở... hòm thư gốc cây.

- Thế các bác phải làm sao?

- Còn làm sao nữa, chúng tôi đành phải báo cáo sự thể với hành khách đi xe, để cô bác thông cảm phải chờ thêm khách, phải thêm tiền vé để bù vào chỗ thiếu hụt kia, thì chúng tôi mới sống được để chạy xe phục vụ cô bác chứ!

- Do đó mà sinh ra tệ nạn cướp tiền đánh hành khách?

- Kẻ nào làm thế thì pháp luật trừng trị. Nhưng số đông chúng tôi đều cư xử cho phép tắc. Có lần sau khi nghe chúng tôi

trình bày, có cô bác nói: “Thông cảm giúp nhà xe nhưng hành khách chúng tôi chịu thiệt thì ai giúp?”. Tôi thưa lại: “Bà con vốn giỏi chịu đựng và dễ cảm thông, chịu đựng một đôi lần và thông cảm một đôi lần cũng đâu có sao”.

Nhập gia tùy tục

ÔNG TAVARES NGƯỜI BRASIL đang là huấn luyện viên đội tuyển xứ ta nổi cáu khi một số cầu thủ đến trễ giờ hẹn tập trung. Ông nghiêm khắc phê bình và phạt tiền, trễ ít phạt năm trăm ngàn, trễ nhiều phạt một triệu...

Trong một cuộc nhậu, các fan bóng đá bình luận về sự kiện trên như sau:

- Ông này chưa thuộc tập tục xứ ta, chậm bi nhiều mà phạt tiền như thế là nặng quá. Không khéo lại xảy ra cảnh cơm chẳng lành canh chẳng ngọt phải chia tay như mấy ông thầy ngoại tiền nhiệm. Tôi đề nghị ông Tavares đến dự một hội nghị. Ất ông đến đúng giờ ghi trong giấy mời, nhưng theo lệ thường, sớm nhất cũng nửa giờ sau hội nghị mới khai mạc. Rồi bế mạc cũng chậm nửa giờ để nghe vị chủ trì nói thêm ba mục năm điều và gửi mấy lời thân ái tới đại biểu và gia đình... Ông ấy sẽ hiểu cầu thủ chậm bấy nhiêu chưa là cái đình gì.

- Ý kiến hay đấy nhưng chưa gây ép phê đủ độ. Tôi đề nghị có cầu thủ nào cưới vợ thì gửi thiệp mời thầy tới dự. Thấy đóng bộ tươm tất, tay cầm phong bì đến đúng sáu giờ chiều. Một giờ tới một giờ rưỡi sau “hôn trường” mới làm lễ. Sau các thủ tục

đến lúc cô dâu chú rể rót rượu mời bốn đấng sinh thành xong, khách mới được nâng ly cảm đũa. Tôi đoán chắc ông khách Brasil của chúng ta đổi hoa mắt và thấm thía cái “bệnh” đúng giờ của ông không hợp với thủy thổ xứ ta.

- Tôi thấy nên trực tiếp gặp ông Tavares. Chúng ta tổ chức một bữa nhậu mời ông vào một buổi chiều đúng năm giờ. Ông ấy đến đúng giờ cũng không ngại, nhà hàng cứ đưa bia và mồi ra để ông thường thức, anh em ta lục tục tới sau. Mỗi người đến sẽ cụng ly mời ông vô 100%. Còn nếu do xe cộ trục trặc, do đường phố số nhà khó tìm, ông đến muộn thì cứ chiếu luật phạt ông phải thanh toán tiền bữa nhậu. Tôi cho rằng ông sẽ thấm nhuần sâu sắc khái niệm sử dụng thời gian và cách ứng xử của chúng ta để ông vận dụng quản lý đội bóng cho tốt.

Mọi người vui vẻ tin rằng làm được thế ông Tavares sẽ ở lại xứ ta lâu dài hơn những ông khác...

Mua bán phát minh

CÓ HAI NGƯỜI ĐÀN ÔNG TÌM ĐẾN NHÀ MỘT CÔ GIÁO:

- Thưa bà, bà có phải là tác giả phát minh ra hình phạt “thụt dẫu” nổi tiếng không ạ?

Cô giáo thoáng giật mình rồi giữ vẻ mặt lạnh:

- Các ông ở đâu đến? Tôi không biết gì về chuyện đó đâu.

- Xin bà bình tĩnh. Chúng tôi không phải là phóng viên báo, cũng không phải là cán bộ thanh tra, điều tra. Nơi chúng tôi đang rất cần những hình phạt, nên khó khăn lắm mới tìm được tới đây với mục đích là mua phát minh của bà. Giá cả sẽ thương lượng nhưng xin nói trước chúng tôi đánh giá rất cao sản phẩm của bà.

- Thế tôi phải làm gì?

- Bà vẽ cái sơ đồ vẽ hình phạt đó và viết tỉ mỉ lời hướng dẫn trước khi dùng.

- Được thôi, cái “thụt dẫu” chắc các ông đã rõ, phát minh đó dựa theo thực tế, theo nguyên lý dùng hơi làm áp suất để bơm dẫu thụt dẫu. Còn vài loại nữa các anh có cần không?

- Thế thì còn gì bằng, xin bà nói qua cho chúng tôi biết.

- Cái này cũng bắt chéo hai tay trước ngực, hai bàn tay để trên tai có thể vẩy vẩy được như tai bò, rồi lắc mông qua lại theo nhịp đếm hai... ba... từ chậm đến nhanh, hình phạt có tên là “bò lúc lắc”. Cái nữa, tay cũng để như thế, nhưng không lắc mông mà cúi đầu xuống rồi hất đầu lên theo nhịp đếm giống như đùa gắp thức ăn, gọi là “bò nhúng dấm”.

- Bà không đùa chứ ạ?

- Sao lại đùa, - cô giáo nghiêm mặt, - tôi nổi tiếng là nhà sư phạm nghiêm khắc. Hai cái này dựa theo nguyên lý ẩm thực, sản phẩm của bạn đồng nghiệp của tôi, nhưng tôi có quyền đại diện.

- Chúng tôi tin bà, xin bà vẽ sơ đồ và viết lời chỉ dẫn, chúng tôi đợi.

Cô giáo ngập ngừng:

- Các ông có thể cho tôi biết các ông từ đâu đến và cần những thứ này làm gì? Như thế tôi cũng thoải mái hơn.

- Thưa bà chúng tôi xin nói ngay. Từ âm phủ, chúng tôi được Diêm Vương sai lên đây. Ở dưới đó bây giờ tội phạm trên dương gian đưa xuống quá nhiều, đủ loại kỳ dị, cướp của giết người, tham nhũng, lừa đảo... Mà những hình phạt dưới đó như bò vạc dầu đun sôi, voi dày ngựa xé... dùng nhiều đá nhảm nên muốn có những hình phạt đa dạng phong phú hơn.

Cô giáo kinh hoàng... tỉnh dậy thì hai người đàn ông đã biến mất.

Đo bò làm chuồng

- ANH TÁM, báo với anh một tin vui, năm nay việc thi cử của học sinh các cấp là cuộc thi thật.

- Chú nói vậy có nghĩa là những cuộc thi trước đây là thi giả hay sao?

- Không, những cuộc thi trước cũng là thi thật, nhưng vì họ nâng điểm, thêm điểm, thành chuyện giả dối.

- Chú nói vậy là đúng. Có câu: "Đo bò làm chuồng". Các bác nông dân nhà mình nuôi bò bao giờ cũng lấy việc chăm lo cho bò béo tốt khỏe mạnh làm chính, sao cho bò cái có nhiều sữa, bò đực có nhiều thịt, sau đó mới tính chuyện làm cái chuồng vừa phải. Bây giờ người ta thích làm cái gì cũng thật to, trụ sở lớn, không cần tính đến tính cần thiết.

Trong giáo dục cũng vậy, họ làm chuồng trước, tức là để ra cái phần trăm thi đỗ rồi mới lo đến thi cử, không đạt thì họ bơm lên cho đủ. Làm quen đến nỗi coi chuyện dối trá là chuyện thường, gây hại cho toàn xã hội.

Chính vì vậy nên tôi mừng thì mừng nhưng vẫn nghi ngại lần này họ đã làm thật chưa, hay vẫn là chuyện lấy vãi thưa che mắt... nhân dân.

- Có thể như vậy, nên dư luận phải lên tiếng trước. Tôi hết lòng tôn vinh sự trung thực, và nếu vì vậy con tôi hay con chủ mà rớt, chúng ta vẫn chấp nhận. Tôi kể chú nghe chuyện này. Đêm qua, tôi xem phim "*Vệ sĩ trung thành*" của Trung Quốc, tình hình của họ có nhiều điều tương tự như mình. Có một công nhân nọ làm ở một công ty. Anh này tính thẳng thắn nên luôn phản đối việc làm sai, kết quả anh bị sa thải, thậm chí còn bị bọn xấu đánh què chân phải ngồi xe lăn. Oan ức đau khổ cho đến khi có đoàn điều tra cấp trên cử về, anh mới trình bày được. Trong lúc quá bức xúc, anh ta giơ hai tay lên trời hét lên: "Đất trời này là của ai. Còn gì là kỷ cương pháp luật nữa". Nghe câu đó tôi xúc động đến gai người...

Chuyện thi cử

- NÀY ÔNG, tôi cung cấp cho ông một câu chuyện cười để ông viết tiểu phẩm cho bà con đọc đỡ buồn. Trong cuộc thi ở trường đại học tỉnh T, khi hết giờ hai ông giám thị thu bài của thí sinh đáng lẽ phải đem nộp, hai ông lại bỏ quên hai túi bài tại phòng thi. Một thí sinh không hiểu vì sao lại có mặt ngay khi đó xách hai túi bài thi nọ về nhà. Cả tiếng đồng hồ sau mới tìm lại được. Có mặt cả công an, đặc biệt là có cả ông Phó thanh tra giáo dục của bộ. Thế nhưng, họ đồng lòng làm dấu niêm phong hai túi bài thi giao cho ban giám khảo như không hề có chuyện gì xảy. Ông thấy thế nào. Có cười được không?

- Chuyện như vậy thì cười thế quái nào được.

- Mời ông nghe tiếp, một bà là cán bộ của trường đó bình luận rất xác đáng mà gây cười: “Ví dụ tôi là cô đầu sau lễ cưới tới lúc động phòng tôi lại bỏ đi chơi cả tiếng đồng hồ chẳng ai biết vì lý do gì, rồi tôi trở lại liệu người chồng có chấp nhận hay không?”. Tôi nhớ kỷ Euro vừa rồi tôi khuyên ông đừng thức đêm: xem trực tiếp làm gì cho mệt, sáng dậy người ta chiếu lại xem cũng được. Ông bảo tôi rằng làm thế chẳng khác gì đem tân hôn cứ ngủ cho khỏe xác rồi ngày mai hãy động phòng. Nghe ông nói tôi cũng cười đấy thôi, ông cứ viết đi.

- Tôi sẽ viết và thêm vào cái đuôi cho có hậu. Bà nọ đã chịu chơi vì mình là cô dâu thì tôi cũng vì chàng rể là người trong gia đình của Bộ Giáo dục - Đào tạo cho đẹp đôi. Sau khi cô dâu đi chơi hoang một giờ rồi trở về, cũng giống như túi bài thi kia lưu lạc một vòng bí hiểm, ai đã làm gì nó có mà trời biết, vậy mà hội đồng thi vẫn cứ chấm bài như thường, vậy chàng rể nọ không hôn khi cô dâu trở về cũng cứ lặng lẽ mà “chấm”. Rồi ra cô dâu sẽ biết cái ơn cứu hộ ấy mà đến bù “giải tỏa mặt bằng” thật hậu hĩ, như thế cả hai bên đều có lợi.

Lò luyện thi

MỘT VỊ KHÁCH TỚI LÒ LUYỆN THI GẶP ÔNG CHỦ.

- Lò của ông luyện gì vậy?
- Luyện thi đại học cả 4 khối A, B, C, D.
- Ông biết đấy, đã có những lò “dòm”, ông có thể chứng minh lò của ông là thật chứ?

- Tất nhiên là thật - chủ lò nén bực bội - đội ngũ giáo viên giảng dạy đều là các vị có tiếng. Nếu thí sinh nào luyện trong lò này mà thi rớt, chúng tôi trả lại tiền.

- Hay đấy, vậy tôi yên tâm gửi con tới đây rồi. Nếu không đỗ cũng không mất gì, khỏi chơi bởi lêu lổng.

Chủ lò vội nói:

- Việc này cho tôi được giải thích rõ. Lò chúng tôi không phải là nhà giữ trẻ...

- Tôi hiểu - Khách xua tay - Tôi không có nhiều thời gian, dứt khoát thế này nhé: Ngày mai con tôi sẽ đến đây nhập học. Đây là “cạc” của tôi, có chuyện gì ông cứ gọi cho tôi.

Chủ lò xem cái “cạc” giật mình vội thay đổi thái độ:

- Xin quý ông tha lỗi. Ông cứ bảo cậu nhà tới. Mọi chuyện chúng tôi lo chu đáo. Xin ông yên tâm, nếu chỉ có một thí sinh đỗ, ấy là tôi nói giả dụ thế, chứ lò chúng tôi bao giờ cũng đạt 90%, thì người đỗ là cậu nhà.

- Nhưng ông nhớ là năm nay thi cử khó hơn đấy, ông biết chứ?

- Dạ tôi biết, vì thế cần phải cẩn thận hơn, chuyện tiền nong...

- Ông không cần nói chuyện này, tôi không để ông thiệt. Ông nhớ là có chuyện gì cho tôi biết ngay. Nên kín đáo một chút.

- Tôi nhớ, kính ông lại nhà. Chỉ mong là được ông cho phép tới dự buổi tiệc mừng cậu nhà thi đỗ.

Ngon ơ

- ANH TÁM, chuyện đất cát lúc này lộn xộn quá, khắp nơi xảy ra việc chiếm đoạt chia chác đất công. Không biết rồi đi tới đâu?

- Đi tới đâu thì tôi với chú cũng chẳng làm gì được, phải tự lo thôi. Chú còn trẻ, tôi đã vào ngưỡng U70, cũng muốn sống thêm với con cháu, nhưng tình thế này tôi tính có lẽ phải chết sớm mới còn đất mà chôn.

- Anh tính thế là biết lo xa. Từ miền núi đến đồng bằng, dền tận đảo Phú Quốc, họ cũng xẻ thịt rừng chia đất thành lò, thành mảnh để bán lấy tiền chia nhau. Không còn gì để nói!

- Các vị quan ngoài đảo làm chúa đảo muốn gì chẳng được. Đất có Thổ công sông có Hà bá, xưa kia hàng năm dân chúng phải dâng con gái cho Hà bá, bây giờ lấy đất thay người là nhẹ rồi.

- Nơi nào có mua bán chia chác thì đề ra “cò”. Ở Phú Quốc có con cò cái mang cái tên rất đẹp! Ha ha ha...

- Chú cười nổi gì! Cò đực hay cò cái đều là lũ ăn theo làm loạn cả thôi.

- Tôi cười vì con cò cái đó mang tên Lệ Thủy lại có bí danh là Thủy “té đái”! Anh Tám có hiểu ý nghĩa cái bí danh này không?

- Chuyện té đài cũng thường thôi. Ai cũng có lần trải qua. Ví như tôi một lần rời quán mang đầy bụng bia muốn trút bầu tâm sự, nhưng dọc đường phố đốt đuốc cũng không thấy toilet, đành phải "gù" ra quần. Có người vì sợ quá, vì hồi hộp cảm động quá cũng té đài, chắc con cò nọ cũng thế.

- Con cò đất này có mỗi việc chạy tới nhà các quan huyện đảo; mà thị làm cái việc đó tự nhiên như vậy trước mặt bề trên thì khiếm nhã quá.

- Dễ hiểu thôi chú Sáu. Thị làm cái việc đi đút hối lộ. Khi đối tượng đã há miệng ngậm vào, thị dù có té... cái gì họ vẫn... thấy ngon ơ.

Chúc Tết

DÂY PHỐ TÔI Ở CÓ NHÀ CỦA MỘT VỊ QUAN CHỨC. Ngôi nhà khang trang, tường cao cổng kín. Là hàng xóm cận kề nhưng tôi chưa có dịp nào vào nhà ông, và cũng chưa thấy mặt ông thật rõ ràng. Bởi lẽ phó thường dân như tôi có việc gì thì đến công sở cấp phường là hết đất, chưa bao giờ đặt chân đến nơi ông hàng xóm của tôi làm việc. Còn ông hàng ngày đến công sở vẫn đi qua nhà tôi nhưng ông ngồi trong xe có kính mờ, tôi chỉ hân hạnh nhìn thoáng cái khuôn mặt béo tốt phương phi. Ngày thường là thế, nhưng ngày Tết hàng xóm đến chúc Tết nhau là phong tục cổ truyền. Nhưng tôi cứ mặc cảm rụt rè chưa bao giờ đến chúc Tết ông được. Tôi cứ lấy làm ân hận. Hơn nữa từ khi ông đến ở, con đường phố trước kia đất đá đổ lổn chổn bụi mù, nay đã được tráng nhựa. Dân phố đều biết ơn ông.

Tết Bính Tý này tôi bàn với ông Năm hàng xóm rủ nhau ngày mồng hai sẽ sang nhà ông chúc Tết cho phải lễ. Không ngờ đúng chiều mồng một, ông thân hành sang nhà tôi. Tôi cảm động đến cuống cả lên, vội pha trà rót rượu, mở hộp mứt... Ông rất giản dị, thăm hỏi gia cảnh, chúc Tết và chỉ nhấp một ngụm nước gọi là.

Ông về rồi, thì ông Năm hàng xóm chạy sang tôi:

- Anh Sáu, Tết năm nay có gì lạ?

- Có đấy, tôi mừng vì ông cán bộ hàng xóm đã có bước gần gũi dân chúng...

- Ông ấy cũng đến nhà tôi, nhưng anh biết vì sao có sự lạ ấy không?

- Có gì lạ, người ta bận nhiều công việc, Tết nhất mới có thời gian ghé thăm nhau.

- Sao những năm trước lại không?

- Thế mới có sự tiến bộ.

Anh Năm ghé tai tôi nói nhỏ:

- Ông ấy sắp nghỉ rồi, sắp trở thành dân như cánh ta.

- Ủa!

Mặt trời xa, mặt trời gần

MỘT HỒM SẾP VÀ TÔI ĐI TRÊN ĐƯỜNG, trời nắng, liền dừng xe ghé bóng mát cây đa bên cạnh đường nghỉ chân. Thấy hai đứa bé đang cãi nhau. Một đứa nói: “Mặt trời lúc mới mọc ở gần ta hơn, về trưa ở xa ta hơn. Vì lúc mới mọc mặt trời to như cái bánh xe, buổi trưa nhỏ như cái chén, thế chẳng phải gần thì to, xa thì bé là gì?”

Đứa kia cãi: “Mặt trời lúc mới mọc ở xa ta hơn, về trưa gần ta hơn. Vì lúc mặt trời mới mọc ta thấy mát đến trưa thấy nóng, thế chẳng phải xa thì mát, gần thì nóng hay sao?”

Khi lên xe sếp hỏi tôi:

- Lý lẽ của hai thằng bé cũng phản định đúng sai, ý kiến cậu thế nào?

Tôi nói:

- Chúng nó đều sai toét. Em coi sếp như mặt trời. Lúc sếp mới nhậm chức em đâu dám gần sếp, vậy mà em vẫn thấy sợ, thấy nóng. Được ít lâu em gần gũi sếp như tay chân, vậy mà em lại thấy mát mẻ lắm. Vậy là xa thì nóng mà gần thì mát.

Sếp lại hỏi:

- Vậy lúc xế chiều thì sao? Lúc mặt trời sắp lặn, lúc tờ sắp về vườn ấy?

Tôi đáp:

- Em không bao giờ nghĩ chuyện xa như thế, thưa sếp, nghĩ thế là có tội.

Sếp cười lớn và tỏa ra hơi mát còn hơn cái máy lạnh trong xe.

Luyện nghề

TÔI VỚI XUÂN CÙNG HỌC MỘT TRƯỞNG, cùng tốt nghiệp và cùng long đong xuôi ngược bấy lâu mà vẫn chưa kiếm được việc làm. Sáng nay, như thường lệ, hai đứa lại gặp nhau ở quán cóc đầu phố, uống cà phê và chia sẻ nỗi sầu. Khác mọi hôm, Xuân hớn hở ra mặt, mắt nhấp nháy bắn ra những tia “la-dơ” hy vọng. Chiều ngum cà phê, hân bắt đầu khai khẩu:

- Minh kể cậu nghe một câu chuyện thú vị. Chiều qua mình ngồi trên chiếc ghế đá ở công viên cạnh con chim cánh cụt đang há miệng chờ... rác, mình thấy đồng cảm với thân phận con chim. Chợt một cô gái đi đến trước mặt với dáng vẻ rụt rè, lo âu. Minh hỏi: “Cô tìm ai? Chắc cô mới đến thành phố này lần đầu, tôi có thể giúp gì cho cô?” “Dạ, cô gái nhỏ nhẹ, em mới từ Bắc vào, quê em ở Bắc Ninh”... Tôi chưa kịp hình dung chuyện gì sẽ đến, thì bỗng nghe Xuân nói tiếp: Cậu biết Bắc Ninh chủ, quê hương những bài dân ca quan họ nổi tiếng, quê hương Đặng Thị Huệ tục gọi là Bà Chúa Chè, là nơi mà nhà văn Khái Hưng viết “Tiêu Sơn Tráng Sĩ”. Bây giờ có chị hai Thúy Cải, chị ba Thúy Hường, giọng ca vàng làng quan họ. Thúy Hường còn đóng phim “Thương nhớ đồng quê” của đạo diễn Đặng Nhật

Minh dựa theo truyện ngắn cùng tên của Nguyễn Huy Thiệp. Thiệp là nhà văn độc đáo...

- Cậu nói những gì thế? - Tôi sốt ruột ngắt lời.

- Hãy kiên nhẫn, bạn thân mến, nghe xong bạn đánh giá nhận xét giúp mình, đây không phải câu chuyện phiếm, mà mình đang ôn luyện bài học để đi dự cuộc phỏng vấn tuyển nhân viên.

- Làm gì?

- Làm bình luận viên các trận đấu bóng đá trên truyền hình.

Thấy tôi hoang mang ngỡ ngác, Xuân nói tiếp: Cậu không mê bóng đá ư. Hãy nghe ông bình luận viên nói: ... Bóng đá đến chân số 7 Tiphô, Tiphô cao 1m75, có cô con gái khá xinh. Trước đây Tiphô ở CLB Praha, CLB này năm 1987 được vào tận trận chung kết cúp C3, rất tiếc trong trận chung kết đó họ thất bại vì một quả phạt đến gây nhiều tranh cãi... Bóng đã ra ngoài đường biên dọc. Không, vẫn trong cuộc. Phạt rồi, chúng ta chờ xem ai thực hiện quả phạt này cho đội Real? Cálốt. Vàng! Cálốt, đồng đội và là bạn thân của người ngoài hành tinh Ronando... Ngôi sao của CLB Inter Milan này đang sa sút phong độ do bị chấn thương gân dầy chằng đầu gối... Chúng ta chờ xem Cálốt sẽ thực hiện quả phạt này như thế nào? Cũng ở vị trí đá phạt tương tự, ở Cúp tứ hùng tại Pháp, trong trận Brasil gặp đội chủ nhà, Cálốt đã sút một quả đá phạt thần sầu tạc vào thế kỷ...

Nhân lúc Xuân đang ngược mặt nhìn về phía chân trời say sưa ôn luyện bài học nghề nghiệp, tôi vội uống nốt ly cà phê đắng rồi... “đọt” ẹ.

Chim Cu và Chim Gáy

CON CHIM CU GẶP CON CHIM GÁY. CHIM GÁY HỎI:

- Bác đi đâu vậy?

Chim cu đáp:

- Tôi đi Tây Nguyên.

- Tại làm sao phải đi?

- Ở đây người ta ghét tôi gù gù cái điệu què mùa xuân lạnh nên phải đi.

Chim gáy nói:

- Xem ra bác phải đổi tiếng kêu đi mới được, nếu không thì bác đi Tây Nguyên chứ có đi Tây Ban Nha người ta cũng ghét bác, vì nhân tình đâu mà chả thế. Cứ như ý tôi thì bác phải lựa ý người ta. Họ thích sát phạt thì bác phải hát điệu "*Hán Sở chiến trường*"; người ta ưa sầu oán thì bác phải hát khúc "*Tư Mã phụng cẩu*"; người ta khoái nhảy nhót phô ngực ngoáy mông thì bác phải có điệu "*rốc, rập, rốn, reng...*" Nếu không thì rứt cổ, thu cánh, ngậm miệng mà chết khô.

Chim cu buồn bã:

- Khốn nỗi tôi sinh ra chỉ quen hát cái điệu gù gù ẻm ả cho người ta nghe thanh thản tâm hồn. Nếu tôi thay đổi như bác nói thì tôi không còn là chim cu nữa.

Chim gáy nói:

- Bác "bào thủ" như thế thì em cũng chịu. Em khuyên bác điều này: Có một hòn đảo ở đó toàn là giống khi, có lẽ bác đến đấy thì thích hợp.

Chim cu nghe lầy lăm phải bèn cất cánh bay ra đảo khi.

Thương thủ trưởng

TRẦN XÌ LÀM TRƯỞNG PHÒNG ĐÃ LÂU chưa được cất nhắc lên phó giám đốc, trong lòng lấy làm buồn rầu nên công việc trở nài. Một hôm, giám đốc gọi Xì lên xạc cho một trận về tội không hoàn thành nhiệm vụ. Khi thủ trưởng dứt cơn giận, Trần Xì im lặng, mặt rầu rĩ, giọt nước ứa ra nơi khóe mắt. Thủ trưởng động lòng liền hỏi:

- Tôi phê bình cậu như vậy là muốn cho cậu sửa chữa tiến bộ, có điều gì oan uổng cứ việc trình bày, việc gì phải sầu não.

Trần Xì cất giọng rưng rưng:

- Khuyết điểm của em là có thật, được anh thân tình bảo, em rất cảm động, hối hận, thành khẩn tiếp thu, đâu dám oán trách. Sờ dĩ em lo lắng buồn rầu vì em thấy giọng nói của anh không còn được như trước, nghe khàn và yếu đi. Em lo cho sức khỏe của anh đã giảm sút, ảnh hưởng chung đến cả cơ quan, đến hàng trăm con người đang được anh lãnh đạo diu dắt. Nghĩ thế mà em không cảm lòng được. Mong anh tha lỗi cho em vì sự yếu đuối ấy.

Đến lượt thủ trường rừng rừng:

- Hiều tôi không ai bằng cậu. Thôi được, cậu về đi và yên tâm làm việc.

Trần Xi đứng dậy xoay tay:

- Cảm ơn anh, em xin phép về, mong anh chú ý giữ gìn sức khỏe cho bọn em được nhờ.

Ít lâu sau Trần Xi được cử làm phó giám đốc. Trong những lần quát nạt cấp dưới, thỉnh thoảng Trần Xi cũng vờ khàn giọng và hụt hơi nhưng chưa thấy ai bày tỏ lòng thương xót vì mọi người đều biết nếu lặp lại kinh nghiệm của Xi thì có mà... mất niêu cơm.

Thò ra, thụt vào...

SÁNG NAY ÔNG NĂM RỦ TÔI ĐI UỐNG CÀ PHÊ. Thật lòng, tôi không ưa ông hàng xóm của mình, bởi tính ông hay hoài nghi, thiếu hẳn một niềm tin tuyệt đối! Tuy nhiên tôi vui vẻ nhận lời ông vì có ý định cho ông một “bài học”. Chúng tôi thả bộ đến tận quán cà phê gần cổng chợ. Nơi này trước đây rất lộn xộn. Chợ họp tràn ra đường gây tắc nghẽn giao thông. Nhưng từ sau nghị định 36/CP thì khác hẳn, đường sá phong quang thông thoáng, đi lại trật tự. Tôi móc sườn ông hàng xóm:

- Có thấy gì không, anh Năm?

- Thấy chứ. Cứ chờ xem.

Khi uống cạn ly cà phê, tôi giật mình cái đoạn đường thông thoáng hồi này giờ đã lác đác có người bê hàng ra bày bán. Một lát sau, cả một đoạn đường kẻ mua người bán đã đông đặc. Ông Năm nhìn tôi:

- Có thấy gì không, anh Ba?

Tôi ú ớ, chợt nghe tiếng còi hú của xe cảnh sát giao thông. Như có phép tàng hình, dây người vừa ngồi bán hàng ở ven đường chợt biến đi nhanh như chớp, còn lại mấy chùm chôm

chôm, mấy quả măng cầu rơi ra đường bị nghiền dưới bánh xe của cảnh sát.

- Làm lý nữa chớ anh Ba?

Ông hàng xóm mời tôi.

- Cảm ơn! - Tôi đã muốn đứng dậy ra về.

- Nán chút đi, anh Ba.

Chiếc xe đi khuất, chưa kịp hút tàn điếu thuốc, những người bán hàng lại như từ dưới đất trời lên, ngồi kín hai bên đường như không có chuyện gì xảy ra.

Biết mình thua cuộc, tôi cúi giận:

- Về thôi, anh Năm!

Chúng tôi lại thả bộ. Chợt ông hàng xóm của tôi ề a: "*Anh đến thì em thụt vào. Anh đi em lại bỏ nhào thò ra*".

Ông Năm tỉnh queo:

- Tôi nhại lời mấy đứa trẻ trong xóm đó anh Ba.

Tôi biết câu đó do ông sáng tác, bởi ông có chân trong câu lạc bộ thơ Hoa Xoài của phường tôi. Tôi giận lắm nhưng không biết nói sao...

Sếp họ Hứa

SẾP HỌ HỨA TÊN TIỀN, gọi đầy đủ là Hứa Văn Tiên. Tính sếp giản dị gần gũi cấp dưới, ai cầu cạnh xin xỏ cái gì sếp đều chấp thuận. Xin cấp đất: được thôi. Xin cấp nhà: có ngay. Xin lên lương, lên chức: xong. Tuy nhiên đấy mới chỉ là lời hứa của sếp, dù sao cũng làm cho nhiều người có niềm hy vọng chờ đợi. Ai cũng biết sếp bận trăm công nghìn việc, đâu phải bậc thánh mà việc gì cũng nhớ, tốt nhất là phải nhắc. Vì vậy cứ một vài tháng trôi qua, những người được sếp hứa lại chọn dịp lễ Tết mang quà cáp đến nhà, trước là mừng sếp, sau nữa tìm cách khéo léo nhắc sếp nhớ đến lời hứa. Những lúc ấy sếp tỏ thái độ dễ thương đến không ngờ:

"Tôi có lỗi, bận nhiều việc quá. Tôi quên thì phải nhắc; tôi đã hứa là có, chịu khó chờ ít lâu".

Ít lâu nghĩa là thời gian nước chảy qua cầu năm ba dịp lễ Tết với quà cáp, với lời nhắc khéo. Cuối cùng rồi ông X xin cấp đất, chị Y xin cấp nhà, anh B xin lên lương đợi đến dài cổ mà lời hứa kia vẫn chưa thành hiện thực. Đúng lúc mọi người đã nuôi trôi niềm hy vọng mỏng manh thì bất ngờ sếp cho mời tất cả "đương sự" đến. Với vẻ trịnh trọng sếp tuyên bố:

- Tôi sẽ giải quyết tất cả mọi điều tôi đã hứa trong tuần sau.

Rồi sếp giờ sổ tay ra đọc tên từng người với những yêu cầu của mình, chẳng sót một ai, khiến cử tọa mừng đến rơi nước mắt. Thôi thì cũng bỏ công chờ đợi hàng năm dài, bây giờ thêm một tuần chỉ là trong nháy mắt. Mọi người cảm ơn sếp ra về với niềm hi vọng tràn ngập cõi lòng.

Đùng một cái, ba hôm sau sếp có quyết định nghi hưu. Tính sếp vốn giản dị, làm đúng nếp sống văn minh, không cho tổ chức tiệc chia tay. Sếp lẳng lặng xách va li trở về ngôi biệt thự vườn ở ngoại thành mà sếp vừa mới xây xong, để lại những lời hứa theo gió bay vào không gian vô tận.

Tiết kiệm

- BA NÈ, mình có nhà to đẹp sao không ở, lại ở nhờ cơ quan, con không hiểu?

- Có gì mà không hiểu, nhà mình lỡ cho người nước ngoài thuê, con không biết hay sao. Với lại ở nhờ cơ quan, mình không phải trả tiền điện, nước, điện thoại, tiết kiệm được số tiền không phải nhỏ đâu.

- Xe cơ quan đưa đón con đi học hàng ngày có phải trả tiền không ba?

- Ba ở cơ quan nên xe không phải đưa đón đi làm việc, suất đó để đưa đón con, cũng là một cách tiết kiệm đấy.

- Khách ở quê ra nhà mình, ba tiếp bằng trà thuốc của cơ quan, lại đưa khách đi ăn nhà hàng, vậy ba trả tiền hay cơ quan trả hả ba?

- Sao mà y hỏi lời thôi vậy? Trẻ con không được xía vào chuyện người lớn. Cứ nhớ là phải tiết kiệm tối đa mới khá được, mà y hiểu chưa?

Thằng bé nháy dựng lên vỏ tay:

- Con hiểu rồi, nhờ ba tiết kiệm nên nhà mình mới giàu có như bây giờ. Hoan hô ba, ngày mai trường con tổ chức đi chơi Suối Tiên, ba cho con tiền nghe ba.

- Làm gì có tiền. Để tuần tới ba đi công tác Đà Lạt, ba cho má và con đi theo miễn phí. Phải tiết kiệm con à.

Buồn lắm bà ơi

CHỊ TÁM HỎI ANH TÁM:

- Năm nay nhà mình ăn Tết như thế nào, ông nói để tôi còn lo liệu.

Anh Tám thùng thàng:

- Đơn giản - Lành mạnh - Tiết kiệm.

- Ông nói cứ như nghị quyết năm nào cũng thế nhưng rồi có thực hiện đâu.

- Những năm tôi còn đương chức người ta sao mình vậy, khó thực hiện chứ năm nay là tôi về hưu rồi thì dễ lắm. Tôi nói bà nghe. Năm nay, tôi không phải mua quà cáp biếu xén ai, cũng không có ai đem quà đến cho mình thế là đơn giản. Những năm trước cuối năm tôi phải đi dự liên hoan, dự chuyện nọ chuyện kia, hiệp một hiệp hai có cả, còn năm nay ở nhà với bà thì tuyệt đối lành mạnh. Không tốn kém tiền nong, tiết kiệm lắm.

- Ông nói chí lý, về hưu hay như thế mà tại sao nhiều người không muốn hạ ông?

- Tại vì, tại vì...

- Vì sao?

- Vì sống đơn giản, lành mạnh, tiết kiệm buồn lắm bà ơi!

Kinh nghiệm quý

- CHỊ à, chồng em quậy quá, lúc nào cũng thắc mắc, chất vấn em đủ chuyện. “Cô tiêu pha thế nào mà luôn thiếu tiền, cô cứng con quá để con hư, cô ru rú ở nhà ít chịu giao tiếp...” Ảnh khuấy động đầu óc em như khuấy ao bèo.

- Cô đối phó ra sao?

- Em kiên trì giải thích, đưa cả sổ sách chi tiêu cho anh xem, nhưng vô hiệu, em rầu quá!

- Thế là tại cô. Tồi ấy à, lão nhà tôi thắc mắc gì, tôi bảo được rồi để tôi nghiên cứu, hoặc tôi biết rồi, khổ lắm nói mãi nhàm tui. “Ba má anh vẫn khen con dâu ngoan ngoan, đảm đang đấy thôi”. Lăn sau anh hỏi tôi có quyền không trả lời, thế là xuôi.

- Nhưng em sợ, như cái dây đàn lên căng quá đứt phụt thì sao?

- Cô làm thế nên chả được đăng chân lên đăng đầu, cô cứ làm như tôi thử xem. Nói thiệt với cô, chẳng phải tôi tài giỏi gì mà học tập kinh nghiệm thực tế đấy. Bao nhiêu thắc mắc của dân chúng toàn những chuyện lớn mà chỉ được nghe trả lời qua loa, đổ tại khách quan, hứa hẹn vài lời, rồi thời gian qua

đi đâu lại hoàn đấy. Giá thuốc chữa bệnh vẫn dâng như lũ, học hành vẫn lộn xộn, vẫn cơm tù xe cướp, tăng tai nạn giao thông... Người ta ngồi ghế cao còn hồng sợ huống chi tôi và cô chỉ là cái chức tiểu đội trưởng trong gia đình, ngồi cái ghế cóc hay ngồi xuống đất cũng vậy thôi.

- Nghe chị nói em cũng thấy thông thoáng hơn, nhưng bản tính em yếu đuối lắm, thấy ảnh cau mặt là em sợ.

- Cái gì rồi cũng quen, cô hãy làm theo tôi đi, cô sẽ ham cho mà xem. Nhưng lúc đầu đừng căng quá, phải mềm dôi chút. Thi thoảng cho chú ấy một bữa ăn thật ngon, tiện tay đút vào túi chồng vài chục bạc lẻ. "Anh cầm lấy mà uống cà phê". Buổi tối cho hắn nghe vài lời ngon ngọt, vậy là thỏa mãn, im thin thít ngay ấy mà...

Tiếng ta tiếng Tây

- CẬU A, THẮNG CON MÌNH MỚI VÀO LỚP MỘT ĐÃ PHẢI HỌC TIẾNG ANH.

- Tốt chứ sao. Thắng con mình không chỉ học ở lớp, mình còn cho đi học thêm nữa đấy.

- Học sớm quá, tiếng Việt nó nói còn ngọng cơ mà.

- Không sớm đâu, ông nội mình năm nay hơn tám mươi tuổi mà cụ còn rành tiếng Pháp lắm, vẫn dịch văn bản và sách tiếng Pháp được. Cụ bảo học từ hồi lớp Đồng ấu còn thò lò mũi xanh nên nhớ lâu.

- Kể chi thời thuộc địa học tiếng Pháp là chính, mỗi tuần chỉ có vài ba tiếng Việt coi như ngoại ngữ. Đó là sự tù nhục của dân mất nước.

- Mình cũng hiểu vậy, nhưng bây giờ rất cần tiếng Anh. Cậu xem nước mình càng ngày càng nhiều công ty nước ngoài đầu tư vào làm ăn, mà tiếng Anh là điều kiện số một. Nói cậu đừng tự ái, như cậu đấy, cử nhân văn chương, dạy mình tiếng Việt mà lặn lội chẳng có việc gì làm ra tiền. Cậu biết không, mới rồi một cậu bạn mời mình đến ăn bữa cơm thân mật để tiễn

đưa đứa con gái sang học bên Mỹ. Con bé mới 16 tuổi đang học trung học. Họ đến tận trường tuyển chọn. Con bé được chọn là nhờ giỏi tiếng Anh. Sang bên đó, họ lo cho mọi chuyện, bố mẹ không mất đồng keng nào. Con gái đầu của cậu đi thi giỏi văn toàn quốc nhưng liệu có nước nào chọn đi du học không?

- Cậu đúng là đại biểu “ưu tú” của tính thực dụng.

- Mình chỉ căn cứ vào thực tế. Hôm nọ, có một công ty nước ngoài đến công ty mình để bàn chuyện hợp tác làm ăn, trình độ tiếng Anh của mình vào loại ú ớ, phải nhờ thằng bạn đến phiên dịch. Cậu biết chị em trong công ty mình nói gì không? Anh ấy cực kỳ, nói tiếng Anh như gió. Cậu còn nhớ hôm mình mời cậu tới liên hoan với chúng mình chứ. Phải công nhận rằng, hôm đó cậu gây ấn tượng về cách phô diễn tiếng mẹ đẻ, thao thao bất tuyệt, bóng bẩy, lãng mạn. Khi cậu về rồi chị em nói vụng về cậu “Anh ấy mà tán gái thì đúng là *mum-bờ-oan*”. Xin lỗi đã làm cậu đỏ mặt, tình thế như vậy cậu tui thân làm gì cho khổ.

- Mình không tui cho cái thân mình mà tui cho ngôn ngữ của nước nhà, bị coi thường vì cái thói vọng ngoại.

Người dũng cảm

ĐƯỢC MỘT DOANH NGHIỆP Ở ĐỊA BÀN PHƯỜNG TÀI TRỢ, chúng tôi mở một cuộc thi chọn những người dũng cảm nhất trong đám mây râu hiện cư trú tại phường. Chúng tôi không đặt mục tiêu lớn lao, chỉ chọn những thái độ, hành động dũng cảm trong cuộc sống bình thường ở gia đình và ngoài xã hội. Ban giám khảo, người dự khán và thí sinh đều là người trong phường, quen biết nhau, nên rất dễ phân biệt thật giả và bầu chọn chính xác.

Sau đây là bản tóm tắt diễn biến cuộc thi và người đàn ông được vinh dự trúng danh hiệu: Người dũng cảm nhất.

Thí sinh đầu tiên là một anh chàng hiền lành có cô vợ xinh đẹp, trình bày phần thành tích của mình:

"Thưa quý vị, tôi là người nhất thiết không sợ vợ. Chứng cứ, tối hôm qua vợ tôi cấm tôi đi nhậu với bạn bè, nhưng tôi quyết đi không ai ngăn nổi. Có điều là đi khỏi nhà bằng lối cửa sau". Anh chàng thứ hai nói: "Giữa cuộc họp cơ quan tôi đã thẳng thắn phê bình sếp là đối xử bất công với nhân viên. Chứng cứ là sếp không cho cô thư ký đi nghỉ mát với anh em, dù cô ấy có đủ tiêu chuẩn".

Cũng về chuyện với sếp, anh thứ ba trình bày: “Vào lúc đêm khuya, một mình tôi vừa canh chừng vừa bảo vệ sếp đột nhập vào một căn phòng đèn mờ bí mật vì có việc cần làm ngay”.

Lời người thứ tư: “Tôi đi xem mọi người biểu diễn hài, được nhìn mọi động tác ngoáy móng méo miệng, nghe mọi lời chửi búa, mọc lông của các “ranh hài”, về nhà ăn cơm mà không cần rửa tay súc miệng”.

Người thứ năm: “Tôi chỉ thích xem mục quảng cáo trên tivi, nhất là quảng cáo của hãng Kotex”.

Còn một thí sinh cuối cùng, anh ta rụt rè: “Thưa quý chị quý anh, được nghe các bản thành tích ghê gớm, tôi thấy tôi chẳng có gì đáng nói xin rút lui cuộc thi”. Sau khi được mọi người khuyến khích nài nỉ, anh ta mới nói: “Tôi làm nghề phân phối hàng hóa từ đại lý đến các cửa tiệm nhỏ. Suốt ngày đêm chạy xe máy trên đường phố. Dù sáng sớm hay đêm tối vắng vẻ khi đến các ngã tư đèn đỏ, tôi đều dừng xe đúng quy định kẻ xác những kẻ phóng vèo vèo vượt ẩu”.

Và điều bất ngờ xảy ra, ban giám khảo nhất trí tuyệt đối tặng danh hiệu “Người dũng cảm nhất” cho thí sinh cuối cùng.

Với ông hàng mũ

- XEM RA MŨ BẢO HIỂM CỦA ÔNG BÁN LÀ HÀNG TỐT, giá lại mềm hơn mũ cùng loại trên thị trường. Ông là đại lý của hãng nào vậy?

- Mũ xuất từ kho của tôi. Ông ngạc nhiên cũng phải. Nguyên do là từ mấy năm trước có quy định đội mũ bảo hiểm rồi vì nhiều lý do người ta bỏ mất dùi không đánh trống nữa. Người người cắt mũ, tôi liền mua lại số mũ đó, tất nhiên là giá hạ, về xếp đầy nhà, vợ con tôi la thấu trời, tôi bảo hãy đợi đây! Tôi nghĩ xe máy sẽ mỗi ngày mỗi tăng, đường sá không theo kịp, phương tiện giao thông công cộng cũng thế, tai nạn giao thông sẽ tăng và chỉ còn cách phải đội mũ lại, chẳng qua tôi chỉ lấy cái công cất giữ mũ giúp mọi người thôi. Về hình thức thì mang tội đầu cơ nhưng thực chất thì không, ông có nghĩ vậy không?

- Tôi cho rằng ông linh hoạt và có ý tốt.

- Cảm ơn ông, tôi còn in thêm tờ bướm để quảng bá. Ông xem đây, tờ thứ nhất: "*Chạy xe phải có mũ đội đầu/ Phòng khi va quệt kénh ra đây/ Gõ trán xuống đường cũng đỡ đau*". Tờ hai là dặn cách chọn mũ: "*Mũ mua phải chọn chắc bền lâu/ Hay chi đội cái nổi cơm điện/ Nổi võ lại thêm nổi võ đầu*". Nhiều người chỉ

lo đối phó với cảnh sát nên thuê mũ dóm đội, thì có tờ này: “Kỳ này cảnh sát thật là nghiêm/ Ai sai quy định đều biên phạt/ Vừa phải quay xe, phải nộp tiền”. Còn biển hiệu của tôi có hai câu: “Phen này tôi quyết đi buôn mũ/ Hàng xịn vừa tiền chất lượng cao”. Ông thấy thế nào?

- Ông có khiếu buôn bán đấy. Tôi hỏi ông một câu nữa. Chắc rằng không thể duy trì mãi một lực lượng cảnh sát và người tình nguyện đồng đảo ra đường được, mà khi có ý thức người chạy xe vẫn chưa tự giác, mọi sự trở lại “vũ như cần”, ông có định thu mua mũ một lần nữa không?

- Tôi cũng đã tính tương lai sẽ diễn ra như thế nào và tôi sẽ làm gì, nhưng xin lỗi ông, đó là điều bí mật trong thương trường không thể tiết lộ với ông được.

“Lời tự thú đáng yêu”

THEO NGUỒN TIN RIÊNG, TÔI BIẾT ÔNG Q. VỪA BỊ MỘT VỐ LỬA. Tôi có quen biết ông Q. tuy chưa phải thân thiết, tôi đến gặp ông để xem hư thực ra sao. May mắn là ông cười mờ mờ kể cho tôi nghe.

- Hẳn đến gặp tôi với phong thái bèn ngoài lịch thiệp và dễ tin, rồi hẳn kể ra vanh vách là hẳn từng học cùng trường với tôi từ thuở sinh viên. Hẳn kể về trường lớp thì dùng phóc, có điều tôi vẫn không nhận ra hẳn. Nhưng thời gian lâu rồi có thể mình quên. Hẳn nói vừa ở ngoài kia vào có biết cụ X, cụ có hỏi thăm tôi và biết tôi đang gặp khó. Rồi hẳn gọi điện thoại đến một quan chức ở đây hẹn gặp, hẹn cùng ăn cơm trưa... Nghĩa là hẳn đã làm tôi tin rồi tôi mời hẳn nhập, đưa hẳn tới ở khách sạn, trước khi hẳn đi tôi nghe theo lời hẳn viết lá thư gửi cụ X rồi đưa hẳn cái phong bì gọi là tiền tiêu vật... Có bệnh thì vãi tứ phương, mà cái bệnh của tôi là bệnh “sai”: tâm trạng hoang mang hẳn cần thì mình phải có. Đến khi biết rõ mọi sự bịp của hẳn thì mình đành ngậm chặt miệng như con nghêu chết vì nhiễm độc...

- Nhưng một người như ông sao có thể mắc bẫy dễ dàng như vậy? Tôi hỏi với vẻ thông cảm.

- Thực ra tôi đã nghi ngờ. Những vụ lừa đảo nhan nhản ra đây. Nhưng cái chết ở chỗ ngộ nhờ hẳn đúng là người của cụ X thì sao. Những mối quan hệ ấy nó bí ẩn, hư hư thực thực lắm ông ơi, môi trường chung chưa được sạch sẽ, pháp luật còn nhiều khe hở, tính sai một bước là đi tong. Hơn nữa, tôi vương vãi sai trái thật. Đến những người làm đúng còn sợ nữa là. Thời buổi này, cây ngay không sợ chết đứng thì cũng sợ “chết ngồi, chết nằm”. Cho nên với tình trạng này, kẻ lừa đảo để kiếm ăn và người bị lừa cũng dễ vào tròng.

- Ông nói có lý, vậy tôi đưa câu chuyện này ra công luận được không? Tất nhiên là không để tên và địa chỉ của ông.

- Được, tùy ông, nếu chuyện của tôi có giúp ai đó tránh được vết xe đổ thì cái quả đắng tôi nuốt cũng đỡ đắng phần nào.

Tôi bắt tay ông bạn:

- Tôi gọi những lời của ông là “lời tự thú đáng yêu”.

Bóng đá ơi, chào mi!

CLB BÓNG ĐÁ SÔNG XANH THỰC HIỆN MỘT CUỘC ĐẠI PHẪU, quyết giữ bỏ mọi tiêu cực, khôi phục sức mạnh và uy tín. Cầu thủ A hùng hồn:

- Định treo giò tôi hai năm ư? Tôi sẽ cho nổ “quả bom” xem lỗi tại ai, trâu bò húc nhau ruối muối chết, không xong đâu.

Cầu thủ B tiếp:

- Trước một trận đấu, bố này bảo: “Chúng bay phải thắng trận này bằng mọi giá”; bố kia lại nhủ: “Trận này các em nhường cho đối thủ một đội”. Thế thì bố chúng tôi cũng không biết đá thế nào cho phải. Trên đã thế, dưới có bán linh hồn cho qui cũng không lạ.

Các bố đã bằng mặt không bằng lòng từ lâu, có bố đã nhanh chân chạy trước. Không khí ngột ngạt như trước cơn giông. Giờ G đã đến, nhà báo khắp nơi kéo về, các cổ động viên kéo tới động viên khuyến khích cầu thủ thể hiện lòng dũng cảm, trung thực, đem lại niềm tin cho mọi người.

Nhưng... mọi người chứng hững. Chẳng có giông gió nào, chẳng có “bom” nào nổ. Cũng hợp kín hợp hở, ra vào bí mật thì thâm, chuyện trong nhà, tất thấy người lạ đứng ngoài cửa.

Rồi cũng có họp báo, quan chức cười tươi hơn hớn. “Các em trẻ người non dạ có nóng nảy đá bậy nhưng không dính tiêu cực. Chúng tôi cũng nghiêm khắc thấy mình có lúc buông lỏng quản lý, chưa giáo dục cầu thủ đến nơi đến chốn. Sẽ có bản kiểm điểm, có kỷ luật nhưng... hãy đợi đấy!”. Thế là xong.

Mao Tôn Cương bình luận:

- Những chuyện như thế này đã thành giáo án. Căng quá sắp nổ thì tháo ngòi chờ đại mà *“Bạng duật tương trì, ngư ông đắc lợi”*. Con cò mổ con trai, trai ngâm miệng kẹp chặt mỏ cò không buông thả, ông lão chài vớ được cả đôi về xào măng. Phải nhường nhịn!

- Chúng ta bị ăn quả “lừa” rồi. Xem vở kịch đấu voi đuôi chuột nhất. Tường ghê gớm lắm, mở màn ra thấy họ đang ngồi uống bia xoa đầu nhau. Cứ dán lá cao bà lang vờ lên cái nhọt bọc, sẽ khỏi, việc gì phải mổ xẻ nạo vét như Tây y, đau chết người. Chuyên nghiệp phải dần dần, thứ bạc bóng đá nước nhà theo FIFA sắp xếp có tụt mấy bậc cũng chẳng chết ai. Còn chúng ta cũng chẳng chết mà còn có lợi. Mùa giải tới khỏi mất tiền mua vé đi xem đá đấm, nằm nhà cho phè.

Bóng đá ơi, chào mi!

Góp vào vốn cũ

- CHẮC CÁC VỊ ĐÃ BIẾT ÔNG CHA TA qua những sự việc diễn ra trong đời sống đã đúc kết lại thành những câu châm ngôn, thành ngữ vừa ngắn gọn vừa sâu sắc, dễ nhớ truyền lại cho đời sau.

Bây giờ cũng có người tiếp tục công việc đó, tôi xin kể:

Hàng ngày chúng ta làm bao nhiêu việc có đúng và có sai cũng là chuyện bình thường. Vấn đề là thấy sai thì phải sửa, sửa càng nhanh càng tốt, nên mới có câu: “Sai đâu sửa đấy”. Nhưng cũng có khi thấy sai rồi vẫn chưa chịu sửa. Ví như chuyện đào đường rồi lấp, rồi lại đào... từ năm này qua năm khác vẫn y xì, nên có câu: “Sai đấy, sửa đâu?”. Có việc sửa đấy nhưng không đúng cách. Ví như phục chế di tích, sơn phết lòe loẹt, quét tường bằng sơn Nippon theo kiểu: “Sơn đâu đẹp đấy(!)”. Mới đúc kết thành câu: “Sửa đâu sai đấy”. Thật hay, vừa phê nhẹ nhàng vừa dễ nhớ để mọi người chiêm nghiệm. Vị nào có thêm chuyện gì nữa không?

- Tôi cũng xin kể một chuyện. Đây là chuyện sắp đặt cán bộ ở một vài nơi. Thông thường khi khuyết một chức danh nào đó, cơ quan tổ chức liền nghiên cứu hồ sơ cán bộ thấy hợp, thấy đúng rồi trao đổi đối tượng, sau đấy ra quyết định bổ nhiệm,

cán bộ nọ chấp hành. Như thế là: “Đặt đầu ngồi đấy”. Đây đó, tuy không phổ biến nhưng cũng có hiện tượng người đủ đức đủ tài, có bằng cấp thật, phù hợp với chức danh nhưng anh ta lại thiếu cái “bằng... lòng” nên được xếp vào một chỗ ảo, làm việc vất, thậm chí không có cái “ghế” chính thức mà ngồi như thế gọi là “đặt đấy ngồi đầu”. Lại nữa, một ông kém tài kém đức nhưng, cái này nói nhỏ nghe, là con ông cháu cụ nên anh ta chỉ thích ngồi ở chỗ “màu mỡ” và phải chiều thôi. Vậy là thích ngồi đầu thì được đặt chỗ đấy. Tóm gọn là: “Ngồi đầu đặt đấy”.

- Hay lắm, như vậy là hôm nay chúng ta đã có hai câu góp vào vốn cũ.

Câu 1:

SAI ĐẦU SỬA ĐẤY, SAI ĐẤY SỬA ĐẦU,
SỬA ĐẦU SAI ĐẤY.

Câu 2:

ĐẶT ĐẦU NGỒI ĐẤY, ĐẶT ĐẤY NGỒI ĐẦU,
NGỒI ĐẦU ĐẶT ĐẤY.

Bệnh nhân tốt

TÔI ĐANG CÓ BỆNH. Tôi đọc được bài báo viết, nếu muốn khỏi bệnh phải phấn đấu trở thành một bệnh nhân tốt mà trước hết phải thực hiện ba “đúng”. Trình bày đúng về bệnh trạng và tâm trạng với bác sĩ, uống thuốc đúng toa bác sĩ cho, tái khám đúng hẹn. Ngoài tuân thủ ba cái đúng trên, bệnh nhân còn phải lưu lại những kết quả xét nghiệm, kết quả chẩn bệnh, cũng như tên và liều lượng các loại thuốc đã uống làm tài liệu cho bác sĩ điều trị. Nếu uống thuốc thấy có tác dụng phụ, ví như uống thuốc chữa đau tim nhưng lại phát sinh đau bao tử thì phải báo ngay cho bác sĩ.

Tất nhiên là tôi muốn chóng khỏi bệnh nên cố gắng phấn đấu trở thành bệnh nhân tốt. Tôi liền xem ngày ghi tái khám và đến bệnh viện đúng ngày giờ. Nhưng bác sĩ đã khám cho tôi vắng mặt. Rồi tôi đến lần hai, lần ba mới gặp được. Tôi nói:

- Thưa bác sĩ, tôi cố gắng trở thành bệnh nhân tốt, tôi đến đúng ngày hẹn tái khám nhưng không gặp được bác sĩ.

- Vậy là chị đúng, còn tôi thì sai hẹn?

- Tôi không có ý ấy, chỉ muốn nói về phía tôi. Tôi đã trình bày đúng về bệnh trạng và tâm trạng, đã uống thuốc đúng như

toa của bác sĩ. Ngoài ra tôi đem theo đủ hồ sơ bệnh án để làm tài liệu cho bác sĩ tham khảo. Còn về tác dụng phụ của thuốc tôi xin được trình bày rằng có, bệnh của tôi là tim, nhưng bao tử có dấu hiệu đau.

- Tôi hoan nghênh chị phấn đấu trở thành bệnh nhân tốt. Tôi muốn hỏi những ý tưởng ấy ở đâu ra. Nếu tôi muốn trở thành bác sĩ tốt thì phải làm gì?

- Điều đó tôi không biết, tôi có đem theo tờ báo đây bác sĩ xem, họ chỉ nói về bệnh nhân, đáng ra phải nói về thầy thuốc nữa mới đủ.

Bác sĩ xem bài báo xong liền nói:

- Chị cứ đến tòa soạn tờ báo này, họ sẽ chữa bệnh cho chị.

Bình luận bóng đá

CHỒNG: - Kỳ EURO NÀY TRÁI GIÓ TRỞ TRỜI. Khi mới đến, các đại gia đều đeo biển trước ngực danh hiệu ứng cử viên vô địch. Thế rồi lần lượt về quê ăn bánh đa bánh đúc... Sư tử, bò tót, xe tăng, gà trống, mì ống... đều chơi nước mã hồi thất trận.

VỢ: - Vậy mới có thơ rằng:

*Ông lớn ơi ông lớn/ Vỗ ngực cho lắm vào
Xách va ly về sớm/ Gào đất thấp trời cao.*

- Lúc mới mở màn, trời Bồ Đào Nha chi chút sao bốn phương kéo tới nào: Henry, Totti, Vieri, Kuranghi, nào Owen, Zizu, Raul, Morientes... Chưa kịp sáng lên đã lụi tàn. Theo em vì nguyên nhân nào?

- Vì cái bệnh ngôi sao, tiền của nhiều, ăn chơi lắm, tập luyện ít, đi gặp gái và cho chữ ký, quên cả màu cờ sắc áo. Đúng là: *Đêm qua ra đứng bờ ao/ Trông cá cá lặn trông sao sao mờ.*

- Em hơi vợ dũa cả nắm, anh thấy đội bóng Anh, tinh thần cũng hăng, kỹ thuật cũng khá, thế mà thua Bồ Đào Nha trong tức tức, nuốt trái đắng không trôi.

- Đội Anh nuốt không trôi, hay là anh nuốt không trôi vụ thua độ trận đó?

- Anh hỏi lại em, căn cứ vào đâu mà em bắt Bồ Đào Nha thắng?

- Rất đơn giản, có hai đội, anh bắt Anh thì em bắt Bồ. *Bắt bồ ới hơi bắt bồ/ Vui chơi đến hết Cờ mút mùa...* Anh vẫn chưa biết nguyên nhân chính khiến đội Anh thua phải không?

- Nguyên nhân thì nhiều, thực ra vì thiếu một chút may mắn.

- Như vậy, anh thua là phải rồi. Em bắt Bồ sau khi nghe được cái tin là sau vòng bảng, ông huấn luyện viên người xứ Thụy Điển, cũng là tay bợm làng nhàng bồ bịch, liền thả dàn cho cầu thủ gọi vợ từ bên Anh sang “động viên” chống vài đêm. Em biết ngay thế là hỏng rồi. Cái cô ả Victoria vợ Beckham tuyên bố một câu rất Thị Nở: “Đi mất hàng nghìn cây số, đến đây để làm cái việc mà khi ở nhà ngày nào đêm nào chẳng làm, rõ ngớ ngẩn”. Vì thế cô ả mới dạy chống không bắn trúng đích mà bắn lên trời, hỏng quả sút luân lưu, nên đội Anh thua, Bec thân bại danh liệt. Anh hiểu ra chưa, lo tiến nộp cho em là vừa...

Một cách thư giãn

- LẠI THÊM MỘT ÔNG TRUNG TÁ CÔNG AN rút súng bắn đom đóm dọa dân vì người này dám chuyển cái xe của ông ta dừng giữa lối đi vào lễ đường. Mọi người can ngăn, lúc dịu rồi, ông trung tá nói “lấy làm tiếc”. Không hiểu có phải ông ta tiếc như cầu thủ sút phạt đến lên trời không. Cứ nghĩ đến, tôi lại phát run lên như người bị sốt rét.

- Đó gọi là bị dị ứng thần kinh, ông nên đến bệnh viện khám và điều trị sớm.

- Tôi cũng định thế nhưng nghe nói loại bệnh này phải dùng thuốc đặc trị giá cao như núi. Chế độ bảo hiểm y tế còn lộn xộn nên phải chờ.

- Trước mắt ông nên xin nghỉ phép hai tuần, về nhà nghỉ ngơi dưới mái ấm gia đình cũng là cách thư giãn tốt.

- Cũng không ổn, bà xã tôi mỗi ngày đi chợ về đều phàn nàn chuyện mọi thứ lên giá mà thu nhập không tăng. Đứa con phải học bù, học thêm; chiều về nhà cứ dờ dẩn biếng ăn biếng chơi, chẳng vui vẻ gì.

- Ông làm thơ, một nhà thơ nói với tôi khi bất an thì làm thơ sẽ có những cảm xúc và ý tưởng tốt đẹp.

- Đối với tôi làm giấy tờ xin quyền sở hữu nhà đất đã khó, làm thơ còn khó hơn. Một lần ở một cuộc liên hoan nội bộ, tôi đọc bài thơ tự sáng tác anh em nói: “Thơ cậu cóc phải gọi bằng cụ”.

- Thì “đạo thơ” giống các ông nhạc sĩ “đạo nhạc”. Ông đến mấy cửa hàng sách cũ mua những tập thơ bám đầy bụi về xào xáo, bài này vài câu, bài kia một khúc sắp vào, rồi gửi đăng báo, mười bài bỏ đi chín sẽ có một bài đăng được, có chút nhuận bút, thần kinh của ông sẽ được cải thiện.

- Nhưng nhà tôi không có nồi ăn cắp, người ta chửi cho thúi má, ông đừng xui dại. Tôi đã nghĩ ra rồi, tôi sẽ kiếm một chai thuốc rầy cho “phở” luôn.

- Hay lắm, tôi sẽ đi cùng ông đem thuốc rầy về nông thôn giúp bà con trừ sâu cho lúa. Đó là cách thư giãn rất tốt...

Bàn về đạo

- CÁC CỤ CHUẨN BỊ CHO MỘT CUỘC THƯỜNG RƯỢU THƯỜNG TRÀ THẬT KỸ, đặt được về thanh nhã để tận hưởng hết tinh túy của sản vật mà thiên nhiên ban tặng cho con người. Các cụ gọi là tửu đạo, trà đạo. Hay thiết đó chú Sáu!

- Nhưng thời buổi bây giờ khó bắt chước lắm. Phải ăn nhanh uống nhanh rồi còn đến sờ, rề rà như các cụ thì mất việc, vỡ niêu vỡ chén như chơi.

- Tôi không phản đối chú, nhưng vẫn phải học tập phần nào truyền thống tốt đẹp xưa, chứ bây giờ nhiều chuyện ẩu lắm. Đạo hay họ bỏ lại bắt chước cái đạo ma quỷ, như... đạo chích chẳng hạn.

- Có phải là chích choác không anh Tám?

- Đạo chích nghĩa là nôm na là ăn cắp. Ăn cắp tài sản công dân, tài sản nhà nước, ăn chặn tiền trợ cấp cho người nghèo... Bây giờ mới phát hiện ra đồng loạt những vụ đạo văn, đạo nhạc, đánh cắp sáng tạo của người khác biến thành của mình, để kiếm tiền để nổi danh, chú biết chưa?

- Có, nhưng cũng phải xét kỹ, người ta nói ý tưởng lớn gặp nhau mà anh Tám.

- Gặp cái con khi. Ví dụ tôi viết câu nhạc: "Đồ mi là đồ mi phá, đồ rế là đồ mi la..." Chủ chép nguyên xi như vậy rồi đặt lời tình xa tình gần, tình sâu tình chết, rồi ghi tên mình cho ca sĩ hát, chú thấy sao? Lại ăn cắp của người nước ngoài từ bên Nhật bên Mỹ mới khiếp.

- Đúng thế thì khiếp thật đó anh Tám. Không chỉ là chuyện cá nhân nữa mà còn chạm đến thể diện quốc gia, thật đáng hổ thẹn.

- Nhưng khốn nỗi bọn ăn cắp đâu biết hổ thẹn, biết hổ thẹn đã không ăn cắp, đến khi bị vạch mặt chỉ tên đưa ra ánh sáng thì đã muộn.

- Làm sao bây giờ anh Tám?

- Tôi cho rằng chúng ta đang rất cần một thứ đạo, nhưng rất hiếm, chủ có biết đó là đạo gì không chú Sáu?

- Đạo... đức phải không anh Tám?

Tại sao?

ĐÃ LÂU TÔI MỚI GẶP LẠI THÀNH BẠN, hắn đang ngồi trong quán cà phê, mặt buồn như bị vợ... đâm.

- Có chuyện gì vậy?

- Mất việc.

- Nghe nói cậu làm ở công ty Xiholama ngon ăn lắm cơ mà?

- Thôi lâu rồi. Một lần mình phê bình ông giám đốc lo cho bản thân hơn là lo cho anh chị em. Thế là mất việc. Cậu bảo tại sao?

- Tại vì cậu không biết ông giám đốc của cậu có tình hay quên. Cái câu khẩu hiệu "Mình vì mọi người, mọi người vì mình" ông ấy chỉ nhớ có... nửa dưới.

- Lần sau mình xin được việc lái xe riêng cho một ông thủ trưởng. Một lần mình từ chối lái xe đưa thủ bà cùng các cô các cậu đi chơi Đà Lạt, thế là bị giảm biên. Thế là thế nào?

- Lần này do cậu quên, cậu không nhớ người ta nói: "Một người làm quan cả họ được nhờ" đấy sao? Hãy tự trách mình trước cậu ạ.

- Lần này thì mình tìm đến một nơi được tiếng là rất trong sạch và lành mạnh. Ngồi trước mặt ông giám đốc mình kể hết thành tích của mình hai lần trước cho ông ấy nghe. Ông ta rất chú ý, còn khuyến khích mình nói hết.

- Thế thì tốt rồi.

- Không. Ông ấy bảo rất tiếc là cơ quan ông ấy đủ người rồi, người như mình là rất quý, cứ về đi bao giờ cơ quan khuyết chỗ ông ấy sẽ mời mình đến. Nhưng khi mình vừa bước ra đến cửa thì nghe ông ấy nói với tay trợ lý, mà nói to cốt cho mình nghe, ông ấy bảo nhận cái thứ như mình chỉ tổ “con sâu làm rầu nồi canh”. Cậu hãy giải thích cho mình là tại sao?

- Còn sao nữa, cái nồi canh của ông ấy đã có quá nhiều sâu!

Hai đứa ngồi lặng, nhấp ngụm cà phê thấy đắng ngét như chưa cho đường.

Nói dối cần có trí nhớ tốt

ÔNG PH. vào Nam thăm bạn cũ và xin việc làm cho con. Ông H. đón tiếp bạn niềm nở:

- Lâu quá mới gặp nhau, hôm cháu đến xin việc, tôi xem hồ sơ mới biết là con ông. Chuyện nhỏ, ông yên tâm. Tôi đang làm thủ tục nghỉ hưu, nhưng sẽ lo cho cháu đầy đủ.

- Sao ông về hưu sớm vậy?

- Vừa đúng tuổi, mà cả ông nữa chắc cũng sắp về còn gì?

- Tôi còn năm năm nữa.

- Sao lại thế? Tôi với ông sinh cùng năm 1944, tuổi Thân, tôi còn nhớ hồi anh em mình cùng làm việc ở huyện nhà, mọi người gọi đùa chúng ta là “song khi”, chẳng lẽ ông quên?

- Ông quên thì có, tôi sinh năm 1949, tuổi con Trâu.

- Không thể như thế được, hồi đó cô em ông làm ở huyện đoàn kém anh em mình hai tuổi, chẳng lẽ bây giờ cô ấy là chị ông à?

- Đúng, bà ấy bây giờ là chị tôi.

Ông H. nhìn bạn đầy vẻ nghi hoặc:

- Tôi nhắc chuyện này nhất định ông phải nhớ ra. Năm 1964, chúng mình tròn tuổi hai mươi, được cơ quan tổ chức đám cưới một ngày, năm sau chúng mình đều sinh đầu lòng, tôi sinh con gái, còn ông là trai. Chúng mình hứa với nhau sau này chúng lớn lên cho kết vợ chồng, hai nhà thông gia với nhau càng thêm thân, ông nhớ rồi chứ? Nếu ông sinh năm 49 thì năm đó ông mới 15 tuổi làm sao có thể cưới vợ. Miền Bắc khi ấy đang xây dựng chủ nghĩa xã hội không thể cho phép tảo hôn.

- Những chuyện đó đều nhầm lẫn, chúng ta nói chuyện khác.

Ông H. mở ngăn kéo lấy ra tập hồ sơ:

- Có chứng cứ đây, bản lý lịch xin việc do con ông khai: Bố sinh năm 1944, anh trai sinh năm 65...

Ông Ph. lấy lại tập hồ sơ:

- Thằng này khai láo, tôi sẽ kéo cổ nó về ngoài kia, không phiền ông nữa.

Ông H. nhỏ nhẹ:

- Cháu nó không có lỗi gì đâu, tôi sẽ bố trí công việc cho nó. Ông quên cả ngày sinh tháng đẻ của mình, quên cả những cái mốc quan trọng của quá khứ làm đảo lộn mọi chuyện, đó là biểu hiện của bệnh “mất trí nhớ”. Chỗ bạn bè tôi khuyên anh nên nghỉ việc để chữa bệnh. Ông không nên cố đắm ăn xôi, bằm lấy chốn quan trường làm gì nữa...

Hội hè

TÔI CÓ VIỆC CẦN GẶP ANH TÁM, sẵn đón mãi mới được diện kiến. Trông anh có vẻ mập ra nhưng mệt mỏi.

- Đi họp, đi hội liên miên chú ơi - Anh Tám nói - Ở thành rồi ở tỉnh, ở khu vực, có cuộc phải ra Hà Nội.

- Anh đúng là nhân vật quan trọng.

- Quan trọng gì đâu. Chẳng qua năm nay là năm chẵn, cuối thế kỷ, các hội, các ngành kỷ niệm 40 năm, 50 năm ngày thành lập, mà tôi thì chú biết đấy dính vào rất nhiều. Ở bộ đội rồi chuyển ngành ra dân sự, chuyên môn không có, nên cứ ở nơi này ít lâu rồi lại sang nơi khác. Nông nghiệp cũng có, rồi công nghiệp, bưu điện, văn hóa thông tin, như con dao pha tính không hết. Nên bây giờ các ngành mở hội kỷ niệm họ mời mình đi, có khi đọc thông báo trên tivi thay cho giấy mời cũng đi...

- Thế thì vui quá anh Tám.

- Đúng là vui, có lúc gặp lại bạn bè đồng chí cũ, ôn lại ngày xưa, rồi liên hoan ca hát, còn có phong bì và tặng phẩm bằng hiện vật cũng khá khá.

- Tôi có thể được anh tặng một hiện vật làm kỷ niệm chứ?

- Tôi không tiếc với chủ, nhưng tôi đã gửi những thứ đó, tiền cũng như hiện vật cho đồng bào miền Tây bị lũ lụt.

- Hay quá anh Tám, anh cho tôi chạy nhật trình cái tin này, biểu dương cho một việc tốt để nhiều người sẽ noi gương.

Anh Tám vội xua tay:

- Không nên, từ nay đến cuối năm, tôi còn mấy cuộc hội nữa, chú công bố chuyện đó người ta sẽ không mời tôi nữa đâu, chú hiểu chứ?

Tôi nghĩ mãi mà chưa hiểu.

Mackeno!

KHẮP LÀNG QUÊ, cứ Xuân về Tết đến lại thường tổ chức những cuộc vui trong đó cũng có những trò thể thao như kéo cò, đánh vật, đánh cờ, đánh đu... Chuẩn bị cũng đơn giản, dọn bãi cò thành sỏi vật, cắm cọc chằng dây làm bãi đánh cờ người, cắm mấy cây tre làm đu... Hội xong lại cất mấy thứ đó dành cho sang năm. Thời đó bà Chúa thơ nôm Hồ Xuân Hương có viết bài thơ vịnh đánh đu có câu:

“Cọc nhờ đi rồi lỗ bỏ không” ghi chút buồn tiếc những ngày hội vui đã qua...

Năm rồi chúng ta đăng cai tổ chức Sea Games 22 hoành tráng và thành công vang dội. Để chuẩn bị cho sự kiện thể thao này, ta tiêu tốn hàng ngàn tỷ đồng cho việc xây dựng cơ sở vật chất. Những tường những công trình thế kỷ ấy để sử dụng lâu dài, không ngờ chỉ vài tháng sau các công trình đều xuống cấp một cách khó hiểu, đến nỗi sân cỏ xạc xơ, nhiều công trình mái sập tường nứt, dụng cụ cất trong kho bị chuột mối gặm nát. Có người nói vì làm gấp để kịp ngày khai mạc, có người nói vì “tiết kiệm” quá mức “lấy công bù tư” mới ra nông nỗi. Trong cuộc họp lớn có người bức xúc chất vấn, ông Chánh Thể Thao giải

trình rằng sự việc đang được thanh sát điều tra; nếu có bằng chứng tiêu cực sẽ trừng phạt nghiêm khắc bất kể kẻ đó là ai. Còn ông Phó phụ trách tiền nong thì bị bắt với một tội danh đối bại nhân phẩm. Có người bình luận: Ừ thì mất danh dự nhân cách còn hơn mất... tiền. Chuyện đó chỉ có trời biết, đất biết, ông biết, còn tôi không biết, đành dài cổ chờ đợi.

Mấy kẻ rối hơi muốn có một bài thơ cỡ Hồ Xuân Hương để vịnh cảnh đó. Nhưng khốn nỗi các nhà thơ đương đại chúng ta đang bận đi mây về gió để viết những bài thơ tình kiểu: “Nước mắt anh rơi đầm bờ vai em. Mái tóc em như cỏ dại xác xơ màu Hàn Quốc, mắt em ngơ ngác mắt bê thui...” Đành phải tìm đến nhà thơ Hồ Xuân Hương thấp nhang khấn vái xin mấy vần thơ, nữ sĩ hạ bút: “*Cọc nhổ đi rồi mackenô*”. Giải nghĩa đầy đủ là: “Cọc nhổ đi rồi mặc kệ nó!”

Hàng giả

- ANH TÁM, hôm qua tôi đã xơi một quả trứng giả Trung Quốc.

- Chắc thím Sáu không rành nên mua phải trứng giả. Báo đã nêu đến bảy điều để phân biệt thật giả, như trứng giả nặng hơn trứng thật, vỏ trứng sẫm màu và thô ráp...

- Tôi biết, chính tôi cố tình mua trứng giả, về chiên lên ăn, so với trứng thật cũng một mười một chín.

- Chú liễu thật, trứng giả có hóa chất độc hại, hơn nữa chú cố tình mua là phạm luật, khuyến khích hàng giả.

- Nhưng ăn trứng thật cũng chưa bảo đảm an toàn. Làm sao biết được lù gà mái, vịt mái lúc đẻ trứng không mắc dịch H5, H7, không may ăn phải quả trứng đó còn nguy hiểm hơn.

- Thì chú nhịn ăn trứng một thời gian có làm sao, lại đi ăn trứng giả, không có “cảm xúc” gì ư?

- Thiếu gì người biết của giả vẫn mua vẫn dùng tới tới. Người có bằng giả vẫn được dùng; làm giấy giả, dấu giả nhưng nhận được đất thật, nhà thật; thành tích giả được công nhận...

- Đó là những chuyện tiêu cực ta phải góp công xóa bỏ, chú lại lấy làm “tự hào” vì xơi trứng giả thì hơi lỗ đó chú Sáu. Hơn nữa chú cứ theo cái giả không còn tin cái thật thì rắc rối lắm đấy.

- Rắc rối nỗi gì anh Tám?

- Ví như chủ đi xa mấy ngày, khi trở về nhà gặp vợ con liệu chủ có nghi ngờ họ là người... giả hay không?

- Để kiểm tra thôi anh Tám. Tôi sẽ hỏi người phụ nữ ra đón tôi rằng: "Bà ơi, xin lỗi bà, có đích thực là vợ thằng Sáu này không?"

- Với câu hỏi đó chủ có lương trước hậu quả như thế nào không?

- Có chứ, để bảo đảm an toàn, trước khi hỏi tôi đã chụp lên đầu cái mũ bảo hiểm hoặc cái nổi cơm điện...

Ăn vặt

VĂN TÍT VÀ VĂN THAM NGƯỜI CÙNG LÀNG, cùng học một trường. Thi đỗ tú tài, cả hai đều được bổ nhiệm một chức quan nhỏ, làm trưởng trạm thuế ở bến sông. Tít ở đầu sông cách nhau khá xa. Mãi sau mười năm Tít mới có dịp về thăm bạn. Điều ngạc nhiên là Tít thấy Tham ở trong ngôi nhà khá khang trang tiện nghi đầy đủ, đáng vẻ cũng phong lưu liền hỏi:

- Bác được ngôi sao nào chiếu mệnh mà phát lên như vậy. Tôi với bác có thời gian làm việc như nhau, lương lậu cũng sản sản, bác nhiều con hơn tôi, sao bác lại vượt tôi nhiều vậy?

Tham làm mâm rượu tiếp bạn, sau khi cạn ly vui vẻ nói:

- Tôi và bác đều có hoàn cảnh tương tự, nhưng có một chút khác nhau, lương bác bằng lương tôi, nhưng cái khoản “lậu” thì dứt khoát tôi hơn bác, tôi biết cách ăn vặt.

- Ăn vặt thì có nghĩa gì, chắc bác phải được miếng to, chỗ tôi với bác giấu nhau làm gì.

- Không giấu, không giấu, người xưa nói: “Năng nhặt chặt bị”. Khách muốn làm thuế nhanh đưa thêm chút tiền có sao. Hạ thấp số lượng, trọng lượng hàng hóa để tính thuế, tất nhiên hai

bên cùng có lợi, khách mua khôn ngoan không bao giờ tổ cáo... Cứ góp nhặt như thế, bác tính xem trong mười năm sẽ thừa sức làm nên cơ nghiệp mà rất an toàn. Làm miếng lớn mình không thể ăn một mình, chia chác lời thôi rất dễ bề mảnh.

Nghe xong Tít bưng tỉnh:

- Chuyện đơn giản thế mà tôi không nghĩ ra. Tôi chính là con vợ tôi. Mụ rất thích ăn vặt, nhưng là ăn quà ở chợ. Lúc đầu tôi bỏ qua vì chẳng đáng bao nhiêu, nhưng không ngờ miệng ăn núi lở, thỉnh thoảng người ta lại kéo đến cổng réo tên vợ tôi đòi tiền nợ ăn quà. Để giữ danh dự tôi lại phải trả. Ăn vặt, biết thì lợi, không biết thì hại. Lần này để tôi sẽ học bác, trước hết phải lấy bằng keo dán mồm vợ, còn tôi phải tập năng động liếm môi thật trơn để ăn vặt.

- Chúc bạn thành công, - Tham cảm tay bạn - nhưng nhớ chớ có sốt ruột ăn miếng to mà hóc. Khi đó đừng hòng được xử lý nội bộ hoặc được hưởng án treo đâu.

Khám bệnh

BÁC SĨ: - CHÀO ÔNG, SỨC KHỎE CỦA ÔNG CÓ VẤN ĐỀ GÌ?

Bệnh nhân: - Tôi đi khám định kỳ, nói chung sức khỏe bình thường, có chút chút thế này thôi: có khi thấy xiu xiu ềnh ềnh, có khi lại tưởng mình là lục sĩ.

- Ông có thấy khó chịu hoặc đau ở chỗ nào không?

- Có, đầu nhức một tí, ngực nhói một tí, lưng hơi mỏi.

- Ông cởi áo ra nằm lên giường để tôi khám cho ông.

- Thôi, thôi bác sĩ ạ, bói ra ma quét nhà ra rác, khám thì thế nào cũng ra bệnh thêm lo, để tôi tự điều chỉnh là được.

- Ông nói gì vậy? Ông đau đầu, đau ngực, mỏi lưng, đây là những dấu hiệu không bình thường. Tôi sẽ khám toàn diện. Đo huyết áp, đo điện tâm đồ, xét nghiệm máu... mới tìm ra bệnh chính xác, mới dùng đúng thuốc; nếu uống sai thuốc coi chừng “tẩu hỏa nhập ma”.

- Bác sĩ nói làm tôi sợ quá, tôi xin hai chữ bình yên.

- Xin lỗi, ông gây khó khăn cho tôi rồi đấy. Đúng ra người bệnh phải hợp tác với thầy thuốc mới phải, nhưng tôi cảm thấy dường như ông đùa cợt chế giễu công việc của chúng tôi, hay là tôi chuyển ông sang khoa tâm thần?

Đột nhiên người bệnh phá lên cười:

- Thành thật xin lỗi bác sĩ, thế là phép thử của tôi đã thành công. Tôi bắt chước các ông Bộ trưởng Bộ Giáo dục - Đào tạo trả lời chất vấn các đại biểu Quốc hội đấy. Tôi hiểu ra Quốc hội cũng phải khám bệnh toàn diện cho nền giáo dục, chẩn đúng bệnh thì mới chữa khỏi được.

- Tôi hiểu rồi, ông thuộc loại đảo để. Chữa bệnh một cá nhân cũng như bệnh xã hội cũng cần nguyên tắc cơ bản như thế.

- Tiếc là Quốc hội không có đủ thời gian, chờ đến kỳ sau vậy. Tôi làm mất thời gian của bác sĩ nhiều rồi. Chào bác sĩ, kỳ sau tôi lại đến tái khám.

Hòa nhập

- ANH TÁM, nhà máy đóng tàu Hạ Long ở Quảng Ninh vừa cho hạ thủy một con tàu hiện đại có tải trọng 12.400 tấn, được một công ty đăng kiểm nổi tiếng thế giới cấp giấy chứng nhận. Nếu được mời anh sẽ đặt cho đứa con đáng yêu ấy tên gì.

- Tôi đầu rành mấy vụ đó chủ Sáu. Nhưng theo ngu ý của tôi thì nên chọn một địa danh trong vùng vịnh Hạ Long mà đặt, ví như đảo Tuần Châu, Cô Tô, phải rồi, chọn tên “Bái Tử Long” là trúng nhất.

- Rất hay, ông Sáu vỗ tay tán thưởng, nhưng rất tiếc, họ đã viết bằng sơn lên mũi tàu cái tên: Vinashin Navigator.

- Tên Tây? Hẳn là tiền vốn nước ngoài?

- Tiền của ta, 20 triệu USD kia đấy.

- Thế chú có biết thủy thủ đoàn là người ta hay Tây?

- Ta chứ, người mình thừa sức, đã có một nữ thuyền trưởng tàu viễn dương, kém cạnh gì đâu.

- Tôi ngại con tàu đó đi ra bốn biển năm châu người ta dễ hiểu lầm hoặc cho là tàu mình mua của nước ngoài, hoặc là tàu nước ngoài thuê thủy thủ của ta.

- Mở cửa hòa nhập mà anh Tám. Ví như muốn dụ khách du lịch nước ngoài tới đây ta cũng tạo điều kiện thuận lợi cho họ. Anh có thể chỉ cho một ông Tây tới khách sạn Rex hoặc Petro House, tắm biển ở bãi Paradise, ăn ở cửa hàng Maxime... Khách tìm dễ lắm.

- Thế chú có biết bên Tây người ta có những địa chỉ bằng tiếng Việt không? Ví dụ ở Mỹ có thành phố Nữ Ước, Hoa Thịnh Đốn... như ta thường gọi không?

- Không, họ chẳng có tiệm ăn Phở, là hiệu phở của người Việt.

- Tôi là Trần Văn Tám sang Mỹ du lịch họ gọi tên tôi như thế nào?

- Gọi là Tranvantam nhưng anh khỏi lo, nếu muốn tôi sẽ đặt tên Tây cho.

- Có chứ, cả tên cho bà xã tôi nữa.

- Dễ ợt, tên anh là Bill Glintam còn chị Tám là Omovơ Tam tức là bà Omo vợ ông Tám.

- Thế chú đặt luôn tên chú và thím Sáu, để chúng ta đi du lịch Mỹ.

- Tôi là George Sau, vợ tôi là Cotexvơ Sau tức bà Cotex vợ Sáu.

“Rút ruột”

- A LÔ, ÔNG VỀ NGAY, THẲNG CU TÝ BỊ BỆNH.

- Bệnh gì vậy bà?

- Bảo về là về, cứ hỏi lời thôi.

Ông Sáu vội phóng xe máy về nhà, cu Tý đang nằm trên giường ôm bụng kêu rên.

- Bà lại chiều con, cho nó ăn đủ thứ nên đau bụng chứ gì.

- Ông chỉ hổ đồ, buổi sáng nó ăn nắm xôi rồi đi học, nó ăn bấy nhiêu gì tôi đâu biết.

Ông Sáu dịu giọng:

- Con nói thật ba biết, con đã ăn những gì để ba chữa cho con khỏi bệnh.

- Thoạt đầu con ăn hai trái cóc.

- Chấm muối ớt chứ?

- Chính xác, ăn trái cóc phải có muối ớt.

- Rồi gì nữa?

- Rồi con ăn một trái ổi bự, ngon ơ là ngon, con nuốt cả hột. Sau đó chúng nó bảo ăn trái cây rồi phải uống sữa mới đủ

chất dinh dưỡng. Con uống luôn một bịch sữa tươi, thấy bụng ọc ạch, lại phải ăn bánh khô cho nó hút nước, con xơi hết một bịch bánh...

- Con ăn gì nữa không?

- Nhai trắng miệng mấy thanh kẹo cao su cho thơm miệng, con quên mất nuốt luôn cả bã.

- Hèn gì, ăn chừng ấy thứ khác gì ăn gạch, xi măng, vôi vữa lại thêm kẹo cao su kết dính thành một thứ “bê tông”, phải “rút ruột” thôi con ạ.

- Ông nói gì mà khiếp thế, đưa con đến bệnh viện người ta cho uống vài liều thuốc xổ là ổn.

- Không xong đâu bà ơi, tôi sẽ đưa nó đến... công ty xây dựng.

- Ông nói năng kiểu gì vậy?

- Họ có cách rút sắt thép ở móng cọc công trình ra được thì rút mấy thứ trong ruột con mình dễ ợt.

- Họ rút sắt thép ra để có cái ăn, chứ mấy thứ trong bụng con mình thì ăn sao nổi?

- Đã ăn được sắt thép thì còn thứ gì mà chúng nó trừ kia chứ. Bà gọi chiếc taxi để tôi đưa con đi. Nhanh lên.

Lỡ

- ANH TÁM, hôm qua tôi lỡ tay làm rơi vỡ cái bình cắm hoa, bà xã ca cẩm cần nhằn suốt buổi. Chỉ là cái bình sứ loại xoàng, nếu là bình ngọc chắc nguy đến tính mạng.

- Lỡ làm sai thì chịu còn kêu nổi gì. Tôi mới cay, làm đúng mà vẫn chịu nạn. Bà xã đi vắng, tôi nấu cơm, thấy nồi cá kho bị thiêu tôi đổ đi. Bà về nổi trận lôi đình thác đổ đá trời, tôi phải dùng lời van rơn tóc gáy để xoa dịu: “Hoàng hậu của tôi ơi! Nếu thời xưa bà có một lũ thái giám công công hầu hạ, thì tôi bỏ nhà mà đi ngay, chứ như bây giờ một vợ một chồng tôi bỏ đi thì đứa nào cho bà đầu gối tay ấp, đứa nào...”

- Anh quá giỏi rồi chứ tôi hay lỡ lắm, nhưng đều là chuyện nhỏ. Nhiều người còn lỡ chuyện to dùng thì sao? Lỡ mua xe quá tiêu chuẩn, lỡ nhận hối lộ, lỡ thiếu trách nhiệm làm thất thoát tài sản... Họ có bị rầy la không anh Tám?

- Lỡ bị khai ra thì khó thoát, nặng nhẹ còn tùy. Nhưng có người lỡ làm việc đúng việc tốt cũng chịu nạn mới kỳ.

- Ai vậy anh Tám?

- Cái vụ ông Sở Giáo dục tỉnh KH đấy. Các đồng tổ chức cuộc thi tốt nghiệp THCS rất nghiêm chỉnh theo đúng như các văn

bản được phổ biến, làm thật, làm sạch, kết quả theo tôi cũng rất thật, thí sinh thi đỗ ở mức 50%. Mọi người chưa kịp ngợi khen thì mấy ông như ngồi trên đồng lửa, bị mọi thứ áp lực buộc phải làm đơn đề nghị lên Bộ cho mở cuộc thi gọi là bổ sung.

- Các nơi khác đều đỗ trên 90%, các ông chơi trội chỉ đỗ có một nửa thì gặp nạn là cái chắc. Ai làm trọng tài phân xử đúng hay sai đây. Cái đề nghị thi bổ sung lại đẩy Bộ vào thế kẹt, tiến thoái lưỡng nan, nếu là anh thì anh xử lý vụ này như thế nào?

- Chú đừng khoác cho tôi cái áo quá rộng. Nhưng chú đã hỏi thì tôi nói cái ý kiến riêng của một phó thường dân. Tôi sẽ cho thi thêm một cuộc, không gọi là bổ sung, mà gọi là kiểm tra. Với điều kiện tiên quyết là cuộc thi phải được tổ chức nghiêm chỉnh như lần đầu. Kết quả nếu đúng các em thi rớt vì học lực kém thì phải khen thưởng mấy ông ở Sở thật xứng đáng, làm gương cho những nơi khác.

- Ý kiến anh rất hay nhưng tôi cứ thấy lo lo rợn tóc gáy.

- Lo gì chú Sáu?

- Tôi lo cho họ rút kinh nghiệm cuộc thi trước gây phiền phức, nên cuộc thi này làm giống như mọi nơi, nghĩa là học sinh thi rớt lần một thì lần này sẽ trúng trên 90%, thế thì sao anh Tầm?

Phải phép

KHU ĐẤT NƠI GIA ĐÌNH ÔNG TÁM ĐANG CƯ NGỰ NẪM TRONG DIỆN GIẢI TỎA. Nghe vậy nhưng cũng chưa biết đến bao giờ mới động binh, ông Tám muốn sửa chữa căn nhà đã xập xệ nhưng vẫn phải gác lại chờ chuyển tới nơi ở mới. Rồi vào một ngày đẹp trời, có mấy người vác máy và dây nhợ tới ngắm nghía đo đạc, ông Tám mời họ vào nhà uống trà giải khát.

- Sắp rồi phải không các chú? - Ông Tám hỏi.

- Sắp rồi bố ạ, bố sẽ được đến nơi mới rộng rãi, thoáng mát hơn.

Ngày hôm sau ông Tám tức tốc đi mua một số vật liệu loại phế thải về xây một căn phòng nhỏ bên cạnh nhà. Ông Sáu đến chơi thấy vậy bèn hỏi:

- Khu này không giải tỏa nữa sao anh Tám?

- Sắp rồi, ông chủ hạ giọng, tôi nghe người ta nói cứ tranh thủ xây thêm cái gì đó, hoặc trồng cây ăn quả sẽ được đền bù nhiều hơn, có người còn xây bức tường rồi vẽ tranh xanh đỏ lên đấy, khi đến bù họ hét lên đây là bức tranh tường di tích thời cổ đại, với khảm tiền.

- Coi chứng tiêu đó anh Tám, mà anh đã xin phép chưa?

- Phép tác gì chú Sáu, công trình tí xiu thôi mà.

- Hồngбет, phải hỏi ý kiến cán bộ khu phố rồi lên phường xin phép, nói miệng cũng được, không cần văn bản, nếu không anh sẽ phải dỡ bỏ, có thể còn bị phạt tiền.

- Trót thì trót thôi chú ạ, mình làm chui mà xin phép cũng kỳ.

Mấy hôm sau, ông Sáu trở lại. Quả nhiên, ông Tám đang méo mặt vì bị cảnh cáo, còn may mới vì phạm lần đầu nên không bị phạt tiền.

- Tôi không nghe chủ nên mất cả chì lẫn chài. Nhưng tôi gặp ông bạn ở khu phố khác cũng giải tỏa, ông ấy có lên phường xin phép mà vẫn bị dỡ bỏ, có điều ông ấy được nhận tiền đền bù khá lắm.

- Vấn đề ở chỗ người ta rành phép tác. Làm lớn có phép lớn, làm nhỏ có phép nhỏ, còn phép chính phép phụ... Tóm lại phải biết phép, thì công việc mới trôi chảy như máy móc được bôi trơn dầu mỡ ấy mà. Anh không biết điều đó sao?

- Bây giờ thì tôi hiểu, tiếc rằng đã muộn.

Biếng ăn

- DẠO NÀY SAO TRÔNG BÁC GẦY CÒM VẬY BÁC TÁM?

- Mắc bệnh biếng ăn. Quí quái thế, mình là dân lao động chân tay tự đứng lại mang cái bệnh của các cậu, các mợ nhà giàu.

- Xin lỗi bác, em cứ nói toạc ra đó là cái bệnh không có mà ăn, khi giá cả mọi thứ thì nhau tăng vọt.

- Chú nói vậy là mắc sai lầm không thể tha thứ. Ví như trước đây tôi mua được hai miếng thịt, giá lên tôi chỉ mua một miếng, ăn một miếng thòm thềm, như thế là bệnh thềm ăn chứ không phải biếng ăn.

- Bác tha lỗi, em nói thật. Suy ra bác kén ăn, thịt cá rau ăn mãi sinh nhàm. Em mách bác mấy món lạ, đây là món sắt thép xi măng, người ta ăn rào rào như tằm ăn rỗi đó bác.

- Tôi có biết, nhưng món đó như tôi và chú kiếm đâu ra, chú tưởng dễ lắm sao, đừng mơ mộng hào huyền.

- Vậy thì em mách bác thứ dễ có hơn, đây là đất, em có địa chỉ, chắc bác biết câu ca: *"Nào ai buôn trâu bán trâu. Mồng mười tháng tám chơi trâu thì về"*. Ở nơi có tục chơi trâu ấy đang lùm xùm chuyện chia đất, ăn đất. Hay là bác xuôi miền quê công tử

Bạc Liêu. Ở đây người ta chia đất cho các hộ nghèo. Hầu hết cán bộ cỡ cấp huyện cũng nghèo, tranh nhau ăn chia đất ngon lành. Bác đến đây xin lấy vài mẫu đất thừa đuôi thẹo cũng đủ nuôi thân.

- Chú cứ xúi dại tôi. Không phải quê quán không có người quen, đến đây xin tí “huyết” thì có chứ làm gì có đất.

- Thế thì đến thánh cũng chịu, cái bệnh của bác có cách nào chữa?

- Tôi nghĩ rồi, các cụ nói “trời sinh voi trời sinh cỏ”. Tôi với chú cũng như voi đều do trời sinh, voi ăn cỏ được thì ta cũng xơi được, tôi sẽ đi lang thang đến những vùng xa, nơi có hoa đồng cỏ nội, đó là loài thanh sạch vừa an toàn vừa bổ dưỡng...

Trời ơi là trời!

(Phòng vấn thần Mưa)

- CHAO ÔI, thần nằm đây uống rượu và ca sáu câu, hạ giới nắng hạn, ruộng đồng nứt nẻ, cây cối thoi thóp, người người teo tóp, thần có biết không?

- Biết biết, biết rồi khổ lắm nói mãi...

- Biết nhưng không làm vẫn phải nói.

- Các người trách gì ta, năm nào chẳng có một mùa nắng một mùa mưa. Mùa mưa năm trước, ta đã làm tròn nhiệm vụ, vẫn chừng ấy nước trút xuống. Còn việc giữ nước là việc của người. Rừng phá hết như người thợ đào, nước gội chảy tung tóe bốc hơi hết, không có cây cối làm sao giữ nước được, làm sao có nước ngấm xuống cho mạch ngấm. Không lo vét sông, làm hồ chứa thì làm sao có nước tưới tiêu đúng độ. Người bảo ta nằm chơi còn các người thì sao? Nắng hạn là thế mà các người đua nhau đi lấy hội, hàng ngàn, hàng vạn xe công xe tư đến hội, đốt hương khói vàng mã khói bay làm ô nhiễm cả thiên đình. Sao không đem công của ấy đi lo chống hạn, còn dám lên đây phê bình ta. Biết chưa? Biết rồi khổ lắm nói mãi hả?

- Thôi được, cứ coi như chúng tôi biết rồi sẽ nghiên cứu sửa chữa sau, còn bây giờ là chuyện cấp cứu. Thấy nguy không cứu đâu có thể gọi là người hùng, huống chi là thần.

- Thông cảm với các người, ta sẽ ra tay. Bây giờ người về làm một bản kiến nghị càng lấy được nhiều chữ ký càng hay rồi gửi lên đây. Ta sẽ thương thảo với thần năng để ông ấy nhường việc cho ta; sau đó ta sẽ bám với Ngọc Hoàng để ngài phê chuẩn. Bây giờ đã sang tháng ba rồi, sớm nhất là cuối tháng tư đầu tháng năm ta sẽ mưa. Người về đi mà lo liệu công việc.

- *Hai tháng nữa mới có mưa thì vào mùa rồi chứ còn sớm sửa gì nữa, liệu chúng tôi có cầm cự được đến ngày ấy không. (Gào to): Trời ơi là Trời!*

- *(Thần cũng gào không kém)* Người ơi là người!

Năm mới

"NĂM MỚI EM XIN CHÚC SẾP AN KHANG THỊNH VƯỢNG, mọi sự như ý". Sáng nay ngày đầu tiên đi làm sau kỳ nghỉ Tết, tôi đến cơ quan trước mười phút và vào phòng chúc Tết sếp. Nói xong lời chúc, tôi mới nhận ra sếp chưa tới, thời thì chúc cái ghế không người.

Tôi tạt sang chúc nữ trưởng phòng:

- Năm mới em chúc chị... - Mới đến đó trưởng phòng giờ tay ngăn lại.

- Được rồi, được rồi, về làm việc ngay đi. Mấy ngày nghỉ, công việc tồn đọng phải giải quyết ngay mới kịp.

Tôi ngồi vào ghế mở ngăn kéo lấy hồ sơ tài liệu, chợt thẳng bạn lao vào như gió:

- Tôi đang đợi ông, sang bên phòng tôi có món này hay lắm. Năm mới phải có chút khai vị thì công việc mới thông suốt.

- Không được, - tôi nói - trưởng phòng vừa nhắc nhở.

Hắn ghé tai tôi nói nhỏ: "Có người vừa đến kéo bà chân đi rồi".

Tôi theo bạn sang phòng bên đã thấy đủ mặt anh tài đang khui chai rượu vodka rót ra ly. Anh chàng có ria nâng ly: “Đây là chai vodka vừa gửi từ bên Nga sang. Nào chúng ta uống mừng năm mới, mừng cho tình hữu nghị lâu đời thăm thiết”.

Chợt một cậu bước vào ra hiệu im lặng: “Sếp tới”. “Cậu ra mời sếp vào đây, nhân tiện năm mới”. “Không được đâu, có hai ông khách đi theo sếp, chắc cũng đến chúc Tết”.

Cứ thế kéo đến hết giờ làm, năm mới ngày rộng tháng dài mà. Hai cô gái út của cơ quan đẩy cửa bước vào đem theo hai đĩa bánh chưng đã bóc sẵn: “Chúng em mời các anh, năm mới không được từ chối đâu nha, làm dónג bọn em ể chống các anh phải đến”.

Mãi đến chiều tối tôi mới về nhà, vợ hỏi: “Ừ dào mấy ngày ăn chơi chưa chán hay sao?”. Tôi đáp: “Đâu có, bọn anh lao vào giải quyết công việc ứ lại bây giờ sếp mới cho về”.

- Thôi đi - vợ tôi gắt - Xao không, mùi rượu nồng nặc, không phải năm mới thì tôi đã cho anh... thăm đón...

“Nghien răng mà làm”

THÁNG CHẠP CUỐI NĂM, ông Sáu sửa nhà khi thiên hạ đang lo Tết. Căn nhà cấp bốn đã đến tuổi “tri thiên mệnh”. Một trái dừa rơi xuống mái làm vỡ mấy tấm lợp. Cái trần nhà bằng ván ép đã mục, đêm đêm bọn chuột kéo nhau đến “liên hoan văn nghệ” phá giấc ngủ. Tường nhà bị mấy khe nứt vì nhà bên cạnh đóng móng xây biệt thự, bít vết nứt quét vôi ve... Phải dồn cả tiền sắm Tết để sửa chữa nhà nên khi ông Tám đến chơi, ông Sáu nói:

- Vậy đó anh Tám, chẳng đáng đừng dù cận Tết cũng phải “nghien răng mà làm”.

- Chứa loẹt quẹt mấy thứ có gì mà phải nghien răng?

- Thì tôi cũng bắt chước mấy ông chủ trò ở Huế nói khi có ý đồ xây khách sạn ở đối Vọng Cảnh bên bờ sông Hương đó mà.

- Chú ví von trật chĩa. Mấy ông ờ cơ đồ làm cái công trình như chú nói là sai, xâm phạm cảnh quan thiên nhiên của xứ Huế thơ mộng, nên bị dân chúng trong tỉnh và cả nước phản bác nên các ông ấy phải nói thế. Tôi cho rằng mấy ông cũng lỗ miệng, chứ sức mấy mà dám bỏ qua dư luận để làm, có ai phản đối đâu mà phải nghien răng nghien lợi cho mệt.

- Cũng có đấy anh Tám, bà xã tôi và con gái nói sửa nhà thì để qua năm cũng được. Tết nhất vợ con cũng phải sắm vài bộ quần áo mới, vài cái khoeo, cái vòng trang sức, lấy tiền đầu.

- Kể ra mẹ con thím Sáu nói vậy cũng có lý, cánh mình thì ăn mặc thế nào cũng xong, chứ đàn bà con gái Tết nhất không có bộ đồ mới cũng tủi thân vì kém chị kém em. Tôi có ý kiến vậy, tôi có ít tiền dành dụm được, tôi cho chú vay tạm mua sắm cho vợ con để Tết vui vẻ trọn vẹn.

Vừa lúc đó bà Sáu xuất hiện:

- Anh Tám, đừng nghe ông Sáu nhà tôi nói xạo. Mẹ con tôi có đòi hỏi gì đâu, sửa nhà là việc tốt rồi. Anh Tám ngồi chơi, tôi vừa mua được cái khẩu đuôi bò, tôi làm món nhậu để hai ông “nghiến răng” nhai cho đã...

Bút sa gà chết

MẶT BẠN TÔI HẦM HẦM, tay cầm cây bút múa rào rào trên giấy, miệng lẩm bẩm cứ như đọc bùa chú. Tôi hỏi:

- Cậu làm gì vậy?

Hắn quay mặt nhìn ra tôi đang đứng giữa nhà liền trả lời như quát:

- Điện!

Tôi choáng người như bị điện giật, hắn cười xòa:

- Tôi đang tính toán về cái vụ giá điện sắp tăng.

- Giá dầu lên, giá điện lên theo. Bây giờ giá dầu xuống giá điện không chịu xuống thì người tiêu dùng phải gồng lên mà chịu chứ sao.

- Không chỉ thế, mà cách tính giá rắc rối lắm, nhiều khoản, nhiều điều chưa hợp lý. Cậu biết đấy, mua hàng của những ông độc quyền thì không thể thuận mua vừa bán, chúng ta được gọi là thượng đế nhưng sênh ra là chịu phần thiệt thòi ngay. Chúng mình chỉ có lương, tăng mấy chục nghìn tiền điện cũng thành chuyện. Hình như cậu không màng tới chuyện này?

- Mình hơn cậu là bà xã nhận công việc này. Mình đem các số liệu đưa vào máy tính chỉ mất vài phút là có kết quả, vợ mình xua tay: Những tính toán của anh chính xác đấy nhưng là những con số chết, còn các ông sờ điện ghi đồng hồ ngày nào giờ nào, con số nào, tính ra bao nhiêu tiền là chuyện của các ông ấy, anh định cãi à? Rụp, cắt điện! Phải biết thương lượng mềm dẻo tìm ra chỗ gặp nhau hai bên cùng có lợi. Nếu không thì khi họ đã ghi vào hóa đơn rồi thì bút sa gà chết như rạ.

Đội bóng phường tôi

BÂY GIỜ PHONG TRÀO THỂ DỤC THỂ THAO QUẦN CHÚNG PHÁT TRIỂN MẠNH. Các cụ già thì tập dưỡng sinh đi quuyến múa gậy, các vị sồn sồn thì lũ lượt đi bộ buổi sáng buổi chiều, sức khỏe tăng lên. Xem ra ai cũng vui vẻ. Bọn trai tráng ở phường tôi bàn nhau lập đội bóng đá nghiệp dư của phường cũng không ngoài mục đích thêm khỏe thêm vui. Mọi việc tiến triển tốt đẹp nhưng vẫn gặp một vướng mắc. Một ông bạn hỏi tôi:

- Các cậu vướng mắc chuyện gì?

- Cái tên. Cậu biết đấy, các đội bóng nước mình đều mang tên kép. Như đội Hoàng Anh Gia Lai hay Gạch Đồng Tâm Long An còn hiểu được, chứ như đội Hải Phòng lại ghép với cái tên Mitsustar, đội Thừa Thiên - Huế thành đội Huda Huế, còn như cái đội mà chịu không biết được vì tên của họ toàn chữ cái: LG, HN, ABC là đội nào vậy?

- Thì người ta tài trợ hàng tỷ đồng mỗi năm thì đội bóng phải mang cái thương hiệu của họ để quảng cáo chứ. Hai bên cùng có lợi.

- Đấy là chuyện thương trên thế giới, nhưng như ở nước Anh, đội M.U. đội Arsenal đều có những nhà tài trợ lớn nhưng

họ vẫn giữ nguyên tên, đến như ông tỷ phú Nga Abramovic bỏ tiền mua đội Chelsea mà đội bóng vẫn không phải ghép “vích” hay “cốp” gì hết.

- Nhưng chuyện đó có liên quan gì đến đội bóng thường cậu?

- Có đấy, bọn mình cũng cần tài trợ tất nhiên là không nhiều, không dám đặt vấn đề với những doanh nghiệp lớn, chỉ vận động mấy cửa hàng làm ăn khấm khá ở phường, nhưng họ cũng đòi ghép tên.

- Cũng được chứ sao. Làm việc lớn không nên câu nệ tiểu tiết.

- Bọn mình mê xem phim kiếm hiệp nên lấy tên nhân vật Tiêu Phong đặt cho đội bóng, mà mấy cửa hàng tài trợ lại mang tên: Vũ Sữa, Cây Sung, Cù Chuối, ghép vào với Tiêu Phong hơi bị nghịch lố nhĩ.

- Nghịch gì mà nghịch. Cậu hãy tưởng tượng khi đội bóng ra sân, cổ động viên vỗ tay hò lớn: “Cố lên Vũ Sữa Tiêu Phong”, “Cố lên Cù Chuối Tiêu Phong”... Minh bảo đảm cầu thủ rất khoái, đá sẽ rất hay.

- Cậu nói có lý, để mình bàn lại với anh em.

Chịu thương chịu khó

- CHÚ SÁU CÓ BIẾT HÃNG HÀNG KHÔNG SINGAPORE sắp hạ giá vé máy bay từ Sing sang Sài Gòn xuống còn 25 đôla không?

- Tôi có nghe nhưng chưa tin lắm, sao lại có thể rẻ như vậy, hay chỉ là chiến dịch mua chuộc khách hàng, cần phải cảnh giác.

- Xem chừng chú vẫn lạc hậu. Đã gọi là kinh doanh buôn bán thì phải mua chuộc khách hàng. Họ tìm mọi cách để hạ giá thành, có thể lãi ít đi nhưng nhất định vẫn còn lãi, càng lâu càng lãi. Như tôi và chú có thể đi du lịch Singapore được rồi. Có người còn nghĩ vé Sài Gòn - Hà Nội một trăm đô, vậy có thể đi Sài Gòn - Sing - Hà Nội giá vé vẫn rẻ hơn mà lại được qua một nước. Chú thử xem nếu khách đi như thế họ sẽ thu bao nhiêu tiền của ta.

- Chuyện nhiều kẻ như vậy tôi không rành đâu. Tôi ước gì họ đầu tư vào xứ ta một đội xe khách xuyên Việt với giá rẻ hơn một chút thôi mà được phục vụ chu đáo thì tôi ham.

- Chuyện đó lại xa vời hơn đi máy bay. Chú có biết người ta rình bắt tốc độ trên mọi chặng đường thì thử cũng chậm hơn rùa, ai dám chơi?

- Anh Tám, sao ta không bắt chước họ mà hạ giá cho dân nhờ, cái gì cũng cứ tăng?

- Điều đó thì tôi không biết. Cứ như cái chuyện chúng ta đã tốn bao nhiêu công sức mới làm được cái sổ hồng cho nhà và đất. Bỗng dưng bây giờ các ông ấy lại thay đổi phải làm lại, cứ nghĩ mà ớn xương sườn.

- Thế theo anh cứ mỗi lần cải cách cải tiến thì kết quả lại rắc rối thêm?

- Tôi cho là các ông ấy muốn tạo điều kiện để phát huy cao độ đức tính chịu thương chịu khó của dân mình, khổ cực đến mấy cũng chịu, không kêu ca phàn nàn...

Tiết kiệm

- A LÔ, CHÀO CẬU, ĐANG LÀM GÌ VẬY?

- Đọc sách.

- Ngày nghỉ cuối tuần mà nằm nhà đọc sách. Cậu tu tỉnh từ bao giờ vậy?

- Mới đây thôi. Từ khi giá xăng dầu được nâng lên một bước. Phải nằm nhà để tiết kiệm ngân sách.

- Cũng thôi đi ăn sáng luôn?

- Ăn ở nhà, một gói mì ăn liền. Bà xã khuôn vế mấy thùng dự trữ trước khi mì lên giá. Còn cậu, vẫn nghiện món cháo chứ?

- Từ khi có dịch cúm gia cầm, ngừng ăn cháo gà cháo vịt, chuyển cháo bò, nhưng giờ cũng bỏ luôn, phục hồi lại món truyền thống của bà ngoại, cháo trắng ăn với cà muối xối.

- Hoàng tử của tôi đã thành chàng nông phu rồi.

- Nông phu nghèo rớt, nên sáng nay mình "nấu cháo" điện thoại với bạn để giải sầu.

- Ấy chết, tiết kiệm được mấy đồng xăng lại luộc điện thoại, cầm bằng đánh bùn sang ao.

- Mình còn cái cạc, xài hết thì treo máy lên nghỉ khỏe.

- Còn gì quan trọng định nói với mình thì nói đi, cạc của mình cũng sắp hết rồi. Hơn nữa lúc này bà xã mình cũng đang “nấu cháo” điện thoại bàn. Gắn một tiếng đồng hồ rồi mà cháo chưa nhừ.

- Bà nấu kiểu gì mà dai vậy?

- Thì cũng quanh chuyện bếp núc giá cả, giá gas tăng, kéo theo các thứ khác cứ như một lũ âm binh đua nhau nổi lên không thể nào đè xuống được. Bà đang phổ biến cho bạn cách kho tép. Lũ tép riu mới đẩy có bốn ngàn một lạng bây giờ lên sáu ngàn, phải cải tiến cách nấu. Tép rang hành mỡ, cắt chỉ lá chanh tươi trộn vào ăn có mùi vị thịt gà. Râu và đầu tép cắt ra đem xay nhỏ nấu canh mồng tơi, “*chồng chan vợ húp gật đầu khen ngon*”, chẳng kém gì món cháo trắng kèm cà muối của bà ngoại. Thôi, xì tốp nhé.

- Cho mình nói câu nữa. Dù sao chiều nay chúng mình cũng phải ra quán làm vài ly bia hơi. Cứ ở nhà mình đến đón, tiết kiệm xăng!

Lo Tết

- ÔNG ƠI, Tết nhất đến nơi rồi, ông cho tôi mấy đường chỉ đạo, để tôi có định hướng mà lo toan.

- Vui vẻ, tiết kiệm, cứ thế mà làm.

- Nói như ông thì ai mà chẳng biết. Nhưng làm thế nào để vui vẻ, tiết kiệm mới khó. Hàng hóa ngoài thị trường đang đua nhau lên giá vù vù như người uống thuốc kích thích..

- Điều đó cũng chẳng lo, vẫn có cách vượt qua. Người xưa nói: “Dĩ bất biến ứng vạn biến” rất hay, mình theo đó mà làm. Năm nay tiền lương hưu của tôi và bà tăng thêm mười phần trăm, được hai mươi ngàn. Đó là số tiền bất biến. Mình sắm Tết với đúng số tiền đó thôi thì giá cả biến động chẳng có tác dụng gì. Tết này là Tết con gà, nhưng gà đang có dấu hiệu dịch cúm, ta không mua gà. Mua vài ba cân thịt heo, một ít hương hoa, trái cây, một chai rượu vang nội loại không lên giá, một ít rau cò thế là có cái Tết vui vẻ với hai trăm ngàn, không ảnh hưởng gì đến ngân sách gia đình.

- Chẳng lẽ khách đến ngày xuân mình không đĩa nem, giò cũng khó coi.

- Bây giờ khách đến chỉ uống ly rượu nhẹ là phong cách mới. Dọn ra không ai ăn lại cất vào thêm vò duyên.

- Người lớn đã vậy nhưng trẻ nít đến nhà vẫn phải có phong bao lì xì chứ.

- Cái đó tôi đã chuẩn bị từ lâu. Mỗi lần đi chợ về bà thường ném mấy đồng xu lẻ, tôi đã nhặt nhanh gom lại gần đầy một ống bơ, bà lì xì cho trẻ con cả khu phố cũng đủ.

- Xem ra ông cũng không phải là người chống vô tích sự. Để thường cho ý kiến hay của ông, tôi cho ông một vốc tiền xu dùng để du xuân cho vui vẻ.

Xong

- MÀY HỌC HÀNH THẾ NÀO mà phải thi lại những hai môn?
- Học lực của con hơi bị non.
- Tại mày ham chơi không chịu tập trung học, lại còn ham hồ đá bóng nữa. Tương lai cậu thù không sáng sủa gì đâu.
- Con rèn luyện sức khỏe, đó là một phần tất yếu của cuộc sống. Bố có biết bây giờ chỉ cần không dính vào ma túy là đủ tiêu chuẩn đưa con ngoan.
- Lối nói của mày nghe rất chướng. Nhiệm vụ của mày là học tập. Phải coi đó là trách nhiệm đối với bản thân và gia đình.
- Bố nói nghe kinh quá. Cái bệnh thiếu trách nhiệm đâu phải mình con, người ta thế nào thì mình thế ấy thôi bố ơi!
- Nói với mày tức anh ách. Còn cái tội này nữa, mày cấm cái xe máy lấy tiền làm gì?
- Cái xe bố cho con có ra gì. Con nói gây lười mới được năm vé. Chẳng qua chỉ đủ tiền cà phê cà pháo, vài bữa “hoành tráng” với bạn bè là nhần.
- Có phải mẹ mày cho tiền để chuộc không?
- Đúng vậy, mẹ fair play hơn bố nhiều, một vị từ mẫu đáng kính.

Ông bố lên tăng xông mặt đỏ bừng, lát sau ông nói với giọng kiên quyết.

- Bố hết kiên nhẫn rồi, con như thế này thì chưa chắc đã tốt nghiệp đại học. Mà có bằng rồi cũng khó xin được việc làm. Nên bố quyết cho con thôi học và đi làm. Trong cái rủi có cái may, bố đã nhằm cho con một công việc rất thích hợp với trình độ hơi bị non, với tính cách li lợm, biện luận tạp nham, tiểu xài không sòng phẳng... Bố sẽ xin cho con một chân ở “Về ép ép”.

- Đó là cái gì vậy bố?

- Là VFE, là Liên đoàn bóng đá. Không còn nơi nào tốt hơn đối với mày. Không bàn cãi nữa. Xong.

Người ta gốc... Tây

- TRÊN BÁO GIỚI THIỆU LOẠI NỒI BẰNG THỦY TINH NẤU NƯỚNG RẤT TỐT, em muốn mua mà không biết họ bán ở đâu?

- Em đọc kỹ xem. Họ đã giới thiệu sản phẩm thì thế nào họ cũng nói nơi bán.

- Có đây nhưng địa chỉ hình như ở bên Tây. Em đọc anh nghe: nồi Corninguo, bằng thủy tinh trong suốt Visions, sản phẩm của tập đoàn World Kitchen, vậy nó ở đâu?

- Kitchen à, có lẽ ở bên Đức, bao giờ anh có dịp sang đó anh sẽ mua cho em.

- Sao họ không nói hàng bán ở cửa hàng, hoặc đường phố bằng tiếng Việt hả anh?

- Em còn lạ gì, cứ ra phố mà xem, có đến một nửa số tiệm để tên Tây. Thế mới là sang, mới sành điệu, cứ như là chủ tiệm là người Việt gốc Tây. Đạo nọ anh đi nghỉ mát ở Cà Ná (miền Trung), lúc về tình cờ anh ngồi cạnh một bà, thấy quen quen hình như cùng ở phố với nhà mình, anh hỏi: "Xin lỗi chị, tôi trông chị quen quen, xin chị cho biết quý danh?". Bà ta mỉm cười: "Tôi là Linda Thủy". "Chị ở đâu về ạ?". "Tôi vừa ở Canada về". Hóa

ra bà ta cũng nghỉ ở Cà Ná, anh tự giới thiệu: “Còn tôi là Giôn Cung, tôi ở Ba-ri-a Vuta”. Bà ta vui vẻ: “Thế thì anh ở bên Đức, miền ấy có bía ngon nổi tiếng”. “Vâng, có cả bía... ồm nữa”.

- Anh bèn: mép vừa vừa chứ, cứ gặp gái là tán như khướu.

- Thì cũng phải sành điệu, cái gu của nước mình thích vọng ngoại mà. Ví như em nếu đi đâu mà gặp một thằng cha galăng bắt chuyện em tự giới thiệu là Hinda Nụ, ở Sôlôchôm về, hẳn sẽ quý mọp dưới chân em xin chết cũng nên.

- Nhưng cái Sôlôc... ấy là ở nước nào?

- Đấy là... thủ đô của nước Thụy Điển giàu có đấy.

- Ủi dà, hết năm khỉ sang năm gà rồi mà vẫn còn nhiều chuyện khỉ!

Kiếp con lừa

CÓ MỘT GÃ NGÔNG CUỒNG LÊN TẬN TRỜI ĐỂ GIẢI BÀY NỖI OAN ỨC:

- Tàu Ngọc Hoàng, từ ngày con đi làm rồi cưới vợ đến nay đã được tám năm, cuộc sống vô cùng cực khổ. Ở công sở, ngoài công việc chuyên môn, con phải làm nhiều việc riêng của sếp. Nào đánh xe đón con sếp về quê xa, đưa phu nhân sếp đi shopping, đi vũ trường... Về nhà cũng trăm thứ việc do vợ sai bảo. Con thấy như vậy đâu phải là kiếp sống con người, mà là kiếp con lừa!

- Không phải lỗi của ta. - Ngọc Hoàng cười tủm tỉm, - lỗi tự tổ tiên của con. Thuở trái đất còn hồng hoang, sinh vật đầu tiên ta phái xuống hạ giới là một người đàn ông. Ta nói con xuống đây làm chúa tể muôn loài. Cuộc đời của con sướng trong ba mươi năm. Ông tổ của con nói sống sung sướng được có ba mươi năm thì chưa đủ, xin được thêm. Khi ấy ta vừa nặn xong con lừa và bảo xuống hạ giới để hầu hạ loài người, cản răng mà làm việc, lừa biếng thì roi quất vào mông. Kiếp sống cũng kéo dài ba mươi năm. Lừa khóc thảm thiết xin ta giảm cho một nửa thời gian sống. Ông tổ của con liền nói: "Ngọc Hoàng cho con

xin số năm dư của lửa. Ta ưng thuận, vì thế loài người có thêm mười lăm năm sống kiếp lửa. Con hiểu rồi chứ?

- Con hiểu, nhưng có thể thay đổi được chăng?

- Làm sao thay được ý Trời. Tuy nhiên, ta thấy con thật thà cần mẫn ta thương. Con chịu khó cơ cực bảy năm nữa, hãy dùng trí khôn tìm ra mảnh lối, dùng mồm miệng đỡ chân tay sẽ bớt khó nhọc. Con tưởng ta là Trời thì không khổ hay sao. Con có một vợ còn ta hàng trăm cung tần mỹ nữ. Mỗi buổi tối ta cưới dê đi qua các khuê phòng, các bà ấy rải lá dâu dụ dê, dê vào phòng nào đêm ấy ta phải “ngủ” ở phòng đó. Đêm nào cùng thể suốt năm, sức của Trời đâu phải là vô hạn. Bây giờ thế này, con về dưới đó tìm mua cho ta mấy con dê không biết ăn lá dâu, giá nào cũng mua, rồi đem lên đây, ta sẽ bớt cho vài ba năm kiếp lửa.

- Đội ơn Trời, con xin về để mua dê cho Ngài.

Gã nọ về hạ giới, kẻ tắm biển treo trước cổng:

“Ở đây cần mua gấp loại dê không biết ăn lá dâu với giá trên trời”.

Chung sống với muối

- ANH TÁM, tại sao năm nay muối ở đâu ra mà nhiều thế? Làm việc cả ngày đã mệt, về nhà lại lo chống muối, nghe nói dưới miệt vườn, bọn trẻ ăn ngủ, học hành đến cả đi vệ sinh cũng phải ở trong mùng.

- Do vệ sinh cống rãnh, ao đầm nước đọng, muối có đất sinh sản.

- Lý do đó chưa thuyết phục anh Tám. Chuyện nước nói cống rãnh năm nào chả thế, hưởng chi năm nay khô hạn nước đọng đâu có nhiều.

- Người ta nói: “Trâu bò húc nhau ruỗi muối chết”. Có thể trâu bò đã bắt tay nhau chung sống hòa bình, không húc nhau nữa nên muối tự do sinh sản. Chú có cách gì xui giục bọn trâu bò húc nhau thì tốt.

- Cái đó thì tôi chịu, làm vậy có khi mình chết trước muối.

- Vậy thì chỉ có cách chung sống với muối, chú hỏi bà Tám nhà tôi thì rõ.

- Anh phổ biến cho thằng Sáu này biết với.

- Bà sắm đủ cho tôi và bảy trẻ mỗi người một cái vợt điện. Chắc chú nhận ra cái vợt đó gần giống vợt cầu cầu lông. Thế là mọi người tập đánh muỗi kết hợp với động tác đánh cầu, để rèn luyện sức khỏe, làm cơ sở đăng ký vào trường năng khiếu thể thao môn cầu lông, đó là cái lợi thứ nhất. Cái lợi thứ hai là tôi bỏ được các cuộc nhậu lai rai. Chú biết đấy, cảnh ta đâu có tiến vào phòng lạnh ăn uống, mà ngôi nhậu ngoài vỉa hè, ngoài vườn thì muỗi như trấu, ăn vào được miếng thịt thì muỗi lại xin mất tí huyết cầm bằng lỗ vốn, nên bỏ. Vì thế, nên bà Tám nhà tôi rất có “cảm tình” với muỗi...

- Cám ơn anh, chiều nay mời anh sang bên tôi lai rai. Anh yên tâm, tôi thiết kế một bàn nhậu ở góc vườn, có quây mùng cẩn thận, tôi mở băng casset cho tiếng hát át tiếng muỗi vo ve... Hết ý!

Cà rớn

- TRÔNG CÁI XE MÁY CỦA ÔNG CÓ TỪ THỜI LƯU BANG chém rần khởi nghiệp mà thương cảm. Sắp tới sẽ có lệnh cấm "các vụ" lưu thông trên đường cũng phải.

- Vì lý do gì?

- Để bảo đảm an toàn giao thông.

- Nói mò. Ông đi lên cảnh sát với tôi xem trong danh sách những chiếc xe gây tai nạn có xe nào thuộc loại cánh én của tôi không. Không có. Đơn giản vì xe của tôi nhỏ gọn, chiếm ít không gian, không kênh cang như con "vịt cổ" của ông. Tốc độ của nó tối đa chỉ 30km/h không thể phóng nhanh vượt ẩu, lạng lách. Tôi chạy xe này gần 30 năm mà cả người và xe tuyệt đối an toàn. Nếu như ông nói thì vợ chồng tôi sống với nhau cũng gần ba chục năm bây giờ cũng phải bỏ đi lấy vợ loại "a công" mới được phép lưu thông trên đường hay sao?

- Đang nói nghiêm túc ông lại cà rớn rồi?

- Tôi cà rớn? Tôi hỏi ông cái vụ cảnh sát giao thông bắt tốc độ xe trên đường quốc lộ khiến xe lúc chạy như rùa bò, lúc phóng như ngựa điên, như thế gọi là gì? Lại còn chuyện các ông LDBĐ chọn HLV cho tuyển bóng đá nam của ta...

- Thôi ông ơi, hãy quay lại cái chuyện xe của ông! Ông nên đưa “cụ” ra tiệm cầm đồ kiểm mấy đồng, nếu không thì đến cho mấy bà đồng nát...

- Bây giờ thì tôi hiểu ý đồ của ông rồi.

- Ý đồ gì?

- Ông rất mê cái cánh én của tôi nên mới phao tin vịt để mua rẻ, thôi được rồi, chỗ bạn bè tôi để rẻ cho ông, không mắc cả, không qua trung gian. Ông cứ chống đủ hai mươi triệu tôi sẽ trao xe cho ông với đầy đủ giấy tờ.

- Cái giá ông hét đích thực là siêu cà rớn.

Tuyển tập tấu hài

CÓ MỘT SỐ ĐIỀU LUẬT BẤT THÀNH VĂN trong một số cơ quan. Nếu ở đó số đồng hăng hái thì số ít phải cố lên bằng anh bằng chị. Ngược lại, các anh chị xiu xiu ềnh ềnh, thì đàn em cũng bèo dạt mây trôi cho hòa đồng. Ai cố tình nổi trội ắt gánh hậu quả. Năm Phò đã vướng vào vòng tục lụy ấy. Nguyên do cơ quan tổ chức một chuyến xe đi lễ chùa. Phò ghi tên theo mọi người. Nhưng khi về nhà thấy lương tâm cắn rứt vì dùng xe chùa đi lễ chùa dứt khoát là sai. Phò không có gan công khai phản đối, nhờ vợ tới cơ quan báo cáo đau bụng đột xuất nên không đi được. Không may chuyến đi bị vấp. Xe cơ quan bị ghi vào máy thu hình, vài hôm sau cùng với 39 đại gia khác, cơ quan Phò bị trưng tên trên báo. Biết phận thấp, Phò lặng lẽ như cái bóng, nhưng nhiều đồng nghiệp xì xào chính Phò biết trước chuyện này nên kiếm cớ không đi để thoát hiểm. Phò lo lắng tìm bạn tâm sự.

- Có gì phải lo. Cơ quan cậu không may dính chùm, chứ cả nước mùa hội hè vừa qua có hàng ngàn xe chùa đi lễ chùa, chẳng hề hấn gì.

Lại có người hiến kế:

- Cái tội của cậu là lách khỏi tập thể. Cậu hãy báo cáo với sếp như sau: “Phò tôi bị bệnh đột ngột nên cơ quan điều xe đưa tôi đi bệnh viện. Các bác sĩ hội chẩn không tìm ra gốc gác bệnh lạ. Có bệnh thì vái tứ phương, vợ cậu đi theo liền nhờ lái xe đưa đi chùa để vái phật cầu an”. Cậu bị phê bình công khai nhưng sẽ được sếp ưu ái nội bộ, cậu hiểu rồi chứ?

- Hiếu. Nhưng mình đã nói dối đau bệnh, bây giờ lại dối trá lần nữa thì đầu còn ra cái giống người!

- Ông Phò hâm ơ là ông Phò hâm! Ông hãy đọc báo để xem các vị đại gia lâm nạn đã khai trình trên mặt báo đến Cuối cũng phải bái sư. Họ nói lát léo kỳ khôi, gom lại có thể thành một tuyển tập kịch bản tấu hài: *“Rằng hay thì thiệt là hay. Nghe ra ngậm đắng nuốt cay chết cười”*.

Ông tiến sĩ khoa học

Một bà cô trung niên có vẻ dài các ngời trò chuyện với bạn:

- “Anh nhà tôi” đang ngủ, mấy đêm liên thức trắng nghiên cứu một đề tài khoa học.

- Tôi chia sẻ với chị nỗi khổ của người vợ có chồng là trí thức lớn, mà anh nhà nghiên cứu đề tài gì chị?

- Không rắc rối như đề tài chiết xuất mù quả đu đủ để tinh chế thuốc chữa ung thư, cũng không cao xa như nghiên cứu tia vũ trụ ảnh hưởng như thế nào với gà đẻ, một đề tài nhỏ nhưng hóc. Chị biết rồi đấy, cái cây si ở góc phố BD, lâu nay có chuyện gì đâu, rồi bỗng ồ ào dư luận rằng cây tiết ra một chất khí lạ chữa được bách bệnh, người tứ xứ kéo đến như ruồi, gây bao nhiêu phiền toái. Anh nhà tôi được giao nghiên cứu rút ra kết luận. Một là chất khí lạ đó có thật, hai là nhằm nhí, lợi dụng mê tín dị đoan để trục lợi. Muốn có kết luận một, phải có chứng cứ khoa học. Tài liệu trong nước thì chưa có, còn sách nước ngoài thì có đấy nhưng anh nhà tôi quên tiết chữ Tây chữ Tàu làm sao đọc. Thế mới khó. Nói chữa được bệnh thì thiếu chứng cứ khoa học, nói mê tín thì sợ báng bổ thánh thần.

- Thì cứ nói chuyện nhằm nhí, thánh thần biết đâu đấy.

- Ấy chết, với chị tôi nói thật, cái hồi anh ấy làm tiến sĩ cũng gian nan lắm, tôi phải biện cái lễ tới đền Thánh Mẫu xin quẻ, quẻ phán: “Hữu ngân tắc tác” nghĩa là có tiền thì cứ thế mà làm. Mất khối tiền mới có cái bằng, giờ báng bỏ thánh thần thì khốn.

- Chị lại biện cái lễ nữa tới kêu với Thánh Mẫu, bảo anh nhà tắm gội nước thơm, đêm nằm mộng sẽ được thánh dạy bảo.

- Ờ nhì, thế mà mãi tôi không nghĩ ra. Đúng, tôi sẽ làm như thế, mong chị giữ kín chuyện này.

- Chị yên tâm, cái này nhất định chị em ta phải giữ kín, để hờ ra thánh vật chết.

Sành điệu

- KHÔNG HIỂU SAO HỒI NÀY TÔI RẤT THÈM ĂN MÓN THÙY CẨM ÔNG Ạ.

- Là cái món gì vậy, thùy cẩm là chim nước, tức là con bìm bịp. “Nghe bìm bịp kêu con nước lớn rồng” người ta hát như vậy đó.

- Không phải. Đơn giản là con vịt. Ông vào cửa hàng gọi món “tiết canh thùy cẩm” mới là sành điệu.

- Nhưng nếu muốn ăn món thịt gà thì gọi như thế nào hả ông?

- Vịt sống dưới nước thì gọi là thùy cẩm, gà nuôi trong vườn thì gọi là... viên cẩm.

- Các cụ nói: “*Cải ngỗng non, gái một con, gà nháy ổ*” là những món hảo hạng, tôi muốn ăn món gà mái quay vừa nháy ổ thì gọi thế nào mới là sành điệu?

- Ông gọi: Cho tôi một “nữ viên cẩm rôti vừa nháy ổ”.

- Vậy ông thèm thùy cẩm thì ra quán ăn mà gọi.

- Khổ nỗi, thành phố mình đã có thông báo là không còn dịch cúm gia cầm, chợ bán đầy ra đấy, nhưng bà xã tôi kỹ tính,

dứt khoát không mua, không cho tôi ăn ở quán. Theo tôi biết thì trên Sài Gòn các siêu thị đều bán thủy cầm, viên cầm mổ sẵn đã kiểm dịch.

- Đúng đấy, hôm trước tôi lên trên ở nhà đưa con gái, hôm thì nó mua con thủy, hôm thì nó mua con viên về cho tôi ăn thật ngon.

- Nghe ông nói tôi lại thèm.

- Được rồi, tôi sẽ đánh Vinaphon lên cho con gái báo nó ra siêu thị mua một con thủy cầm thật béo rồi đóng vào thùng ướp đá gửi bưu điện về đây biểu ông.

- Cảm ơn ông. Chỉ tiếc là đồ mổ sẵn ướp đá thì không thể làm được món tiết canh thủy cầm...

Sữa mẹ

- ĐÊM QUA MÌNH XEM TRUYỀN HÌNH TRỰC TIẾP trận đấu giải ngoại hạng Anh, giữa đội Arsenal (A) và đội Everton (E). Trận đấu thực ra chỉ có tính chất thủ tục, thắng thua không ảnh hưởng gì đến vị trí thứ hai và thứ tư của hai đội. Vậy mà họ đá rất máu lửa. Đội A tàn sát đội E đến 7-0, mình thấy hơi bị tàn bạo.

- Còn mình lại thấy là trận đấu đẹp, rất hoành tráng. Người xem đều biết tính chất trận đấu vậy mà họ vẫn đến chật sân, cổ vũ hết mình. Các cầu thủ đều hiểu phải đá vì khán giả. Đó là mục đích số một của bóng đá. Người ta ví là bầu sữa của bà mẹ nuôi con cả vật chất và tinh thần. Cậu tưởng tượng xem những đứa trẻ mà suốt ngày chỉ ôm bầu vú cao su thì nhất định phải cằn cỗi còi cọc.

- Như cậu nói thì bóng đá xứ mình ít người xem là do dân ta không mê bóng đá hay sao. Các bà mẹ không muốn cho con bú hay sao?

- Vì những đứa con hư, đá người thì thật, đá bóng thì cuội, chưa xem đã biết tỷ số. Có ở đâu như ở ta, không đội bóng nào muốn vô địch. Vì như thế phải đi dự cúp C1 châu lục, vừa tốn tiền vừa bê về hàng tá quả thua thêm xấu hổ. Cậu nghĩ mà xem

ở xứ ta nếu có một chiếc ghế trống như chén mặt ngọt. Người ta sẽ bay đến rất đông, mà khi đã ngồi được vào ghế thì khó lòng bầy đi. Vậy mà chiếc ghế chủ tịch LĐBĐ, tuy chưa phải là to, nhưng cũng không phải là nhỏ, vậy mà mời hết người này đến người khác ai cũng kiếm cớ bỏ chạy. Từ đó suy ra thì biết nền bóng đá của ta đang đứng ở chỗ nào? Mục tiêu lọt vào World Cup sẽ là năm con gì với một ông huấn luyện viên ngoại ba lần cổ đấm ăn xôi.

- Theo cậu muốn chấn hưng bóng đá phải làm gì?

- Mình không phải nhà chuyên môn nhưng máu mê bóng đá thì có thừa, mình thấy trước hết hãy kêu gọi các bà mẹ đem bầu sữa tươi, vì “sữa mẹ là tốt nhất”...

X.F.F.

XÃ NỌ Ở VÙNG TRUNG DU CÓ NHỮNG BÃI CỎ RỘNG, nhờ đó phong trào bóng đá phát triển mạnh. Xã có nhiều cầu thủ giỏi, xong việc ruộng đồng thường đi đá thuê ở những xã khác, lĩnh lương bằng thóc đem về cho gia đình. Xã thành lập một liên đoàn bóng đá gọi tắt là X.F.F. do Tư Bốc là tổng thư ký. Cuối năm nay có một giải bóng đá khu vực nên Tư Bốc chọn các cầu thủ thành lập đội tuyển, đi tìm một huấn luyện viên ở vùng khác gọi là thầy ngoại để huấn luyện đội tuyển tuyển với lương tháng là một tấn lương thực, 80% là thóc và 20% khoai mì. Đến lúc phải mời đối tượng về để đội được cọ và sát, Tư Bốc đánh tiếng sẽ mời một đội cỡ đội trẻ của quỹ đỏ MU, hoặc kén kén trắng Real, tốn bao nhiêu cũng chơi. Lời nói như tên đã bán ra không thể thu hồi, nhưng các đối tượng có giá đều từ chối; đành phải mời một đội chưa có tên tuổi, rồi tìm mọi cách đánh bóng lên cho oai.

Trận đấu được tổ chức, vé bán giá một cân thóc hoặc hai kí khoai mì, nhưng vẫn ít người mua. Trận đấu diễn ra tẻ nhạt, không có cầu thủ nào biết đá vào cầu môn nên kết quả huế không - không.

Dân chúng bức mình tổ chức cuộc họp đòi X.F.F. phải tường trình đầy đủ. Tư Bốc như gà mắc tóc lấp bắp một hồi chẳng thuyết phục được ai. Một người hỏi:

- Ông Tư hãy báo rõ số tiền chi cho trận đá xù xù này là bao nhiêu? X.F.F. phải bỏ tiền túi ra thanh toán.

Tư Bốc mặt xanh như tàu lá, nói trong nước mắt:

- Xin bà con thông cảm cho Bốc này còn non tay nghề, chẳng qua là bắt chước ông to V.F.F. mà làm. Tôi cũng làm hết như ông ấy, kết quả cũng vậy. Có điều V.F.F. gọi là “Vua Fung Fí” nên họ tiêu hết một tỷ tám còn “Xã Fung Fí” chúng tôi chỉ chi một triệu tám, xin bà con minh xét tha cho chúng tôi lần đầu...

Phiên chợ cuối tuần

...NHƯ THƯỜNG CỬ VÀO NGÀY NGHỈ CUỐI TUẦN, chị T. lại ngủ muộn một chút mới dậy đi chợ lo mua thực phẩm cho bữa ăn. Giá cả mọi thứ cứ lên chưa có dấu hiệu hạ nhiệt, chị T. này ra sáng kiến, đất đỏ thế này đảng nào cũng phải bóp mồm bóp miệng, nên ngày thường chị bớt lại ít tiền dồn cho bữa ăn cuối tuần để đem lại niềm vui cho chồng con. Đến chợ, chị tới quầy bán thịt heo hỏi mua hai lạng, với giá năm ngàn một lạng. Chị bán thịt nói: “Hôm nay giá thịt hạ xuống còn một nửa”. Chị T. như người năm mơ, ngớ ngẩn một lúc mới hiểu ra liền vui vẻ mua gấp đôi. Chị nhẩm tính mua hai lạng nạc rim cho con, hai lạng ba chỉ về nấu cho chồng món kho tàu mà anh ấy thích. Các thứ khác cũng vậy, hạ giá theo, cả chợ bỗng vui như phiên Tết, vèo một lúc là cạn hàng. Người mua vui đã đành người bán cũng vui, cười nói rộn ràng. Có bà già chấp tay lẩm rầm: “A di đà Phật, giá cả cứ thế này đi chợ còn vui hơn đi lễ hội”. Chị T. xách một giỏ nặng vừa về đến sân đã kêu toáng lên: “Chồng ơi, con ơi ra mà xem chuyện lạ...”

Trong buồng, anh T. hốt hoảng lay vợ: “Em làm sao thế, tỉnh chưa có gì mà kêu toáng lên như vậy? Mất một lúc chị T.

mới tỉnh hẳn, kể cho chồng nghe giấc mơ. Anh T. đang đọc tờ báo buổi sớm nói với vợ:

- Em xem đây báo viết bài: "Mọi thứ đều lên giá một cách vô lý". Đấy người tiêu dùng đến cảnh khốn quẫn. Giấc mơ của em đúng là... mơ.

Chị T. buồn bã:

- Chẳng thà đừng mơ còn hơn, lại thêm buồn.

Anh T. an ủi vợ:

- Phải chấp nhận thực tế thôi, nhưng nếu lần sau còn mơ như thế thì em đừng vội kêu lên mà cứ lẳng lặng nấu nướng. Khi chúng mình ăn xong rồi em hãy tỉnh giấc. Dù sao được bữa ăn ngon trong mơ còn hơn là không em ạ...

Gia đình văn hóa

- NÀY ÔNG, TÔI ĐÃ GỬI MỘT LÁ THƯ CHO HAI CHÚ BỘ ĐỘI.

- Bộ đội nào, con cháu của bà hả?

- Chưa quen biết. Đọc báo biết hai chú này sau khi hoàn thành nghĩa vụ không về thành phố xin việc mà về lại làng mình.

- Thế thì nhiều lắm, bà phải gửi hàng ngàn lá thư...

- Hai chú này có thành tích xuất sắc. Làng quê nghèo đói thực nhưng mấy ông lãnh đạo mắc cái bệnh dịch “thành tích” là báo cáo lên trên là dân chúng sống khỏe re phơi phới đi lên. Hai chú này quyết tâm làm rõ sự thật, gay cấn lắm nhưng nhân dân đã ủng hộ bầu hai chú làm cán bộ lãnh đạo, lấy sự thật làm đầu, đoàn kết một lòng xây dựng làng xóm đổi mới thực sự. Phải dũng cảm lắm mới làm được. Mình không giúp đỡ được gì, nên viết lá thư động viên. Trong thư tôi còn hứa sẽ noi gương vận động gia đình sống thật thà.

- Gia đình mình là gia đình văn hóa, sống trong khu phố văn hóa, thế là tốt rồi.

- Chưa tốt, nhất là cái tiêu chuẩn thật thà. Ông cứ tự kiểm thảo phê bình nghiêm khắc xem đã từng nói dối tôi bao nhiêu

vụ. Ông tu thân nghiêm chỉnh rồi để nghị khu phố cũng làm thế, xem kết quả ra sao rồi sẽ biết.

- Tôi hứa sẽ tu tỉnh, nhưng để nghị khu phố thì không, làm thế thì... mất danh hiệu khu phố văn hóa.

- Thà mất danh hiệu mà sống thật với nhau vẫn tốt hơn nhiều.

- Tôi cũng biết vậy, nhưng cái bệnh phò trương, dối trá đang ăn rễ đâm chồi nặng lắm, muốn chữa trị cũng phải từ từ. Ví như có một người hỏi tôi: “Vợ ông thế nào?”, tôi trả lời sao cho phải?

- Thì ông cứ nói thật, tôi tốt hay xấu, có sao nói vậy. Mà ông đã trả lời thế nào nói tôi nghe thử?

- Tôi nói bà là người phụ nữ tuyệt vời nhất thế giới!

Chữa bệnh

MỘT HÔM TÔI ĐANG ĐI NGOÀI ĐƯỜNG bỗng xảy ra vấn đề ở mắt: tôi nhìn một cô gái thành hai cô gái, một cây cột điện thành hai cây cột điện... Tôi vội đến bệnh viện. Một nữ bác sĩ có bộ mặt dễ thương, sau khi xem xét kỹ, nói: “Bệnh ở mắt nhưng gốc ở đầu, đường dây chỉ huy từ não tới mắt bị thương tổn”. Rồi bác sĩ kê toa toàn thuốc chữa não. Ở bệnh viện về, tôi ghé vào nhà người bạn bày tỏ thắc mắc:

- Minh nghi bà bác sĩ này lắm, đau ở A lại chữa ở B là làm sao?

- Bà thầy cao tay đấy, - bạn tôi nói, - não là bộ chỉ huy tối cao của con người. Đó là cái gốc của mọi vấn đề. Ví như thằng con cậu giải bài toán sai, cậu sẽ mắng là đầu óc mày để ở đâu, chứ không mắng cái tay cầm bút của nó. Một huấn luyện viên giỏi không chỉ dạy cầu thủ đá bóng bằng chân mà quan trọng là phải biết đá bằng đầu.

- Cậu suy xét rộng quá, - tôi nói.

- Cái gì chẳng có liên quan với nhau. Ở bên Tây, người ta còn áp dụng việc chữa bệnh cho người sang chữa bệnh cho xã hội. Một tai nạn tàu hỏa xảy ra bất cứ ở đâu, ông bộ trưởng

đường sắt đều nhận trách nhiệm, nhẹ thì xin lỗi, nặng thì tự nguyện từ chức. Chữa từ gốc như vậy mới có hiệu quả cao.

- Đó là chuyện bên Tây còn bên ta lại khác, ai làm sai người ấy chịu. Có khi cấp dưới làm theo lệnh cấp trên, nhưng khi sai, khôn ngoan thì tự nhận lỗi, không được đổ ngược lên trên. Vì vậy “người Nam chữa thuốc Nam”, mình đến bà thấy lang mua một nắm lá nhai ra đắp lên mắt có khi bệnh lại chóng khỏi.

- Tắm bảy, cậu muốn mù hay sao? Cứ theo toa thuốc kia mà uống. Có điều khi khỏi bệnh cậu cứ nói đau ở mắt thì chữa mắt đừng đổ lỗi cho não. Đừng bắt chước câu nói của cầu thủ nọ: “Các bác đánh nhau nhanh lên để chúng em còn đá!” là rước họa đấy.

Một vở kịch

MỘT CẬU HỌC SINH TRUNG HỌC nói với bố rằng cậu ta đã quyết định bỏ học vì theo cậu sự học nặng nề quá, học ngày học đêm, học thêm học vẹt, làm khổ học sinh mà kiến thức thu được rất ít không có lợi cho đời sống. Cậu ta còn đề nghị là về miền Tây đi làm. Ở đấy, có một chú Hai Lúa học có lớp 5 mà tự mày mò làm ra cái máy gặt đập liên hợp đi gặt thuê cho bà con có tác dụng thiết thực. Cậu ta vừa đi làm cùng chú Hai vừa học nghề máy móc.

Ông bố không bằng lòng, giải thích rằng ông có thừa tiền để lo cho con học đại học và đi du học nước ngoài, con không được bỏ học ngang xương làm điều ngớ ngẩn. Đứa con bày tỏ quyết tâm làm theo ý mình, khiến ông bố cáu giận và ra quyết định tối hậu: “Hoặc là mày nghe lời tao, hoặc cắt ngay khỏi nhà này không còn bố con gì nữa”.

Bấy giờ thằng con kêu lên: “Sai bét, sai bét rồi!”.

Ông bố gơ tay định tát con, hần cười hi hi:

- Bố ơi, con không nói bố sai mà nói ông đạo diễn. Chúng con đang tập một vở kịch ở câu lạc bộ văn nghệ. Vừa rồi con nói với bố theo nội dung vở kịch, nhưng đoạn cuối thì sai. Trong

kịch, ông bố không những đồng ý với đứa con mà còn hứa sẽ bỏ tiền cho chú Hai và con mình cải tiến và sản xuất chiếc máy kia bán cho nông dân. Chúng con cũng góp ý kiến với đạo diễn rằng thời buổi này có đốt đuốc cũng không tìm ra một ông bố giàu có mà chơi đẹp như vậy. Ông ấy bảo đành thế, nhưng đây là kịch, là nghệ thuật, phải đặt ra những vấn đề gợi mở để người xem chọn lựa hướng tới cái đẹp.

Sau một hồi suy nghĩ ông bố nói: “Mày đến nói với ông đạo diễn là thôi đi. Tao cho một số tiền đền bù hậu hĩ cho việc dựng vở và công sức tập dượt lâu nay”. Thằng con nhận tiền đút túi vừa bước đi vừa reo lên: “Cảm ơn bố. Thế là đêm nay công diễn xong đội kịch con đã có món tiền liên hoan thỏa thích”.

Tự thú

- ANH TÁM, không hiểu anh nghĩ thế nào về cái vụ mấy ông vua sân cỏ tự thú tội lỗi rồi đem tiền hối lộ đi nộp, còn thành em này thấy vui.

- Chú vui?

- Vâng, anh xem mấy ông đó như loại tòn tếp ăn chút rong rêu đã vội nồn ra, khiến mấy ông “cá mập” nuốt hàng tỷ biết chuyện sẽ cười bể bụng mà chết. Mấy ông biến khỏi dương gian về âm phủ, chẳng lẽ anh không vui?

- Vui sao nổi! Đã gọi là ăn bẩn thì ăn một miếng cũng bẩn, chỉ khó hiểu mấy ông trọng tài bán rẻ lương tâm và danh dự như thế. Nói cho cùng bóng đá là trò chơi, trò chơi còn bẩn như thế thì trò thật sẽ nguy hiểm đến đâu.

- Dù sao mấy ông nhanh chóng tự nguyện tự thú như vậy còn chấp nhận được, giá mấy ông “cá mập” cũng làm thế cho dân nhờ.

- Thế chú tưởng họ tự nguyện hay sao. Chuyện đâu phải mới xảy ra, âm ỉ từ lâu rồi, bây giờ dụng đến mới lòi ra. Chú không thấy một ông lãnh đạo đội bóng đang được công an đem

xe đến nhà “mời”. Ông đó còn tươi cười hơn hẳn cứ như là được mời đi nhậu. Vậy mà chỉ hôm sau đã khai ra thông thốc vì không thể chối cãi được. Chú mong mấy ông cá mập tự thú chẳng khác gì đem voi chui qua cái lỗ chuồng chó nhà chú.

- Tôi làm được điều đó, anh Tâm.

- Được rồi, chú phải làm được điều này trước thì tôi mới tin.

- Anh nói coi!

- Nhưng chú đừng cho tôi là xâm phạm chuyện riêng tư của chú.

- Anh cứ tự nhiên vì việc lớn không nên nệ chuyện nhỏ.

- Tôi nhớ có lần chú kể với tôi là chú nói dối thím Sáu, lấy bớt tiền lương không nộp cho vợ để đi nhậu. Bây giờ chú hãy tự thú và nộp lại số tiền đó cho vợ.

- Tôi đã nghĩ tới chuyện đó, tôi sẽ đến gặp một ông “cá mập” kể cho ông nghe chuyện của tôi rồi khuyên ông đi tự thú. Dù hai chuyện khác nhau về quy mô, tôi một trăm ngàn, ông một tỷ, nhưng cái sự khó thì chưa biết ai khó hơn ai.

- Hay lắm, tôi hoàn toàn ủng hộ chú đến gặp ông cá mập, nghe chuyện chú chắc ông sẽ cười bể bụng mà chết thẳng cẳng...

Hiếu học

- ANH TÁM, theo tôi thì dân mình thuộc loại hiếu học bậc nhất thế giới.

- Dân mình hiếu học có truyền thống lâu đời rồi nhưng tự phong là bậc nhất thế giới, coi chừng chủ quan đó nghe.

- Tôi nói có sách mách có chứng đó anh Tám. Chuyện giáo dục xứ mình còn lắm thiếu sót, từ chương trình đến cách dạy cách học còn lắm nhiều khi; tiền học phí so với mặt bằng thu nhập số đông còn quá nặng. Ngoài những món đã qui định còn bao nhiêu thứ tiền được các trường tự sáng chế ra gọi chung là linh tinh phí không ít đâu. Chuyện thi cứ mỗi năm cũng trăm khó ngàn khó, vậy mà học sinh đến trường vẫn quá tài. Các bậc cha mẹ chịu khó chịu khổ, bán bánh mì, đập xích lô, chịu đói chịu khát, nuôi con học hành không thiếu... Có nơi nào như vậy không?

- Làm sao chú biết, nước mình có câu: "*Muốn con hay chữ thì yêu lấy thầy*". Xứ người cũng có câu: "*Học, học nữa, học mãi...*".

Tôi lấy nước Mỹ để so sánh, đó là nước giàu có và cũng có tiếng về sự học vậy mà trẻ con vẫn lười đến trường. Thí dụ ở bang Chicago phải tìm nhiều cách "đu" học sinh. Trẻ con đi học,

gia đình được miễn phí, được thanh toán các hóa đơn mua sắm về học tập, kể cả lúc học sinh đi nghỉ giữa kỳ. Học sinh nào ít nghỉ học được thưởng 500USD. Trường nào có lượng học sinh tăng từ 1% trở lên, không những được cấp chi phí mà còn được thưởng tiền. Ở Washington, ngày khai trường có cuộc biểu tình hoành tráng của hàng vạn các ông bố từ khắp nơi kéo đến mang cờ biển, hò hét trên đường phố để cổ vũ và chào mừng bọn nhóc tới trường. Đây anh xem, ở xứ mình mỗi mùa khai trường, cha mẹ chạy toát mồ hôi để xin học cho con bằng mọi giá. Tình thần hiếu học cao ngất trời, mới có câu: *"Muốn sang thì bắc cầu Kiều, muốn con hay chữ đời nghèo cũng chơi"*.

- Nhưng tôi cũng lo đó chú Sáu. Nghèo đói quá bọn trẻ suy dinh dưỡng có khi đang học bị xỉu ở lớp.

- Không sao, uống chén nước đường tỉnh lại học tiếp, như vậy anh thấy nhất thể giới chưa?

- Bằng chứng của chú thật khó chối cãi, tôi xin chịu!

Mối tình Giá và Lương

ÔNG LƯƠNG MỜI ÔNG GIÁ RA QUÁN RƯỢU:

- Bác Giá ơi, tôi với bác gần bó thắm thiết chi tình từ lâu, người ta ví như: “Thuyền và Biển”. Bác đừng, tôi đừng, bác đi bước nào tôi theo bước ấy. Vậy mà gần đây bác tăng tốc phi mà bỏ tôi xa tụt lại phía sau đến nỗi bọn trẻ phở thành bài ca: *“Chi có giá mới biết, tăng bao nhiêu mỗi ngày. Chi có lương mù tịt, bao giờ mới tăng đây?”*

- Tôi biết rồi, biết rồi, thực lòng tôi không muốn tăng, cấp trên cũng bảo tôi đừng tăng. Nhưng “trên bảo dưới không nghe”, họ cứ tăng vù vù đến chóng mặt, bảo đấy là quy luật thị trường... Thôi bác ơi, than thở mà chi; hãy tự thích ứng, tự điều chỉnh tìm ra lối thoát cho bớt khổ.

- Có chứ, cả nhà tôi đều biết. Từ ngày các thứ tăng giá, mẹ già tôi bảo để mẹ lo chuyện chợ búa tiêu pha, liệu cơm gắp mắm. Nhưng rồi mới hôm qua thấy mẹ mệt mỏi, tôi vẫn an, bỗng mẹ tôi cất lên điệu chèo thê thảm: *“Những ngày giá leo thang, mẹ bạc đầu thêm nữa. Những ngày đợi lương con, lòng mẹ đau rạn vỡ...”*. Xót xa lắm bác Giá ơi!

- Xót xa thật, gia đình tôi cũng vậy, có được ưu điểm, ưu đãi gì đâu. Trước mắt tôi đang lo mấy ông xăng dầu định tăng giá nữa. Xăng dầu lên thì mọi thứ lại lên theo. Giá tôi cũng muốn ngổi ì ra nhưng họ cứ hòa nhau đẩy tôi lên cao, cao mãi...

- Tôi có ông bạn bị bệnh. Tôi đến thăm thấy ông ấy nằm bẹp trên giường, chờ vợ lấy mớ lá trong vườn sắc lên làm thuốc uống. Tôi hỏi sao không đi bệnh viện, ông ấy đưa tôi xem toa thuốc của bác sĩ rồi vừa rên vừa hát: *"Giá thuốc ở trên trời, đời chỉ còn sống gió ó... ó"*. Lại nói chuyện bà xã tôi. Bà bước vào tuổi hồi xuân, thấy da dẻ bị nhão chuyển gam màu nâu nâu nên phải mua kem săn da, kem dưỡng da; túi mắt xệ, mũi hơi tẹt phải phẫu thuật thẩm mỹ, phải có tiền. Tôi ậm ờ cho qua, bà nổi cáu: "Ông không chi thì tôi nhận tài trợ của người khác, đừng kêu". Tôi hét lên: *"Không có tiền cho em anh chỉ còn bão tố!"*.

Nói rồi ông Lương rần rửa nước mắt, nước mắt nhỏ tong tong xuống ly rượu ông cầm trên tay. Ông Giá đỡ lấy ly rượu cảm khái:

- Cho tôi ly rượu này, tôi uống cạn chia sẻ, chia sẻ cơn bão tố cùng ông, hơ... hơ... hơ, hờ... hờ... hờ...

Những giấc mơ

- ÔNG A, đêm qua tôi thấy một giấc mơ lạ. Rất đông người đến chúc Tết, mỗi người đưa một phong bì. Tôi nói: “Các cậu chưa biết lệnh mới đưa phong bì trăm đola trở lên là bị sung công hay sao?”. Họ nói: “Thưa sếp, chúng em biết chứ ạ, nên phong bì của chúng em chỉ có 99 đô thôi”. Đến đây tôi tỉnh giấc, Tết nhất sắp đến rồi không biết sự thật có diễn ra như mơ không?

- Tôi nghiệm ra lúc tỉnh mình nghĩ gì thì trong mơ hiện ra gần như thế. Lão trưởng của tôi sắp nghỉ hưu chắc hẳn tôi được lên thay, nhưng phải đợi một năm nữa. Đêm tôi mơ thấy lão ta tự nguyện xin nghỉ sớm một năm, chúng tôi đang tiến hành bàn giao công việc thì bả xã tôi ho làm tôi tỉnh mộng. Khi tôi đến sở làm sếp nói: “Ông ạ, tôi đang gặp chuyện khó xử. Khi tôi đề nghị cho tôi chuẩn bị mọi việc để sang năm về hưu thì cấp trên bảo: “Cơ quan anh đang có cái dự án dở dang, anh ở lại làm xong rồi về cũng chưa muộn”. Đây, mơ với thực, thực với mơ không phải lúc nào cũng trùng hợp.

Chợt một người thứ ba xuất hiện:

- Chào hai sếp, chẳng mấy khi gặp được hai sếp ở đây. Nhân lúc vui về hai sếp cho phép em góp chuyện. Vì sếp ở công ty em

nhiều chuyện bê bối. Trong cuộc họp cuối năm, em mạnh dạn phê bình khuyết điểm của sếp. Lời em nói thật được đa số tán thành. Đêm em mơ thấy sau buổi phê bình sếp gọi riêng em nói: "Minh hoan nghênh những ý kiến thẳng thắn của cậu. Để tưởng thưởng sự trung thực dũng cảm ấy, mình để bạt cậu làm trưởng phòng, mong cậu đừng phụ lòng tin của mình". Hôm sau em đến công ty, sếp gọi riêng em lên phòng đúng như trong giấc mơ. Sếp nói: "Cậu biết đấy, ông bảo vệ của công ty gặp chuyện khó ở gia đình, xin nghỉ việc. Trong lúc chờ tìm người mới, cậu tạm giữ chân bảo vệ. Quyết định đây, mong cậu làm tốt nhiệm vụ".

- Chuyện của cậu hay đấy. Ngồi đây nhậu với bọn mình. Nhà hàng đâu, lấy thêm bát đĩa.

- Cảm ơn hai anh, thế nào đêm nay em cũng mơ thấy em được thanh toán bữa nhậu này... hi... hi...

Giấc mơ xa

Ở KHU PHỐ TÔI CÓ MỘT VỊ ĐẠI TÁ VỀ HƯU. Ông còn mang đậm chất lính, sôi nổi xuề xòa, hăm hở tham gia việc nhà việc nước.

Chúng tôi thường nói: Ông anh mang tuổi 74 nhưng phong độ ở tuổi 47, còn thọ lắm. Một lần ông bộc lộ với chúng tôi rằng sống trên đời dù già hay trẻ ai cũng có những giấc mơ; mà đã mơ thì thường vươn tới cõi xa vời. Tôi cũng mơ nhưng luôn biết giới hạn trong tầm tay với.

- Xin lỗi trường lão, chắc ngài mơ thiết lập một “phòng nhi”?

- Ấy chết, làm thế thì bà nội tướng của tôi sẽ cạo trọc cái đầu. Giấc mơ của tôi rất đơn giản. Tôi mê bóng đá. Tôi tính tuổi mình bằng những chu kỳ World Cup bốn năm. Tôi mơ sống tới năm 2018, năm mà các ông bóng đá xứ ta đạt mức độ đội tuyển quốc gia đi dự vòng chung kết bóng đá thế giới. Vui lắm chứ, sướng lắm chứ! Tôi dành dụm từ bây giờ tới năm đó đủ tiền đi theo cổ vũ đội nhà. Các quý hữu thấy thế nào xin cho nghị luận?

- Đúng là giấc mơ hoành tráng trong tầm trời cao đất rộng. Nhưng muốn thực hiện được ông anh không thể khoanh tay ngồi chờ. Chúng tôi kiến nghị lập tức ông anh ứng cử vào chức

chủ tịch LĐBĐ, đem cái kinh nghiệm của tuổi 74, cái tinh thần và sức lực của tuổi 47 mà xốc dậy nền bóng đá đang sa sút. Việc cần kíp là lựa chọn bảy trẻ ở lứa tuổi nhi đồng, cho ăn uống đầy đủ để có sức vóc, dạy dỗ tử tế để có đạo đức làm người và đá bóng. Hai chục năm sau lứa trẻ đó trở thành những ngôi sao trên sân cỏ. Chúng nó sẽ làm kiệu rước cụ chống gậy đi xem chúng nó tung hoành trên sân cỏ thế giới.

- Còn em, nhà thơ của khu phố lên tiếng, em xin tặng mấy câu thơ:

*“Dẫu cụ sống thêm bốn năm mùa World Cup
Thì giấc mơ giản dị kia vẫn cứ xa vời
Thương cụ lắm lắm cụ ơi...”*

Ông “Thái” đất

CỨ SÁNG SỚM ÔNG LẠI RA GÓC SÀN NGỒI NGHỊCH ĐẤT. ÔNG vo đất thành khối tròn như cái bánh tét rồi cầm dao thái cắt ra từng miếng bày trên mặt sàn, miếng lăm bằm: “Miếng này bán cho thằng A, miếng này để thằng B, miếng này ngon dành cho bà C...”

Lát sau lũ trẻ hàng xóm kéo đến reo hò:

- Chào ông, chúng cháu đến mua đất.
- Mua đi, hôm nay tao bán giá hời.
- Miếng này bao nhiêu hả ông?
- Ba mươi cây.
- Đất quá, mười cây thôi.
- Tắc đất tắc vàng, bán giá đó tao ăn gì?
- Ăn đất ông ơi.

Lũ trẻ trả cho ông những đồng xèng bằng nắp chai bia đập phẳng. Ông vui vẻ nhận tiền bỏ vào túi, rồi lấy kẹo ra cho mỗi đứa một cái. Bọn trẻ đồng thanh:

- Chúng con cảm ơn quan lớn.

Ông châm thuốc hút, ngửa mặt lên cười vang. Lũ trẻ dát mỏng miếng đất trong lòng bàn tay thì nhau ném xuống sân kêu bộp bộp như pháo nổ rồi nắm tay nhau thành vòng tròn lượn chung quanh ông. Chúng hát:

Ve ve ve ve
Nghe về ông cán
Ngày ông làm quan
Đất công đem bán
Thu vàng bốn 9
Cất vào két riêng
Ăn chơi phê phởn
Chuyện ra ánh sáng
Tịch thu tài sản
Ông phải về vườn
Dờ dờ ương ương
Chơi trò nghịch đất
Trời kia có mắt
Ve ve ve ve...

Gã hát rong

GÃ CÓ BỘ DẠNG BỤI BẶM, đầu tóc râu ria bờm xờm, quần áo te tua, ôm cây đàn ghi ta thùng cóc găm đi hát rong xin tiền. Tuy nhiên, gã có giọng hát hay, lại chọn những bài thời thượng trong “tốp ten” Làn sóng xanh như *Tình thôi xót xa*, *Trống vắng*, *Trái tim không ngủ yên...* Gã có ông bầu tài trợ và có nhà báo lăng xê ắt gã trở thành “ngôi sao”. Sao bây giờ đâu hiếm, nhiều như hạt mè rắc trên bánh trắng.

Tôi đã gặp gã nhiều lần, không hiểu sao sáng nay, khi nhìn thấy gã tôi lại có linh cảm là quen biết gã. Tôi kéo gã vào quán bia hơi ven đường, mua hai vại mời gã. Thấy gã dẫn đo tôi nói: “Ông uống với tôi đi, cánh áo ngấn với nhau có chi mà ngại”. Gã uống ngon lành. Tôi nhìn kỹ nhất là đôi mắt gã, tôi biết mình không nhầm, tôi nói nhỏ tên gã. Gã giật mình vội nói: “Ông nhầm rồi”. “Tôi không nhầm đâu. Ông đứng ngại. Tôi còn biết ông đã mãn hạn tù, được trả lại quyền công dân”. Gã thú nhận: “Mong ông giữ kín cho. Tôi là công dân rồi, nhưng vợ đã bỏ đi, món nợ tôi giật hụi chưa trả xong, phải giả trang thế này để các chủ nợ không nhận ra. Có lẽ tôi phải đi xứ khác vì ông đã nhận ra chắc rồi người khác cũng nhận ra”. “Ông sẽ sống chui lủi như

thế này đến bao giờ?”. Tôi hỏi. Gã thờ dài: “Tôi cũng không biết nữa. Nợ người còn có thể trả được chứ nợ đời thì khó trả lắm ông ơi”. Nói rồi, gã đứng dậy cảm ơn tôi đi ra, tay gảy đàn miệng cất tiếng hát, cũng một bài hát trong “top ten” *Anh sẽ đến bên em, chỉ khi nào người đàn bà trong em bật khóc...*

Tôi dốc nốt ngum bìa nghe gã hát suýt chết sặc.

Đâu có sượng

TÌNH CỜ TÔI VỚI GIÁM ĐỐC cùng được mời dự một đám cưới. Đến “Hoan trường” (lần đầu tôi được nghe ban tổ chức gọi như thế), sếp kéo tôi ngồi cùng bàn, nhưng tôi tìm cách chuồn lẹ. Tôi ngồi ở góc phòng nhưng vẫn liếc mắt tới sếp của mình. Vừa rót bia xong, tôi đã thấy nhiều người trong công ty đến bàn sếp giờ ly mời cùng. Sếp chưa kịp ngồi xuống lại phải đứng lên, tiếp những cánh tay giờ ly bia, những tiếng cười... Rõ khổ. Một cậu bạn đến bàn lỏm tôi đứng lên: “Cậu đưa mình tới với sếp đi”. Tôi không thể từ chối phải đưa đến. Hân cười nói với sếp: “Nghe tiếng anh đã lâu, hôm nay mới có dịp diện kiến. Anh cho thằng em uống với anh một ly”. Cứ thế cho đến khi nhà hàng đưa lên món tráng miệng. Tiệc tan, tôi phải dắt tay sếp len dòng người ra xe. Đi một đoạn tôi bảo lái xe dừng lại. Tôi mời sếp vào quán phở bên đường gọi một bát tái nạm. Sếp hiểu ý tôi, ăn bát phở ngon lành vừa ăn vừa lau mồ hôi. Tôi hỏi:

- Phở ngon chứ anh?

Giám đốc sếp của tôi, cười:

- Đói ăn cái gì cũng ngon.

“Rửa”

NĂM NAY TƯ CÒM GẶP VẬN HÊN. Quý một được lên lương một bậc. Chuyện vui như thế dù muốn hay không là phải rửa. khách mời là anh chị em đồng nghiệp cùng phòng. Đại biểu các phòng bạn có liên quan. Bữa tiệc ở nhà hàng chả đáng bao nhiêu, chỉ gấp khoảng vài chục lần số tiền của bậc lương được tăng.

Sang quý hai, Tư Còm lại mua được chiếc xe máy, loại xe 81 hàng nghĩa địa. Địa thì địa cũng phải rửa, không rửa bạn bè coi như xe lậu.

Sang quý ba, Tư Còm xuất sắc thi đỗ bằng C tiếng Anh. Tất nhiên là phải rửa, bằng giả người ta còn rửa nữa là bằng thật. Khách mời ngoài bạn đồng nghiệp còn có bạn đồng học thật đông vui. Tư Còm ruột xót như bào, nhưng vẫn tươi cười nâng ly “thanh kiu”.

Đầu quý tư, Tư Còm sửa chữa căn nhà cấp bốn xập xệ, coi nơi thêm một phòng chuẩn bị cho việc vợ sắp sanh con. Hôm “cắt băng khánh thành”, vợ chồng Tư làm mấy mâm mời khách đến rửa nhà. Tiếng vỗ tay, tiếng hô đồng loạt đó... dô thật náo nhiệt, vui vẻ. Khi tiệc tan, vợ chồng Tư kiểm lại quà mừng: có ba bó hoa, vài bộ ly tách, năm chiếc đồng hồ treo tường và một đôi câu đối:

*Quý một lên lương một bậc, quý hai xe máy một con, oách quá
Quý ba bằng đồ hạng C, quý tư nời coi nhà cửa, vui ghê.*

Tư Còm chỉnh kim năm cái đồng hồ cho khớp nhau rồi treo tất lên tường, nhìn thời gian trôi qua nói với vợ:

- Em cố gắng nhịn đến sang năm hãy sanh con, chờ sanh bây giờ lại phải rửa con đầy tuần đầy tháng thì gay quá, Tết nhất đến nơi rồi.

Vợ Tư Còm nắm tay chồng an ủi:

- Anh đừng lo, em sẽ cố gắng nhịn...

Tôi đi bán thơ

TÔI PHẢI NÓI NGAY RẰNG TÔI KHÔNG BIẾT LÀM THƠ, không làm việc ở ngành phát hành sách báo. Tôi là nhân viên một công ty sản xuất thuốc Đông y bán các sản phẩm từ ve dâu gió đến các loại thuốc nước, thuốc viên trị bệnh và bổ dưỡng.

Một hôm, sếp chúng tôi họp công ty tuyên bố do tiếp xúc với cây cỏ thiên nhiên, với quy trình làm cao đơn hoàn tán nên sếp này ra xúc cảm làm thơ. Sếp đã bỏ tiền in tập thơ và nhờ chúng tôi bán giúp. Nói là giúp nhưng chúng tôi coi đó là nhiệm vụ. Tôi vốn được tiếng là giỏi tiếp thị bán thuốc được nhiều, nên được sếp ưu tiên giao cho một trăm tập thơ đi bán. Tôi bước vào hành trình gian nan. Nơi phải năn nỉ để họ mua giúp, nơi phải phụ thêm một hộp thuốc bổ tì cho mỗi tập thơ. Một lần tôi đến thằng bạn quen, hẳn nói: "Loại thơ này tôi mua làm gì nếu cậu cần tiền tôi cho cậu". Tôi nổi tự ái nói không phải đi ăn xin. Cuối cùng, hẳn gọi cô kế toán bảo trích quỹ mua coi như phí văn phòng, còn dùng làm gì thì tùy cô. Một lần tôi đến quán một ông bán sách cũ. Ông già cầm tập thơ không mở ra xem mà để vào mũi người người hít hít rồi vui vẻ mua một tập.

Tôi tò mò hỏi:

- Thưa bác, tại sao bác ngửi mà biết được giá trị của tập thơ. Ông già pha ấm trà ngon mời tôi uống rồi giảng giải:

- Đây là bí quyết truyền lại. Ngày xưa có một người mù chỉ cần ngửi mà biết được sách gì. Ví dụ ngửi bộ “Tam quốc chí” thì thấy mùi khét của binh khí va chạm nhau và mùi máu. Người tập “Đôi thông hai mộ” thì có mùi tình ái của đôi trai gái hợp hoan. Người tập “Miếng ngon Hà Nội” thì thích thú vì các mùi thơm của chả cá, mùi hành phi, mùi rau thì là và mùi tinh dầu cà cuống...

- Vậy tập thơ này bác ngửi thấy mùi gì ạ? - Tôi hỏi.

- Một mùi đặc biệt, - ông già thùng thàng trả lời. - Tôi vốn thích ăn thịt chó, mà không có mùi vị này thì thịt chó mất ngon. Cho nên mỗi khi ngửi tập thơ tôi lại có hứng thú đi ra quán Lá Mơ.

Nghe thẳng bạn kể xong, tôi nói rằng tôi cũng định in một tập thơ nhưng vợ không cho tiền, tôi nhờ hân giúp.

- Cậu đưa tập bản thảo cho mình, mình sẽ đến nhờ ông già bán sách ngửi xem có hương vị gì. Nếu hợp với thị hiếu số đông đọc giả mình sẽ giúp cậu. Ô kè!

Bài học

GIÁP VÀ ẤT LÀ BẠN HỌC, sau khi ra trường mỗi người đi một phương. Ba năm sau, nhân chuyến công vụ đến thành phố T., Giáp tìm đến thăm bạn cũ. Giáp ngạc nhiên thấy bạn ở trong một ngôi nhà sang trọng, tiện nghi toàn loại xịn đất tiền. Ất tiếp bạn bằng loại rượu cao cấp và thức ăn ngon, duy chủ nhà lặng lẽ không nói gì thình thoàng mỉm nụ cười ruối. Còn Giáp thì luôn miệng kể cảnh rách nát của mình. Ba năm qua cứ lặn lội đối chỗ bốn năm cơ quan, vì ở đâu cũng hằng hái phát biểu, góp ý với những sai trái, không a dua làm điều phi pháp...

Khi tiệc tàn, Giáp khó chịu nói:

- Hôm nay mình đến đây là vì tình bạn chứ không có ý định nhờ vả. Sao cậu lạnh nhạt không thêm nói với mình một lời là có làm sao? Thôi mình đi và chẳng bao giờ đến đây nữa.

Ất lặng lẽ tiễn bạn ra tới cổng, trước khi chia tay mới nói:

- Cậu thông cảm. Cậu đến chơi mình rất quý, nhưng để giúp bạn thiết thực mình muốn truyền cho cậu bài học kinh nghiệm là muốn ăn nên làm ra, phải tạo được thói quen biết ngậm miệng mọi nơi mọi lúc.

Bỏ con

ANH TÁM RẦU RỈ NGỒI ỨNG RƯỢU MỘT MÌNH. Sau mỗi ngụm lại chép miệng than thở: “Tiếc, rất tiếc...”

- Tiếc gì vậy anh Tám? - Tôi hỏi.

Mắt anh Tám nhìn mông lung lên khoảng trời xanh, giọng náo nức:

- Bỏ con, bắt bỏ con.

Tôi ngạc nhiên kêu lên:

- Ai bắt anh bỏ con?

- Chính phủ!

Rồi anh quát to:

- Chính phủ bỏ giấy phép “con”, gần một trăm loại, chú ở cung trăng mới xuống đây hả?

- Tưởng chuyện gì. Đó là cải cách hành chính bớt phiền hà để kinh tế phát triển, chuyện nên vui sao lại buồn anh Tám?

- Vui cho ai nhưng buồn cho tôi. Bây giờ muốn cho cũng không ai xin.

- Thế càng khỏe.

- Khỏe, khỏe - anh Tám quắc mắt - không được cho thì không được nhận lấy gì mà khỏe, chú hiểu chưa?

Tôi thông cảm muốn an ủi anh Tám liền nói:

- Tôi xin anh một "con" cho phép tôi viết tâm sự của anh đưa đăng báo.

Anh Tám dụi giọng:

- Chú đã xin thì tôi cho, nhưng mà...

- Chú yên tâm. Nếu bài được đăng báo, tôi sẽ dùng tiền nhuận bút biếu anh một chậu cà phê... núi giải sầu.

Mục Lục

Tự lấy làm khoan khoái	7	Nói càn	59
Mèo Tào Tháo	9	Bất chước không phải lối	61
Cái là điều bông	11	Bái vợ làm thầy	63
Gương thanh liêm	13	Cái tháp nghiêng	65
Chiếc vòng kim cô	15	Nói thí dụ	67
Giấc mộng kê vàng	17	Thạch Sanh hỏi trăn	69
Xin việc	19	Vô vi	71
Nền xứ thế nào	21	Những viên bi xanh	73
Tình nghĩa quan trường	23	Không chịu nhục	75
Xin chào thua	25	Bọ ngựa chống xe	77
Sếp giỏi hơn vua	27	“Nhất tiểu khuynh thành”	79
Ông quan thanh bạch	29	Quan lớn cao minh	81
Cạn vua bỏ rượu	31	Tào Tháo nhiễm HIV	83
Một cuộc khai quật khảo cổ	33	Tranh thủ	86
Chế Tị hầu tòa	35	Theo ai phải cẩn thận	88
Đám ma to	37	Nghệ thuật thua cờ	89
Tự phạt, tự... tha	39	Rửa nhục	91
Mưu mẹo Khổng Minh	41	Bất được vàng	93
Bệnh chóng chán	43	Chống tham nhũng	95
Con tốt	45	Chỗ ngồi	96
Mua xương ngựa	47	Lên trời	98
Lúc nào chịu nghỉ	49	Chuyện trong hẻm	100
Đứng lúc	51	Phải có đôi	102
Có lẽ con nói đúng	53	Bà huyện giỏi giang	104
Sự kiện Hoa Dung	55	Xạo quả	106
Bài học vỡ lòng	57	Giấc mơ li	108

Mệt lắm	110	Ý tưởng mới	181
Ngày xưa các cụ cũng... sex	112	Nhật ký của sếp	183
Vua Sờ mắt cung	114	Về với cơm	185
Yêu ghét	116	Giả và thật	187
Khi đàn ông làm nội trợ	120	Sư tử gầm	188
Bà cả với bồ nhí	123	Điên giả, điên thật	192
Cấm vận	125	Chuyện các bà	194
Chân lý tuyệt đối	127	Chuyện anh ngốc	196
Gia đình sạch	129	Bố quên thật	198
Tình yêu thời A còn	131	Ta tắm ao ta	200
Chấn hưng bóng đá	133	Luận về thắng thua	202
Dạ, xin chịu	135	Đi học nước ngoài	204
Bốn điều mừng	137	Sẽ không lo nữa	206
Lời mẹ dặn	139	Công thức "50%"	208
Thương lắm tóc ngắn ơi!	141	Chữ và nghĩa	210
Khuyến... khổ	143	Có biết hay không?	212
Thả chim bắt bướm	145	Phòng vấn một ông thầy	214
Cơm & Phở	147	Chuyện các quan tham	216
Nịnh chống	149	Bán thơ	218
Người đàn ông lý tưởng	151	Ông Thấp Cơ	220
Đám cưới đời mới	153	Tôi diễn kịch	222
Hội chứng về muộn	155	Xây và chống	224
Chiến sĩ giao thông	157	Biết cho và mừng cho	226
Kỷ lục si tình	159	Chính sách "cấm vận"	228
Đắm bị bông	161	Hàng rào chắn	230
Vinh dự lớn	163	Khóc và cười	231
Hộ khẩu	165	Nỗi đau trái banh	233
Tôi thấy sao...	167	Oan uống quá	235
Thị chiều vợ	169	Phòng vấn một bác tài	237
Thay chồng	171	Nhập gia tùy tục	239
Một cuộc đối thoại	173	Mua bán phát minh	241
Độc chiêu	175	Đo bò làm chuồng	243
Bất ngờ	177	Chuyện thi cử	245
Tiếp thị người cao tuổi	179	Lò luyện thi	247

Ngon ơ	249	Trời ơi là trời!	314
Chúc Tết	251	Năm mới	316
Mặt trời xa, mặt trời gần	253	“Nghiến răng mà làm”	318
Luyện nghề	255	Bút sa gà chết	320
Chim Cu và Chim Gáy	257	Đội bóng phường tôi	322
Thương thủ trưởng	259	Chịu thương chịu khó	324
Thò ra, thụt vào...	261	Tiết kiệm	326
Sếp họ Hứa	263	Lo Tết	328
Tiết kiệm	265	Xong	330
Buồn lắm bà ơi	267	Người ta gốc... Tây	332
Kinh nghiệm quý	268	Kiếp con lừa	334
Tiếng ta tiếng Tây	270	Chung sống với muỗi	336
Người dưng cảm	272	Cà rồn	338
Với ông hàng mủ	274	Tuyển tập tấu hài	340
“Lời tự thú đáng yêu”	276	Ông tiến sĩ khoa học	342
Bóng đá ơi, chào mi!	278	Sành điệu	344
Góp vào vốn cũ	280	Sửa mẹ	346
Bệnh nhân tốt	282	X.F.F.	348
Bình luận bóng đá	284	Phiên chợ cuối tuần	350
Một cách thư giãn	286	Gia đình văn hóa	352
Bàn về đạo	288	Chữa bệnh	354
Tại sao?	290	Một vở kịch	356
Nói dối cần có trí nhớ tốt	292	Tự thú	358
Hội hè	294	Hiếu học	360
Mackeno!	296	Mối tình Giá và Lương	362
Hàng giá	298	Những giấc mơ	364
Ăn vật	300	Giấc mơ xa	366
Khám bệnh	302	Ông “Thái” đất	368
Hòa nhập	304	Gã hát rong	370
“Rút ruột”	306	Đâu có sướng	372
Lỡ	308	“Rửa”	373
Phải phép	310	Tôi đi bán thơ	375
Biếng ăn	312	Bài học	377
		Bỏ con	378

CƠM & PHỞ

XUÂN SÁCH

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN
65 Nguyễn Du - Hà Nội
Tel & Fax: 04 38222135
Email: nxbhoinhavan@yahoo.com.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản:
TRUNG TRUNG ĐÌNH

Chịu trách nhiệm bán thảo:
PHẠM SÓNG HỒNG

Biên tập: **Đào Bá Đoàn**
Sửa bản in: **BBT Phương Nam**
Bìa: **Hà Thảo**
Minh họa: **Duy Đăng**
Kỹ thuật vi tính: **Hà Văn Hoàng**

ĐƠN VỊ LIÊN QUAN:
CÔNG TY INHƯ SÁCH PHƯƠNG NAM

Khổ 13 x 21cm, Số ĐKK11XB. 255-2011/CXB/02-12/HNV.
Quyết định xuất bản số 125/QĐ-NXB HNV ngày 21/03/2011
In 1.500 cuốn, tại Công ty Cổ phần Thương mại In Phương Nam
In xong và nộp lưu chiểu quy II năm 2011.

Lật từng
trang "**Cơm & phở**", tưởng chừng
chúng ta đang chạm vào những con người bằng
xương thịt, nghe họ thở, ăn uống, nghĩ suy, dối lừa...
Từ những bậc thành nhân cổ đại, các ông vua thời Chiến Quốc
đến các quý bà quý nương, những cầu thủ bóng đá hôm nay...
đều được vẽ chân dung một cách hài hước trong tập sách.

Nhà văn **Xuân Sách** - tác giả của "Chân dung nhà văn" - đã gói
nhân gian trong một điệu cười, ba phần dí dỏm, bảy phần
giễu nhại. Nhưng ẩn sâu là rung rung cay cực. Chuyện tưởng
chúng như đùa mà thật, tưởng như xa xôi mà bày ra
trong từng khoảnh khắc ngày sống...

CƠM & PHỞ

ĐƠN VỊ LIÊN DOANH

Phuong Nam Book

Lưu ý: Thanh Sách Phuong Nam
140 Đường Ba Tháng Hai, P.15, Q.11, TP.HCM
ĐT: (08) 39967 447, 39963 448, Fax: (04 8) 39963 449

90/1821

Giá: 90.000Đ